KUNGL. MAJ:TS

PROPOSITION

TILL

Riksdagen

angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1949/50.

Jämlikt grundlagens bud avgiver Kungl. Maj:t härmed proposition angående statsverkets tillstånd och behov under budgetåret 1949/50.

Med åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokoll angående statsverkspropositionens justering vill Kungl. Maj:t föreslå riksdagen att godkänna i protokollet berörda förslag och alltså upptaga statsverkets inkomster och utgifter i enlighet med följande förslag till riksstat:

Riksstat för bud-

Drift-

		Kronor
A. *Egentliga statsinkomster:*		
I. Skatter	4 451 850 000	
II. Uppbörd i statens verksamhet	74 984 000	
III. Folkpensionsavgifter	140 000 000	
IV. Diverse inkomster	120 000 000	4 786 834 000
B. *Inkomster av statens kapitalfonder:*		
I. Statens affärsverksfonder	157 000 000	
II. Riksbanksfonden	100	
III. Statens allmänna fastighetsfond	14 182 000	
IV. Försvarets fonder	20 585 000	
V. Statens utlåningsfonder	29 653 300	
VI. Fonden för låneunderstöd	23 695 000	
VII. Fonden för statens aktier	30 000 000	
VIII. Statens pensionsfonder	31 690 000	
IX. Diverse kapitalfonder	22 300 000	329 105 400
Säger för inkomster å driftbudgeten		5 115 939 400
Summa		**5 115 939 400**

Kapital-

	Kronor
Lånemedel	246 721 700
Summa	**246 721 700**

getåret 1949/50.

budgeten.

		Kronor
A. *Egentliga statsutgifter:*		
I. Kungl. hov- och slottsstaterna	2 610 800	
II. Justitiedepartementet	38 764 500	
III. Utrikesdepartementet	23 887 000	
IV. Försvarsdepartementet	793 453 100	
V. Socialdepartementet	1 388 805 300	
VI. Kommunikationsdepartementet	258 427 100	
VII. Finansdepartementet	95 044 800	
VIII. Ecklesiastikdepartementet	518 677 900	
IX. Jordbruksdepartementet	347 803 700	
X. Handelsdepartementet	49 507 900	
XI. Inrikesdepartementet	290 600 700	
XII. Folkhushållningsdepartementet	28 946 300	
XIII. Pensionsväsendet	164 456 000	
XIV. Oförutsedda utgifter	1 000 000	
XV. Riksdagen och dess verk m. m.	10 515 700	4 012 500 800
B. *Utgifter för statens kapitalfonder:*		
I. Luftfartsfonden	6 700 000	
II. Riksgäldsfonden	316 000 000	
III. Avskrivning av nya kapitalinvesteringar	34 609 800	
IV. Avskrivning av oreglerade kapitalmedelsförluster	25 000 000	382 309 800
Säger för utgifter å driftbudgeten		**4 394 810 600**
Beräknat överskott å statsregleringen		721 128 800
Summa		**5 115 939 400**

budgeten.

		Kronor
I.	Statens affärsverksfonder:	
	Postverkets fond 599 000	
	Telegrafverkets fond 46 399 000	
	Statens järnvägars fond 37 619 000	
	Statens vattenfallsverks fond 120 950 000	
	Domänverkets fond..... 24 000	205 591 000
II.	Luftfartsfonden	4 574 000
III.	Statens allmänna fastighetsfond	8 398 700
IV.	Försvarets fonder:	
	Försvarets fastighetsfond..... 2 042 500	
	Försvarets fabriksfond..... — 561 000	1 481 500
V.	Statens utlåningsfonder.....	6 437 500
VI.	Fonden för låneunderstöd	17 339 000
VII.	Fonden för förlag till statsverket.....	799 000
VIII.	Diverse kapitalfonder:	
	Väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond 12 101 000	
	Jordfonden 15 000 000	27 101 000
	Säger	271 721 700
Avgår kapitalåterbetalning:		
	Avsättning till fonden för oreglerade kapitalmedelsförluster	25 000 000
	Summa	246 721 700

Drottningholms slott den 3 januari 1949.

GUSTAF.

Ernst Wigforss.

Inkomster å driftbudgeten

Specifikation av inkomsterna å driftbudgeten för budgetåret 1949/50.

		Kronor	Kronor
A. Egentliga statsinkomster.			
I. *Skatter:*			
1. Skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse:			
a. Preliminär skatt å inkomst och förmögenhet m. m., *bevillning*	2 200 000 000		
b. Kupongskatt, *bevillning*	6 000 000		
c. Utskiftningsskatt och ersättningsskatt, *bevillning*	1 000 000		
d. Skogsvårdsavgifter, *bevillning*	5 000 000		
e. Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, *bevillning*	150 000		
f. Arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt, *bevillning*	80 000 000		
g. Lotterivinstskatt, *bevillning*	26 000 000		
h. Omsättnings- och expeditionsstämplar m. m., *bevillning*	50 000 000	2 368 150 000	
2. Automobilskattemedel:			
a. Fordonsskatt, *bevillning*	85 000 000		
b. Bensinskatt, *bevillning*	350 000 000	435 000 000	
3. Tullar och acciser:			
a. Tullmedel, *bevillning*	225 000 000		
b. Varuskatt, *bevillning*	155 000 000		
c. Pappersskatt, *bevillning*	50 000 000		
d. Trafikskatt, *bevillning*	35 000 000		
e. Accis å silke, *bevillning*	3 700 000		
f. Accis å margarin och vissa andra fettvaror, *bevillning*	20 000 000		
g. Skatt å kaffe, *bevillning*	11 000 000		
h. Tobaksskatt, *bevillning*	455 000 000		
i. Brännvinstillverkningsskatt, *bevillning*	17 000 000		
j. Rusdrycksförsäljningsmedel av partihandelsbolag, *bevillning*	26 000 000		
k. Rusdrycksförsäljningsmedel av detaljhandelsbolag, *bevillning*	30 000 000		
l. Omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker, *bevillning*	450 000 000		
m. Omsättnings- och utskänkningsskatt å vin, *bevillning*	36 000 000		
n. Maltdrycksskatt, *bevillning*	65 000 000		
o. Skatt å läskedrycker, *bevillning*	30 000 000		
p. Statlig nöjesskatt, *bevillning*	40 000 000	1 648 700 000	4 451 850 000

	Kronor	Kronor
II. *Uppbörd i statens verksamhet:*		
1. Vattendomstolsavgifter	50 000	
2. Inkomster vid fångvården	1 000 000	
3. Inkomster vid sjökarteverket	200 000	
4. Bidrag till riksförsäkringsanstalten och försäkringsrådet	4 000 000	
5. Bidrag till pensionsstyrelsen	45 000	
6. Inkomster vid statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården	200 000	
7. Inkomster vid statens geotekniska institut	450 000	
8. Förrättningsavgifter vid statens bilinspektion	1 000 000	
9. Inkomster vid väg- och vattenbyggnadsverket	500 000	
10. Avgifter för registrering av motorfordon	1 200 000	
11. Inkomster vid Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	1 700 000	
12. Bidrag till statens bränslekontrollerande verksamhet	18 000	
13. Inkomster vid länsarkitektsorganisationen	850 000	
14. Avgifter för kontroll å handeln med skattefri sprit m. m.	41 000	
15. Inkomst av myntning och justering	9 000 000	
16. Kontrollstämpelmedel	600 000	
17. Bidrag till bank- och fondinspektionen	200 000	
18. Bidrag till sparbanksinspektionen	180 000	
19. Bidrag för tillsyn över sparbankerna	260 000	
20. Inkomster vid tandläkarhögskolorna	20 000	
21. Avgifter för granskning av biografbilder	270 000	
22. Inkomster vid lantbruksnämnderna	850 000	
23. Inkomster vid statens veterinärmedicinska anstalt	400 000	
24. Inkomster vid statens centrala frökontrollanstalt	900 000	
25. Inkomster vid statens lantbrukskemiska kontrollanstalt	150 000	
26. Inkomster vid lantmäteriets distriktsorganisation	3 700 000	
27. Inkomster vid rikets allmänna kartverk	380 000	
28. Avgifter för statskontroll å krigsmaterieltillverkningen	20 000	
29. Inkomster vid statens provningsanstalt	1 000 000	
30. Inkomster vid flygtekniska försöksanstalten	400 000	
31. Fyr- och båkmedel	3 000 000	
32. Lotspenningar	4 500 000	
33. Inkomster vid statens skeppsprovningsanstalt	300 000	
34. Patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter	4 500 000	
35. Avgifter för registrering i förenings- m. fl. register	300 000	
36. Bidrag till försäkringsinspektionen	450 000	
37. Inkomster vid statens tvångsarbets- och alkoholistanstalter	270 000	
38. Inkomster vid statens bakteriologiska laboratorium	1 100 000	

	Kronor	Kronor
39. Inkomster vid statens rättskemiska laboratorium	135 000	
40. Inkomster vid statens farmacevtiska laboratorium	80 000	
41. Inkomster vid statens sinnessjukhus	20 000 000	
42. Inkomster vid statens uppfostringsanstalter för sinnesslöa	90 000	
43. Inkomster vid statens anstalt för fallandesjuka	250 000	
44. Inkomster vid statens institut för folkhälsan	325 000	
45. Inkomster vid karolinska sjukhuset	6 500 000	
46. Inkomster vid serafimerlasarettet	3 600 000	74 984 000
III. *Folkpensionsavgifter*		140 000 000
IV. *Diverse inkomster:*		
1. Bötesmedel	6 000 000	
2. Totalisatormedel	10 000 000	
3. Tipsmedel	30 000 000	
4. Lotterimedel	73 000 000	
5. Övriga diverse inkomster	1 000 000	120 000 000
		4 786 834 000
B. Inkomster av statens kapitalfonder.		
I. *Statens affärsverksfonder:*		
1. Postverket, *bevillning*	17 000 000	
2. Telegrafverket	35 000 000	
3. Statens järnvägar	60 000 000	
4. Statens vattenfallsverk	15 000 000	
5. Domänverket	30 000 000	157 000 000
II. *Riksbanksfonden*		**100**
III. *Statens allmänna fastighetsfond:*		
1. Slottsbyggnadernas delfond	1 000	
2. Fångvårdsstyrelsens »	345 000	
3. Utrikesdepartementets »	380 000	
4. Medicinalstyrelsens »	1 925 000	
5. Byggnadsstyrelsens »	10 591 000	
6. Generaltullstyrelsens »	75 000	
7. Uppsala universitets »	185 000	
8. Lunds universitets »	265 000	
9. Karolinska sjukhusets »	360 000	
10. Lotsstyrelsens »	55 000	14 182 000
IV. *Försvarets fonder:*		
1. Försvarets fastighetsfond	18 800 000	
2. Försvarets bostadsanskaffningsfond	185 000	
3. Försvarets fabriksfond	1 600 000	20 585 000
V. *Statens utlåningsfonder:*		
1. Värnpliktslånefonden	100	
2. Statens bostadslånefond	70 000	
3. Lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby	15 000	

	Kronor	Kronor
4. Lånefonden för bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer	9 600 000	
5. Lånefonden för bostadsbyggande i städer och stadsliknande samhällen	225 000	
6. Lånefonden för främjande av bostadsbyggande på landsbygden	1 000 000	
7. Lånefonden för bostadsbyggande	2 400 000	
8. Lånefonden för lantarbetarbostäder	500	
9. Statens bosättningslånefond	1 700 000	
10. Lånefonden för anskaffning av motorvagnar m. m. åt enskilda järnvägar	2 000	
11. Vattenkraftslånefonden	150 000	
12. Luftfartslånefonden	1 700 000	
13. Tullverkets båtlånefond	3 000	
14. Statens lånefond för universitetsstudier	10 000	
15. Allmänna studielånefonden	60 000	
16. Statens lånefond för hästavelns befrämjande	100	
17. Statens kaninavelslånefond	100	
18. Statens fjäderfälånefond	100	
19. Gödselvårdslånefonden	15 000	
20. Statens kalkbrukslånefond	5 000	
21. Statens fruktodlingslånefond	100	
22. Frukt- och potatislagerhusfonden	50 000	
23. Statens mejerilånefond	5 000	
24. Jordbrukets maskinlånefond	650 000	
25. Spannmålslagerhusfonden	160 000	
26. Spannmålskreditfonden	100	
27. Statens sekundärlånefond för jordbrukare	480 000	
28. Statens slakterilånefond	5 000	
29. Kraftledningslånefonden	130 000	
30. Elektrifieringslånefonden	1 000	
31. Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för motordrift	100	
32. Egnahemslånefonden	9 100 000	
33. Arrendelånefonden	100	
34. Arbetarsmåbrukslånefonden	100	
35. Västerbottens och Norrbottens nybygges- och bostadsförbättringslånefond	2 000	
36. Kolonisternas kreatur- och redskapslånefond	100	
37. Kronotorparnas inventarielånefond	100	
38. Statens avdikningslånefond	1 525 000	
39. Täckdikningslånefonden	140 000	
40. Bevattningslånefonden	5 000	
41. Allmänna nyodlingsfonden	100	
42. Norrländska nyodlingsfonden	100	
43. Fiskerilånefonden	85 000	
44. Statens fiskredskapslånefond	100	
45. Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för fiskebåtar	100	
46. Kommunskogslånefonden	1 000	

	Kronor	Kronor
47. Virkesmätningslånefonden	100	
48. Skogsväglånefonden	1 000	
49. Statens skogslånefond	1 000	
50. Hemslöjdslånefonden	120 000	
51. Industrilånefonden	15 000	
52. Statens hantverkslånefond	45 000	
53. Fonden för hantverks- och småindustrikredit	10 000	
54. Rederilånefonden	100	
55. Statens lånefond för den mindre skeppsfarten	15 000	
56. Statens sekundärlånefond för rederinäringen	95 000	
57. Statens lånefond för anskaffande av gasgeneratorer för vissa fartyg	100	
58. Lotsverkets båtlånefond	55 000	29 653 300
VI. *Fonden för låneunderstöd:*		
1. Bostadsstyrelsens delfond	10 000	
2. Statskontorets delfond	21 800 000	
3. Lantbruksstyrelsens delfond	5 000	
4. Riksbankens delfond	580 000	
5. Riksgäldskontorets delfond	1 300 000	23 695 000
VII. *Fonden för statens aktier*		30 000 000
VIII. *Statens pensionsfonder:*		
1. Folkpensioneringsfonden	27 200 000	
2. Civila tjänstepensionsfonden	1 125 000	
3. Militära tjänstepensionsfonden	145 000	
4. Allmänna familjepensionsfonden	3 200 000	
5. Pensionsfonden för vissa riksdagens verk	20 000	31 690 000
IX. *Diverse kapitalfonder:*		
1. Fonden för kreditgivning till utlandet	18 500 000	
2. Övriga diverse kapitalfonder	3 800 000	22 300 000
		329 105 400
Summa		**5 115 939 400**

Bilaga 1 till Specifikation av inkomsterna å driftbudgeten.

Förslag till stat för statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1949/50.

			Kronor
Inkomster.			
A. *Ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler:*			
1. Slottsbyggnadernas	delfond	493 000	
2. Fångvårdsstyrelsens	»	660 000	
3. Beskickningsfastigheternas	»	1 636 000	
4. Medicinalstyrelsens	»	4 794 000	
5. Byggnadsstyrelsens	»	19 000 000	
6. Generaltullstyrelsens	»	132 000	
7. Uppsala universitets	»	1 061 000	
8. Lunds universitets	»	658 000	
9. Karolinska sjukhusets	»	1 079 000	
10. Lotsstyrelsens	»	303 000	29 816 000
B. *Hyror och arrenden för till enskilda upplåtna lokaler och markområden:*			
1. Slottsbyggnadernas	delfond	225 000	
2. Fångvårdsstyrelsens	»	200 000	
3. Beskickningsfastigheternas	»	33 000	
4. Medicinalstyrelsens	»	830 000	
5. Byggnadsstyrelsens	»	1 200 000	
6. Generaltullstyrelsens	»	60 000	
7. Uppsala universitets	»	22 000	
8. Lunds universitets	»	22 000	
9. Karolinska sjukhusets	»	250 000	
10. Lotsstyrelsens	»	60 000	2 902 000
C. *Diverse inkomster:*			
1. Slottsbyggnadernas delfond:			
a. Djurgårdsförvaltningens överskottsmedel	150 000		
b. Bidrag från Haga och Ulriksdals slotts försäljningsmedels fonder	100 000		
c. Övriga diverse inkomster	41 000	291 000	
2. Fångvårdsstyrelsens	delfond	1 000	
3. Beskickningsfastigheternas	»	1 000	
4. Medicinalstyrelsens	»	1 000	
5. Byggnadsstyrelsens	»	71 000	
6. Generaltullstyrelsens	»	1 000	
7. Uppsala universitets delfond:			
a. Bidrag från universitetets egendoms- och skogsförvaltning	250 000		

			Kronor
b. Bidrag från Uppsala läns landsting ..	92 000		
c. Övriga diverse inkomster	1 000	343 000	
8. Lunds universitets delfond:			
a. Bidrag från universitetets egendomsförvaltning	50 800		
b. Övriga diverse inkomster	200	51 000	
9. Karolinska sjukhusets delfond		1 000	
10. Lotsstyrelsens »		4 000	765 000
		Summa	**33 483 000**

Utgifter.

A. *Reparations- och underhållskostnader m. m.:*			
1. Slottsbyggnadernas delfond:			
a. Reparations- och underhållskostnader för de kungl. slotten med tillhörande byggnader	534 000		
b. Reparations- och underhållskostnader för uthyrda lägenheter vid Drottningholm, Ulriksdal och Haga	79 000		
c. Reparations- och underhållskostnader för vissa historiska byggnader och byggnadsminnesmärken m. m.	157 000		
d. Vissa iståndsättningsarbeten	238 000	1 008 000	
2. Fångvårdsstyrelsens delfond		350 000	
3. Beskickningsfastigheternas delfond:			
a. Reparations- och underhållskostnader i allmänhet m. m.	350 000		
b. Bränsle och lyse för vissa tjänstebostäder, *förslagsvis*	248 000	598 000	
4. Medicinalstyrelsens delfond		2 310 000	
5. Byggnadsstyrelsens »		3 776 000	
6. Generaltullstyrelsens »		60 000	
7. Uppsala universitets delfond:			
a. Akademiska sjukhuset	250 000		
b. Övriga fastigheter	427 000	677 000	
8. Lunds universitets delfond		352 000	
9. Karolinska sjukhusets delfond:			
a. Karolinska sjukhuset	250 000		
b. Serafimerlasarettet	120 000	370 000	
10. Lotsstyrelsens delfond		240 000	9 741 000
B. *Avsättning till värdeminskningskonto:*			
2. Fångvårdsstyrelsens delfond, *förslagsvis*		126 000	
3. Beskickningsfastigheternas » , *förslagsvis*		88 000	

		Kronor
4. Medicinalstyrelsens delfond, *förslagsvis*	1 377 000	
5. Byggnadsstyrelsens » , *förslagsvis*	1 810 000	
6. Generaltullstyrelsens » , *förslagsvis*	15 000	
7. Uppsala universitets delfond:		
a. Akademiska sjukhuset, *förslagsvis* 221 000		
b. Övriga fastigheter, *förslagsvis* 323 000	544 000	
8. Lunds universitets delfond, *förslagsvis*	92 000	
9. Karolinska sjukhusets » , *förslagsvis*	525 000	
10. Lotsstyrelsens » , *förslagsvis*	37 000	4 614 000
C. *Hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden:*		
2. Fångvårdsstyrelsens delfond, *förslagsvis*	40 000	
3. Beskickningsfastigheternas » , *förslagsvis*	604 000	
4. Medicinalstyrelsens » , *förslagsvis*	13 000	
5. Byggnadsstyrelsens » , *förslagsvis*	4 094 000	
6. Generaltullstyrelsens » , *förslagsvis*	43 000	
7. Uppsala universitets » , *förslagsvis*	20 000	
8. Lunds universitets » , *förslagsvis*	22 000	
9. Karolinska sjukhusets » , *förslagsvis*	75 000	
10. Lotsstyrelsens » , *förslagsvis*	35 000	4 946 000
Överskott att tillföras riksstatens driftbudget:		
1. Slottsbyggnadernas delfond	1 000	
2. Fångvårdsstyrelsens »	345 000	
3. Beskickningsfastigheternas »	380 000	
4. Medicinalstyrelsens »	1 925 000	
5. Byggnadsstyrelsens »	10 591 000	
6. Generaltullstyrelsens »	75 000	
7. Uppsala universitets »	185 000	
8. Lunds universitets »	265 000	
9. Karolinska sjukhusets »	360 000	
10. Lotsstyrelsens »	55 000	14 182 000
	Summa	**33 483 000**

Bilaga 2 till Specifikation av inkomsterna å driftbudgeten.

Beräknat förslag till stat för försvarets fastighetsfond för budgetåret 1949/50.

		Kronor
Inkomster.		
A. *Ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler:*		
1. Arméns delfond	18 872 000	
2. Marinens »	7 400 000	
3. Flygvapnets »	13 000 000	
4. Befästningars »	6 200 000	45 472 000
B. *Hyror och arrenden för till enskilda upplåtna lokaler och markområden:*		
1. Arméns delfond	1 610 000	
2. Marinens »	655 000	
3. Flygvapnets »	450 000	2 715 000
C. *Inkomster av övnings- och skjutfält:*		
1. Arméns delfond	1 100 000	
2. Marinens »	25 000	
3. Flygvapnets »	127 000	1 252 000
D. *Diverse inkomster:*		
1. Arméns delfond	103 000	
2. Marinens »	750 000	
3. Flygvapnets »	23 000	
4. Befästningars »	1 000	877 000
	Summa	**50 316 000**
Utgifter.		
A. *Reparations- och underhållskostnader m. m.:*		
1. Arméns delfond	10 612 000	
2. Marinens »	3 682 000	
3. Flygvapnets »	3 520 000	
4. Befästningars »	3 600 000	21 414 000
B. *Avsättning till värdeminskningskonto:*		
1. Arméns delfond, *förslagsvis*	2 640 000	
2. Marinens » , *förslagsvis*	894 000	
3. Flygvapnets » , *förslagsvis*	3 010 000	
4. Befästningars » , *förslagsvis*	1 250 000	7 794 000
C. *Hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden:*		
1. Arméns delfond, *förslagsvis*	910 000	
2. Marinens » , *förslagsvis*	125 000	
3. Flygvapnets » , *förslagsvis*	235 000	
4. Befästningars » , *förslagsvis*	1 038 000	2 308 000

		Kronor
Överskott att tillföras riksstatens driftbudget:		
1. Arméns delfond	7 880 000	
2. Marinens »	3 800 000	
3. Flygvapnets »	5 690 000	
4. Befästningars »	1 430 000	18 800 000
	Summa	**50 316 000**

Utgifter å driftbudgeten

Egentliga statsutgifter.

I. Kungl. hov- och slottsstaterna.

		Kronor	Kronor
	A. Kungl. hovstaten.		
1	Kungl. Maj:ts hovhållning		800 000
2	Förstärkning av anslaget till Kungl. Maj:ts hovhållning		150 000
3	Hans Kungl. Höghet Kronprinsens hovhållning och handpenningar för Hennes Kungl. Höghet Kronprinsessan		192 000
4	Förstärkning av anslaget till Hans Kungl. Höghet Kronprinsens hovhållning m. m.		125 000
5	Hennes Kungl. Höghet Hertiginnan av Västerbotten		100 000
6	Hans Kungl. Höghet Hertigen av Västergötland		26 000
7	Underhåll och vård av möbler samt andra staten tillhöriga inventarier i de kungl. slotten		56 400
8	Förstärkning av anslaget till underhåll och vård av möbler samt andra staten tillhöriga inventarier i de kungl. slotten		69 400
9	Kungl. hovstallets utfodring		45 000
			1 563 800
	B. Kungl. slottsstaten.		
1	Polis-, lys- och renhållning samt brandväsendet vid de kungl. slotten		619 000
2	Ved och kol för de kungl. slotten		428 000
			1 047 000
	Summa		**2 610 800**

Egentliga statsutgifter.

II. Justitiedepartementet.

		Kronor	Kronor
	A. Justitiedepartementet m. m.		
1	Avlöningar till statsråden utan departement m. m., *förslagsanslag*		222 700
	Justitiedepartementet:		
2	Avlöningar, *förslagsanslag*	545 500	
3	Omkostnader, *förslagsanslag*	108 500	
4	Svensk författningssamling, *förslagsanslag*	200 000	854 000
5	Lagberedningen, *reservationsanslag*		55 000
6	Ombuden för tillsyn av tryckta skrifter, *förslagsanslag*		17 000
			1 148 700
	B. Justitiekanslersämbetet och riksåklagarämbetet.		
	Justitiekanslersämbetet:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	106 200	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	8 000	114 200
	Riksåklagarämbetet:		
3	Avlöningar, *förslagsanslag*	183 100	
4	Omkostnader, *förslagsanslag*	14 000	197 100
			311 300
	C. Domstolarna.		
	Högsta domstolen m. m.:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	1 770 000	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	113 600	1 883 600
	Regeringsrätten:		
3	Avlöningar, *förslagsanslag*	288 900	
4	Omkostnader, *förslagsanslag*	10 000	
5	Regeringsrättens årsbok, *förslagsanslag*	25 000	323 900
	Hovrätterna:		
6	Avlöningar, *förslagsanslag*	4 337 400	
7	Omkostnader, *förslagsanslag*	347 000	4 684 400
8	Inventarier m. m. för hovrättsbyggnaden i Umeå, *reservationsanslag*		192 000
	Häradsrätterna:		
9	Avlöningar, *förslagsanslag*	9 516 300	
10	Omkostnader, *förslagsanslag*	603 000	
11	Reseersättningar till nämndemän, *förslagsanslag*	1 000 000	
12	Upplåggande av nya fastighetsböcker för landet, *förslagsanslag*	50 000	11 169 300

		Kronor	Kronor
	Vattendomstolarna:		
13	Avlöningar, *förslagsanslag*	775 000	
14	Omkostnader, *förslagsanslag*	119 200	894 200
			19 147 400
	D. Rättegångsväsendet i allmänhet.		
1	Ersättning åt domare, vittnen och parter, *förslagsanslag*		1 100 000
2	Kostnader enligt lagen om fri rättegång, *förslagsanslag*		1 000 000
3	Understöd för utomprocessuell rättshjälp, *förslagsanslag*		160 000
4	Tornedalens rättshjälpsanstalt, *förslagsanslag*		36 500
5	Efterutbildning inom rättegångsväsendet, *reservationsanslag*		15 000
6	Ersättning för vissa bötesandelar		500
7	Ersättning för förlorad inteckningslösen vid stadsdomstolarna		135 000
8	Resestipendier åt domare och domareaspiranter, *reservationsanslag*		10 000
			2 457 000
	E. Fångvården m. m.		
	Fångvårdsstyrelsen:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	*627 000	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	*71 500	*698 500
	Fångvårdsanstalterna:		
3	Avlöningar, *förslagsanslag*	8 150 600	
4	Omkostnader, *förslagsanslag*	3 555 000	11 705 600
5	Ersättning för vård av fångar på anstalter, som ej tillhöra fångvården, m. m. *förslagsanslag*		120 000
6	Interneringsnämnden, *förslagsanslag*		49 500
7	Ungdomsfängelsenämnden, *förslagsanslag*		21 600
8	Länsstyrelsernas kostnader för fångtransport, *förslagsanslag*		250 000
9	Skyddskonsulentorganisationen, *förslagsanslag*		309 600
10	Övervakning av villkorligt dömda, *förslagsanslag*		200 000
11	Tillsyn över villkorligt frigivna m. fl., *förslagsanslag*		30 000
12	Understöd åt verksamhet för frigivna fångar m. fl.		140 000
13	Bidrag till svenska skyddsförbundet		100 000
14	Maskin- och verktygsutrustning för vissa fångvårdsanstalter, *reservationsanslag*		104 000
			13 728 800
	F. Diverse.		
	Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:		
1	Fångvårdsstyrelsens delfond, *förslagsanslag*	660 000	
2	Byggnadsstyrelsens delfond, *förslagsanslag*	719 000	1 379 000
3	Ersättning till statens domäners fond för upplåten mark, *förslagsanslag*		40 700

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
4	Bidrag till utgivande av författningskommentarer m. m., *reservationsanslag*		50 000
5	Bidrag till internationella byrån i Bern för skydd av litterära och konstnärliga verk, *förslagsanslag*		8 500
6	Bidrag till den internationella penitentiära kommissionen, *förslagsanslag*		1 000
7	Bidrag till internationella institutet för unifiering av privaträtten, *förslagsanslag*		3 000
8	Bidrag till Nordisk Tidsskrift for Strafferet		3 000
9	Bidrag till Tidskrift för kriminalvård		1 000
10	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, *reservationsanslag*		425 000
11	Planering av allmänna arbeten, *reservationsanslag*		100
12	Extra utgifter, *reservationsanslag*		30 000
13	Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, *förslagsanslag*		30 000
			1 971 300
	Summa		**38 764 500**

Egentliga statsutgifter.

III. Utrikesdepartementet.

		Kronor	Kronor
	A. Utrikesdepartementet.		
	Utrikesdepartementet:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	2 440 000	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	896 000	
3	Särskilda kostnader för vissa administrativa anordningar	200 000	3 536 000
			3 536 000
	B. Sveriges representation i utlandet.		
	Avlöningar vid beskickningar och konsulat:		
1	Diplomatisk och konsulär personal m. m., *förslagsanslag*	*6 000 000	
2	Attachéer, *förslagsanslag*	*800 000	
3	Pressattachéer, *förslagsanslag*	*300 000	
4	Skrivbiträden, *reservationsanslag*	*2 800 000	
5	Extra biträden och vaktbetjänte, *reservationsanslag*	*750 000	10 650 000
6	Kontorskostnadsersättningar åt lönade tjänstemän, *reservationsanslag*		210 000
7	Ersättningar åt olönade konsuler, *förslagsanslag*		300 000
8	Rese- och flyttningsersättningar, *förslagsanslag*		850 000
9	Skrivmaterialier m. m. vid beskickningar och konsulat, *förslagsanslag*		800 000
10	Övriga omkostnader vid beskickningar och konsulat, *förslagsanslag*		600 000
			13 410 000
	C. Internationella förhandlingar m. m.		
1	Särskilda förhandlingar med främmande makter, *förslagsanslag*		500 000
2	Tillfälliga representationskostnader, *reservationsanslag*		45 000
3	Permanenta skiljedomstolens internationella byrå i Haag, *förslagsanslag*		3 000
4	Förenta Nationerna, *förslagsanslag*		2 325 000
5	Organisationen för europeiskt ekonomiskt samarbete, *förslagsanslag*		700 000
			3 573 000
	D. Diverse.		
	Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:		
1	Beskickningsfastigheternas delfond, *förslagsanslag*	1 636 000	
2	Byggnadsstyrelsens delfond, *förslagsanslag*	218 000	1 854 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
3	Gottgörelse av kostnader för sjöfolk och nödställda svenska medborgare, *förslagsanslag*		300 000
4	Förstärkning av avkastningen av understödsfonden för rysslandssvenskar		70 000
5	Upplysningsverksamhet i utlandet angående Sverige		800 000
6	Utländska pressbesök, *reservationsanslag*		25 000
7	Upplysningsarbete rörande mellanfolkligt samarbete och utrikespolitiska frågor		60 000
8	Restitutionsnämnden, *förslagsanslag*		22 000
9	Flyktkapitalbyrån, *förslagsanslag*		158 000
10	Ersättningar för viss från ockuperat land härrörande egendom, *förslagsanslag*		10 000
11	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, *reservationsanslag*		37 000
12	Extra utgifter, *reservationsanslag*		30 000
13	Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, *förslagsanslag*		2 000
			3 368 000
	Summa		23 887 000

Egentliga statsutgifter.

IV. Försvarsdepartementet.

		Kronor	Kronor
	A. Försvarsdepartementet.		
	Försvarsdepartementet:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	665 000	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	125 000	790 000
			790 000
	B. Centrala förvaltningsmyndigheter.		
	Försvarets civilförvaltning:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	2 430 000	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	325 000	2 755 000
	Försvarets sjukvårdsförvaltning:		
3	Avlöningar, *förslagsanslag*	*412 000	
4	Omkostnader, *förslagsanslag*	*50 000	
5	Förrådsorganisationen, *förslagsanslag*	100 000	562 000
	Krigsmaterielverket:		
6	Avlöningar, *förslagsanslag*	2 350 000	
7	Omkostnader, *förslagsanslag*	350 000	
8	Förrådsorganisationen m. m., *förslagsanslag*	1 075 000	
9	Årskostnader för industriell krigsberedskap, *förslagsanslag*	500 000	
10	Engångskostnader för industriell krigsberedskap, *reservationsanslag*	1 000	4 276 000
	Fortifikationsförvaltningen:		
11	Avlöningar, *förslagsanslag*	1 475 000	
12	Omkostnader, *förslagsanslag*	210 000	
13	Byggnads- och reparationsberedskapens övningar m. m., *reservationsanslag*	1 000	
14	Forskningsverksamhet m. m., *reservationsanslag*	500 000	2 186 000
	Arméförvaltningen:		
15	Avlöningar, *förslagsanslag*	1 430 000	
16	Omkostnader, *förslagsanslag*	500 000	1 930 000
	Marinförvaltningen:		
17	Avlöningar, *förslagsanslag*	675 000	
18	Omkostnader, *förslagsanslag*	400 000	1 075 000
	Flygförvaltningen:		
19	Avlöningar, *förslagsanslag*	896 000	
20	Omkostnader, *förslagsanslag*	400 000	1 296 000
			14 080 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	C. Försvarskrafterna.		
	Försvarsstaben.		
	Försvarsstaben:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	6 430 000	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	1 340 000	
3	Övningar, *reservationsanslag*	64 000	
4	Anskaffning av krigskartor, *reservationsanslag*	90 000	
5	Anskaffning och underhåll av materiel, *reservationsanslag*	325 000	8 249 000
			8 249 000
	Armén.		
	Avlöningar m. m. till fast anställd personal:		
6	Avlöningar till aktiv personal m. fl., *förslagsanslag*	*112000000	
7	Avlöningar till personal å övergångsstat, *förslagsanslag*	88 000	
8	Avlöningar till personal å reservstat, *förslagsanslag*	1 340 000	
9	Avlöningar till personal i arméns reserver, *förslagsanslag*	2 300 000	
10	Rekryteringskostnader, *förslagsanslag*	125 000	
11	Ekiperingsersättningar, *förslagsanslag*	1 650 000	
12	Avlöningar till viss arbetarpersonal, *förslagsanslag*	13 000 000	130 503 000
	Avlöningar m. m. till värnpliktiga:		
13	Avlöningar m. m. till värnpliktiga, *förslagsanslag*	19 000 000	
14	Familjebidrag, *förslagsanslag*	5 900 000	24 900 000
15	Sjukvård, *förslagsanslag*		1 000 000
16	Reseersättningar m. m., *förslagsanslag*		6 000 000
	Expenser m. m.:		
17	Bränsle m. m., *förslagsanslag*	9 800 000	
18	Telefon m. m., *förslagsanslag*	750 000	
19	Övriga expenser m. m., *reservationsanslag*	500 000	11 050 000
	Mathållning m. m.:		
20	Mathållning, *förslagsanslag*	18 000 000	
21	Furagering, *förslagsanslag*	5 000 000	23 000 000
	Intendenturmateriel m. m.:		
22	Beklädnad m. m., *reservationsanslag*	8 000 000	
23	Inventarier m. m., *reservationsanslag*	1 850 000	
24	Tvätt, *förslagsanslag*	1 000 000	10 850 000
	Övningar m. m.:		
25	Övningar m. m., *reservationsanslag*	16 100 000	
26	Drivmedelsförråd m. m., *förslagsanslag*	750 000	16 850 000
	Anskaffning och vård av hästar m. m.:		
27	Remontering, *reservationsanslag*	800 000	
28	Uttagning av hästar och hästfordon m. m., *förslagsanslag*	100 000	
29	Veterinärvård, *reservationsanslag*	190 000	
30	Hundväsendet, *reservationsanslag*	50 000	1 140 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	Tygmateriel m. m.:		
31	Anskaffning av tygmateriel m. m., *reservationsanslag*	30 000 000	
32	Underhåll av tygmateriel m. m., *reservationsanslag*	39 800 000	
33	Uttagning av motorfordon och motorredskap, *förslagsanslag*	160 000	69 960 000
	Fastigheter:		
	Ersättning till försvarets fastighetsfond:		
34	Arméns delfond, *förslagsanslag*		*18 872 000
	Hemvärnet:		
35	Hemvärnets avlöningar, *förslagsanslag*	336 000	
36	Hemvärnets omkostnader, *förslagsanslag*	500 000	
37	Hemvärnets intendenturmateriel m. m., *reservationsanslag*	400 000	
38	Hemvärnets övningar, *reservationsanslag*	975 000	
39	Hemvärnets tygmateriel m. m., *reservationsanslag*	2 500 000	4 711 000
	Bidrag och understöd:		
40	Frivilliga befälsutbildningsrörelsen m. m., *reservationsanslag*	1 400 000	
41	Frivilliga sjukvårdsväsendet i krig, *reservationsanslag*	48 000	
42	Frivilliga djursjukvården i krig, *reservationsanslag*	11 000	
43	Frivilliga skytteväsendets befrämjande, *reservationsanslag*	1 440 000	
44	Understöd åt vissa föreningar m. m.	22 000	2 921 000
			321 757 000
	Marinen.		
	Avlöningar m. m. till fast anställd personal:		
45	Avlöningar till aktiv personal m. fl., *förslagsanslag*	*46 700 000	
46	Avlöningar till personal å övergångsstat, *förslagsanslag*	175 000	
47	Avlöningar till personal å reservstat, *förslagsanslag*	60 000	
48	Avlöningar till personal i marinens reserver, *förslagsanslag*	800 000	
49	Rekryteringskostnader, *förslagsanslag*	75 000	
50	Ekiperingsersättningar, *förslagsanslag*	700 000	
51	Avlöningar till viss arbetarpersonal, *förslagsanslag*	1 450 000	49 960 000
	Avlöningar m. m. till värnpliktiga:		
52	Avlöningar m. m. till värnpliktiga, *förslagsanslag*	3 800 000	
53	Familjebidrag, *förslagsanslag*	1 000 000	4 800 000
54	Sjukvård, *förslagsanslag*		600 000
55	Reseersättningar m. m., *förslagsanslag*		1 300 000
	Expenser m. m.:		
56	Bränsle m. m., *förslagsanslag*	3 000 000	
57	Telefon m. m., *förslagsanslag*	460 000	
58	Övriga expenser m. m., *reservationsanslag*	185 000	3 645 000
59	Mathållning, *förslagsanslag*		8 500 000
	Intendenturmateriel m. m.:		
60	Beklädnad m. m., *reservationsanslag*	2 800 000	
61	Inventarier m. m., *reservationsanslag*	880 000	
62	Tvätt, *förslagsanslag*	550 000	4 230 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	Övningar m. m.:		
63	Övningar m. m., *reservationsanslag*	15 000 000	
64	Drivmedelsförråd m. m., *förslagsanslag*	750 000	
65	Materialförråd m. m., *förslagsanslag*	325 000	
66	Hundbevakningstjänsten, *reservationsanslag*	15 000	16 090 000
	Flytande materiel, artillerimateriel m. m.:		
67	Fartygsbyggnader, *reservationsanslag*	30 000 000	
68	Anskaffning av artillerimateriel m. m., *reservationsanslag*	20 000 000	
69	Underhåll av fartyg m. m., *reservationsanslag*	25 300 000	75 300 000
	Fastigheter:		
	Ersättning till försvarets fastighetsfond:		
70	Marinens delfond, *förslagsanslag*	*7 400 000	
71	Bortsprängning av grund invid Karlskrona, *reservationsanslag*	130 000	7 530 000
	Bidrag och understöd:		
72	Bidrag till sjövärnskåren, *reservationsanslag*	255 000	
73	Bidrag till maritim ungdomsverksamhet, *reservationsanslag*	19 000	
74	Understöd åt föreningar m. m.	23 000	297 000
			172 252 000
	Flygvapnet.		
	Avlöningar m. m. till fast anställd personal:		
75	Avlöningar till aktiv personal m. fl., *förslagsanslag*	*46 000 000	
76	Avlöningar till personal å reservstat, *förslagsanslag*	18 000	
77	Avlöningar till personal i flygvapnets reserv, *förslagsanslag*	650 000	
78	Rekryteringskostnader, *förslagsanslag*	75 000	
79	Ekiperingsersättningar, *förslagsanslag*	700 000	
80	Avlöningar till viss arbetarpersonal, *förslagsanslag*	750 000	48 193 000
	Avlöningar m. m. till värnpliktiga:		
81	Avlöningar m. m. till värnpliktiga, *förslagsanslag*	3 500 000	
82	Familjebidrag, *förslagsanslag*	1 000 000	4 500 000
83	Sjukvård, *förslagsanslag*		275 000
84	Reseersättningar m. m., *förslagsanslag*		1 200 000
	Expenser m. m.:		
85	Bränsle m. m., *förslagsanslag*	4 800 000	
86	Telefon m. m., *förslagsanslag*	1 000 000	
87	Övriga expenser m. m., *reservationsanslag*	120 000	5 920 000
88	Mathållning, *förslagsanslag*		4 300 000
	Intendenturmateriel m. m.:		
89	Beklädnad m. m., *reservationsanslag*	2 300 000	
90	Inventarier m. m., *reservationsanslag*	400 000	
91	Tvätt, *förslagsanslag*	360 000	3 060 000
	Övningar m. m.:		
92	Övningar m. m., *reservationsanslag*	3 300 000	
93	Hundbevakningstjänsten, *reservationsanslag*	1 000	3 301 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	Flygmateriel m. m.:		
94	Anskaffning av flygmateriel m. m., *reservationsanslag*	110 000 000	
95	Drift och underhåll av flygmateriel m. m., *reservationsanslag*	38 800 000	
96	Drivmedelsförråd m. m., *förslagsanslag*	1 700 000	150 500 000
	Fastigheter:		
	Ersättning till försvarets fastighetsfond:		
97	Flygvapnets delfond, *förslagsanslag*		*13 000 000
	Bidrag och understöd:		
98	Understöd åt privatflyget, *reservationsanslag*		300 000
			234 549 000
			736 807 000
	D. Vissa för försvaret gemensamma ändamål.		
	Sjökarteverket:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	817 000	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	300 000	
3	Mätnings- och rekognosceringsverksamhet, *reservationsanslag*	620 000	
4	Bidrag till internationella hydrografiska byrån, *förslagsanslag*	15 000	1 752 000
	Krigsarkivet:		
5	Avlöningar, *förslagsanslag*	141 000	
6	Omkostnader, *förslagsanslag*	38 000	
7	Samlingars konservering m. m., *reservationsanslag*	1 900	180 900
	Armémuseum:		
8	Avlöningar, *förslagsanslag*	90 000	
9	Omkostnader, *förslagsanslag*	10 000	
10	Samlingars konservering m. m., *reservationsanslag*	11 100	111 100
	Försvarets forskningsanstalt:		
11	Avlöningar, *förslagsanslag*	1 330 000	
12	Omkostnader, *förslagsanslag*	195 000	
13	Viss forskningsverksamhet, *reservationsanslag*	5 000 000	
14	Engångsanskaffning av viss utrustning, *reservationsanslag*	240 000	6 765 000
	Försvarets socialbyrå:		
15	Avlöningar, *förslagsanslag*	170 000	
16	Omkostnader, *förslagsanslag*	105 000	
17	Vissa civilanställningsåtgärder, *förslagsanslag*	550 000	825 000
	Försvarets läroverk:		
18	Avlöningar, *förslagsanslag*	660 000	
19	Omkostnader, *förslagsanslag*	70 000	730 000
	Försvarets brevskola:		
20	Avlöningar, *förslagsanslag*	76 000	
21	Omkostnader, *förslagsanslag*	30 000	106 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	Sjukvårdsmateriel m. m.:		
22	Sjukvårdsmateriel, *reservationsanslag*	1 000 000	
23	Engångsanskaffning av sjukvårdsmateriel m. m., *reservationsanslag*	2 500 000	3 500 000
	Garnisonssjukhusen:		
24	Avlöningar, *förslagsanslag*	400 000	
25	Omkostnader, *förslagsanslag*	200 000	
26	Karolinska sjukhusets garnisonsavdelningar, *förslagsanslag*	194 000	794 000
	Militärapoteket:		
27	Avlöningar, *förslagsanslag*	355 000	
28	Omkostnader, *förslagsanslag*	1 000	356 000
	Försvarets tandvård:		
29	Avlöningar, *förslagsanslag*	1 025 000	
30	Omkostnader, *förslagsanslag*	265 000	1 290 000
	Centrala värnpliktsbyrån:		
31	Avlöningar, *förslagsanslag*	448 000	
32	Omkostnader, *förslagsanslag*	80 000	
33	Adresseringsmaskiner m. m., *reservationsanslag*	100 000	628 000
	Inskrivningsväsendet:		
34	Inskrivningskostnader, *förslagsanslag*	400 000	
35	Inskrivningsrådet	6 000	406 000
	Vissa övriga gemensamma ändamål:		
36	Vissa specialundersökningar m. m., *förslagsanslag*	250 000	
37	Personalvårdsverksamhet, *reservationsanslag*	100 000	
38	Försvarsupplysning, *reservationsanslag*	150 000	
39	Fritidsundervisning, *reservationsanslag*	185 000	
40	Försvarsfilm, *reservationsanslag*	420 000	
41	Publikations- och blankettryck, *förslagsanslag*	900 000	
42	Lottaorganisationen, *reservationsanslag*	370 000	2 375 000
	Avveckling av beredskapen m. m.:		
43	Vissa förrådskostnader, *reservationsanslag*		1 750 000
			21 569 000
	E. Diverse.		
	Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:		
1	Slottsbyggnadernas delfond, *förslagsanslag*	50 000	
2	Byggnadsstyrelsens delfond, *förslagsanslag*	561 000	611 000
	Ersättning till försvarets fastighetsfond:		
3	Befästningars delfond, *förslagsanslag*		*6 200 000
4	Bestridande av beredskapskostnader vid försvarets fabriksverk, *förslagsanslag*		500 000
5	Ersättning för automobilskatt, *förslagsanslag*		1 050 000
6	Ersättning för rustning och rotering, *förslagsanslag*		40 000
7	Resestipendier, *reservationsanslag*		25 000
8	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, *reservationsanslag*		375 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
9	Planering av allmänna arbeten, *reservationsanslag*		100
10	Utredningar rörande tillämnade byggnadsföretag m. m., *reservationsanslag*		25 000
11	Vissa ersättningar i anledning av skador vid militär verksamhet m. m., *förslagsanslag*		325 000
12	Vissa ersättningar för inskränkningar i förfoganderätten till fast egendom, *förslagsanslag*		1 000
13	Ersättning för skada till följd av olycksfall, som förorsakats av krigsförhållandena under 1914—1919 års världskrig, *förslagsanslag*		30 000
14	Bidrag till ersättning i anledning av kroppsskada, ådragen under militärtjänstgöring, *förslagsanslag*		*10 000 000
15	Omskolning av i militärtjänst skadade, *förslagsanslag*..		350 000
16	Extra utgifter, *reservationsanslag*.....		400 000
17	Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, *förslagsanslag*		275 000
			20 207 100
	Summa		793 453 100

* Beräknat belopp.

Egentliga statsutgifter.

V. Socialdepartementet.

		Kronor	Kronor
	A. Socialdepartementet.		
	Socialdepartementet:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	493 000	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	50 000	543 000
			543 000
	B. Socialstyrelsen med dithörande verksamhet samt arbetsdomstolen.		
	Socialstyrelsen:		
1	Avlöningar till personal för verksamheten i allmänhet, *förslagsanslag*	1 605 000	
2	Avlöningar till viss personal för större statistiska specialundersökningar, *reservationsanslag*	30 000	
3	Omkostnader, *förslagsanslag*	300 000	
4	Socialstyrelsens ortsombud	50 800	1 985 800
5	Allmän bostadsräkning m. m., *reservationsanslag*		255 000
	Statens fattigvårds- och barnavårdskonsulenter:		
6	Avlöningar, *förslagsanslag*	208 500	
7	Omkostnader, *förslagsanslag*	78 400	286 900
	Arbetsdomstolen:		
8	Avlöningar, *förslagsanslag*	111 000	
9	Omkostnader, *förslagsanslag*	4 200	115 200
	Förlikningsmän för medling i arbetstvister m. m.:		
10	Avlöningar, *förslagsanslag*	140 000	
11	Omkostnader, *förslagsanslag*	30 000	170 000
	Mödrahjälp m. m.:		
12	Mödrahjälp, *förslagsanslag*	13 000 000	
13	Mödrahjälpsnämnderna, *förslagsanslag*	200 000	13 200 000
	Social hemhjälp:		
14	Bidrag till avlönande av hemvårdarinnor, *förslagsanslag*	2 735 000	
15	Prov- och kompletteringskurser för hemvårdarinnor, *reservationsanslag*	196 000	2 931 000
	Fattigvård och barnavård m. m.:		
16	Fattigvård i allmänhet, *förslagsanslag*	1 750 000	
17	Barnavård i allmänhet, *förslagsanslag*	190 000	

		Kronor	Kronor
18	Fattigvård och barnavård enligt den nordiska fattigvårdskonventionen m. m., *förslagsanslag*	500 000	
19	Fattigvård och barnavård för lappar, *förslagsanslag*	90 000	
20	Bidrag till svenska socialvårdsförbundet.....	25 000	
21	Stipendier för utbildning av ålderdomshemsföreståndarinnor, *reservationsanslag*	3 000	
22	Bidrag till driftkostnaderna vid arbetshem, *förslagsanslag*	40 000	
23	Allmänna barnbidrag, *förslagsanslag*	442 000 000	
24	Ersättning till postverket för utbetalning av allmänna barnbidrag, *förslagsanslag*.....	1 100 000	
25	Ersättning till barnavårdsnämnderna för bidragsförskott, *förslagsanslag*	2 500 000	
26	Bidrag till barnavårdsnämnderna för vissa kostnader enligt barnavårdslagen m. m., *förslagsanslag*	160 000	
27	Bidrag till uppförande eller inrättande av barnhem, *reservationsanslag*	100	
28	Bidrag till driften av barnhem, *förslagsanslag*	3 000 000	
29	Bidrag till driften av anstalter för halvöppen barnavård, *reservationsanslag*	*1 920 000	
30	Bidrag till utbildning av personal inom den halvöppna barnavården, *reservationsanslag*	*346 000	
31	Fria resor för barn, *förslagsanslag*	*4 000 000	
32	Bidrag till husmoderssemestern, *förslagsanslag* ...	*2 350 000	
33	Bidrag till driften av barnkolonier m. m., *reservationsanslag*	1 500 000	
	Statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården:		
34	Avlöningar, *förslagsanslag* *2 700 000		
35	Omkostnader, *förslagsanslag*..... *2 000 000		
36	Byggnadsarbeten m. m., *reservationsanslag* *500 000	5 200 000	
37	Bidrag till driften av icke statliga skolor tillhörande barna- och ungdomsvården, *förslagsanslag*	*750 000	
38	Fortbildningskurs för befattningshavare vid skolor tillhörande barna- och ungdomsvården, *reservationsanslag*	*10 200	467 434 300
			486 378 200
	C. Arbetsmarknadsstyrelsen med dithörande verksamhet.		
	Arbetsmarknadsstyrelsen:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	2 775 000	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	615 000	
3	Krisorganisationen, *förslagsanslag*	900 000	4 290 000
	Den offentliga arbetsförmedlingen:		
4	Avlöningar, *förslagsanslag*	13 075 000	
5	Omkostnader, *förslagsanslag*	3 440 000	
6	Krisorganisationen, *förslagsanslag*	2 500 000	19 015 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
7	Bidrag till erkända arbetslöshetskassor, *förslagsanslag*		6 800 000
8	Kristillägg till erkända arbetslöshetskassor, *förslagsanslag*		1 500 000
9	Kostnader för arbetslöshetens bekämpande m. m., *reservationsanslag*		*14 300 000
10	Kostnader för överflyttning av arbetskraft, *reservationsanslag*		*100
11	Kostnader för arbetsmarknadsstyrelsens förrådsverksamhet, *reservationsanslag*		*100
12	Kostnader för främjande av företagsverksamhet m. m., *reservationsanslag*		*1 500 000
13	Planering av allmänna arbeten, *reservationsanslag*		100
			47 405 300
	D. Förbättrande av bostadsförhållandena m. m.		
	Bostadsstyrelsen:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	*2 300 000	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	*300 000	2 600 000
	Länsbostadsnämnderna:		
3	Avlöningar, *förslagsanslag*	*1 400 000	
4	Omkostnader, *förslagsanslag*	*335 000	1 735 000
5	Kapitalmedelsförluster och ränteeftergifter å tertiärlån för vissa bostadsbyggnadsföretag, *förslagsanslag*		*400 000
6	Hyresrabatter för mindre bemedlade, barnrika familjer, *förslagsanslag*		*21 000 000
7	Särskilda bostadsrabatter, *reservationsanslag*		*1 500 000
8	Bidrag till inrättande av pensionärshem, *reservationsanslag*		*6 000 000
9	Statens nämnd för samlingslokaler, *förslagsanslag*		27 500
10	Bidrag till vissa riksorganisationer för samlingslokaler		15 000
	Statens bosättningslån:		
11	Ersättning åt ortsombud, *förslagsanslag*	65 000	
12	Ersättning åt riksbanken, *förslagsanslag*	215 000	
13	Viss upplysningsverksamhet	15 000	295 000
			33 572 500
	E. Olycksfallsförsäkring och arbetarskydd.		
	Försäkringsrådet:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	543 000	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	23 500	566 500
	Riksförsäkringsanstalten:		
3	Avlöningar, *förslagsanslag*	5 355 000	
4	Omkostnader, *förslagsanslag*	395 000	
5	Riksförsäkringsanstaltens ortsombud m. m., *förslagsanslag*	275 000	6 025 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
6	Livräntetillägg åt vissa livräntetagare enligt lagen den 5 juli 1901 angående ersättning för skada till följd av olycksfall i arbete, *förslagsanslag*		290 000
7	Statsverket åliggande, av andra medel ej utgående ersättningar i anledning av olycksfall i arbete m. m., *förslagsanslag*		3 900 000
8	Bidrag till fiskares försäkring, *förslagsanslag*		160 000
	Arbetarskyddsstyrelsen:		
9	Avlöningar, *förslagsanslag*	674 000	
10	Omkostnader, *förslagsanslag*	80 000	754 000
	Yrkesinspektionen:		
11	Avlöningar, *förslagsanslag*	1 570 000	
12	Omkostnader, *förslagsanslag*	339 000	1 909 000
13	Utbildningskurser för hushållerskor i skogsarbetarförläggningar, *reservationsanslag*		5 000
14	Undervisnings- och upplysningsverksamhet på arbetarskyddets område		80 000
			13 689 500
	F. Folkpensionering m. m.		
	Pensionsstyrelsen:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	4 030 000	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	620 000	
3	Pensionsstyrelsens ortsombud, *förslagsanslag*	370 000	5 020 000
4	Bidrag till folkpensioner m. m., *förslagsanslag*		725 000 000
5	Ersättning till postverket för pensionsutbetalningar, *förslagsanslag*		2 000 000
6	Åtgärder till förebyggande och hävande av invaliditet, *reservationsanslag*		8 510 000
7	Särskilda barnbidrag till änkors och invaliders barn m. m., *förslagsanslag*		9 000 000
8	Bidrag till sjukkassor, *förslagsanslag*		44 900 000
9	Kristillägg till sjukkassor, *förslagsanslag*		5 700 000
10	Moderskapspenning, *förslagsanslag*		1 900 000
11	Driften av centraldepån för blindas arbeten		*160 000
12	Bidrag till de blindas förening		65 000
			802 255 000
	G. Diverse.		
	Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:		
1	Byggnadsstyrelsens delfond, *förslagsanslag*		1 272 000
2	Ersättning till statens domäners fond för upplåten mark, *förslagsanslag*		2 800
	Statens hyresråd:		
3	Avlöningar, *förslagsanslag*	465 000	
4	Omkostnader, *förslagsanslag*	28 000	493 000
5	Ersättning för skador vållade av personer, som avvikit från vissa anstalter, *förslagsanslag*		5 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
6	Internationellt socialpolitiskt samarbete, *förslagsanslag*		450 000
7	Bidrag till flyktingars uppehälle, yrkesutbildning m. m., *förslagsanslag*		*1 500 000
8	Bidrag till omhändertagande av utlandssvenskar m. m., *förslagsanslag*		*500 000
9	Social upplysningsfilm, *reservationsanslag*		75 000
10	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, *reservationsanslag*		600 000
11	Extra utgifter, *reservationsanslag*		50 000
12	Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, *förslagsanslag*		14 000
			4 961 800
	Summa		1 388 805 300

* Beräknat belopp.

Egentliga statsutgifter.

VI. Kommunikationsdepartementet.

		Kronor	Kronor
	A. Kommunikationsdepartementet.		
	Kommunikationsdepartementet:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	562 300	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	45 500	607 800
			607 800
	B. Väg- och vattenbyggnadsväsendet.		
	Väg- och vattenbyggnadsverket.		
	Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*, därav 2 056 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen	4 112 000	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*, därav 407 500 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen	815 000	4 927 000
	Vägförvaltningarna:		
3	Avlöningar, *förslagsanslag*, att avräknas mot automobilskattemedlen	10 904 000	
4	Omkostnader, *förslagsanslag*, att avräknas mot automobilskattemedlen	2 136 000	13 040 000
5	De lokala vägnämnderna m. m., *förslagsanslag*, att avräknas mot automobilskattemedlen		150 000
6	Reglering av vissa skador inom väg- och vattenbyggnadsstyrelsens ämbetsområde, *förslagsanslag*		100 000
			18 217 000
	Vägunderhåll och vägbyggnader.		
	Väghållningen på landet samt i städer och stadsliknande samhällen, där kronan är väghållare:		
7	Vägunderhållet, *reservationsanslag*, att avräknas mot automobilskattemedlen	138 000 000	
8	Projektering av vägar och broar, *reservationsanslag*, att avräknas mot automobilskattemedlen	800 000	
9	Nyanläggning av bygdevägar, *reservationsanslag*, att avräknas mot automobilskattemedlen	100	

		Kronor	Kronor
10	Nyanläggning av ödebygdsvägar, *reservationsanslag*, att avräknas mot automobilskattemedlen	100	
11	Byggande av huvudvägar, *reservationsanslag*, att avräknas mot automobilskattemedlen	100	
12	Ombyggnad av bygdevägar och ödebygdsvägar, *reservationsanslag*, att avräknas mot automobilskattemedlen	3 000 000	
13	Förstärkning och förbättring av vägar, *reservationsanslag*, att avräknas mot automobilskattemedlen .	11 600 000	
14	Bidrag till städer och samhällen för tillhandahållande av mark m. m., *reservationsanslag*, att avräknas mot automobilskattemedlen	100 000	153 500 300
	Väghållningen i städer och stadsliknande samhällen, som äro väghållare:		
15	Bidrag till underhåll av vägar och gator, *förslagsanslag*, att avräknas mot automobilskattemedlen	15 200 000	
16	Bidrag till byggande av vägar och gator, *reservationsanslag*, att avräknas mot automobilskattemedlen	100	15 200 100
	Enskild väghållning:		
17	Bidrag till underhåll av enskilda vägar m. m., *reservationsanslag*, att avräknas mot automobilskattemedlen	4 600 000	
18	Bidrag till byggande av enskilda vägar, *reservationsanslag*, att avräknas mot automobilskattemedlen	1 500 000	6 100 000
	Diverse ändamål:		
19	Vägbeläggningar, *reservationsanslag*, att avräknas mot automobilskattemedlen	15 000 000	
20	Stensättning av vägar, *reservationsanslag*, att avräknas mot automobilskattemedlen	100 000	
21	Byggande av broar, *reservationsanslag*, att avräknas mot automobilskattemedlen	100	
22	Bidrag till säkerhetsanordningar vid järnvägskorsningar, *reservationsanslag*, att avräknas mot automobilskattemedlen.....	250 000	
23	Bidrag till vissa forsknings- och undersökningsarbeten, *reservationsanslag*, att avräknas mot automobilskattemedlen.....	125 000	
24	Avsättning till statens automobilskattemedelsfond, *förslagsanslag*	100	15 475 200
			190 275 600
	Hamnar och farleder.		
25	Bidrag till hamn- och farledsundersökningar, *reservationsanslag*		8 000
26	Bidrag till handelshamnar och farleder, *reservationsanslag*.....		1 000 000
27	Statliga farledsarbeten, *reservationsanslag*		50 000
28	Byggande av fiskehamnar, *reservationsanslag*.....		1 000 000
29	Underhåll och drift av statens fiskehamnar och farleder, *förslagsanslag*.....		150 000

		Kronor	Kronor
30	Bidrag till byggande och underhåll av mindre hamnar och farleder, *reservationsanslag*, att avräknas mot automobilskattemedlen		100 000
			2 308 000
	Vatten- och avloppsledningar.		
31	Bidrag till anläggningar för vattenförsörjning och avlopp, *reservationsanslag*		5 000 000
			215 800 600
	C. Vägtrafikväsendet.		
	Statens bilinspektion:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*, att avräknas mot automobilskattemedlen	1 120 000	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*, att avräknas mot automobilskattemedlen	290 000	1 410 000
3	Registrering av motorfordon, *förslagsanslag*		1 000
4	Bidrag till vissa kommunikationsändamål, *reservationsanslag*		215 000
	Statens biltrafiknämnd:		
5	Avlöningar, *förslagsanslag*, att avräknas mot automobilskattemedlen	223 000	
6	Omkostnader, *förslagsanslag*, att avräknas mot automobilskattemedlen	33 000	256 000
7	Undersökningar rörande vägtrafikolyckor m. m., att avräknas mot automobilskattemedlen		75 000
8	Bidrag till nationalföreningen för trafiksäkerhetens främjande, att avräknas mot automobilskattemedlen		150 000
			2 107 000
	D. Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut.		
	Verksamheten i allmänhet:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	1 563 600	
2	Undervisning	7 900	
3	Undersökningar inom hydrologiska byrån, *förslagsanslag*	179 700	
4	Observatörer	442 600	
5	Telegramkostnader m. m., *förslagsanslag*	333 500	
6	Underhåll av stationer m. m., *reservationsanslag*	41 800	
7	Övriga omkostnader, *förslagsanslag*	100 000	2 669 100
	Särskilda undersökningar:		
8	Geofysiska undersökningar i Riksgränsen	5 000	
9	Väderlekstjänst för luftfarten, *förslagsanslag*	756 000	
10	Aerologiska stationer, *förslagsanslag*	392 200	1 153 200
11	Bidrag till seismologiska och magnetiska iakttagelser i Abisko		8 000
12	Bidrag till väderleksstation i Nordatlanten, *förslagsanslag*		800 000
			4 630 300

		Kronor	Kronor
	E. Byggnadsväsendet.		
	Byggnadsstyrelsen:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	1 531 700	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	144 100	1 675 800
	Länsarkitektsorganisationen:		
3	Avlöningar, *förslagsanslag*	2 170 500	
4	Omkostnader, *förslagsanslag*	254 000	2 424 500
5	Bidrag till upprättande av byggnadsplaner m. m., *förslagsanslag*		100 000
6	Bidrag till upprättande av generalplaner och regionplaner, *reservationsanslag*		175 000
			4 375 300
	F. Tekniska institut.		
1	Statens väginstitut, *förslagsanslag*, att avräknas mot automobilskattemedlen		455 200
	Statens geotekniska institut:		
2	Avlöningar, *förslagsanslag*	468 000	
3	Omkostnader, *förslagsanslag*	242 000	710 000
			1 165 200
	G. Statens elektriska inspektion m. m.		
	Statens elektriska inspektion:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	182 500	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	19 300	201 800
3	Statens prisregleringsnämnd för elektrisk ström, *förslagsanslag*		2 000
			203 800
	H. Djurgårdsnämnden.		
	Djurgårdsnämnden:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	89 300	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	11 500	100 800
			100 800
	I. Diverse.		
	Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:		
1	Slottsbyggnadernas delfond, *förslagsanslag*	414 000	
2	Byggnadsstyrelsens delfond, *förslagsanslag*	1 369 000	1 783 000
3	Ersättning till statens järnvägar för av Kungl. Maj:t medgivna lindringar i befordringsavgifterna för vissa resor, *förslagsanslag*		5 000
4	Ersättning till postverket för befordran av tjänsteförsändelser, *förslagsanslag*		25 300 000

		Kronor	Kronor
5	Ersättning till postverket för befordran av enskildas försändelser i ransoneringsärenden, *förslagsanslag* ...		1 200 000
6	Försvarsberedskap vid statens järnvägar, *reservationsanslag*		500 000
7	Understöd åt skärgårdsrederier, *reservationsanslag* ...		300 000
8	Bidrag till vissa internationella sammanslutningar m. m., *förslagsanslag*.....		50 000
9	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, *reservationsanslag*.....		250 000
10	Planering av allmänna arbeten, *reservationsanslag*....		100
11	Extra utgifter, *reservationsanslag*.....		40 000
12	Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, *förslagsanslag*		8 200
			29 436 300
	Summa		**258 427 100**

Egentliga statsutgifter.

VII. Finansdepartementet.

		Kronor	Kronor
	A. Finansdepartementet.		
	Finansdepartementet:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	998 000	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	278 000	1 276 000
			1 276 000
	B. Allmänna centrala ämbetsverk m. m.		
	Kammarkollegiet:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	660 000	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	40 300	700 300
	Statskontoret:		
3	Avlöningar, *förslagsanslag*	960 000	
4	Omkostnader, *förslagsanslag*	303 000	1 263 000
	Kammarrätten:		
5	Avlöningar, *förslagsanslag*	1 505 000	
6	Omkostnader, *förslagsanslag*	65 000	
7	Kammarrättens årsbok, *förslagsanslag*	7 000	1 577 000
	Statistiska centralbyrån:		
8	Avlöningar till personal för verksamheten i allmänhet, *förslagsanslag*	1 165 000	
9	Avlöningar till personal vid 1945 års folkräkning, *reservationsanslag*	340 000	
10	Omkostnader, *förslagsanslag*	305 000	
11	Bibliotekets underhåll, *reservationsanslag*	4 000	1 814 000
	Folkbokföringen:		
12	Ersättningar till kyrkobokföringsinspektörer, *förslagsanslag*	75 000	
13	Ersättning till Göteborgs stad för vissa kostnader för folkbokföringen, *förslagsanslag*	50 000	
14	Ersättning till Malmö stad för vissa kostnader för folkbokföringen, *förslagsanslag*	26 000	
15	Viss tillfällig personal vid länsstyrelserna m. m., *förslagsanslag*	1 400 000	1 551 000
	Riksräkenskapsverket:		
16	Avlöningar, *förslagsanslag*	1 510 000	
17	Omkostnader, *förslagsanslag*	200 000	1 710 000

		Kronor	Kronor
	Statens lönenämnd:		
18	Avlöningar, *förslagsanslag*	116 000	
19	Omkostnader, *förslagsanslag*	7 000	123 000
	Konjunkturinstitutet:		
20	Avlöningar, *förslagsanslag*	181 500	
21	Omkostnader, *förslagsanslag*	28 000	
22	Särskilda undersökningar, *reservationsanslag*	5 000	214 500
	Statens sakrevision:		
23	Avlöningar, *förslagsanslag*	380 000	
24	Omkostnader, *förslagsanslag*	60 000	440 000
	Statens organisationsnämnd:		
25	Avlöningar, *förslagsanslag*	620 000	
26	Omkostnader, *förslagsanslag*	197 000	817 000
	Valutakontoret:		
27	Avlöningar, *förslagsanslag*	750 000	
28	Omkostnader, *förslagsanslag*	100 000	850 000
	Statens avtalsnämnd:		
29	Avlöningar, *förslagsanslag*	115 000	
30	Omkostnader, *förslagsanslag*	15 000	130 000
			11 189 800
	C. Skatte- och kontrollväsen.		
	Tullverket:		
1	Avlöningar till befattningshavare hos generaltullstyrelsen, *förslagsanslag*	1 500 000	
2	Avlöningar till befattningshavare å tullstaten, *förslagsanslag*	32 200 000	
3	Omkostnader, *förslagsanslag*	3 815 000	
4	Anskaffning av viss materiel för kust- och gränsbevakningen m. m., *reservationsanslag*	325 000	37 840 000
	Kontrollstyrelsen:		
5	Avlöningar, *förslagsanslag*	886 000	
6	Omkostnader, *förslagsanslag*	92 000	
7	Kontroll å tillverkningsavgifter, *förslagsanslag*	545 000	
8	Systembolagsrevisionen, *förslagsanslag*	79 000	1 602 000
	Mynt- och justeringsverket:		
9	Avlöningar, *förslagsanslag*	796 000	
10	Omkostnader, *förslagsanslag*	93 000	
11	Nyanskaffning av vissa maskiner, *reservationsanslag*	30 000	919 000
	Statens justerare:		
12	Avlöningar, *förslagsanslag*	317 000	
13	Omkostnader, *förslagsanslag*	115 000	432 000
14	Avsättning till bankinspektionens fond, *förslagsanslag*		100 000
15	Avsättning till fondinspektionens fond, *förslagsanslag*		40 000
16	Avsättning till jordbrukskassetillsynens fond		60 000
17	Avsättning till sparbanksinspektionens fond, *förslagsanslag*		180 000
18	Tillsyn över sparbankernas förvaltning, *förslagsanslag*		260 000

		Kronor	Kronor
19	Stämpelomkostnader, *förslagsanslag*		571 000
20	Kostnader för årlig taxering, *förslagsanslag*		6 900 000
21	Kostnader för allmänna fastighetstaxeringen år 1950, *förslagsanslag*		*2 600 000
22	Vissa kostnader för uppbördsväsendet, *förslagsanslag*		350 000
23	Ersättning till postverket m. fl. för bestyret med skatteuppbörden, *förslagsanslag*		6 300 000
24	Särskild ersättning till indrivningsförrättare, *förslagsanslag*		1 000
25	Kostnader i anledning av avtal med främmande stat om handräckning i beskattningsärenden, *förslagsanslag*		1 000
26	Observations-och uppbördsprocenter m. m., *förslagsanslag*		12 000
			58 168 000
	D. Ersättningar för särskilda förmåner och rättigheter m. m.		
1	Ersättning till städerna för mistad tolag, *förslagsanslag*		11 500 000
2	Städers friheter, *förslagsanslag*		35 000
3	Ersättning till landsting och städer, som ej deltaga i landsting, för till statsverket indragna brännvinsförsäljningsmedel		3 100 000
4	Vederlag för nedlagda utskänkningsrättigheter, *förslagsanslag*		9 000
5	Ersättning för skattefrälseräntor, *förslagsanslag*		5 000
6	Bidrag till skattetyngda kommuner, *förslagsanslag*		4 000 000
			18 649 000
	E. Diverse.		
	Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:		
1	Byggnadsstyrelsens delfond, *förslagsanslag*	876 000	
2	Generaltullstyrelsens delfond, *förslagsanslag*	132 000	1 008 000
3	Staten åliggande kommunala och andra utskylder, *förslagsanslag*		1 000
4	Bidrag till vissa internationella byråer, *förslagsanslag*		8 000
5	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, *reservationsanslag*		525 000
6	1944 års nykterhetskommitté, *reservationsanslag*		50 000
7	Ränta å spärrkontomedel, *förslagsanslag*		4 000 000
8	Spärrkontonämnden		60 000
9	Extra utgifter, *reservationsanslag*		30 000
10	Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, *förslagsanslag*		80 000
			5 762 000
	Summa		**95 044 800**

* Beräknat belopp.

Egentliga statsutgifter.

VIII. Ecklesiastikdepartementet.

		Kronor	Kronor
	A. Ecklesiastikdepartementet.		
	Ecklesiastikdepartementet:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	683 000	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	75 000	758 000
			758 000
	B. Arkiv, bibliotek och museer.		
	Riksarkivet:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	519 500	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	75 800	
3	Inköp av arkivalier och tryckta arbeten, *reservationsanslag*	9 000	604 300
	Lands- och länsarkiven:		
4	Avlöningar, *förslagsanslag*	407 000	
5	Omkostnader, *förslagsanslag*	65 600	
6	Inköp av arkivalier och tryckta arbeten, *reservationsanslag*	4 100	
7	Bokbindning och konservering av arkivalier, *reservationsanslag*	10 400	487 100
	Kungl. biblioteket:		
8	Avlöningar, *förslagsanslag*	531 000	
9	Omkostnader, *förslagsanslag*	93 500	
10	Bokinköp och bokbindning, *reservationsanslag*	130 000	
11	Anskaffande av viss utländsk litteratur, *reservationsanslag*	20 000	774 500
	Stifts- och landsbiblioteken:		
12	Avlöningar, *förslagsanslag*	85 600	
13	Omkostnader, *förslagsanslag*	2 500	
14	Bokinköp och bokbindning m. m., *reservationsanslag*	20 000	108 100
15	Bidrag till pedagogiska biblioteket		32 700
	Nationalmuseet:		
16	Avlöningar, *förslagsanslag*	480 000	
17	Omkostnader, *förslagsanslag*	81 000	
18	Underhåll och ökande av samlingarna, *reservationsanslag*	90 600	
19	Vandringsutställningar, *reservationsanslag*	2 500	
20	Inköp av konst för deposition, *reservationsanslag*	40 000	694 100

		Kronor	Kronor
	Livrustkammaren:		
21	Avlöningar, *förslagsanslag*	118 300	
22	Omkostnader, *förslagsanslag*	17 100	135 400
	Naturhistoriska riksmuseet:		
23	Avlöningar, *förslagsanslag*	665 000	
24	Omkostnader, *förslagsanslag*	92 000	
25	Materiel m. m., *reservationsanslag*	148 500	
26	Inredning och utrustning, *reservationsanslag*	47 600	953 100
	Statens etnografiska museum:		
27	Avlöningar, *förslagsanslag*	96 500	
28	Omkostnader, *förslagsanslag*	36 200	
29	Underhåll och ökande av samlingarna m. m., *reservationsanslag*	5 000	137 700
30	Bidrag till nordiska museet		275 000
31	Bidrag till kulturhistoriska museet i Lund		49 800
32	Bidrag till egyptiska museet		24 800
33	Bidrag till museal vård av Cypernexpeditionens fyndmaterial		27 700
34	Bidrag till musikhistoriska museet		22 200
35	Bidrag till Drottningholms teatermuseum		8 800
36	Bidrag till stiftelsen Thielska galleriet		10 000
37	Bidrag till svenska skolmuseet		3 500
38	Bidrag till stiftelsen Carl och Olga Milles' Lidingöhem		15 000
			4 363 800
	C. Kyrkliga ändamål.		
	Domkapitlen och stiftsnämnderna:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	516 100	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	93 800	609 900
3	Kleresistaten, *förslagsanslag*		5 000
4	Vissa ersättningar till kyrkofonden		5 050 800
5	Kurser för utbildande av kyrkomusiker m. m., *förslagsanslag*		17 300
6	Lappmarks ecklesiastikverk, *förslagsanslag*		2 900
7	Stipendier för utbildande vid universitet av präster, förtrogna med finska språket		3 600
8	Kyrkors underhåll, *reservationsanslag*		2 000
9	Uppgörande av underhålls- och restaureringsförslag för vissa Gotlandskyrkor, *reservationsanslag*		18 000
10	Ersättningar till kyrkor, *förslagsanslag*		65 000
11	Bestridande i vissa fall med allmänna medel av kostnader, förenade med friköp av lägenheter å kyrklig jord, *förslagsanslag*		2 000
12	Bidrag till stipendier för utbildande av diakoner för kyrklig och social tjänst		10 000
			5 786 500

		Kronor	Kronor
	D. Akademier m. m.		
1	Bidrag till svenska akademien		2 300
	Vetenskapsakademien:		
2	Bidrag till forskningsinstitutet för experimentell fysik, *förslagsanslag*	277 000	
3	Bidrag till vetenskaplig verksamhet i övrigt	22 000	299 000
	Vitterhets-, historie- och antikvitetsakademien:		
	Riksantikvarieämbetet och statens historiska museum m. m.:		
4	Avlöningar, *förslagsanslag* 873 000		
5	Omkostnader, *förslagsanslag* 154 000		
6	Inredning och utrustning, *reservationsanslag* 75 000	1 102 000	
7	Bidrag till avlöning åt landsantikvarier, *förslagsanslag*	86 400	
	Statens historiska museum m. m.:		
8	Underhåll och ökande av samlingarna, *reservationsanslag*	35 000	
	Riksantikvarieämbetet:		
9	Vård och underhåll av fornlämningar och byggnadsminnesmärken, *reservationsanslag* 90 000		
10	Fornminnesinventering, *reservationsanslag* 141 600	231 600	
	Ostasiatiska arkeologiska samlingarna:		
11	Avlöningar, *förslagsanslag* 32 500		
12	Omkostnader, *förslagsanslag* 5 900	38 400	1 493 400
	Akademien för de fria konsterna med konsthögskolan:		
13	Avlöningar, *förslagsanslag*	250 600	
14	Omkostnader, *förslagsanslag*	61 800	
15	Undervisningsmateriel m. m., *reservationsanslag*	37 000	
16	Stipendier m. m., *reservationsanslag*	14 500	363 900
	Musikaliska akademien med musikhögskolan:		
17	Avlöningar, *förslagsanslag*	496 000	
18	Omkostnader, *förslagsanslag*	31 900	
19	Inköp och bindning av böcker och musikalier samt underhåll och vård av instrument, *reservationsanslag*	22 000	
20	Inköp av instrument m. m., *reservationsanslag*	10 000	
21	Stipendier m. m.	20 000	579 900
22	Statens konstråd		10 500
			2 749 000
	E. Universiteten, den medicinska undervisningen m. m.		
	Universitetskanslersämbetet:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	93 000	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	4 600	97 600
	Uppsala universitet:		
3	Avlöningar, *förslagsanslag*	*5 113 000	
4	Omkostnader, *förslagsanslag*	538 000	
5	Materiel m. m., *reservationsanslag*	*1 235 000	

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
6	Bokinköp och bokbindning för universitetsbiblioteket, *reservationsanslag*	270 000	
7	Utrustning för kemiska och biokemiska institutionerna m. m., *reservationsanslag*	500 000	
8	Engångsanslag för vissa vetenskapliga institutioner, *reservationsanslag*	78 000	7 734 000
	Lunds universitet:		
9	Avlöningar, *förslagsanslag*	*4 561 600	
10	Omkostnader, *förslagsanslag*	311 000	
11	Materiel m. m., *reservationsanslag*	*1 000 000	
12	Bokinköp och bokbindning för universitetsbiblioteket, *reservationsanslag*	260 000	
13	Engångsanslag till vissa vetenskapliga institutioner, *reservationsanslag*	120 000	6 252 600
	Karolinska mediko-kirurgiska institutet:		
14	Avlöningar, *förslagsanslag*	*2 007 000	
15	Omkostnader, *förslagsanslag*	220 000	
16	Materiel m. m., *reservationsanslag*	725 000	
17	Bokinköp och bokbindning för biblioteket, *reservationsanslag*	40 000	
18	Engångsanslag för vissa institutioner, *reservationsanslag*	70 000	3 062 000
	Medicinska högskolan i Göteborg:		
19	Avlöningar, *förslagsanslag*	223 000	
20	Omkostnader, *förslagsanslag*	10 800	
21	Materiel m. m., *reservationsanslag*	35 000	
22	Utrustning, *reservationsanslag*	730 000	
23	Bokinköp och bokbindning, *reservationsanslag*	65 000	
24	Bidrag till Göteborgs stad för verksamheten vid högskolans bibliotek, *förslagsanslag*	22 000	
	Organisationskommittén:		
25	Förvaltningskostnader m. m., *förslagsanslag*	50 000	1 135 800
26	Bidrag till Stockholms högskola, *förslagsanslag*		*1 500 000
27	Bidrag till Göteborgs högskola, *förslagsanslag*		*300 000
	Tandläkarhögskolan i Stockholm:		
28	Avlöningar, *förslagsanslag*	1 437 000	
29	Omkostnader, *förslagsanslag*	384 000	
30	Nyanskaffning och underhåll av utrustning, *reservationsanslag*	226 000	2 047 000
	Tandläkarhögskolan i Malmö:		
31	Avlöningar, *förslagsanslag*	*1 400 000	
32	Omkostnader, *förslagsanslag*	433 000	
33	Bokinköp och bokbindning m. m., *reservationsanslag*	10 000	
34	Nyanskaffning och underhåll av utrustning, *reservationsanslag*	20 000	1 863 000
	Tandläkarhögskolorna:		
35	Bidrag till elever för anskaffande av instrument, *förslagsanslag*		220 000
36	Anordnande av utbildning för tandtekniker och tandsköterskor, *förslagsanslag*		150 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
37	Stipendier åt elever vid tandtekniker- och tandsköterskeskolor, *förslagsanslag*		50 000
	Gemensamma universitetsändamål:		
38	Ersättning åt överläkare vid vissa epidemisjukhus för klinisk undervisning i epidemiologi åt medicine kandidater	12 600	
39	Kurser i krigskirurgi m. m.	7 500	
40	Ersättning åt vissa opponenter vid disputationer, *förslagsanslag*	15 000	
41	Naturastipendier åt studerande vid universiteten och vissa högskolor, *reservationsanslag*	310 000	
42	Bidrag till tryckning av doktorsavhandlingar, *förslagsanslag*	230 000	
43	Stipendier för främjande av högre vetenskapliga studier, *reservationsanslag*	1 345 000	
44	Forskarstipendier för docenter vid universiteten i Uppsala och Lund samt karolinska mediko-kirurgiska institutet	114 800	
45	Resestipendier åt ordinarie lärare m. fl., *reservationsanslag*	70 000	
46	Gästföreläsningar, *reservationsanslag*	62 500	
47	Bidrag till tryckning av rättsvetenskapliga arbeten, *reservationsanslag*	15 000	
48	Bidrag till främjande av medicinsk forskning vid universiteten m. fl. läroanstalter, *reservationsanslag*	512 000	2 694 400
	Rasbiologiska institutet:		
49	Avlöningar, *förslagsanslag*	66 500	
50	Omkostnader, *förslagsanslag*	11 200	
51	Materiel m. m., *reservationsanslag*	35 000	112 700
	Farmaceutiska institutet:		
52	Avlöningar, *förslagsanslag*	172 000	
53	Omkostnader, *förslagsanslag*	24 000	
54	Materiel m. m., *reservationsanslag*	12 500	208 500
	Ortnamnskommissionen:		
55	Avlöningar, *förslagsanslag*	77 700	
56	Omkostnader, *förslagsanslag*	18 600	
57	Insamling och bearbetning av vetenskapligt material, *reservationsanslag*	32 000	128 300
58	Bidrag till sammanslutningar, som bedriva ortnamnsundersökningar		6 000
	Landsmålsarkiven:		
59	Avlöningar, *förslagsanslag*	191 500	
60	Omkostnader, *förslagsanslag*	17 000	
61	Insamling och bearbetning av vetenskapligt material, *reservationsanslag*	63 300	271 800
62	Bidrag till dialektforskningar vid institutet för ortnamns- och dialektforskning vid Göteborgs högskola		6 700

		Kronor	Kronor
63	Bidrag till institutet för folkminnesforskning vid Göteborgs högskola		15 700
64	Ersättning åt sakkunniga i befordringsärenden vid universiteten m. m., *förslagsanslag*		60 000
65	Bidrag till instituten för socialpolitisk och kommunal utbildning och forskning, *förslagsanslag*		410 500
66	Kurser för fortsatt utbildning av befattningshavare i kommunal och social tjänst, *reservationsanslag*		10 000
67	Fortsättnings- och repetitionskurser för läkare, *reservationsanslag*		20 000
68	Kostnader för statlig kreditgaranti för vissa studielån, *förslagsanslag*		50 000
69	Bidrag till Sveriges förenade studentkårer för redigering av ett register över vissa licentiat- och doktorsavhandlingar		2 000
70	Bidrag till föreningen kursverksamheten vid Stockholms högskola		20 000
71	Kurser för utbildande av laboratoriebiträden		10 000
72	Bidrag till viss akademisk undervisning i statskunskap		12 000
			28 450 600
	F. Tekniska högskolor.		
	Överstyrelsen för de tekniska högskolorna:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	46 300	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	13 000	59 300
	Tekniska högskolan i Stockholm:		
3	Avlöningar, *förslagsanslag*	*2 800 000	
4	Omkostnader, *förslagsanslag*	*700 000	
5	Materiel m. m., *reservationsanslag*	*1 450 000	
6	Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek, *reservationsanslag*	55 000	
7	Stipendier	22 000	
8	Inredning och utrustning av nya lokaler, *reservationsanslag*	1 300 000	
9	Fortsättningskurs i stadsbyggnad, *reservationsanslag*	7 000	6 334 000
	Chalmers tekniska högskola:		
10	Avlöningar, *förslagsanslag*	1 534 000	
11	Omkostnader, *förslagsanslag*	320 000	
12	Materiel m. m., *reservationsanslag*	750 000	
13	Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek, *reservationsanslag*	50 000	
14	Stipendier	11 000	
15	Inredning och utrustning av nya lokaler, *reservationsanslag*	65 000	2 730 000
	Gemensamma ändamål vid de tekniska högskolorna:		
16	Stipendier för främjande av högre tekniska studier, *reservationsanslag*	60 000	

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
17	Bidrag till tryckning av doktorsavhandlingar, *förslagsanslag*	11 000	
18	Ersättning åt sakkunniga i befordringsärenden, *förslagsanslag*	30 000	
19	Resestipendier åt lärare m. fl., *reservationsanslag*	56 000	157 000
			9 280 300
	G. Skolöverstyrelsen.		
	Skolöverstyrelsen:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	1 751 000	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	357 500	
3	Försöksverksamhet m. m., *reservationsanslag*	50 000	2 158 500
			2 158 500
	H. Allmänna läroverken m. m.		
	Allmänna läroverken:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	*60 000 000	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	279 000	
3	Bokinköp och bokbindning, *reservationsanslag*	138 000	
4	Bidrag till ljus- och vedkassorna, *förslagsanslag*	1 500 000	
5	Ersättning för djäknepenningar m. m.	8 500	61 925 500
6	Arvoden åt lärarkandidater under provårstjänstgöring, *förslagsanslag*		320 000
7	Bidrag till direktionen över Stockholms stads undervisningsverk		14 100
	Kommunala läroverk:		
8	Understöd åt vissa kommunala gymnasier m. m.	330 000	
9	Bidrag till kommunala flickskolor, *förslagsanslag*	7 760 000	
10	Bidrag till kommunala mellanskolor, *förslagsanslag*	2 000 000	
11	Bidrag till praktiska mellanskolor, *förslagsanslag*	4 300 000	
12	Bidrag till hälsovården vid vissa högre kommunala skolor, *förslagsanslag*	70 000	14 460 000
	Privatläroverk:		
13	Bidrag till högre goss- och samskolor, *förslagsanslag*	880 500	
14	Bidrag till högre flickskolor, *förslagsanslag*	278 900	
15	Bidrag till enskilda mellanskolor, *förslagsanslag*	68 600	
16	Bidrag till Höglandsskolan i Stockholm	50 000	
17	Bidrag till Franska skolan i Stockholm	50 000	
18	Bidrag till de statsunderstödda enskilda läroanstalternas vikariatskassa, *förslagsanslag*	3 800	
19	Ersättning åt vissa lärarinnor vid statsunderstödda enskilda läroanstalter, *förslagsanslag*	12 000	1 343 800
	Statens skolköksseminarium och hushållsskola:		
20	Avlöningar, *förslagsanslag*	114 000	
21	Omkostnader, *förslagsanslag*	26 000	
22	Stipendier	3 000	143 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
23	Understöd åt vissa anstalter för utbildande av lärarinnor i kvinnlig slöjd		33 300
24	Bidrag till fackskolan för huslig ekonomi i Uppsala		140 000
25	Understöd till utbildningskurser för lärarinnor i hushållsgöromål		18 900
26	Särskilt lönetillägg åt lärare vid statsunderstödda enskilda läroanstalter, *förslagsanslag*		475 000
27	Läroboksnämnden, *förslagsanslag*		31 000
28	Centralnämnden för skolungdomsutbytet med utlandet, *förslagsanslag*		15 000
29	Intagningsnämnder vid vissa allmänna läroverk m. fl. läroanstalter, *förslagsanslag*		2 000
30	Fortbildningskurser i hygien för lärare, skolläkare och skolsköterskor, *reservationsanslag*		25 000
31	Kurser för lärare vid de allmänna läroverken m. fl. läroanstalter, *reservationsanslag*		16 500
32	Fortbildningskurser för folkskollärare och övningslärare, *reservationsanslag*		48 000
33	Språkassistentverksamhet vid högre läroanstalter, *reservationsanslag*		60 000
34	Resestipendier åt lärare vid de allmänna läroverken m. fl. läroanstalter, *reservationsanslag*		50 000
	Psykologisk-pedagogiska institutet:		
35	Avlöningar, *förslagsanslag*	15 000	
36	Omkostnader, *förslagsanslag*	7 100	
37	Undersökningar och kurser, *reservationsanslag*	65 000	87 100
38	Vissa kostnader för student- och realexamina, *förslagsanslag*		446 000
39	Stipendier åt lärjungar vid högre läroanstalter, *förslagsanslag*		9 800 000
40	Stipendier för studier genom korrespondens och vid enskilda realskolor med kombinerad undervisning, *reservationsanslag*		100
41	Bidrag till inrättande av skolhem för lärjungar vid högre läroanstalter, *reservationsanslag*		500 000
42	Bidrag till avlönande av föreståndare vid skolhem för lärjungar vid högre läroanstalter, *förslagsanslag*		30 000
			89 984 300
	I. Folkundervisningen.		
	Anstalter för lärarutbildning m. m.		
	Folkskoleseminarierna:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	8 300 000	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	906 000	
3	Materiel, böcker m. m., *reservationsanslag*	270 000	
4	Utrustning, *reservationsanslag*	400 000	9 876 000

		Kronor	Kronor
	Småskoleseminarierna:		
5	Avlöningar, *förslagsanslag*	2 495 000	
6	Omkostnader, *förslagsanslag*	291 000	
7	Materiel, böcker m. m., *reservationsanslag*	64 000	
8	Utrustning, *reservationsanslag*	150 000	3 000 000
9	Bidrag till August Abrahamsons stiftelse för slöjdlärarutbildning		14 300
10	Fortbildningskurser för lärare vid egentliga folkskolor och småskolor, *reservationsanslag*		30 000
11	Fortbildningskurs för föreståndarinnor och biträdande föreståndarinnor vid skolhem och arbetsstugor, *reservationsanslag*		8 000
12	Resestipendier åt lärare vid vissa till folkundervisningen hörande läroanstalter, *reservationsanslag*		25 000
13	Stipendier åt folkskollärare för vinnande av behörighet att undervisa i engelska, *förslagsanslag*		100 000
14	Bidrag till Ericastiftelsen		35 000
			13 088 300
	Folkskolinspektionen.		
	Folkskolinspektionen:		
15	Avlöningar, *förslagsanslag*	*1 050 000	
16	Omkostnader, *förslagsanslag*	*300 000	1 350 000
			1 350 000
	Skolmåltider.		
17	Bidrag till anordnande av skolmåltider, *förslagsanslag*		14 000 000
18	Bidrag till anskaffande av inventarier för skolmåltider, *förslagsanslag*		600 000
19	Kurser för utbildande av personal för skolmåltider, *reservationsanslag*		82 500
			14 682 500
	Folkskoleväsendet.		
	Folkskolor m. m.:		
20	Bidrag till avlöning åt lärare vid folkskolor, *förslagsanslag*	216 600 000	
21	Bidrag till hälsovården vid folk- och småskolor, *förslagsanslag*	820 000	
22	Resekostnadsersättningar åt skolläkare vid folk- och småskolor, *förslagsanslag*	75 000	
23	Bidrag till avlöning åt lärare i slöjd vid folkskolor, mindre folkskolor eller särskilda slöjdskolor, *förslagsanslag*	4 350 000	
24	Bidrag till avlöning åt lärarinnor i hushållsgöromål vid egentliga folkskolor m. m., *förslagsanslag*	425 000	
25	Bidrag till avlöning åt lärare för vid statsunderstödda sjukvårdsanstalter och vid vissa barnhem intagna barn i skolåldern, *förslagsanslag*	440 000	
26	Folkundervisningens befrämjande i rikets nordligaste gränsorter m. m., *förslagsanslag*	300 000	

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
27	Bidrag till avlöning åt föreståndarinnor och biträdande föreståndarinnor vid skolhem och arbetsstugor, *förslagsanslag*	625 000	
28	Understöd åt vissa lärarinnor, som på grund av folkskoleväsendets omorganisation förlorat sin anställning, *förslagsanslag*	5 100	
29	Bidrag till inackordering av skolbarn i skolhem, arbetsstugor eller enskilda hem, *förslagsanslag*	2 250 000	
30	Bidrag till anordnande av skolskjutsar för skolpliktiga barn, *förslagsanslag*	9 000 000	
31	Bidrag till kostnaderna för tillhandahållande av fria läroböcker m. m., *förslagsanslag*	5 950 000	
32	Bidrag till vissa byggnadsarbeten, *förslagsanslag*	22 000 000	
33	Bidrag till vissa fullbordade byggnadsarbeten, *förslagsanslag*	2 200 000	
34	Byggnadsbidrag för vissa äldre undervisningslokaler, *förslagsanslag*	900 000	
35	Hyresbidrag för undervisningslokaler m. m., *förslagsanslag*	625 000	
36	Bidrag till undervisningsmateriel, *förslagsanslag*	2 800 000	
37	Byggnadsbidrag till tjänstebostäder, *förslagsanslag*	2 000 000	
38	Övergångsbidrag till tjänstebostäder, *förslagsanslag*	450 000	
39	Bidrag till Skytteanska skolan i Tärna, *förslagsanslag*	21 900	
40	Anordnande av kombinerad korrespondens- och radioundervisning, *reservationsanslag*	145 000	
41	Handledning vid kombinerad korrespondens- och radioundervisning, *förslagsanslag*	340 000	272 322 000
	Nomadskolor:		
42	Avlöningar, *förslagsanslag*	449 300	
43	Omkostnader, *förslagsanslag*	247 100	
44	Fortsättningsskolundervisning för nomadbarn, *förslagsanslag*	26 100	722 500
	Fortsättningsskolor:		
45	Bidrag till avlöning åt lärare, *förslagsanslag*	3 200 000	
46	Bidrag till centralisering av fortsättningsskolväsendet, *förslagsanslag*	600 000	3 800 000
			276 844 500
	Högre folkskolor och folkhögskolor.		
	Högre folkskolor:		
47	Understöd, *förslagsanslag*	1 750 000	
48	Bidrag till arvoden åt skolläkare m. m., *förslagsanslag*	5 000	1 755 000
	Folkhögskolor:		
49	Understöd, *förslagsanslag*	3 420 000	
50	Bidrag till arvoden åt skolläkare, *förslagsanslag*	15 000	
51	Förberedande samhällsvetenskapliga kurser, *reservationsanslag*	39 000	

		Kronor	Kronor
52	Stipendier åt elever, *förslagsanslag*	2 000 000	
53	Understöd för utbildning av lärare, *reservationsanslag*	4 000	5 478 000
			7 233 000
	Abnormundervisningen.		
	Läroanstalter för blinda:		
54	Avlöningar, *förslagsanslag*	613 000	
55	Omkostnader, *förslagsanslag*	228 800	841 800
	Vårdanstalten i Lund för blinda med komplicerat lyte:		
56	Avlöningar, *förslagsanslag*	415 000	
57	Omkostnader, *förslagsanslag*	123 500	538 500
58	Skrivmaskiner åt avgående blindskolelever, *reservationsanslag*		12 700
59	Resor för blindskolelever jämte åtföljande vårdare, *förslagsanslag*		22 000
60	Arvoden åt blivande blindlärare		8 000
61	Tryckning av blindskrifter, *reservationsanslag*		10 000
	Dövstumskolorna:		
62	Avlöningar, *förslagsanslag*	2 190 000	
63	Omkostnader, *förslagsanslag*	925 000	
64	Engångsanskaffning av utrustning m. m., *reservationsanslag*	185 000	
65	Resor för dövstumskolelever jämte åtföljande vårdare, *förslagsanslag*	45 000	
66	Stipendier åt vissa fortsättningsskolpliktiga elever	8 000	
67	Arvoden åt blivande dövstumlärare, *förslagsanslag*	75 000	3 428 000
68	Bidrag till förskolor och skolhem för dövstumma barn, *förslagsanslag*		46 000
69	Bidrag till föreläsningsverksamhet m. m. för dövstumma		7 000
	Dövstumpräster och dövstumkonsulenter:		
70	Avlöningar, *förslagsanslag*	65 900	
71	Omkostnader, *förslagsanslag*	24 300	90 200
72	Bidrag till tidning för dövstumma		1 000
73	Bidrag till Hörselfrämjandet för kursverksamhet		14 000
			5 019 200
			318 217 500
	J. Yrkesundervisningen.		
	Överstyrelsen för yrkesutbildning:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	*800 000	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	*100 000	900 000
	Högre tekniska läroverk:		
3	Avlöningar, *förslagsanslag*	3 800 000	
4	Omkostnader, *förslagsanslag*	375 000	
5	Materiel, böcker m. m., *reservationsanslag*	342 600	

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
6	Laboratorieutrustning m. m. för högre tekniska läroverket i Stockholm, *reservationsanslag*	180 000	
7	Stipendier	30 000	
8	Föreläsningar och fortbildningskurser, *reservationsanslag*	21 000	4 748 600
	Konstfackskolan:		
9	Avlöningar, *förslagsanslag*	555 000	
10	Omkostnader, *förslagsanslag*	58 800	
11	Undervisningsmateriel m. m., *reservationsanslag*	86 700	700 500
12	Understöd åt handelsgymnasier		680 000
13	Anordnande av handelsgymnasieexamen för lärjungar från enskild undervisning, *förslagsanslag*		10 000
	Kommunala och enskilda anstalter för yrkesundervisning:		
14	Understöd åt kommunala anstalter för yrkesundervisning, *förslagsanslag*	5 000 000	
15	Understöd åt enskilda anstalter för yrkesundervisning, *förslagsanslag*	930 000	
16	Bidrag till inrättande av centrala verkstadsskolor m. m., *förslagsanslag*	2 000 000	
17	Bidrag till driften av centrala verkstadsskolor, *förslagsanslag*	2 830 000	
18	Understöd åt verkstadsskolor för viss arbetslös ungdom, *förslagsanslag*	105 000	
19	Bidrag till inrättande av flygmekanikeravdelningar, *förslagsanslag*	100	
20	Bidrag till driften av flygmekanikerskolan i Mölndal, *förslagsanslag*	230 000	
21	Bidrag till inrättande av sjömansskolor, *förslagsanslag*	150 000	
22	Bidrag till driften av sjömansskolor, *förslagsanslag*	100 000	
23	Bidrag till anordnande av kurser för utbildning av elektriska installatörer, *förslagsanslag*	60 000	
24	Stipendier åt elever, *förslagsanslag*	5 200 000	16 605 100
	Särskilda anstalter för yrkesundervisning:		
25	Bidrag till grafiska institutet	3 600	
26	Bidrag till bergsskolan i Filipstad m. m.	44 700	
27	Bidrag till textilinstitutet i Borås, *förslagsanslag*	62 500	
28	Bidrag till Lennings textiltekniska institut i Norrköping	33 000	143 800
29	Yrkesutbildningskurser för arbetslösa m. m., *förslagsanslag*		1 150 000
30	Befrämjande av praktisk lärlingsutbildning hos hantverksmästare, *förslagsanslag*		223 000
31	Bidrag till kostnader för granskning av utförda gesällprov, *reservationsanslag*		4 000
32	Resestipendier för yrkesutbildning, *reservationsanslag*		40 000
33	Utbildning av lärare vid yrkesundervisningen, *reservationsanslag*		*150 000
34	Resestipendier åt lärare vid yrkesundervisningen, *reservationsanslag*		10 000
35	Bidrag till vissa kurser i cement- och betongteknik, *reservationsanslag*		13 700
			25 378 700

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	K. Folkbildningsåtgärder i övrigt m. m.		
1	Understöd åt folkbiblioteksväsendet, *förslagsanslag*		3 300 000
2	Inbindning av dansk bokgåva, *reservationsanslag*		26 000
3	Anskaffande av fasta fartygsbibliotek, *reservationsanslag*		10 000
4	Bidrag till bildningsverksamhet bland sjömän		5 000
5	Understöd åt anstalter och föreningar, som anordna populärvetenskapliga föreläsningar		480 500
6	Understöd för anordnande av folkbildningskurser m. m.		155 000
7	Resekostnadsersättning åt föreläsare, *förslagsanslag*		110 000
8	Understöd åt studiecirkelverksamhet, *förslagsanslag*		1 200 000
9	Understöd för anordnande av s. k. universitetscirklar, *reservationsanslag*		30 000
10	Utbildning av studieledare för folkbildningsarbetet m. m., *reservationsanslag*		61 000
11	Bidrag till inköp av film- och radioapparater för föreläsnings- och studielokaler, *reservationsanslag*		30 000
12	Bidrag till studieförbund för organisations- och administrationskostnader		550 000
13	Bidrag till verksamheten vid hemgårdar		30 000
14	Bidrag till verksamheten vid studiehem		30 000
15	Bidrag till undervisnings- och upplysningsverksamhet m. m. för nykterhetens främjande		489 000
16	Utbildningskurser i esperanto för lärare		5 000
	Folkliga musikskolan i Arvika:		
17	Understöd	25 000	
18	Stipendier, *förslagsanslag*	6 000	31 000
	Statens studielån:		
19	Studielånenämnden, *förslagsanslag*	85 000	
20	Ersättning till postverket för dess bestyr med statens studielån, *förslagsanslag*	13 500	98 500
	Statens biografbyrå:		
21	Avlöningar, *förslagsanslag*	86 800	
22	Omkostnader, *förslagsanslag*	8 000	94 800
23	Bidrag till Samfundet för hembygdsvård		25 000
			6 760 800
	L. Gymnastiska centralinstitutet m. m.		
	Gymnastiska centralinstitutet:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	256 000	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	73 600	
3	Materiel, böcker m. m., *reservationsanslag*	12 000	
4	Stipendier	3 000	
5	Särskild undervisning i idrott och gymnastik m. m.	7 500	352 100
6	Bidrag till Stockholms studenters idrottsförening till lokalhyra m. m.		5 500

		Kronor	Kronor
7	Undervisning i idrott för högskolestudenter i Stockholm och Göteborg, *reservationsanslag*		21 400
8	Understöd åt svenska Dalcroze-institutet		10 000
			389 000
	M. Understöd åt vetenskap, vitterhet och konst m. m.		
1	Understöd för utgivande av tidskrifter, lärda verk och läroböcker, *reservationsanslag*		200 000
2	Bidrag till främjande av humanistisk forskning		650 000
	Statens medicinska forskningsråd:		
3	Förvaltningskostnader, *förslagsanslag*	91 000	
4	Främjande av medicinsk forskning, *reservationsanslag*	1 100 000	1 191 000
	Statens naturvetenskapliga forskningsråd:		
5	Förvaltningskostnader, *förslagsanslag*	57 000	
6	Främjande av naturvetenskaplig forskning, *reservationsanslag*	1 000 000	
7	Naturvetenskaplig publiceringsverksamhet, *reservationsanslag*	300 000	1 357 000
	Statens samhällsvetenskapliga forskningsråd:		
8	Förvaltningskostnader m. m., *förslagsanslag*	20 000	
9	Främjande av samhällsvetenskaplig forskning, *reservationsanslag*	300 000	320 000
10	Flyg- och navalmedicinsk forskning, *reservationsanslag*		220 000
11	Atomenergiforskning, *reservationsanslag*		1 900 000
12	Bidrag till Konung Gustaf V:s forskningsinstitut		105 000
13	Bidrag till medicinska Nobelinstitutets avdelning för biokemi, *reservationsanslag*		65 000
14	Bidrag till Oceanografiska institutet		62 000
15	Understöd åt inhemska skönlitterära författare av utmärkt förtjänst		75 000
16	Understöd åt skriftställaren E. H. Thörnberg		3 000
17	Konstnärlig utsmyckning av statliga byggnader, *reservationsanslag*		150 000
18	Bidrag till samfundet De nio		10 000
19	Bidrag till vetenskaplig expedition till Antarktis, *reservationsanslag*		100 000
			6 408 000
	N. Diverse.		
	Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:		
1	Slottsbyggnadernas delfond, *förslagsanslag*	29 000	
2	Byggnadsstyrelsens delfond, *förslagsanslag*	7 456 000	
3	Uppsala universitets delfond, *förslagsanslag*	627 000	
4	Lunds universitets delfond, *förslagsanslag*	658 000	8 770 000
5	Ersättning till statens domäners fond för upplåten mark, *förslagsanslag*		14 500

		Kronor	Kronor
6	Planering av allmänna arbeten, *reservationsanslag* ...		100
7	Sveriges anslutning till vissa internationella vetenskapliga sammanslutningar, *förslagsanslag*		12 700
8	Bidrag till svenska institutet i Rom m. m.		53 700
9	Hyra för ett arbetsbord vid zoologiska stationen i Neapel		1 800
10	Skandinavisk bibliotekarie vid nordiska avdelningen av S:te Geneviève-biblioteket i Paris m. m.....		4 400
11	Bidrag till avlöning av föreståndare för svenska studenthemmet i Paris.....		8 000
12	Främjande av internationellt-kulturellt samarbete, *reservationsanslag*		225 000
13	Främjande av nordiskt-kulturellt samarbete, *reservationsanslag*.....		237 600
14	Kostnader i samband med Sveriges anslutning till Unesco, *förslagsanslag*.....		*1 000 000
15	Bidrag till bestridande av kostnader för vissa internationella kongresser i Sverige, *reservationsanslag* ..		75 000
16	Bidrag till svenskt deltagande i sjätte nordiska yrkesskolmötet i Reykjavik år 1949, *reservationsanslag*.		25 000
17	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, *reservationsanslag*.....		800 000
18	Extra utgifter, *reservationsanslag*.....		175 000
19	Dyrtidstillägg åt befattningshavare i statens tjänst, *förslagsanslag*.....		900 000
20	Dyrtidstillägg åt lärare vid vissa statsunderstödda undervisnings- m. fl. anstalter, *förslagsanslag*		1 150 000
21	Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, *förslagsanslag*.....		130 000
22	Barntillägg åt vissa lärare vid högre kommunala skolor, *förslagsanslag*		10 000
23	Kristillägg, *förslagsanslag*		*2 000 000
24	Provisoriskt lönetillägg, *förslagsanslag*.....		*2 400 000
25	Reglering av vissa kursförluster, *förslagsanslag*.....		100
			17 992 900
	Summa		**518 677 900**

* Beräknat belopp.

Egentliga statsutgifter.

IX. Jordbruksdepartementet.

		Kronor	Kronor
	A. Jordbruksdepartementet.		
	Jordbruksdepartementet:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	500 000	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	52 500	552 500
			552 500
	B. Lantbruksstyrelsen m. m.		
	Lantbruksstyrelsen:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	1 525 000	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	235 000	
3	Kostnader för utbetalande av producent- och kontantbidrag	60 000	1 820 000
	Lantbruksnämnderna:		
4	Avlöningar, *förslagsanslag*	6 240 000	
5	Omkostnader, *förslagsanslag*	1 450 000	
6	Ersättningar åt ortsombuden, *förslagsanslag*	200 000	
7	Utrustning, *reservationsanslag*	75 000	
8	Byggnadsrådgivning	25 000	
9	Kostnader för planeringskommittéer, *förslagsanslag*	400 000	8 390 000
	Lantbruksattachéer:		
10	Avlöningar, *förslagsanslag*	119 000	
11	Omkostnader, *förslagsanslag*	42 000	161 000
			10 371 000
	C. Lantbruksakademien m. m.		
	Lantbruksakademien:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	26 600	
2	Bidrag till museum, bibliotek m. m.	12 000	38 600
3	Bidrag till lantbruksakademien för bestridande av kostnaderna för jordbrukets forskningsråd m. m.		42 000
4	Främjande av forskning på jordbrukets område m. m., *reservationsanslag*		250 000
	Statens växtskyddsanstalt:		
5	Avlöningar, *förslagsanslag*	408 500	
6	Omkostnader, *förslagsanslag*	92 000	500 500
			831 100

		Kronor	Kronor
	D. Undervisningsanstalter för jordbruk och lantmannanäringar m. m.		
	Lantbrukshögskolan och statens lantbruksförsök:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	*2 527 800	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	*373 700	
3	Materiel m. m., *reservationsanslag*	*400 500	
4	Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek, *reservationsanslag*	*35 000	
5	Stipendier, *förslagsanslag*	*34 100	
6	Underhåll av byggnader m. m., *reservationsanslag*	*35 000	
7	Inredning och utrustning, *reservationsanslag*	*403 300	
8	Särskilda undersökningar, *reservationsanslag*	*77 300	
9	Avkastningsbedömning rörande avelssvin	*44 800	
10	Bidrag till lokala gödslings-, sort- och ogräsförsök m. m.	*225 000	
11	Bidrag till fast försöksverksamhet vid statsunderstödda lantbruks- och lantmannaskolor	*43 000	
12	Kostnader för specialkurs för utbildande av maskinkonsulenter, *reservationsanslag*	*20 000	4 219 500
	Alnarps lantbruks-, mejeri- och trädgårdsinstitut:		
13	Avlöningar, *förslagsanslag*	*633 000	
14	Omkostnader, *förslagsanslag*	*217 700	
15	Materiel m. m., *reservationsanslag*	*25 000	
16	Bokinköp och bokbindning för institutets bibliotek, *reservationsanslag*	*6 000	
17	Stipendier m. m.	*8 300	
18	Lokala trädgårdsförsök	*10 000	900 000
19	Specialgymnasiet för lantbruks-, mejeri- och skogsstuderande, *förslagsanslag*		73 600
20	Understöd åt lanthushållningsseminariet å Rimforsa, *förslagsanslag*		79 400
	Lägre lantbruksundervisning m. m.:		
21	Kurser i hovbeslag och maskinreparation vid Alnarp, *förslagsanslag*	17 000	
22	Lägre mejeriskolor, *reservationsanslag*	*12 100	
23	Lantbruksskolan vid Ultuna, *förslagsanslag*	*42 000	
	Understöd åt vissa lantbruksundervisningsanstalter:		
24	Avlöningar, *förslagsanslag* *2 927 400		
25	Driftkostnader, *förslagsanslag* *747 000		
26	Bidrag till arvoden åt skolläkare, *förslagsanslag* *10 000	3 684 400	
27	Bidrag till särskilda utbildningskurser, *reservationsanslag*	*93 000	
28	Bidrag till jordbrukets yrkesskolor, *förslagsanslag*	*231 800	
29	Understöd åt elever vid lägre lantbruksundervisningsanstalter m. m., *förslagsanslag*	*800 000	
30	Bidrag till byggnadsarbeten vid vissa lantbruksundervisningsanstalter, *reservationsanslag*	*1 000 000	5 880 300
31	Undervisning och studieresor för i det mindre jordbruket deltagande män och kvinnor		*240 700

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
32	Reseunderstöd för studier på jordbrukets område, *reservationsanslag*		15 000
			11 408 500
	E. Hästavel och boskapsskötsel m. m.		
	Statens hingstdepåer och stuteri:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	467 000	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	253 000	
3	Byggnadsarbeten, *reservationsanslag*	22 500	742 500
4	Hästavelns befrämjande, *reservationsanslag*		1 206 200
	Nötboskapsavelns befrämjande:		
5	Befrämjande i allmänhet av nötboskapsaveln	*337 000	
6	Understöd åt kontrollföreningsverksamhet	*338 400	675 400
7	Diverse åtgärder på husdjursavelns område m. m.		136 400
			2 760 500
	F. Veterinärväsendet m. m.		
	Veterinärstyrelsen:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	402 400	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	62 900	465 300
	Veterinärhögskolan:		
3	Avlöningar, *förslagsanslag*	1 385 000	
4	Omkostnader, *förslagsanslag*	163 000	
5	Materiel m. m., *reservationsanslag*	150 000	
6	Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek, *reservationsanslag*	9 000	
7	Stipendier	31 000	
8	Bidrag till tryckning av doktorsavhandlingar, *förslagsanslag*	6 000	
9	Inredning och utrustning, *reservationsanslag*	175 000	1 919 000
	Veterinärinrättningen i Skara:		
10	Avlöningar, *förslagsanslag*	*122 000	
11	Omkostnader, *förslagsanslag*	*32 000	
12	Inredning och utrustning, *reservationsanslag*	*18 500	172 500
	Statens veterinärmedicinska anstalt:		
13	Avlöningar, *förslagsanslag*	1 205 000	
14	Omkostnader, *förslagsanslag*	542 800	1 747 800
	Veterinärstaten:		
15	Avlöningar, *förslagsanslag*	2 818 000	
16	Omkostnader, *förslagsanslag*	65 000	2 883 000
	Förekommande och hämmande av smittsamma husdjurssjukdomar:		
17	Karantänsanstalten i Haparanda för husdjur	3 400	
18	Åtgärder mot tuberkulos hos nötkreaturen, *förslagsanslag*	1 625 000	
19	Bidrag till hushållningssällskapens veterinärbakteriologiska laboratorier	88 000	
20	Åtgärder mot smittsam kastning hos nötkreaturen, *förslagsanslag*	620 000	
21	Statsbidrag vid försäkring, *förslagsanslag*	100	
22	Övriga utgifter, *förslagsanslag*	300 000	2 636 500

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
23	Kontroll å uppvärmning av mjölk och grädde m. m., *förslagsanslag*		35 000
24	Lindring i mindre bemedlades kostnader för djursjukvård, *förslagsanslag*		*500 000
			10 359 100
	G. Lanthushållning i allmänhet.		
	Bidrag till hushållningssällskapen:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	3 168 000	
2	Omkostnader, *reservationsanslag*	3 100 000	6 268 000
3	Befrämjande i allmänhet av jordbruk och lantmannanäringar, *reservationsanslag*		100 000
	Befrämjande av mindre jordbruk:		
4	Ordnad bokföring vid mindre jordbruk, *reservationsanslag*		*12 000
5	Jordbruksekonomisk undersökning, *reservationsanslag*		*265 300
	Befrämjande av fröodlingen m. m.:		
	Statens centrala frökontrollanstalt:		
6	Avlöningar, *förslagsanslag* 1 201 300		
7	Omkostnader, *förslagsanslag* 324 000	1 525 300	
8	Understöd åt lokala frökontrollanstalter	5 000	
9	Befordrande av inhemsk fröodling	30 000	
10	Statens linnämnd m. m., *förslagsanslag*	45 000	
11	Stödjande av odlingen av vissa kulturväxter, *reservationsanslag*	*36 000	
12	Bidrag till stödjande av priset å hamphalm och linhalm, *reservationsanslag*	*1 700 000	
13	Bidrag till Sveriges utsädesförening	515 300	
14	Särskilt bidrag till Sveriges utsädesförening för kvalitetsundersökning av lin m. m.	60 000	
15	Understödjande av den praktiskt vetenskapliga verksamheten å Weibullsholm	175 000	4 091 600
16	Odling av gummiförande växter, *reservationsanslag*		45 000
	Statens lantbrukskemiska kontrollanstalt:		
17	Avlöningar, *förslagsanslag*	189 300	
18	Omkostnader, *förslagsanslag*	46 000	235 300
19	Understöd åt lokala lantbrukskemiska kontrollstationer		30 000
20	Ersättning till personal vid nedlagd kemisk station, *förslagsanslag*		4 000
21	Bidrag till plantskolekontroll		15 000
22	Bekämpande av växtsjukdomar, *förslagsanslag*		72 500
23	Bidrag till Sveriges pomologiska förening		15 000
24	Bidrag till Föreningen för växtförädling av fruktträd		25 000
25	Bestridande med allmänna medel av vissa med betesreglering förenade kostnader, *förslagsanslag*		100
26	Bidrag till markkartering och grundkalkning, *reservationsanslag*		300 000
27	Statens sockernämnd, *förslagsanslag*		*42 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	Befrämjande av mejerihanteringen m. m.:		
28	Bidrag till avlönande av mejerikonsulenter m. m., *förslagsanslag*	*118 100	
29	Bidrag till Svenska smörprovningarna	7 400	125 500
30	Prisreglerande åtgärder på jordbrukets område, *reservationsanslag*		*125 000 000
31	Producent- och kontantbidrag till vissa innehavare av mindre jordbruk, *förslagsanslag*		74 000 000
32	Kostnader i samband med Svenska spannmålsaktiebolagets verksamhet, *reservationsanslag*		*25 000 000
	Statlig lagerhållning:		
33	Omkostnader för statlig inköps- och försäljningsverksamhet, *förslagsanslag*		7 000 000
	Jordbrukets kreditkassor:		
34	Revision av jordbrukskasserörelsen m. m.	53 000	
35	Förvaltningsbidrag till jordbrukskasserörelsen, *förslagsanslag*	105 000	158 000
36	Förvaltningsbidrag till förmedlare av lån från statens sekundärlånefond för jordbrukare m. m., *förslagsanslag*		57 000
	Statens maskin- och redskapsprovningsanstalter:		
37	Avlöningar, *förslagsanslag*	166 500	
38	Omkostnader, *förslagsanslag*	57 400	223 900
39	Bidrag till jordbrukstekniska institutet		250 000
40	Befrämjande av landsbygdens elektrifiering, *reservationsanslag*		3 000 000
41	Bidrag till Jordbrukarungdomens förbund		160 000
42	Bidrag till återbetalning av lån från jordbrukets maskinlånefond, *förslagsanslag*		325 000
43	Statens forskningskommitté för lantmannabyggnader, *reservationsanslag*		*123 800
44	Jordbrukets upplysningsnämnd, *förslagsanslag*		43 000
			246 987 000
	H. Jordbrukets rationalisering m. m.		
1	Bidrag till jordbrukets rationalisering, *reservationsanslag*		18 000 000
2	Täckande av förluster på grund av statlig kreditgaranti, *förslagsanslag*		50 000
3	Ersättning åt riksbanken för förvaltningen av vissa lånefonder m. m., *förslagsanslag*		300 000
4	Bidrag till gäldande av ersättning vid förlängning av vissa servitut, *förslagsanslag*		10 000
	Kolonisation:		
5	Understödjande av kolonisation å vissa kronoparker	300 000	
6	Understödjande av kolonisationsverksamheten å Altträsks kolonisationsområde, *förslagsanslag*	5 600	
7	Odlings- och byggnadshjälp åt innehavare av odlingslägenheter m. fl., *förslagsanslag*	450 000	755 600

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
8	Kostnader för nyodling m. m. å kronotorp, *förslagsanslag*		104 000
9	Betesförsök i Norrland, *reservationsanslag*		30 000
	Grundförbättringar:		
10	Statens avdikningsanslag, *förslagsanslag*		3 600 000
11	Täckdikningsförsök m. m., *reservationsanslag*		*120 000
12	Arrendenämnder, *förslagsanslag*		25 000
13	Arrenderådgivning åt vissa arrendatorer, *förslagsanslag*		100
			22 994 700
	I. Fiskeriväsendet.		
	Fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	610 400	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	266 500	876 900
	Fiskeriintendenter m. m.:		
3	Avlöningar, *förslagsanslag*	121 200	
4	Omkostnader, *förslagsanslag*	27 500	148 700
5	Fiskets befrämjande i de särskilda orterna, *reservationsanslag*		50 000
6	Befrämjande i allmänhet av fiskerinäringen, *reservationsanslag*		89 000
7	Avsättning till fonden för befrämjande av fiske på avlägsna fiskevatten		80 000
8	Gottgörelse till fiskerinäringen för av dess utövare erlagd bensinskatt, att avräknas mot automobilskattemedlen		360 000
9	Ersättning till strandägare för mistad fiskerätt m. m., *förslagsanslag*		100
	Fiskredskapsförsäkring:		
10	Bidrag vid försäkringsförluster, *förslagsanslag*	10 000	
11	Organisationsbidrag m. m., *förslagsanslag*	37 000	47 000
12	Isbrytarhjälp åt fiskarbefolkningen, *förslagsanslag*		20 000
13	Säkerhetsanordningar till ledning för fiskefartyg, *reservationsanslag*		33 100
			1 704 800
	J. Skogsväsendet.		
	Skogsstyrelsen:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	300 000	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	70 600	370 600
	Skogshögskolan:		
3	Avlöningar, *förslagsanslag*	499 000	
4	Omkostnader, *förslagsanslag*	142 800	
5	Materiel m. m., *reservationsanslag*	27 300	
6	Bokinköp och bokbindning för högskolans bibliotek, *reservationsanslag*	14 000	
7	Stipendier	23 000	
8	Inredning och utrustning, *reservationsanslag*	69 000	
9	Institutionernas upprustning, *reservationsanslag*	50 000	825 100

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	Statens skogsmästarskola:		
10	Avlöningar, *förslagsanslag*	42 700	
11	Omkostnader, *förslagsanslag*	17 900	
12	Stipendier, *förslagsanslag*	11 000	
13	Byggnadsarbeten	2 800	74 400
	Statens skogsforskningsinstitut:		
14	Avlöningar, *förslagsanslag*	798 500	
15	Omkostnader, *förslagsanslag*	169 000	
16	Utrustning, *reservationsanslag*	66 000	
17	Särskilda undersökningar, *reservationsanslag*	162 000	
18	Riksskogstaxering och avverkningsstatistik, *reservationsanslag*	190 000	
19	Skogsproduktforskning, *reservationsanslag*	60 000	1 445 500
20	Ersättning till statens domäners fond för utgifter för avlöningar vid statens skogsskolor m. m., *förslagsanslag*		209 000
21	Byggnads- och underhållsarbeten vid statens skogsskolor, *reservationsanslag*		40 000
22	Ersättning till statens domäners fond för utgifter för provisorisk skogsskolekurs		54 500
23	Byggnadsarbeten för iordningställande av förläggningar för statens förberedande skogskurs, *reservationsanslag*		267 500
24	Ersättning till statens domäners fond för utgifter för övertalig personal, *förslagsanslag*		339 800
	Skogsvård m. m.:		
25	Bidrag till skogsvårdsstyrelserna: Avlöningar, *förslagsanslag*	5 898 700	
26	Bidrag till skogsvårdsstyrelserna: Omkostnader, *reservationsanslag*	3 961 600	
27	Ersättning åt skogsvårdsstyrelser för visst biträde vid virkesavverkning m. m., *förslagsanslag*	50 000	
28	Statens skogsförbättringsanslag, *förslagsanslag*	700 000	
29	Väg- och flottledsbyggnader å skogar i enskild ägo, *reservationsanslag*	1 500 000	
30	Åtgärder för ökad skogsproduktion i Norrland m. m., *reservationsanslag*	1 000 000	
31	Bidrag till vissa föreningar	5 000	
32	Bidrag till skogsvårdskurser m. m., *förslagsanslag*	*60 000	13 175 300
33	Kostnader för virkesmätning, *förslagsanslag*		80 000
34	Kurser för virkesmätare m. m.		10 000
35	Kostnader i samband med upplåtande av viss utsyningsrätt å kronoskogar i Västerbottens eller Norrbottens län, *förslagsanslag*		1 000
36	Belöningar för rovdjurs dödande, *förslagsanslag*		10 000
37	Ersättning för av rovdjur dödade tamdjur, *förslagsanslag*		50 000
			16 952 700
	K. Lantmäteriväsendet.		
	Lantmäteristyrelsen:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	636 000	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	96 000	
3	Kartlagningsarbeten, *reservationsanslag*	60 000	792 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	Lantmäterikontoren i länen:		
4	Avlöningar, *förslagsanslag*	2 463 000	
5	Omkostnader, *förslagsanslag*	324 000	
6	Utbildningskurser, *reservationsanslag*	14 500	2 801 500
	Lantmäteriets distriktsorganisation:		
7	Avlöningar, *förslagsanslag*	9 037 500	
8	Omkostnader, *förslagsanslag*	1 875 000	
9	Ersättning för publik renovation, *förslagsanslag*	10 000	
10	Utrustning, *reservationsanslag*	150 000	
11	Förskott till hantlangning och materiel m. m., *förslagsanslag*	20 000	11 092 500
12	Kostnader för kurser för lantmäritekniska biträden m. fl., *reservationsanslag*		99 100
	Understöd åt jorddelningsväsendet m. m.:		
13	Bidrag till jorddelningsförrättningar, *förslagsanslag*	200 000	
14	Bidrag till utflyttnings-, väganläggnings- och odlingskostnader i sammanhang med skiften, *förslagsanslag*	275 000	
15	Bestridande i vissa fall med allmänna medel av kostnader, förenade med inlösen av under nyttjanderätt upplåtet område, *förslagsanslag*	100 000	
16	Bidrag till förrättningar enligt lagen om enskilda vägar, *förslagsanslag*	25 000	
17	Bidrag till ersättning åt vissa förrättningsmän enligt lagen om enskilda vägar, *förslagsanslag*	50 000	650 000
18	Bidrag till städer och vissa andra samhällen för upprättande av fastighetsregister m. m., *förslagsanslag*		5 000
19	Vissa avstyckningss- och mantalssättningsförrättningar, *förslagsanslag*		15 000
20	Tilläggsavvittring i Västerbottens läns lappmark, *förslagsanslag*		4 700
21	Ströängars indragande till kronan, *förslagsanslag*		9 300
22	Kostnader för provskiften i Kopparbergs län, *förslagsanslag*		64 000
			15 533 100
	L. Rikets allmänna kartverk.		
	Rikets allmänna kartverk:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	2 746 000	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	343 400	
3	Kartarbeten m. m., *reservationsanslag*	838 000	
4	Utrustning m. m., *reservationsanslag*	223 800	4 151 200
			4 151 200
	M. Lappväsendet.		
	Lappfogdarna m. fl.:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	225 200	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	90 300	315 500
			315 500

		Kronor	Kronor
	N. Diverse.		
	Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:		
1	Byggnadsstyrelsens delfond, *förslagsanslag*		2 152 000
2	Ersättning till statens domäners fond för upplåten mark, *förslagsanslag*		26 800
3	Bidrag till vetenskapsakademien för förvaltning av nationalparker och naturskyddsärenden		22 100
4	Bidrag till Svenska naturskyddsföreningen		12 000
5	Bidrag till internationell hydrografisk-biologisk anstalt, *förslagsanslag*		12 000
6	Bidrag till internationella frysinstitutet i Paris, *förslagsanslag*		2 000
7	Ersättningar för vissa besiktningar och syneförrättningar, *förslagsanslag*		25 000
8	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, *reservationsanslag*		500 000
9	Planering av allmänna arbeten, *reservationsanslag*		100
10	Extra utgifter, *reservationsanslag*		100 000
11	Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, *förslagsanslag*		30 000
			2 882 000
	Summa		347 803 700

Egentliga statsutgifter.

X. Handelsdepartementet.

		Kronor	Kronor
	A. Handelsdepartementet.		
	Handelsdepartementet:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	439 000	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	46 000	
3	Utövande av statskontroll å krigsmaterieltillverkningen	20 000	505 000
			505 000
	B. Kommerskollegium med underlydande myndigheter och kårer.		
	Kommerskollegium:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	1 566 500	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	228 500	1 795 000
	Bergsstaten:		
3	Avlöningar, *förslagsanslag*	137 000	
4	Omkostnader, *förslagsanslag*	21 200	158 200
	Sprängämnesinspektionen:		
5	Avlöningar, *förslagsanslag*	82 000	
6	Omkostnader, *förslagsanslag*	16 000	98 000
	Fartygsinspektionen:		
7	Avlöningar, *förslagsanslag*	400 000	
8	Omkostnader, *förslagsanslag*	80 000	480 000
	Skeppsmätningsväsendet:		
9	Avlöningar, *förslagsanslag*	34 300	
10	Omkostnader, *förslagsanslag*	11 100	45 400
11	Torvingenjörer m. fl., *förslagsanslag*		2 000
	Instruktör i hemslöjd:		
12	Avlöning	8 000	
13	Omkostnader, *förslagsanslag*	1 500	9 500
	Navigationsskolorna:		
14	Avlöningar, *förslagsanslag*	620 000	
15	Omkostnader, *förslagsanslag*	40 600	
16	Kompletteringskurs vid högre tekniskt läroverk	3 500	
17	Skolhälsovård, *reservationsanslag*	10 000	
18	Navigationslärarkurs, *reservationsanslag*	11 300	685 400
			3 273 500

	C. Bergsbruk, industri, hantverk, teknisk forskning m. m.	Kronor	Kronor
	Sveriges geologiska undersökning:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	543 300	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	156 200	
3	Malmletning och förberedande gruvarbeten, *reservationsanslag*	627 000	
4	Jordartskartering inom Norrbottens län, *reservationsanslag*	27 500	
5	Agrogeologiska kartor över sydvästra Skåne, *reservationsanslag*	8 000	1 362 000
6	Vissa kostnader för statens gruvegendom, *förslagsanslag*		50 000
	Statens provningsanstalt:		
7	Avlöningar, *förslagsanslag*	920 000	
8	Omkostnader, *förslagsanslag*	172 000	1 092 000
	Flygtekniska försöksanstalten:		
9	Avlöningar, *förslagsanslag*	685 000	
10	Omkostnader, *förslagsanslag*	221 000	906 000
	Statens hantverksinstitut:		
11	Avlöningar till viss personal, *förslagsanslag*	272 000	
12	Vissa omkostnader, *förslagsanslag*	31 000	
13	Bidrag till kursverksamheten m. m., *reservationsanslag*	145 000	448 000
	Bidrag till Ingenjörsvetenskapsakademien:		
14	Akademien	130 000	
15	Tekniskt-vetenskaplig och industriell representation i utlandet, *reservationsanslag*	40 000	170 000
16	Statens tekniska forskningsråd, *förslagsanslag*		57 000
17	Tekniskt-vetenskaplig forskning m. m., *reservationsanslag*		1 040 000
18	Statens kommitté för byggnadsforskning, *förslagsanslag*		*48 500
19	Byggnadsforskning, *reservationsanslag*		*300 000
20	Bidrag till Svenska träforskningsinstitutet, *förslagsanslag*		570 000
21	Bidrag till Svenska textilforskningsinstitutet, *förslagsanslag*		94 000
22	Bidrag till Metallografiska institutet, *förslagsanslag*		23 700
23	Bidrag till Institutet för konserveringsforskning, *förslagsanslag*		75 000
24	Bidrag till Aktiebolaget Ceaverken för vissa forskningsarbeten, *reservationsanslag*		40 000
25	Atomenergiforskning m. m. inom Aktiebolaget Atomenergi, *reservationsanslag*		500 000
26	Bidrag till Aktiebolaget Svensk torvförädling för torvforskning, *reservationsanslag*		150 000
27	Upplysnings- och organisationsverksamhet i fråga om hantverk och småindustri, *reservationsanslag*		270 000
28	Resestipendier till teoretiskt och praktiskt bildade tekniker, *reservationsanslag*		10 000
29	Befrämjande av hemslöjden, *reservationsanslag*		50 000
30	Bidrag till Svenska slöjdföreningen		50 000
31	Bidrag till standardiseringsverksamheten		*400 000
32	Bidrag till Tekniska nomenklaturcentralen		30 000
			7 736 200

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	D. Sjöfart och handel.		
	Lotsverket:		
1	Avlöningar till befattningshavare hos lotsstyrelsen, *förslagsanslag*	453 000	
2	Avlöningar till befattningshavare å lots- och fyrstaten, *förslagsanslag*	8 611 000	
3	Omkostnader, *förslagsanslag*	2 679 000	
4	Säkerhetsanstalter för sjöfarten, *reservationsanslag*	900 000	12 643 000
	Handelsflottans pensionsanstalt:		
5	Avlöningar, *förslagsanslag*	30 000	
6	Omkostnader, *förslagsanslag*	5 500	35 500
	Statens handelskommission:		
7	Avlöningar, *förslagsanslag*	3 000 000	
8	Omkostnader, *förslagsanslag*	433 000	3 433 000
	Statens skeppsprovningsanstalt:		
9	Avlöningar, *förslagsanslag*	246 000	
10	Omkostnader, *förslagsanslag*	47 800	293 800
11	Statens isbrytarverksamhet, *förslagsanslag*		900 000
	Statens sjöhistoriska museum:		
12	Avlöningar, *förslagsanslag*	129 000	
13	Omkostnader, *förslagsanslag*	23 000	
14	Underhåll av samlingarna, *reservationsanslag*	3 000	155 000
15	Bidrag till sjömanshusens förvaltningskostnader		256 000
16	Läkarundersökning av sjöfolk, *förslagsanslag*		70 000
17	Beredande av billigare biljettkostnader för sjöfolk vid resor till och från hemorten i vissa fall, *förslagsanslag*		40 000
18	Driftkostnader för mät- och avmagnetiseringsstationer, *förslagsanslag*		400 000
19	Reparation och ombyggnad m. m. av mät- och avmagnetiseringsstationen i Stockholm, *reservationsanslag*		200 000
20	Kostnader för handelssjöfartens dirigering, *förslagsanslag*		25 000
21	Bidrag till handelshögskolan i Stockholm		100 000
22	Bidrag till handelshögskolan i Göteborg		90 000
23	Åtgärder för främjande av varuutbytet med främmande länder, *reservationsanslag*		255 000
24	Bidrag till svenska handelskamrar i utlandet		102 000
25	Avsättning till handelsflottans välfärdsfond, *förslagsanslag*		450 000
			19 448 300
	E. Patent- och registreringsväsendet m. m.		
	Patent- och registreringsverket:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	3 468 000	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	500 000	3 968 000
3	Granskningsnämnden för vissa patentansökningar m. m., *förslagsanslag*		2 000

		Kronor	Kronor
	Svenska uppfinnarkontoret:		
4	Administrationskostnader	60 000	
5	Understödjande verksamhet, *reservationsanslag*	75 000	135 000
6	Särskilda kostnader för förenings- m. fl. register, *förslagsanslag*		250 000
7	Avsättning till försäkringsinspektionens fond, *förslagsanslag*		450 000
			4 805 000
	F. Diverse.		
	Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:		
1	Byggnadsstyrelsens delfond, *förslagsanslag*	940 000	
2	Lotsstyrelsens delfond, *förslagsanslag*	303 000	1 243 000
3	Bidrag till internationell patrulleringstjänst i norra Atlanten, *förslagsanslag*		60 000
4	Bidrag till underhåll av en fyr å Kap Spartel, *förslagsanslag*		3 000
5	Bidrag till vissa internationella byråer, *förslagsanslag*		11 800
6	Administrationskostnader för nordiskt ekonomiskt samarbete, *förslagsanslag*		56 000
7	Bidrag till Svenska turisttrafikförbundet		231 000
8	Avsättning till fonden för idrottens främjande		3 500 000
9	Avsättning till fonden för friluftslivets främjande		1 000 000
10	Avsättning till lotterimedelsfonden		7 000 000
11	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, *reservationsanslag*		550 000
12	Planering av allmänna arbeten, *reservationsanslag*		100
13	Extra utgifter, *reservationsanslag*		40 000
14	Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, *förslagsanslag*		45 000
			13 739 900
	Summa		**49 507 900**

Egentliga statsutgifter.

XI. Inrikesdepartementet.

		Kronor	Kronor
	A. Inrikesdepartementet.		
	Inrikesdepartementet:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	510 000	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	50 000	560 000
			560 000
	B. Medicinalstaten samt hälso- och sjukvården.		
	Medicinalstyrelsen med dithörande stater.		
	Medicinalstyrelsen:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	1 510 000	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	245 000	
3	Beredskapsavdelning, *förslagsanslag*	30 000	1 785 000
	Sjukvårdsberedskapsnämnden:		
4	Avlöningar, *förslagsanslag*	96 100	
5	Omkostnader, *förslagsanslag*	34 000	130 100
	Sinnessjuknämnden:		
6	Avlöningar, *förslagsanslag*	*42 800	
7	Omkostnader, *förslagsanslag*	*3 900	46 700
	Statens bakteriologiska laboratorium:		
8	Avlöningar, *förslagsanslag*	1 430 000	
9	Omkostnader, *förslagsanslag*	895 000	2 325 000
	Statens rättskemiska laboratorium:		
10	Avlöningar, *förslagsanslag*	208 000	
11	Omkostnader, *förslagsanslag*	46 500	254 500
	Statens farmacevtiska laboratorium:		
12	Avlöningar, *förslagsanslag*	291 000	
13	Omkostnader, *förslagsanslag*	89 000	380 000
14	Svenska farmakopékommittén m. m., *förslagsanslag*		42 000
	Statens rättsläkarstation i Stockholm:		
15	Avlöningar, *förslagsanslag*	97 300	
16	Omkostnader, *förslagsanslag*	16 200	113 500
17	Medikolegala besiktningar, *förslagsanslag*		30 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	Provinsialläkarstaten:		
	Förste provinsialläkare och provinsialläkare m. fl.:		
18	Avlöningar, *förslagsanslag* 7 950 000		
19	Sjukvård m. m., *förslagsanslag* 25 000		
20	Reseersättningar, *förslagsanslag* 200 000	8 175 000	
21	Bidrag till extra provinsialläkares avlönande m. m., *förslagsanslag*	75 000	8 250 000
			13 356 800
	Sjukvårdsanstalterna.		
	Sinnessjukvårdsanstalter:		
	Statens sinnessjukhus:		
22	Avlöningar, *förslagsanslag* *50 000 000		
23	Omkostnader, *förslagsanslag* *23 000 000		
24	Övervakning av vissa försöksutskrivna patienter, *förslagsanslag*..... 16 000	73 016 000	
25	Utrustning av nya sinnessjukhus, *reservationsanslag*	*1 500 000	
26	Driftkostnadsersättning för psykiatriska klinikerna i Lund och Uppsala, *förslagsanslag*	2 000 000	
27	Bidrag till sinnessjukvården i Stockholm, Göteborg och Malmö, *förslagsanslag*.....	10 000 000	
28	Bidrag till uppförande eller inrättande av psykiatriska avdelningar vid lasarett, *reservationsanslag* ..	350 000	
29	Bidrag till driften av psykiatriska avdelningar vid lasarett, *förslagsanslag*	30 000	
30	Bidrag till driften av vårdhem för lättskötta sinnessjuka, *förslagsanslag*.....	1 250 000	
	Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa gossar:		
31	Avlöningar, *förslagsanslag* *200 000		
32	Omkostnader, *förslagsanslag* *120 000		
33	Ombyggnad av rättarbostad m. m., *reservationsanslag*..... 30 000	350 000	
	Statens uppfostringsanstalt för sinnesslöa flickor:		
34	Avlöningar, *förslagsanslag* *95 000		
35	Omkostnader, *förslagsanslag* *45 000	140 000	
36	Bidrag till anstalter för obildbara sinnesslöa, *förslagsanslag*.....	1 750 000	
37	Bidrag till uppförande eller inrättande av anstalter för bildbara sinnesslöa, *reservationsanslag*	500 000	
38	Bidrag till driften av anstalter för bildbara sinnesslöa, *förslagsanslag*	5 600 000	
	Statens anstalt för fallandesjuka:		
39	Avlöningar, *förslagsanslag* *640 000		
40	Omkostnader, *förslagsanslag* *236 000		
41	Ferieresor för elever m. m., *förslagsanslag* 6 000	882 000	
42	Bidrag till epileptikeranstalter, *förslagsanslag*.....	700 000	
43	Bidrag till vissa sanitära förbättringar m. m. vid svenska diakonsällskapets epileptikeranstalt å Stora Sköndal	80 000	
44	Bidrag till driften av anstalter för psykopatiska och nervösa barn, *förslagsanslag*	225 000	98 373 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	Universitetssjukhus:		
	Karolinska sjukhuset:		
45	Avlöningar, *förslagsanslag* 9 980 000		
46	Omkostnader, *förslagsanslag* 4 150 000		
47	Utrustning, *reservationsanslag* 175 000	14 305 000	
	Serafimerlasarettet:		
48	Avlöningar, *förslagsanslag* 4 215 000		
49	Omkostnader, *förslagsanslag* 1 980 000	6 195 000	
50	Bidrag till akademiska sjukhuset i Uppsala, *förslagsanslag*	1 880 000	
51	Bidrag till Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund, *förslagsanslag*	1 331 300	
52	Bidrag till vissa byggnadsarbeten vid Malmöhus läns sjukvårdsinrättningar i Lund m. m., *reservationsanslag*	451 400	
53	Bidrag till ny- och ombyggnad av Sabbatsbergs sjukhus, *reservationsanslag*	900 000	
54	Bidrag till pediatrisk klinik och poliklinik i Stockholm, *förslagsanslag*	*132 000	25 194 700
	Övriga egentliga sjukvårdsanstalter:		
55	Vissa bidrag till lasarett m. m.	15 800	
56	Bidrag till driften av barnavdelningar vid lasarett m. m., *förslagsanslag*	700 000	
57	Bidrag till uppförande eller inrättande av tuberkulossjukvårdsanstalter, *reservationsanslag*	150 000	
58	Bidrag till driften av anstalter för lungtuberkulos, *förslagsanslag*	4 600 000	
59	Bidrag till driften av anstalter för kirurgisk tuberkulos, *förslagsanslag*	2 750 000	
60	Bidrag till resor för vissa patienter vid kustsanatorierna m. m., *förslagsanslag*	60 000	
61	Bidrag till byggnadsarbeten vid folksanatorierna, *reservationsanslag*	140 000	
62	Bidrag till driften av folksanatorierna	802 500	
63	Bidrag till ambulatorisk behandling m. m. av vissa tuberkulospatienter, *förslagsanslag*	400 000	
64	Behandling av medellösa lupuspatienter från landsorten, *förslagsanslag*	70 000	
65	Bidrag till driften av epidemivårdanstalter, *förslagsanslag*	1 000 000	
66	Bidrag till uppförande m. m. av hem för kroniskt sjuka, *reservationsanslag*	100 000	
67	Bidrag till driften av hem för kroniskt sjuka, *förslagsanslag*	2 700 000	
68	Bidrag till Lilla Hemmet	30 000	
69	Bidrag till driften av centralanstalter för radioterapi, *förslagsanslag*	600 000	
70	Bidrag till resor för patienter vid vissa anstalter för radiumbehandling m. m., *förslagsanslag*	225 000	
71	Bidrag till driften av en neurokirurgisk avdelning vid lasarettet i Lund, *förslagsanslag*	75 000	14 418 300

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	Vanföreanstalter m. m.:		
72	Bidrag till vanföreanstalter, *förslagsanslag*	6 130 000	
73	Vissa byggnadsarbeten vid vanföreanstaltens i Stockholm skolhem i Lidingö, *reservationsanslag*	38 000	
74	Vissa byggnadsarbeten vid vanföreanstalten i Göteborg, *reservationsanslag*	42 000	
75	Bidrag till resor för vanföra m. m., *förslagsanslag*	440 000	
76	Bidrag till kuratorsverksamhet vid vanföreanstalterna	36 000	
77	Bidrag till Eugeniahemmet, *förslagsanslag*	400 000	
78	Bidrag till stödjebandage och proteser vid ortopediska lasarettsavdelningar m. m., *förslagsanslag*	225 000	
79	Bidrag till de vanföras riksorganisation	2 000	7 313 000
80	Bidrag till anskaffande och drift av hörapparater		60 000
81	Bidrag till hörselfrämjandet		40 000
	Förlossningsanstalter:		
82	Bidrag till driften av förlossningsanstalter och vänte-hem m. m., *förslagsanslag*	2 700 000	
83	Viss ersättning till barnbördshuset i Lund	1 400	2 701 400
			148 100 400
	Hälsovård i allmänhet.		
	Statens institut för folkhälsan:		
84	Avlöningar, *förslagsanslag*	1 465 000	
85	Omkostnader, *förslagsanslag*	555 000	2 020 000
	Barnmorskeläroanstalterna:		
86	Avlöningar, *förslagsanslag*	*150 000	
87	Omkostnader, *förslagsanslag*	*140 000	290 000
	Statens sjuksköterskeskola:		
88	Avlöningar, *förslagsanslag*	129 000	
89	Omkostnader, *förslagsanslag*	64 000	193 000
90	Stipendier till elever vid godkända sjuksköterskeskolor, *reservationsanslag*		22 000
91	Bidrag till driften av godkända sjuksköterskeskolor, *förslagsanslag*		5 000
92	Bidrag till utbildningskurser för instruktionssköterskor och husmödrar vid sjukvårdsanstalter m. fl.		30 000
93	Upplysningsverksamhet rörande sjuksköterskeyrket m. m.		13 000
94	Utbildningskurs för sysselsättnings- och arbetsterapeuter		*60 000
95	Bidrag till avlöningar åt distriktssköterskor m. m., *förslagsanslag*		4 500 000
96	Bidrag till avlöningar åt distriktsbarnmorskor m. m., *förslagsanslag*		2 900 000
97	Bidrag till distriktsbarnmorskas resor i samband med hemförlossning och eftervård, *förslagsanslag*		400 000
98	Understödjande av dispensärverksamhet, *förslagsanslag*		2 000 000
99	Granskningscentral för allmän skärmbildsundersökning, *förslagsanslag*		187 000
100	Bidrag till avlöningar m. m. inom förebyggande mödra- och barnavård, *förslagsanslag*		2 600 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
101	Bidrag till resor i förebyggande mödra- och barnavård, *förslagsanslag*		450 000
102	Bidrag till folkbildningsorganisationerna för anordnande av allmän sexualhygienisk upplysningsverksamhet		50 000
103	Abortförebyggande åtgärder, *förslagsanslag*		160 000
104	Läkemedel åt vissa kvinnor och barn, *förslagsanslag*		1 000 000
105	Stipendier för blivande distriktstandläkare m. fl., *förslagsanslag*		250 000
106	Bidrag till avlöningar åt distriktstandläkare och distriktstandsköterskor m. m., *förslagsanslag*		2 200 000
107	Lindring i obemedlades och mindre bemedlades tandvårdskostnader, *förslagsanslag*		45 000
108	Odontologisk försöksverksamhet vid Vipeholms sjukhus i Lund, *reservationsanslag*		83 000
109	Viss försöksverksamhet på yrkesmedicinens område, *förslagsanslag*		145 000
110	Åtgärder mot utbredning av könssjukdomar, *förslagsanslag*		850 000
111	Skyddskoppympning, *förslagsanslag*		140 000
112	Skyddsympning mot difteri, *förslagsanslag*		50 000
113	Vissa kostnader för allmän hälso- och sjukvård, *förslagsanslag*		75 000
114	Lindring i mindre bemedlade patienters å landsbygden sjukvårdskostnader, *förslagsanslag*		*270 000
115	Förbättrad sjukvård inom rikets ödemarksområden, *reservationsanslag*		40 000
116	Sjuktransporter med flygplan, *förslagsanslag*		53 000
	Centrala sjukvårdsberedningen:		
117	Avlöningar, *förslagsanslag*	121 000	
118	Omkostnader, *förslagsanslag*	14 000	
119	Arbetsstudier, *förslagsanslag*	50 000	185 000
120	Bidrag till psykisk barna- och ungdomsvård, *förslagsanslag*		100 000
			21 366 000
			182 823 200
	C. Alkoholistvård m. m.		
	Statens tvångsarbetsanstalt å Svartsjö och statens alkoholistanstalt därstädes:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	452 000	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	262 500	714 500
	Statens vid fångvårdsanstalter anordnade tvångsarbets- och alkoholistanstalter:		
3	Avlöningar, *förslagsanslag*	35 800	
4	Omkostnader, *förslagsanslag*	9 500	45 300
	Statens inom sinnessjukvårdsorganisationen anordnade alkoholistanstalt:		
5	Avlöningar, *förslagsanslag*	81 000	
6	Omkostnader, *förslagsanslag*	33 000	114 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	Statens alkoholistanstalt å Venngarn:		
7	Avlöningar, *förslagsanslag*	357 000	
8	Omkostnader, *förslagsanslag*	247 300	604 300
	Statens alkoholistanstalt å Haknäs:		
9	Avlöningar, *förslagsanslag*	30 000	
10	Omkostnader, *förslagsanslag*	21 100	51 100
11	Bidrag till frälsningsarméns räddningshem		3 000
12	Bidrag till erkända och enskilda alkoholistanstalters driftkostnader m. m., *förslagsanslag*		2 185 000
13	Tillfälligt omhändertagande av alkoholister m. m., *förslagsanslag*		200 000
14	Resor vid tvångsinternering av alkoholister, *förslagsanslag*		35 000
15	Interneringskostnader i vissa fall, *förslagsanslag*		10 000
	Länsnykterhetsnämnderna:		
16	Avlöningar, *förslagsanslag*	235 000	
17	Omkostnader, *förslagsanslag*	90 500	325 500
18	Främjande av nykterhetsnämndernas verksamhet m. m.		382 000
19	Bidrag till övervakning enligt alkoholistlagen, *förslagsanslag*		30 000
20	Bidrag till Stockholms stadsmission för viss alkoholistvårdande verksamhet		10 000
			4 709 700
	D. Överståthållarämbetet och landsstaten.		
	Överståthållarämbetet:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	3 000 000	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	220 000	3 220 000
	Länsstyrelserna:		
3	Avlöningar, *förslagsanslag*	22 250 000	
4	Sjukvård m. m., *förslagsanslag*	70 000	
5	Reseersättningar, *förslagsanslag*	325 000	
6	Expenser, *förslagsanslag*	2 600 000	
7	Publikationstryck, *förslagsanslag*	130 000	25 375 000
	Landsfogdarna m. fl.:		
8	Avlöningar, *förslagsanslag*	760 000	
9	Omkostnader, *förslagsanslag*	125 000	885 000
	Häradsskrivarna m. fl.:		
10	Avlöningar, *förslagsanslag*	7 790 000	
11	Omkostnader, *förslagsanslag*	815 000	8 605 000
	Landsfiskalerna m. fl.:		
12	Avlöningar, *förslagsanslag*	*11 800 000	
13	Omkostnader, *förslagsanslag*	*2 200 000	14 000 000
14	Resestipendier åt åklagare, *reservationsanslag*		10 000
			52 095 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	E. Polisväsendet.		
	Statspolisintendenten m. fl.:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*		163 000
	Statspolisorganisationen:		
2	Inköp av motorfordon m. m., *reservationsanslag*, därav 162 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen	174 500	
3	Underhålls-, drift- och expeditionskostnader, *förslagsanslag*, därav 301 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen	709 000	
4	Gottgörelse till polisdistrikten, *förslagsanslag*, därav 635 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen	4 250 000	
5	Polisradioväsendet, *reservationsanslag*	107 000	5 240 500
	Poliskåren i Boden:		
6	Avlöningar, *förslagsanslag*	290 000	
7	Omkostnader, *förslagsanslag*	53 600	343 600
8	Bidrag till reservpolisorganisationen m. m., *förslagsanslag*		575 000
9	Bidrag till den lokala polisorganisationen å landsbygden m. m., *förslagsanslag*		3 800 000
	Statens polisskola:		
10	Avlöningar, *förslagsanslag*	225 800	
11	Omkostnader, *förslagsanslag*	101 000	326 800
	Statens kriminaltekniska anstalt:		
12	Avlöningar, *förslagsanslag*	395 000	
13	Omkostnader, *förslagsanslag*	294 000	689 000
14	Gottgörelse till vissa polisdistrikt för ombesörjande av särskilda anordningar för polisväsendet i dess helhet m. m., *förslagsanslag*		200 000
15	Anordnande av polisbevakning i annan än den i lagen om polisväsendet i riket stadgade ordning m. m., *förslagsanslag*		200 000
16	Vissa ersättningar åt befattningshavare vid polisväsendet, *förslagsanslag*, därav 120 000 kronor att avräknas mot automobilskattemedlen		1 100 000
17	Poliskollegierna, *förslagsanslag*		2 000
18	Ersättning vid förhör i polisiära disciplinärenden, *förslagsanslag*		1 000
19	Ersättning vid biträde åt ordningsmakten m. m., *förslagsanslag*		1 000
20	Kostnader för särskild polisverksamhet för hindrande och uppdagande av spioneri m. m., *förslagsanslag*		2 675 000
21	Ersättningar åt befattningshavare på avgångsstat vid polis- och åklagarväsendet, *förslagsanslag*		100
			15 317 000
	F. Civilförsvaret.		
	Civilförsvarsstyrelsen:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	790 000	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	190 000	980 000

		Kronor	Kronor
	Civilförsvaret:		
3	Administrationen inom civilförsvarsområdena, *förslagsanslag*	*3 500 000	
4	Utbildnings- och övningsverksamhet, *förslagsanslag*	*5 000 000	
5	Bidrag till vissa frivilliga organisationer	285 000	
6	Försöksverksamhet, *förslagsanslag*	115 000	
7	Engångsanskaffning av materiel, *reservationsanslag*	5 490 000	
8	Anskaffning av viss förbrukningsmateriel, *förslagsanslag*	75 000	
9	Förvaring och underhåll av viss materiel m. m., *förslagsanslag*	800 000	
10	Vissa löpande kostnader för civilförsvarets verksamhet inom civilförsvarsområdena, *förslagsanslag*	775 000	
11	Kostnader för anordnande av allmänna skyddsrum m. m., *reservationsanslag*	1 400 000	
12	Bidrag till kommuner för anordnande av vissa trafik- och skolskyddsrum, *förslagsanslag*	700 000	
13	Central upphandling av viss materiel för enskilda skyddsrum, *reservationsanslag*	2 250 000	
14	Kostnader för viss motorfordonsberedskap, *reservationsanslag*	480 000	20 870 000
			21 850 000
	G. Brandväsendet.		
	Statens brandinspektion:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	109 800	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	60 000	169 800
	Statens brandskola:		
3	Avlöningar, *förslagsanslag*	98 900	
4	Omkostnader, *förslagsanslag*	55 900	154 800
5	Bidrag till svenska brandskyddsföreningen		2 000
6	Bidrag till svenska brandkårernas riksförbund		5 000
7	Bidrag till förebyggande och släckning av brand, *förslagsanslag*		400 000
8	Bidrag till kommuner för inköp av motorbrandsprutor, *reservationsanslag*		50 000
9	Bidrag till kommuner för inköp av brandslang, *reservationsanslag*		100 000
10	Bidrag till kommuner för anläggande av branddammar, *reservationsanslag*		100
11	Bidrag till kommuner för uppförande av brandstationer, *reservationsanslag*		100
			881 800
	H. Diverse.		
	Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:		
1	Medicinalstyrelsens delfond, *förslagsanslag*	4 794 000	
2	Byggnadsstyrelsens delfond, *förslagsanslag*	2 701 000	

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
3	Uppsala universitets delfond, *förslagsanslag*	434 000	
4	Karolinska sjukhusets delfond, *förslagsanslag*	1 079 000	9 008 000
5	Ersättning till statens domäners fond för upplåten mark, *förslagsanslag*		10 500
	Statens utlänningskommission:		
6	Avlöningar, *förslagsanslag*	1 900 000	
7	Omkostnader, *förslagsanslag*	225 000	2 125 000
8	Bidrag till internationellt hälsovårdsarbete, *förslagsanslag*		400 000
9	Vissa kostnader i anledning av allmänna val, *förslagsanslag*		1 000
10	Kommunal upplysningsverksamhet, *förslagsanslag*		175 000
11	Inlösen av en fastighet i Fjällbacka municipalsamhälle m. m.		9 500
12	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, *reservationsanslag*		500 000
13	Extra utgifter, *reservationsanslag*		70 000
14	Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, *förslagsanslag*		65 000
			12 364 000
	Summa		**290 600 700**

Egentliga statsutgifter.

XII. Folkhushållningsdepartementet.

		Kronor	Kronor
	A. Folkhushållningsdepartementet.		
	Folkhushållningsdepartementet:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	260 100	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	19 000	279 100
			279 100
	B. Riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap m. m.		
	Riksnämnden för ekonomisk försvarsberedskap:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	621 700	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	150 000	771 700
3	Omkostnader för statlig lagerhållning, *förslagsanslag*		1 000 000
4	Bidrag till uppförande av bombsäkra cisternanläggningar för flytande bränslen, *reservationsanslag*		1 000 000
			2 771 700
	C. Krisförvaltningen.		
	Statens industrikommission:		
1	Avlöningar, *förslagsanslag*	2 320 000	
2	Omkostnader, *förslagsanslag*	450 000	2 770 000
	Statens bränslekommission:		
3	Avlöningar, *förslagsanslag*	1 800 000	
4	Omkostnader, *förslagsanslag*	800 000	2 600 000
	Statens livsmedelskommission:		
5	Avlöningar, *förslagsanslag*	*2 800 000	
6	Omkostnader, *förslagsanslag*	*2 250 000	5 050 000
	Kristidsstyrelserna m. m.:		
7	Avlöningar, *förslagsanslag*	5 070 000	
8	Omkostnader, *förslagsanslag*	1 100 000	6 170 000
9	Bidrag till kristidsnämndernas verksamhet, *förslagsanslag*		1 600 000
	Statens trafikkommission:		
10	Avlöningar, *förslagsanslag*	750 000	
11	Omkostnader, *förslagsanslag*	440 000	1 190 000
	Statens priskontrollnämnd:		
12	Avlöningar, *förslagsanslag*	2 450 000	
13	Omkostnader, *förslagsanslag*	1 090 000	3 540 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	Överrevisionen för krisförvaltningen:		
14	Avlöningar, *förslagsanslag*	115 000	
15	Omkostnader, *förslagsanslag*	5 000	120 000
			23 040 000
	D. Diverse.		
	Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:		
1	Byggnadsstyrelsens delfond, *förslagsanslag*		622 000
2	Kontroll å standardisering av mjölk, *förslagsanslag*		18 000
3	Bidrag till hemmens forskningsinstitut, *reservationsanslag*		80 000
4	Omkostnader i samband med inköp och inlösen av ved m. m., *förslagsanslag*		2 000 000
5	Extra utgifter, *reservationsanslag*		75 000
6	Vissa kostnader för nationalbudgetarbetet m. m., *reservationsanslag*		60 000
7	Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, *förslagsanslag*		500
			2 855 500
	Summa		**28 946 300**

Egentliga statsutgifter.

XIII. Pensionsväsendet.

		Kronor	Kronor
	A. Statliga pensionsväsendet.		
1	Pensioner åt f. d. befattningshavare i statens tjänst, *förslagsanslag*		71 500 000
2	Pensioner åt personal i försvarsväsendets reserver, *förslagsanslag*		1 800 000
3	Pensioner enligt tjänstepensionsreglementet för arbetare m. m., *förslagsanslag*		5 700 000
4	Pensioner åt viss arbetarpersonal i statens tjänst, *förslagsanslag*		300 000
5	Vadstena krigsmanshuskassa, *förslagsanslag*		1 000 000
6	Pensionering av viss flottans gemenskap, *förslagsanslag*		135 000
7	Pensioner åt efterlevande till befattningshavare i statens tjänst, *förslagsanslag*		22 000 000
8	Pensioner åt efterlevande till arbetare i statens tjänst, *förslagsanslag*		950 000
9	Understöd i vissa fall åt f. d. anställningshavare vid lotsverket m. fl.		15 000
10	Diverse pensioner och understöd m. m., *förslagsanslag*		3 400 000
			106 800 000
	B. Statsunderstödda pensionsväsendet.		
1	Bidrag till pensioneringskostnaderna för statens pensionsanstalt, *förslagsanslag*		54 600 000
2	Statens andel i kostnaden för pensionering av vissa överåriga extra provinsialläkare, *förslagsanslag*		8 000
3	Bidrag till pensionering av den kvinnliga lärarpersonalen vid de statsunderstödda enskilda läroanstalterna, *förslagsanslag*		10 000
4	Tilläggspensioner åt vissa lärarinnor vid de statsunderstödda enskilda läroanstalterna, *förslagsanslag*		1 075 000
5	Bidrag till pensioneringskostnaderna för handelsflottans pensionsanstalt, *förslagsanslag*		1 400 000
			57 093 000
	C. Allmänna indragningsstaten.		
1	Avlöningar till personal å indragningsstat m. m., *förslagsanslag*		550 000
2	Ersättningar till f. d. befattningshavare vid av staten övertagna familjepensionskassor, *förslagsanslag*		13 000
			563 000
	Summa		164 456 000

Egentliga statsutgifter.

XIV. Oförutsedda utgifter.

		Kronor	Kronor
1	Oförutsedda utgifter, *förslagsanslag*		**1 000 000**

Egentliga statsutgifter.

XV. Riksdagen och dess verk m. m.

		Kronor	Kronor
	Riksdagen:		
1	Arvoden till riksdagens ledamöter, *förslagsanslag* ..	2 885 000	
2	Reseersättningar till riksdagens ledamöter, *förslagsanslag*	1 000 000	
3	Avlöningar till personal, *förslagsanslag*	800 000	
4	Kostnader för riksdagstrycket, *förslagsanslag*	950 000	
5	Utgivande av särskilda publikationer, *förslagsanslag*	17 000	
6	Utgivande av otryckta ståndsprotokoll, *reservationsanslag*	20 000	
7	Kostnader för riksdagens interparlamentariska grupp, *förslagsanslag*	32 000	
8	Övriga omkostnader, *förslagsanslag*	315 000	6 019 000
9	Allmänt kyrkomöte, *förslagsanslag*		100
	Riksdagens revisorer:		
10	Arvoden till revisorerna, *förslagsanslag*	39 000	
11	Avlöningar till personal, *förslagsanslag*	100 000	
12	Omkostnader, *förslagsanslag*	17 000	156 000
	Riksgäldskontoret:		
13	Avlöningar, *förslagsanslag*	1 242 000	
14	Kostnader vid emission av statslån m. m., *förslagsanslag*	1 240 000	
15	Övriga omkostnader, *förslagsanslag*	190 000	2 672 000
	Riksdagens ekonomibyrå:		
16	Avlöningar, *förslagsanslag*	405 000	
17	Omkostnader, *förslagsanslag*	250 000	655 000
	Riksdagsbiblioteket:		
18	Avlöningar, *förslagsanslag*	143 000	
19	Omkostnader, *förslagsanslag*	13 100	
20	Bokinköp och bokbindning, *reservationsanslag*.....	50 000	206 100
	Justitieombudsmannen och hans expedition:		
21	Avlöningar, *förslagsanslag*	94 000	
22	Omkostnader, *förslagsanslag*	10 100	104 100
	Militieombudsmannen och hans expedition:		
23	Avlöningar, *förslagsanslag*	104 000	
24	Omkostnader, *förslagsanslag*	14 100	118 100
25	Pensioner åt f. d. riksdagsmän, *förslagsanslag*		235 000

		Kronor	Kronor
26	Pensioner åt f. d. befattningshavare m. fl., *förslagsanslag*		185 000
27	Pensioner åt efterlevande till befattningshavare, *förslagsanslag*		44 000
	Ersättning till statens allmänna fastighetsfond:		
28	Byggnadsstyrelsens delfond, *förslagsanslag*		114 000
29	Kommittéer och utredningar genom sakkunniga, *förslagsanslag*		5 000
30	Barntillägg åt vissa befattningshavare i statens tjänst, *förslagsanslag*		2 300
	Summa		**10 515 700**

Utgifter för statens kapitalfonder.

I. Luftfartsfonden.

		Kronor	Kronor
1	Underskott å luftfartsfonden		**6 700 000**

Utgifter för statens kapitalfonder.

II. Riksgäldsfonden.[1]

		Kronor	Kronor
1	Underskott å riksgäldsfonden		**316 000 000**

[1] Stat för riksgäldsfonden se Bilaga till Utgifter för statens kapitalfonder, sid. 95.

Utgifter för statens kapitalfonder.

III. Avskrivning av nya kapitalinvesteringar.

		Kronor	Kronor
	A. Statens affärsverksfonder.		
	Kommunikationsdepartementet:		
	Försvarsberedskap vid telegrafverket:		
1	Anordnande av reservtelegrafstation (I: B: 7), *reservationsanslag*	2 000 000	
2	Reservutrustningar för automatiska telefonstationer (I: B: 8), *reservationsanslag*	300 000	2 300 000
	Försvarsberedskap vid statens järnvägar:		
3	Omändring av slutna godsvagnar för manskapstransport (I: C: 14), *reservationsanslag*		160 000
			2 460 000
	B. Statens allmänna fastighetsfond.		
	Justitiedepartementet:		
1	Verkstadsbyggnad vid fångvårdsanstalten i Uppsala (III: 1), *reservationsanslag*	33 000	
2	Materialbod vid ungdomsanstalten på Skenäs (III: 2), *reservationsanslag*	6 600	
3	Bostadshus vid fångkolonien Tygelsjö (III: 3), *reservationsanslag*	24 800	
4	Modernisering av vissa äldre fångvårdsanstalter (III: 4), *reservationsanslag*	125 000	189 400
	Kommunikationsdepartementet:		
5	Om- och tillbyggnad av Arvfurstens palats (III: 5), *reservationsanslag*	450 000	
6	Nybyggnad för länsstyrelsen i Östergötlands län (III: 6), *reservationsanslag*	58 800	
7	Nybyggnad för länsstyrelsen i Jönköpings län (III: 7), *reservationsanslag*	154 000	
8	Tillbyggnad av landsstatshuset i Kalmar (III: 8), *reservationsanslag*	43 800	
9	Om- och tillbyggnad av länsresidenset i Kristianstad (III: 9), *reservationsanslag*	108 300	
10	Nybyggnad för länsstyrelsen i Skaraborgs län (III: 10), *reservationsanslag*	104 000	
11	Nybyggnad för länsstyrelsen i Värmlands län m. m. (III: 11), *reservationsanslag*	82 000	

		Kronor	Kronor
12	Nybyggnad för länsstyrelsen i Västernorrlands län m. m. (III: 12), *reservationsanslag*	26 000	
13	Nybyggnad för länsstyrelsen i Västerbottens län m. m. (III: 13), *reservationsanslag*	93 800	
14	Merkostnader för vissa byggnadsarbeten (III: 14), *reservationsanslag*	1 250 000	2 370 700
	Finansdepartementet:		
15	Vissa byggnadsarbeten vid tullverkets kust- och gränsbevakning m. m. (III: 15), *reservationsanslag*		125 000
	Ecklesiastikdepartementet:		
16	Nybyggnader för kemiska och biokemiska institutionerna vid universitetet i Uppsala m. m. (III: 16), *reservationsanslag*	250 000	
17	Uppförande av nybyggnad för fysiska institutionen vid universitetet i Lund (III: 17), *reservationsanslag*	550 000	
18	Vissa byggnadsarbeten vid Lunds universitet (III: 18), *reservationsanslag*	200 000	
19	Nybyggnad för karolinska mediko-kirurgiska institutet (III: 19), *reservationsanslag*	291 500	
20	Uppförande av ett tandläkarinstitut i Malmö (III: 20), *reservationsanslag*	625 000	
21	Utbyggnad av tekniska högskolan i Stockholm (III: 21), *reservationsanslag*	1 250 000	
22	Nybyggnader för Chalmers tekniska högskola (III: 22), *reservationsanslag*	57 000	
23	Vissa byggnadsarbeten vid folkskoleseminarierna (III: 23), *reservationsanslag*	1 000 000	
24	Vissa till- och ombyggnadsarbeten vid småskoleseminariet i Strängnäs (III: 24), *reservationsanslag*	135 000	
25	Nybyggnad av skolhus för Skytteanska skolan i Tärna (III: 25), *reservationsanslag*	*100 000	
26	Om- och nybyggnadsarbeten vid vårdanstalten för dövstumma med komplicerat lyte (III: 26), *reservationsanslag*	172 500	4 631 000
	Jordbruksdepartementet:		
27	Byggnadsarbeten vid veterinärhögskolan (III: 27), *reservationsanslag*	27 400	
28	Byggnadsarbeten vid skogshögskolan (III: 28), *reservationsanslag*	57 500	84 900
	Handelsdepartementet:		
29	Säkerhetsanstalter för sjöfarten (III: 29), *reservationsanslag*		427 500
	Inrikesdepartementet:		
30	Nybyggnad för statens rättskemiska och farmaceutiska laboratorier (III: 30), *reservationsanslag*	500 000	
31	Vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus m. m. (III: 31), *reservationsanslag*	*2 500 000	

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
32	Utbyggande av karolinska sjukhuset (III: 32), *reservationsanslag*	*275 000	
33	Om- och nybyggnadsarbeten för öronkliniken och kirurgiska kliniken vid akademiska sjukhuset i Uppsala (III: 33), *reservationsanslag*	85 000	
34	Anordnande av ny landsfiskalsbostad i Hede distrikt (III: 34), *reservationsanslag*	21 300	3 381 300
			11 209 800
	C. Försvarets fonder.		
	Försvarsdepartementet:		
	Försvarets fastighetsfond:		
1	Arméns delfond (IV: A: 1—8), *reservationsanslag*		3 072 500
2	Marinens delfond (IV: A: 9—12), *reservationsanslag*		1 120 000
3	Flygvapnets delfond (IV: A: 13—17), *reservationsanslag*		3 745 000
4	Befästningars delfond (IV: A: 18—21), *reservationsanslag*		1 400 000
			9 337 500
	D. Statens utlåningsfonder.		
	Försvarsdepartementet:		
1	Värnpliktslånefonden (V: 1), *reservationsanslag*		400 000
	Ecklesiastikdepartementet:		
2	Statens lånefond för universitetsstudier (V: 2), *reservationsanslag*	950 000	
3	Allmänna studielånefonden (V: 3), *reservationsanslag*	3 000 000	3 950 000
	Jordbruksdepartementet:		
4	Fiskerilånefonden (V: 5), *reservationsanslag*	312 500	
5	Kronotorparnas inventarielånefond (V: 6), *reservationsanslag*	80 000	392 500
			4 742 500
	E. Fonden för låneunderstöd.		
	Socialdepartementet:		
1	Tilläggslån till viss bostadsbyggnadsverksamhet (VI: 2), *reservationsanslag*	*4 350 000	
2	Lån till uppförande och förbättring av lantarbetarbostäder (VI: 3), *reservationsanslag*	*1 350 000	
3	Lån till anordnande av kollektiva tvätterier (VI: 4), *reservationsanslag*	*500 000	
4	Lån till anordnande av allmänna samlingslokaler (VI: 5), *reservationsanslag*	650 000	6 850 000
	Jordbruksdepartementet:		
5	Lån för anskaffande av grästorkar (VI: 6), *reservationsanslag*		10 000
			6 860 000
	Summa		**34 609 800**

* Beräknat belopp.

Utgifter för statens kapitalfonder.

IV. Avskrivning av oreglerade kapitalmedelsförluster.

		Kronor	Kronor
1	Avskrivning av oreglerade kapitalmedelsförluster		***25 000 000**

* Beräknat belopp.

Bilaga till Utgifter för statens kapitalfonder.

rslag till stat för riksgäldsfonden för budgetåret 1949/50.

		Kronor
Utgifter.		
A. *Räntor å den fonderade statsskulden:*		
Räntelöpande obligationslån:		
1. Ränta å 1934 års 3 % lån	4 529 982	
2. » » 1937 » 3 % amorteringslån av den 1/2	2 503 155	
3. » » 1937 » 3 % » » » 1/3	2 320 623	
4. » » 1939 » 2 3/4 % lån	3 151 327	
5. » » 1940 » 4 1/2 % amorteringslån	4 184 433	
6. » » 1941 » 4 % lån	18 405 676	
7. » » 1941 » 3 % » med vinstutlottning	4 000 000	
8. » » 1941 » 3 1/2 % »	11 249 487	
9. » » 1942 » 3 1/2 % »	15 005 512	
10. » » 1943 » 3 1/2 % » av den 15/3	8 103 610	
11. » » 1943 » 3 1/2 % » » » 15/4	12 490 678	
12. » » 1943 » 3 1/2 % » » » 1/11	12 266 100	
13. » » 1944 » 3 1/2 % » » » 15/3	7 667 888	
14. » » 1944 » 3 % » » » 15/3	8 117 175	
15. » » 1944 » 3 1/2 % » » » 15/12	19 290 565	
16. » » 1945 » 3 % » » » 1/7	15 498 180	
17. » » 1945 » 3 % » » » 1/11	10 613 670	
18. » » 1946 » 3 % » » » 1/2	26 817 300	
19. » » 1946 » 3 % » » » 15/12, *förslagsvis*	3 565 410	
20. » » 1940—1945 års 3 % lån (för inlösen av enskilda järnvägar)	2 201 684	191 982 455
Premieobligationslån:		
21. Vinster å 1942 års premieobligationslån	9 872 000	
22. » » 1943 » »	5 253 000	
23. » » 1944 » »	5 991 500	
24. » » 1945 » »	7 880 000	
25. » » 1946 » »	3 700 000	
26. » » 1947 » »	7 400 000	40 096 500
Sparobligationer m. m.:		
27. Ränta å sparobligationer, *förslagsvis*	3 500 000	
28. » » rikskonton, *förslagsvis*	900 000	
29. » » inlåning från sparbanker, *förslagsvis*	3 040 050	7 440 050
Statsskuldförbindelser:		
30. Ränta å statsskuldförbindelser, *förslagsvis*		14 500 000
Lån hos statsinstitutioner och fonder m. m.:		
31. Ränta å lån hos statsinstitutioner och fonder m. m., *förslagsvis*		22 000 000

		Kronor
Av staten övertagna lån:		
32. Ränta å av staten övertagna lån, *förslagsvis*		1 420 000
Övrig fonderad statsskuld:		
33. Årsanslaget till Hans Maj:t Konungen	300 000	
34. Ränta å köpeskillingen för fastigheten nr 1 i kvarteret Lejonet i Stockholm	90 000	
35. Ränta å konung Carl XIII:s hemgiftskapital	7 500	
36. » » Göta kanals reparationsfond	7 045	
37. » » innehållna felräkningspenningar, *förslagsvis*	50	404 595
		277 843 600
B. *Räntor å den tillfälliga statsskulden:*		
1. Ränta å skattkammarväxlar, *förslagsvis*	21 000 000	
2. » » vissa till riksgäldskontorets förvaltning överlämnade medel, *förslagsvis*	11 000 000	**32 000 000**
C. *Ränta å beräknad ny upplåning:*		
1. Ränta å beräknad ny upplåning, *förslagsvis*		**8 656 500**
D. *Kapitalrabatter m. m.:*		
1. Kapitalrabatter, *förslagsvis*	1 000 000	
2. Inlösningsprovisioner m. m., *förslagsvis*	200 000	
3. Kursförluster, *förslagsvis*	100	**1 200 100**
Summa		**319 700 200**
Inkomster.		
A. *Räntor:*		
1. Ränta å uppköpta statsobligationer	350 000	
2. » » utlånade medel m. m.	2 500 000	**2 850 000**
B. *Uppgäld och kursvinster:*		
1. Uppgäld	100	
2. Kursvinster	100	**200**
C. *Diverse inkomster:*		
1. Preskriberade obligationer och kuponger m. m.	750 000	
2. Depositionsavgifter för premieobligationslånen	50 000	
3. Övriga diverse inkomster	50 000	**850 000**
Underskott att avföras å riksstatens driftbudget		**316 000 000**
Summa		**319 700 200**

Kapitalbudgeten

Inkomsterna å kapitalbudgeten.

		Kronor	Kronor
1	Lånemedel		**246 721 700**

Förslag till
investeringsstater för budgetåret 1949/50.

I. Statens affärsverksfonder.

A. Postverkets fond.

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel inom fonden	2 100 000	Summa investeringsanslag	2 701 000
Övriga kapitalmedel	2 000		
Investeringsbemyndigande	599 000		
	2 701 000		2 701 000

B. Telegrafverkets fond.

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel från riksstaten	2 300 000	Summa investeringsanslag	112 300 000
Avskrivningsmedel inom fonden	63 600 000		
Övriga kapitalmedel	1 000		
Investeringsbemyndigande	46 399 000		
	112 300 000		112 300 000

C. Statens järnvägars fond.

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel från riksstaten	160 000	Summa investeringsanslag	98 780 000
Avskrivningsmedel inom fonden	61 000 000		
Övriga kapitalmedel	1 000		
Investeringsbemyndigande	37 619 000		
	98 780 000		98 780 000

D. Statens vattenfallsverks fond.

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel inom fonden	21 050 000	Summa investeringsanslag	142 100 000
Övriga kapitalmedel	100 000		
Investeringsbemyndigande	120 950 000		
	142 100 000		142 100 000

E. Domänverkets fond.

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel inom fonden	175 000	Summa investeringsanslag	200 000
Övriga kapitalmedel	1 000		
Investeringsbemyndigande	24 000		
	200 000		200 000

II. Luftfartsfonden.

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel inom fonden	425 000	Summa investeringsanslag	5 000 000
Övriga kapitalmedel	1 000		
Investeringsbemyndigande	4 574 000		
	5 000 000		5 000 000

III. Statens allmänna fastighetsfond.

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel från riksstaten	11 209 800	Summa investeringsanslag	24 223 500
Avskrivningsmedel inom fonden	4 614 000		
Övriga kapitalmedel	1 000		
Investeringsbemyndigande	8 398 700		
	24 223 500		24 223 500

IV. Försvarets fonder.

A. Försvarets fastighetsfond.

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel från riksstaten	9 337 500	Summa investeringsanslag	19 175 000
Avskrivningsmedel inom fonden	7 794 000		
Övriga kapitalmedel	1 000		
Investeringsbemyndigande	2 042 500		
	19 175 000		19 175 000

B. Försvarets fabriksfond.

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel inom fonden	1 660 000	Summa investeringsanslag..	1 100 000
Övriga kapitalmedel	1 000		
Investeringsbemyndigande..	— 561 000		
	1 100 000		1 100 000

V. Statens utlåningsfonder.

	Kronor		Kronor
Värnpliktslånefonden.			
Avskrivningsmedel från riksstaten	400 000	Investeringsanslag	400 000
Statens lånefond för universitetsstudier.			
Avskrivningsmedel från riksstaten	950 000	Investeringsanslag	950 000
Allmänna studielånefonden.			
Avskrivningsmedel från riksstaten	3 000 000	Investeringsanslag	3 000 000
Jordbrukets maskinlånefond.			
Investeringsbemyndigande..	5 000 000	Investeringsanslag	5 000 000
Fiskerilånefonden.			
Avskrivningsmedel från riksstaten	312 500	Investeringsanslag	1 250 000
Investeringsbemyndigande..	937 500		
	1 250 000		1 250 000
Kronotorparnas inventarielånefond.			
Avskrivningsmedel från riksstaten	80 000	Investeringsanslag	80 000
Lotsverkets båtlånefond.			
Investeringsbemyndigande .	500 000	Investeringsanslag	500 000
Summa investeringsbemyndigande för statens utlåningsfonder	6 487 500		

VI. Fonden för låneunderstöd.

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel från riksstaten	6 860 000	Summa investeringsanslag..	24 200 000
Övriga kapitalmedel	1 000		
Investeringsbemyndigande..	17 339 000		
	24 200 000		24 200 000

VII. Fonden för förlag till statsverket.

	Kronor		Kronor
Övriga kapitalmedel	1 000	Summa investeringsanslag..	800 000
Investeringsbemyndigande..	799 000		
	800 000		800 000

VIII. Diverse kapitalfonder.

A. Väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond.

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel inom fonden	4 900 000	Summa investeringsanslag..	17 101 000
Övriga kapitalmedel	100 000		
Investeringsbemyndigande..	12 101 000		
	17 101 000		17 101 000

B. Jordfonden.

	Kronor		Kronor
Investeringsbemyndigande..	15 000 000	Investeringsanslag	15 000 000

C. Statens reproduktionsanstalts fond.

	Kronor		Kronor
Avskrivningsmedel inom fonden	63 000	Investeringsanslag	64 000
Övriga kapitalmedel	1 000		
	64 000		64 000

Kapitalinvestering.

I. Statens affärsverksfonder.

		Kronor	Kronor
	A. Postverket.		
1	Posthus m. m.		1 000
	Fastighetsförvärv:		
2	Inköp av fastigheter		100 000
3	Anskaffning av automobiler m. m.		300 000
	Postverkets diligenstrafik:		
4	Anskaffning av bilmateriel för diligensrörelsen	1 300 000	
5	Förvärv av billinjer	300 000	1 600 000
6	Postverkets dispositionsanslag		700 000
			2 701 000
	B. Telegrafverket.		
1	Telefonstationsbyggnader m. m.		3 200 000
	Telefon- och telegrafanläggningar:		
2	Riks- och landskablar m. m.	24 000 000	
3	Telefon- och telegrafstationer	28 000 000	
4	Nya abonnentanläggningar, nätarbeten och blanka mellanortsledningar	50 000 000	102 000 000
	Radioanläggningar för telegrafverket:		
5	Rundradiosändare för kortvåg i Hörby	1 300 000	
6	Fartygsradiostationer m. m.	500 000	1 800 000
	Försvarsberedskap:		
7	Anordnande av reservtelegrafstation	2 000 000	
8	Reservutrustningar för automatiska telefonstationer	300 000	2 300 000
9	Telegrafverkets dispositionsanslag		3 000 000
			112 300 000
	C. Statens järnvägar.		
	Byggnader och anläggningar:		
1	Bangårdar	2 500 000	
2	Dubbelspårsbyggnader och linjeomläggningar	5 000 000	
3	Fortlöpande förstärkning av spåröverbyggnaden	2 000 000	
4	Broar m. m.	3 000 000	

		Kronor	Kronor
5	Husbyggnader	5 000 000	
6	Växel- och signalsäkerhetsanläggningar	4 000 000	
7	Telefonanläggningar m. m.	4 000 000	
8	Elektriska belysningsanläggningar	400 000	
9	Anläggningar för elektrisk tågdrift	8 000 000	
10	Elektrifiering av linjen Varberg—Borås—Herrljunga —Uddevalla—Strömstad med Smedberg—Lysekil	2 710 000	
11	Lokstations- och driftverkstadsanläggningar	725 000	
12	Anläggningar vid huvudverkstäder	200 000	
13	Verkstadsmaskiner m. m.	4 000 000	41 535 000
	Försvarsberedskap:		
14	Omändring av slutna godsvagnar för manskapstransport		160 000
	Rullande materiel:		
15	Nyanskaffning av ånglok	900 000	
16	Nyanskaffning av elektrolok	8 700 000	
17	Ombyggnad av elektrolok	1 000 000	
18	Nyanskaffning av elektromotorvagnar	1 650 000	
19	Ombyggnad av motorvagnar	125 000	
20	Nyanskaffning av rälsbussar	1 200 000	
21	Nyanskaffning av lokomotorer	1 000 000	
22	Nyanskaffning av person- och resgodsvagnar	11 000 000	
23	Ombyggnad av person- och resgodsvagnar	400 000	
24	Nyanskaffning av postvagnar	500 000	
25	Nyanskaffning av godsvagnar	4 900 000	
26	Nyanskaffning av malmvagnar	6 500 000	37 875 000
	Sjöfartsmateriel:		
27	Ombyggnad av sjöfartsmateriel		560 000
	Biltrafik:		
28	Nyanskaffning av bilmateriel	6 650 000	
29	Förvärv av billinjer	2 000 000	8 650 000
30	Statens järnvägars dispositionsanslag		10 000 000
			98 780 000

D. Statens vattenfallsverk.

	Kraftstationer m. m.:		
1	Kraftstation vid Jösseforsen	1 300 000	
2	Ny ångpanna i Västerås ångkraftstation	3 600 000	
3	Utbyggnad av Västerås ångkraftstation	5 300 000	
4	Kraftstation vid Hölleforsen	10 500 000	
5	Ett tredje maskinaggregat i Stadsforsens kraftstation	600 000	
6	Kraftstation vid Forsmoforsen	500 000	
7	Kraftstation vid Kilforsen	18 500 000	
8	Kraftstation vid Harsprånget	22 000 000	
9	Teckning av aktier i Bergeforsens kraftaktiebolag	2 160 000	
10	Lån till Bergeforsens kraftaktiebolag	3 840 000	68 300 000

		Kronor	Kronor
	Regleringsföretag:		
11	Reglering av sjöar inom Dalälvens flodområde ...	300 000	
12	Regleringsåtgärder i Indalsälvens flodområde	1 000 000	
13	Regleringsåtgärder i Ångermanälvens flodområde..	9 000 000	10 300 000
14	Distributionsanläggningar och därmed sammanhängande arbeten vid statens kraftverk		60 000 000
	Diverse anslag:		
15	Inköp av vattenfall och fastigheter	500 000	
16	Förvärv av enskilda företag för elektrisk distributionsverksamhet	1 000 000	
17	Statens vattenfallsverks dispositionsanslag.....	2 000 000	3 500 000
			142 100 000
	E. Domänverket.		
1	Tjänstebostäder för domänverket.....		200 000
			200 000
	Summa		**356 081 000**

Kapitalinvestering.

II. Luftfartsfonden.

		Kronor	Kronor
	Kommunikationsdepartementet:		
1	Markförvärv	1 000 000	
2	Flygfältsbyggen	1 500 000	
3	Byggnader	400 000	
4	Radiofyrar	850 000	
5	Belysningsanläggningar	250 000	
6	Luftfartsväsendets dispositionsanslag	1 000 000	5 000 000
	Summa		**5 000 000**

Kapitalinvestering.

III. Statens allmänna fastighetsfond.

		Kronor	Kronor
	Justitiedepartementet:		
1	Verkstadsbyggnad vid fångvårdsanstalten i Uppsala	66 000	
2	Materialbod vid ungdomsanstalten på Skenäs.....	6 600	
3	Bostadshus vid fångkolonien Tygelsjö.....	49 500	
4	Modernisering av vissa äldre fångvårdsanstalter ..	125 000	247 100
	Kommunikationsdepartementet:		
5	Om- och tillbyggnad av Arvfurstens palats	1 800 000	
6	Nybyggnad för länsstyrelsen i Östergötlands län ..	235 000	
7	Nybyggnad för länsstyrelsen i Jönköpings län....	616 000	
8	Tillbyggnad av landsstatshuset i Kalmar	175 000	
9	Om- och tillbyggnad av länsresidenset i Kristianstad	433 000	
10	Nybyggnad för länsstyrelsen i Skaraborgs län	416 000	
11	Nybyggnad för länsstyrelsen i Värmlands län m. m.	328 000	
12	Nybyggnad för länsstyrelsen i Västernorrlands län m. m.	104 000	
13	Nybyggnad för länsstyrelsen i Västerbottens län m. m.	375 000	
14	Merkostnader för vissa byggnadsarbeten	2 500 000	6 982 000
	Finansdepartementet:		
15	Vissa byggnadsarbeten vid tullverkets kust- och gränsbevakning m. m.		500 000
	Ecklesiastikdepartementet:		
16	Nybyggnader för kemiska och biokemiska institutionerna vid universitetet i Uppsala m. m.....	500 000	
17	Uppförande av nybyggnad för fysiska institutionen vid universitetet i Lund	1 100 000	
18	Vissa byggnadsarbeten vid Lunds universitet	200 000	
19	Nybyggnad för karolinska mediko-kirurgiska institutet	583 000	
20	Uppförande av ett tandläkarinstitut i Malmö	1 250 000	
21	Utbyggnad av tekniska högskolan i Stockholm ...	2 500 000	
22	Nybyggnader för Chalmers tekniska högskola	114 000	
23	Vissa byggnadsarbeten vid folkskoleseminarierna..	2 000 000	
24	Vissa till- och ombyggnadsarbeten vid småskoleseminariet i Strängnäs	270 000	
25	Nybyggnad av skolhus för Skytteanska skolan i Tärna	*200 000	
26	Om- och nybyggnadsarbeten vid vårdanstalten för dövstumma med komplicerat lyte	345 000	9 062 000

* Beräknat belopp.

		Kronor	Kronor
	Jordbruksdepartementet:		
27	Byggnadsarbeten vid veterinärhögskolan	27 400	
28	Byggnadsarbeten vid skogshögskolan	115 000	142 400
	Handelsdepartementet:		
29	Säkerhetsanstalter för sjöfarten		485 000
	Inrikesdepartementet:		
30	Nybyggnad för statens rättskemiska och farmaceutiska laboratorier	1 000 000	
31	Vissa byggnadsarbeten vid statens sinnessjukhus m. m.	*5 000 000	
32	Utbyggande av karolinska sjukhuset	*550 000	
33	Om- och nybyggnadsarbeten för öronkliniken och kirurgiska kliniken vid akademiska sjukhuset i Uppsala	170 000	
34	Anordnande av ny landsfiskalsbostad i Hede distrikt	85 000	6 805 000
	Summa		**24 223 500**

* Beräknat belopp.

Kapitalinvestering.

IV. Försvarets fonder.

		Kronor	Kronor
	A. Försvarets fastighetsfond.		
	Arméns delfond:		
1	Smärre nybyggnads- och förändringsarbeten m. m.	1 000 000	
2	Prisstegringar å byggnadsarbeten m. m.	1 470 000	
3	Anordnande av provisoriska lokaler för försvarets forskningsanstalt	1 000 000	
4	Byggnadsåtgärder, erforderliga för effektivisering av värnpliktsutbildningen	1 500 000	
5	Byggnadstekniska brandskyddsåtgärder	500 000	
6	Skyddsanordningar vid arméns anläggningar	500 000	
7	Anordnande av lokaler för ackumulatorvård m. m.	175 000	
8	Vissa markförvärv	500 000	6 645 000
	Marinens delfond:		
9	Smärre nybyggnads- och förändringsarbeten m. m.	900 000	
10	Prisstegringar å byggnadsarbeten m. m.	240 000	
11	Byggnadsåtgärder, erforderliga för effektivisering av värnpliktsutbildningen	1 000 000	
12	Skyddsanordningar vid marinens anläggningar	100 000	2 240 000
	Flygvapnets delfond:		
13	Smärre nybyggnads- och förändringsarbeten m. m.	600 000	
14	Prisstegringar å byggnadsarbeten m. m.	790 000	
15	Vissa flygfältsarbeten m. m.	4 000 000	
16	Byggnadsåtgärder i samband med ändring i flygvapnets organisation	1 900 000	
17	Skyddsanordningar vid flygvapnets anläggningar	200 000	7 490 000
	Befästningars delfond:		
18	Anordnande av vissa lokaler för luftbevakningen	1 000 000	
19	Anordnande av vissa fartygstunnlar	500 000	
20	Berghangarer	1 000 000	
21	Lokaler i berg för försvarets forskningsanstalt	300 000	2 800 000
			19 175 000
	B. Försvarets fabriksfond.		
1	Anskaffning av maskiner och utrustning m. m. för försvarets fabriksstyrelse		1 000 000
2	Försvarets fabriksverks dispositionsanslag		100 000
			1 100 000
	Summa		**20 275 000**

Kapitalinvestering.

V. Statens utlåningsfonder.

		Kronor	Kronor
	Försvarsdepartementet:		
1	Värnpliktslånefonden		400 000
	Ecklesiastikdepartementet:		
2	Statens lånefond för universitetsstudier	950 000	
3	Allmänna studielånefonden	3 000 000	3 950 000
	Jordbruksdepartementet:		
4	Jordbrukets maskinlånefond	5 000 000	
5	Fiskerilånefonden	1 250 000	
6	Kronotorparnas inventarielånefond	80 000	6 330 000
	Handelsdepartementet:		
7	Lotsverkets båtlånefond		500 000
	Summa		**11 180 000**

Kapitalinvestering.

VI. Fonden för låneunderstöd.

		Kronor	Kronor
	Försvarsdepartementet:		
1	Värnpliktslån		100 000
	Socialdepartementet:		
2	Tilläggslån till viss bostadsbyggnadsverksamhet	*15 000 000	
3	Lån till uppförande och förbättring av lantarbetarbostäder	*5 000 000	
4	Lån till anordnande av kollektiva tvätterier	*2 000 000	
5	Lån till anordnande av allmänna samlingslokaler	1 000 000	23 000 000
	Jordbruksdepartementet:		
6	Lån för anskaffande av grästorkar	100 000	
7	Lån till främjande av beredning och avsättning av fisk m. m.	1 000 000	1 100 000
	Summa		**24 200 000**

* Beräknat belopp.

Kapitalinvestering.

VII. Fonden för förlag till statsverket.

		Kronor	Kronor
	Kommunikationsdepartementet:		
1	Förskott till vissa plankostnader m. m.		200 000
	Handelsdepartementet:		
2	Utbyggnad av staten tillhöriga gruvanläggningar i Malå socken m. m.		600 000
	Summa		**800 000**

Kapitalinvestering.

VIII. Diverse kapitalfonder.

		Kronor	Kronor
	Kommunikationsdepartementet:		
	Väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond:		
1	Garage- och förrådsbyggnader m. m.	1 000	
	Maskincentralförråd:		
2	Motorfordon 6 500 000		
3	Vägmaskiner m. m. 7 000 000	13 500 000	
4	Effektförråd	2 600 000	
5	Väg- och vattenbyggnadsverkets dispositionsanslag	1 000 000	17 101 000
	Jordbruksdepartementet:		
7	Jordfonden	15 000 000	
	Statens reproduktionsanstalts fond:		
8	Utökad maskinell utrustning	59 000	
9	Ersättningsanskaffningar och förnyelsearbeten ..	5 000	15 064 000
	Summa		**32 165 000**

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Drottningholms slott den 3 januari 1949.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE, KOCK, ANDERSSON.

Med åberopande av de beslut om förslag till riksdagen angående statsverkets inkomster och utgifter för budgetåret 1949/50, som Kungl. Maj:t på hemställan av vederbörande föredragande enligt statsrådsprotokollet för denna dag fattat, föredrager chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, förslag till proposition angående statsverkets tillstånd och behov under nämnda budgetår av den lydelse bilaga vid detta protokoll utvisar.

Departementschefen hemställer, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att godkänna sistnämnda förslag, vid vilket fogats specifikationer av inkomsterna och utgifterna å riksstaten, och alltså upptaga statsverkets inkomster och utgifter i enlighet med förslaget.

Med bifall till vad föredragande departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt förordnar Hans Maj:t Konungen att proposition skall i enlighet med förslaget avlåtas till riksdagen.

Ur protokollet:

Hans Wenker.

488527. Stockholm. Isaac Marcus Boktryckeri Aktiebolag, 1949.

Bilaga 1 till

1949 års statsverksproposition.

Inkomster å driftbudgeten.

Utdrag av protokollet över finansärenden, hållet inför Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Drottningholms slott den 3 januari 1949.

Närvarande:

Statsministern ERLANDER, ministern för utrikes ärendena UNDÉN, statsråden WIGFORSS, MÖLLER, SKÖLD, QUENSEL, DANIELSON, VOUGT, ZETTERBERG, NILSSON, STRÄNG, ERICSSON, MOSSBERG, WEIJNE, KOCK, ANDERSSON.

Chefen för finansdepartementet, statsrådet Wigforss, anför.

Jag anhåller nu att få underställa Kungl. Maj:ts prövning finansplan och beräkning av inkomster å driftbudgeten för budgetåret 1949/50 jämte därmed sammanhängande frågor.

Härvid har jag att anmäla riksräkenskapsverkets skrivelse den 6 december 1948 med inkomstberäkning för nämnda budgetår *(bihang 1)*.

Finansplanen.

Vid en återblick på den ekonomiska utvecklingen i vårt land under snart fyra efterkrigsår träda huvudlinjerna fram klart liksom de drivande krafterna. Dessa krafter ha varit olika inom olika kretsar av näringslivet och det politiska livet, men de ha alla verkat åt samma håll, i riktning mot snabbast möjliga ökning både av investeringar och konsumtion. Bakom investeringskonjunkturen har legat den faktiska knappheten på varor, under kriget uppdämda behov, förväntningar om en relativt långvarig period av fred och ekonomisk uppgång. Det livliga bostadsbyggandet har haft sin grund både i industrikonjunkturen och den allmänna strävan efter höjd levnadsstandard. Högkonjunkturen med full sysselsättning har varit grundval för den snabba höjningen av arbetslöner och andra inkomster. De stora socialreformerna sikta medvetet till en höjning av konsumtionen inom breda samhällslager. Om härtill lägges att redan vid tiden för

krigsslutet våra tillgångar togos starkt i anspråk för gåvor och krediter till krigshärjade länder, är bilden klar av ett folkhushåll med tendenser att utvidga sig upp till eller över gränsen för sina varaktiga tillgångar. Önskan att komma denna gräns så nära som möjligt har varit lika påtaglig som svårigheten att avgöra var gränsen kunde anses gå. De två senaste åren ha kännetecknats av en strävan att på olika områden vinna balans mellan tillgång och efterfrågan, liksom av en ständigt pågående diskussion om de lämpliga vägarna att nå detta mål.

I fjolårets statsverksproposition lämnades en allmän överblick av faktorerna i den samhällsekonomiska balansen och av möjligheterna att påverka dem så, att de inflationsdrivande krafterna skulle kunna hållas tillbaka. De faktorer som uppräknades voro varutillgången, investeringarna, konsumtionen, budgetbalansen, inkomstutvecklingen och bytesbalansen med utlandet. Genom det utkast till en nationalbudget som framlades i en bilaga till statsverkspropositionen, kunde resonemangen i viss utsträckning erhålla en mera konkret utformning än som tidigare varit möjligt.

Detta första utkast till en nationalbudget var dock i väsentliga delar av mycket preliminär natur. I proposition nr 286, till vilken jag torde få hänvisa, framlades därefter mera ingående beräkningar. Konjunkturinstitutet har nu verkställt en jämförelse mellan denna prognos och utfallet för år 1948 såvitt nu kan bedömas. Beträffande de närmare detaljerna torde jag få hänvisa till *bihang 2* sid. 9 ff. och nöjer mig här med en kort redogörelse för några av de viktigare posterna.

Utvecklingen under 1948. Konjunkturinstitutet framhåller att i prognosen för 1948 förekom en gruppering av de för den ekonomiska utvecklingen betydelsefulla faktorerna. De uppdelades i sådana faktorer som beräknades öka efterfrågeöverskottet och sådana som beräknades minska det. Prognosen utmynnade i en differens mellan tillgång och efterfrågan på 1 000 miljoner kronor, det s. k. inflationsgapet. En jämförelse mellan denna prognos och det nu preliminärt beräknade utfallet har följande utseende. Beloppen äro angivna i miljoner kronor; plustecknen avse en ökning och minustecknen en minskning av efterfrågeöverskottet under år 1948 i förhållande till 1947.

	»Prognos»	»Utfall»
Minskning av importöverskott	+ 1 400	+ 1 000
Ökning av konsumtionsvaruefterfrågan	+ 1 800	+ 1 350
Ökning av offentlig konsumtion	0	+ 50
Produktionsökning	— 300	— 450
Upphörande lagerökning	— 500	— 400
Minskade investeringar	— 450	— 350
Prisstegring på konsumtionsvaruområdet	— 950	— 1 000
Prisstegring på utrikeshandelsområdet	0	— 200
Rest	+ 1 000	± 0.

Det i prognosen angivna restbeloppet på 1 000 miljoner kronor har sålunda eliminerats på i huvudsak följande sätt. Medan i prognosen räknats med jämn balans i bytet med utlandet, vilket skulle ha medfört en minskning av importöverskottet med något över 1 400 miljoner, har även under år 1948 bytesbalansen kommit att utvisa ett visst underskott, som för närvarande kan beräknas till drygt 400 miljoner. Varutillgången har därigenom blivit större än beräknat, och ökningen av efterfrågeöverskottet på denna punkt således blivit 400 miljoner mindre än som antogs i prognosen. Vidare har tillkommit en post för prisstegring på utrikeshandelsområdet på 200 miljoner, som väsentligen betyder en motsvarande förbättring av bytesrelationerna till utlandet mellan 1947 och 1948. Innebörden är en förbättrad varutillgång av samma storleksordning. Produktionsökningen har beräknats till 450 miljoner medan i prognosen upptogs en siffra på 300. Utvecklingen har alltså resulterat i en varutillgång som blivit omkring 750 miljoner större än i prognosen.

Konsumtionsvaruefterfrågan har enligt de angivna siffrorna under 1948 ökat betydligt mindre än som antogs i prognosen. Skillnaden är 450 miljoner. Däremot har den offentliga konsumtionen ökat med 50 miljoner och vidare har en lagerökning beräknats äga rum även under 1948 och denna har uppskattats till 100 miljoner, medan i prognosen räknades med att lagerökningen, som under 1947 uppskattats till 500 miljoner, helt skulle upphöra. Investeringarna, räknade i 1947 års priser, ha minskat med endast 350 miljoner mot i prognosen antagna 450 miljoner. Slutligen ha prisstegringarna på konsumtionsvaruområdet uppskattats till ett 50 miljoner högre belopp än det i prognosen upptagna. De sist angivna faktorerna — konsumtionsvaruefterfrågan, offentlig konsumtion, lagerökning, minskade investeringar och prisstegringar på konsumtionsvaruområdet — ha sålunda tillsammans resulterat i en minskning av efterfrågeöverskottet i förhållande till prognosen på (450 — 50 — 100 —100 + 50 =) 250 miljoner.

Beträffande närmare uppgifter om investeringarnas omfattning och fördelning samt den privata och offentliga konsumtionen torde jag få hänvisa till konjunkturinstitutets redogörelse. I fråga om utrikeshandelns utveckling som även närmare kommenterats av institutet, torde dock vissa spörsmål böra behandlas i detta sammanhang.

Konjunkturinstitutet har uppskattat exportvolymens ökning mellan 1947 och 1948 till 5 % medan importvolymen beräknats minska med 12 %. Samtidigt ha exportpriserna i genomsnitt ökat med 16 % och importpriserna med ca 6 %, varvid dock är att märka att under hösten inträtt en viss prissänkning för våra exportvaror.

Av uppgifterna om importens och exportens sammansättning framgår, att importminskningen under 1948 i främsta rummet drabbat konsumtionsvaror och i viss mån även råvarorna vilka senare dock bibehållit sin andel av den totala importen. Maskinimporten däremot har icke undergått någon minskning och importen av bränsle visar en t. o. m. betydande ökning.

I fråga om utrikeshandelns länderfördelning har som bekant betydande förändringar ägt rum. Importöverskottet på USA beräknas sålunda för de tio första månaderna 1948 till 313 miljoner mot 1 283 miljoner under hela år 1947. På Storbritannien har däremot ett importöverskott uppkommit under januari—oktober 1948 på 169 miljoner, medan för 1947 redovisades ett exportöverskott på 49 miljoner. Sammanlagt har importöverskottet t. o. m. oktober 1948 beräknats till 937 miljoner mot 1 981 under 1947. Under november och december 1948 torde någon ökning av importöverskottet icke ha ägt rum utan snarare ett visst exportöverskott ha förelegat. För hela året 1948 har därför konjunkturinstitutet räknat med ett importöverskott på 900 miljoner. Då fraktinkomsterna under 1948 beräknats till netto 460 miljoner, har hela underskottet i bytesbalansen uppskattats till 440 miljoner under 1948 mot 1 440 miljoner under 1947.

Detta underskott i bytesbalansen har medfört att våra valutareserver fortfarande tagits i anspråk, men icke i den omfattning som underskottet i bytesbalansen skulle tyda på. Detta torde i huvudsak sammanhänga med att den import som kommit till stånd under 1948, i viss utsträckning varit förskottsbetald och att betalningarna för importen därför icke uppgått till samma belopp som värdet av de importerade varorna. Beträffande utvecklingen av riksbankens och riksgäldskontorets guld- och valutabehållning (i miljoner kronor) anför konjunkturinstitutet följande siffror för tiden t. o. m. november 1948, som här kompletterats med motsvarande uppgifter för den 31 december 1948 (uppgifterna avse endast behållningarna i utländsk valuta).

	1/7 1947	31/12 1947	1/7 1948	30/11 1948	31/12 1948
Guld	606	379	307	290	290
U.S.-dollar och schweizerfranc	22	15	29	104	113
Summa	628	394	336	394	403
Engelska pund	306	516	503	294	337
Övriga valutor	137	159	136	49	61
Summa guld och valutor	1 071	1 069	975	737	801

Institutet framhåller att den redovisade stabiliteten i pundbehållningen under första halvåret 1948 och nedgången under de senaste månaderna icke är rättvisande enär hänsyn icke tagits till kronskulderna. Minskningen under andra halvåret sammanhänger nämligen i huvudsak med under den senaste tiden företagna kvittningstransaktioner som medfört en motsvarande reduktion av kronskulderna.

Prognos för 1949. En prognos för år 1949 av samma slag som den först omnämnda för år 1948 har utarbetats av nationalbudgetdelegationen och ingår som en andra avdelning i »Översikt över det ekonomiska läget 1949» (bihang 2). Efter fjolårets erfarenheter av nationalbudgetarbetet ha utredningarna planlagts med sikte på att en prognos skulle kunna framläggas redan i samband med statsverkspropositionen. Detta har också blivit möjligt.

I översikten lämnas redogörelse för planerna för utrikeshandeln och importplanen, för 1949 års investeringsbudget, för vissa förutsedda viktigare förändringar beträffande arbetskraftsbalansen samt för försörjningsläget på viktigare områden.

Prognosen för år 1949 har av nationalbudgetdelegationen sammanfattats i en tablå med angivande av de faktorer, som öka eller minska efterfrågeöverskottet under år 1949 i förhållande till 1948. Denna sammanställning återges här.

Faktorer som öka efterfrågeöverskottet

	milj. kr
Minskning av import och ökning av export	700
Inkomstökning för löntagare (delvis redan inträdd)	400
Ökad offentlig konsumtion	120
Summa	1 220.

Faktorer som minska efterfrågeöverskottet

Produktionsökning	400
Redan inträdd prisstegring på konsumtionsområdet	260
Investeringsminskning	300
Upphörande lagerökning	100
Marginalskatt på löntagarnas inkomstökning	100
Summa	1 160
Restskatt (netto 600 milj. kr.) i den utsträckning den inte går ut över sparande (tidigare eller löpande), minst	60
Summa	1 220.

Beträffande den post på 700 miljoner, som upptagits för minskad import och ökad export, kan nämnas att 600 miljoner avse en importminskning och 100 miljoner en exportökning. Siffrorna äro emellertid beräknade i 1948 års priser. Då vissa exportpriser antagits nedgå medan importpriserna beräknats oförändrade, kräves för balans en större ökning av exporten eller minskning av importen (räknat i 1948 års priser) än som svarar mot det för 1948 beräknade underskottet i bytesbalansen på nära 450 miljoner. Resterande belopp, 250 miljoner, har beräknats behövligt för att täcka denna försämring av bytesrelationerna till utlandet mellan 1948 och 1949.

Beträffande inkomstökningen för löntagare och prisstegringen för konsumtionsområdet torde få framhållas, att båda dessa faktorer beräknats med utgångspunkt från en stabiliserad löne- och prisnivå från början av 1949 i förhållande till föregående år. Lönesummans ökning beror till väsentlig del på att den nuvarande lönenivån icke gällt under hela 1948, vilket har till följd en eftersläpning i fråga om den totala inkomstsummans storlek, medan på samma sätt beloppet för den redan inträdda prisstegringen beror på att prisnivån vid slutet av 1948 något översteg genomsnittet för samma år.

Den ökade offentliga konsumtionen hänför sig till kommunernas utgifter, medan beloppet för den statliga efterfrågan i huvudsak antagits oförändrat. Siffran för produktionsökning, 400 miljoner, är något lägre än motsvarande siffra för 1948 och motsvarar en produktionsstegring på endast ca 1½ procent. Även om hänsyn tages till att en ytterligare importnedskärning kan komma att ha vissa produktionshämmande verkningar, torde beräkningen av produktionsökningen få anses försiktig. För investeringarna har räknats med en nedgång på 300 miljoner, varav 160 miljoner avse tillståndsreglerad byggnadsverksamhet. Lagerställningen har antagits icke undergå någon ändring under 1949. Då under fjolåret en lagerökning på ca 100 miljoner beräknats ha ägt rum, blir efterfrågeminskningen av samma storleksordning.

Den här nämnda kalkylen utmynnar i balans och det s. k. inflationsgapet skulle sålunda ha försvunnit. Beträffande förutsättningarna för att en sådan spänning mellan tillgång och efterfrågan som uttryckes genom »inflationsgapet» icke skall komma att föreligga under år 1949 torde jag få hänvisa till vissa andra beräkningar, som redovisas i nationalbudgetdelegationens översikt (s. 98 ff.). I dessa beräkningar har den privata konsumtionen antagits nedgå med endast 20 miljoner kronor från 17 550 till 17 530 miljoner, d. v. s. en praktiskt taget oförändrad konsumtion. Detta resultat av beräkningarna har av delegationen uttryckts på det sättet, att det torde finnas utrymme för praktiskt taget samma totala reala konsumtion under 1949 som under 1948.

Den samhällsekonomiska balansen och budgeten. De vanskligheter som måste vara förbundna med försöken att i totalsummor för tillgång och efterfrågan uttrycka balansen eller bristen på balans i samhällsekonomin, behöva inte här ytterligare understrykas. Det har skett redan i konjunkturinstitutets egna rapporter och därefter i förra årets finansplan och utkast till nationalbudget. Att de siffermässiga beräkningarna av de enskilda posterna måste tagas med försiktighet, är också klart, och de ovissa momenten när det gäller prognoser har fått en praktisk belysning genom de avvikelser mellan »prognos» och »utfall», som nu konstateras i fråga om året 1948. Allt detta kan emellertid inte förtaga värdet av det hjälpmedel, som utkasten till en nationalbudget erbjuda vid avgöranden om den ekonomiska politiken. Siffrorna spegla i stora drag det ekonomiska läget. Spänningen mellan tillgång och efterfrågan har under år 1948 minskats. Den har minskats starkare än man vid årets början vågade antaga, och detta har visserligen till sin ena del berott på ökning av tillgången men till sin andra del framför allt på en svagare ökning i efterfrågan än beräkningen över den väntade inkomstökningen gav anledning att förmoda.

Om utsikterna att under den närmaste tiden komma till balans sålunda te sig mera gynnsamma, förutsätter emellertid detta en fortsättning av den restriktiva politiken på olika områden, liksom av arbetet för ökad produktion och ökad export. Prognosen för år 1949 är uppgjord under dessa förutsättningar. Diskussionen kan endast röra sig om frågan, hur långt begräns-

ningarna i olika avseenden behöva sträcka sig. Det mera gynnsamma utgångsläget ger sig till känna däri att den påverkan på balansfaktorerna som erfordras, synes vara av en mera måttlig storleksordning. Den i viss mening avgörande faktorn härvidlag är den stabilisering av inkomsterna, som man för innevarande år tycks våga räkna med. Visserligen antagas inkomsterna delvis på grund av redan inträdda ökningar komma att ligga 400 miljoner högre än under 1948, och minskningen i varutillgång genom bortfall av importöverskott och ökning av exporten beräknas till 700 miljoner, men produktionsökning, minskade investeringar och upphörande lagerökning utgöra en motvikt, som utjämnar balansen.

Produktionsökningen är försiktigt beräknad. Att begränsningen av investeringar genom en restriktiv byggnadsreglering måste fortsätta är naturligt. Det är tillfredsställande att den ytterligare reduktionen inte behövt göras större. På denna punkt råda skiljaktiga meningar endast om de lämpliga medlen att hålla investeringsverksamheten tillbaka. Då regeringen icke ansett sig kunna medverka till en räntehöjning, har det som bekant sin grund i den inverkan en dylik höjning skulle få på hyreskostnader och prisnivå. En påtaglig höjning av levnadskostnaderna skulle nämligen hindra stabiliseringen av inkomsterna.

Samma hänsyn till prisnivå och levnadskostnader spela en betydande roll också när man söker avväga den möjliga omfattningen av det tvångssparande, som åstadkommes genom överbalansering av budgeten. En ökning av denna överbalansering genom nedskärning av utgifter och ytterligare höjning av beskattningen skulle skapa större trygghet för att investeringarna hållas inom ramen för sparandet. Någon sänkning av budgetens hela utgiftssumma har icke kunnat åstadkommas. Ökningar på grund av tidigare fattade beslut ha i viss utsträckning varit ofrånkomliga. Återhållsamheten i fråga om nya utgifter har lett till att slutsumman för huvudtitlarna visar en relativt obetydlig ökning. Då beloppen för avskrivningar kunnat minskas, stannar emellertid utgiftsbeloppet för hela driftbudgeten några tiotal miljoner under det i riksstaten för 1948/49 upptagna.

Det rådande läget i fråga om samhällsekonomisk balans kan icke utgöra tillräcklig motivering för att öka överbalanseringen genom att skärpa den direkta beskattning, som beslutades vid 1947 års riksdag. Å andra sidan medföra höjda konsumtionsskatter en höjning av levnadskostnaderna, som kan göra en stabilisering av inkomsterna omöjlig. I budgeten förutsättes därför att de under förra våren beslutade extra ordinära skattehöjningarna — med ett ur statsfinansiell synpunkt oväsentligt undantag — bibehållas, men ytterligare höjningar äro icke nu föreslagna. Erfarenheterna av den ekonomiska utvecklingen under den närmaste tiden kunna avvaktas, innan definitiv ståndpunkt tages till frågan, om en överbalansering skall anses nödvändig i vidare omfattning än den i budgetförslaget upptagna. Denna beräknas uppgå till något mer än 700 miljoner kronor och räcka till för täckning av utgifterna på kapitalbudgeten.

Värdet av den samhällsekonomiska balans som synes ligga inom räckhåll, förtages icke därav att man erinrar sig under vilka betingelser jämvikten förverkligas. En sådan erinran riktar bara blicken mot uppgifter för den ekonomiska politiken, som ändå inte få förloras ur sikte.

Balansen i utrikeshandeln kommer till stånd under en importreglering, som inom vissa delar av näringslivet synes lägga hinder i vägen för ett fullt utnyttjande av i övrigt tillgängliga produktivkrafter. Minskningen av valutareserven har visserligen under år 1948 blivit väsentligt mindre än vad man tidigare trodde sig behöva antaga. Såsom tidigare anförts har minskningen huvudsakligen drabbat vår pundbehållning medan behållningen av guld och dollar t. o. m. visat en viss ökning. Någon ytterligare minskning av valutareserven är inte förutsedd. Behovet av en ökning är emellertid påtagligt, om större rörelsefrihet i vår importpolitik skall bli möjlig. Ökningen måste skapas genom ökad export, helst vunnen genom ökning av produktionen.

Den inre balansen är också bunden vid betingelser som begränsa en önskvärd rörelsefrihet. Den nödvändiga stabiliseringen av inkomsterna lägger hinder i vägen för jämkningar, som ur olika synpunkter vore att förorda. Samma olägenhet kan möta vid den stabilisering av priserna, utan vilken en lönestabilisering inte synes möjlig. Den inre balansen kräver en begränsning av investeringarna, som håller tillbaka både bostadsbygge och produktiva anläggningar över huvud. Slutligen ingår i bilden en budgetpolitik med hård begränsning också av angelägna utgifter och med en för överbalanseringen nödvändig hård beskattning.

Liksom när fråga var om den yttre balansen, är det uppenbart, att en lättnad i läget måste sökas i riktning mot ökad effektivitet i produktionen och ökad tillgång på sparmedel.

Budgetförslaget. Under nu angivna förutsättningar ha utgifterna på driftbudgeten för 1949/50 upptagits till i runda tal 4 395 miljoner kronor mot i riksstaten för 1948/49 beräknade 4 425 miljoner.

Mot denna utgiftssiffra på 4 395 miljoner stå beräknade verkliga inkomster på 5 116 miljoner, alltså ett överskott på 721 miljoner. I jämförelse med riksstaten för innevarande år, där inkomsterna räknas till 5 014 miljoner och överskottet sålunda till 589 miljoner, innebär detta en ökning av överskottet med något mer än 100 miljoner, vilket nästan helt förklaras av en antagen ökning av inkomstskatten från 2 100 till 2 200 miljoner kronor. Denna ökning är 100 miljoner lägre än den av riksräkenskapsverket antagna. Med hänsyn till att en förskjutning av inbetalningen av kvarstående skatt kan bli nödvändig även under 1950, har nämligen riksräkenskapsverkets siffra 2 300 miljoner kronor jämkats ned till 2 200 miljoner.

De verkliga inkomsterna på riksstaten innevarande år beräknades icke vara fullt tillräckliga för att täcka alla utgifter. Visserligen ligger det beräknade överskottet på 589 miljoner väsentligt över de på kapitalbudgeten upptagna utgifterna. Men både i fråga om driftbudget och kapitalbudget beror

den verkliga medelsförbrukningen inte endast på de i staterna upptagna beloppen utan också på förbrukningen av reservationer. En icke obetydlig sådan reservationsförbrukning har för innevarande budgetår varit förutsedd. Då därtill kommer att inbetalningen av kvarstående skatt i betydande omfattning skjutits över till nästkommande budgetår och utfallet av inkomsterna därför enligt riksräkenskapsverkets beräkningar skulle visa ett underskott på omkring 100 miljoner kronor, kommer under året 1948/49 ett visst behov av upplåning att föreligga.

För nästkommande budgetår förutses, att förbrukningen av reservationer på driftbudgeten blir relativt obetydlig. Förbrukningen av reservationsmedel på kapitalbudgeten blir däremot av väsentlig omfattning. Den sammanlagda medelsförbrukningen på kapitalbudgeten beräknas efter avdrag för avskrivningar uppgå till omkring 700 miljoner kronor och skulle sålunda komma att täckas av överskottet på driftbudgeten.

Den statsfinansiella utvecklingen under de senaste budgetåren belyses i en vid protokollet fogad promemoria *(bihang 3)*.

Riksstatsförslagets utgiftssida.

Utgiftsjämförelse mellan riksstatsförslaget och riksstaten för innevarande budgetår. Det förslag, som nu framlägges, visar på *driftbudgeten* en utgiftssumma av 4 395 miljoner kronor. På driftbudgeten i riksstaten för innevarande budgetår upptagas utgifterna med 4 425 miljoner kronor. Jämföras gällande riksstat och riksstatsförslaget, framträder sålunda en minskning av utgifterna med 30 miljoner kronor.

Den största minskningen redovisas under jordbruksdepartementet, vars summa nedgår med 66 miljoner kronor. Vidare väntas avskrivningsbehovet för kapitalinvesteringar minska med sammanlagt 81 miljoner kronor. Mot dessa minskningar på tillhopa 147 miljoner kronor stå utgiftsstegringar med 117 miljoner kronor, varav under försvarsdepartementet 22 miljoner kronor, under socialdepartementet 48 miljoner kronor, under ecklesiastikdepartementet 12 miljoner kronor samt under inrikesdepartementet likaledes 12 miljoner kronor. Även vissa andra huvudtitlar visa ökningar, ehuru av mindre storleksordning.

Jag torde nu få redogöra för de mera framträdande ändringarna under olika huvudtitlar i årets statsverksproposition jämförda med utgifterna i riksstaten för innevarande budgetår.

Andra huvudtiteln utvisar en ökning av 0,4 miljon kronor, som huvudsakligen betingas av ytterligare medelsanvisning till häradsrätterna och fångvårdsanstalterna.

Tredje huvudtiteln visar en ökning med 4,7 miljoner kronor, varav 0,9 miljon kronor avse kostnader för deltagande i organisationen för

europeiskt ekonomiskt samarbete och 0,4 miljon kronor ersättning till statens allmänna fastighetsfond. Anslagen till Sveriges representation i utlandet ha preliminärt uppräknats med 2,7 miljoner kronor.

Fjärde huvudtitelns anslagssumma ökar med 22 miljoner kronor. Prisstegringar, bl. a. å drivmedel, medföra en uppräkning av olika anslag med tillhopa 17,5 miljoner kronor. Försvarsgrenarnas avlöningsanslag till aktiv personal m. fl. och till viss arbetarpersonal beräknas öka med sammanlagt 4,1 miljoner kronor och kostnaderna för underhåll av teknisk materiel med 3,5 miljoner kronor. Anslagen till försvarets forskningsanstalt öka med 1,5 miljoner kronor. För ersättning till försvarets fastighetsfond beräknas ett med 1,5 miljoner kronor förhöjt belopp. Med hänsyn till beräknad belastning ha därutöver ett flertal anslag måst uppräknas med tillsammans omkring 6 miljoner kronor. För anskaffning och vård av intendenturmateriel samt engångsanskaffning av sjukvårdsmateriel beräknas en höjning med tillhopa 4,8 miljoner kronor. Anslagsökningen under huvudtiteln motverkas främst av en nedräkning — beroende på tillämpningen av ändrat anslagssystem — av anslagen till anskaffning av materiel av teknisk natur med 15 miljoner kronor samt en preliminärt beräknad sänkning av anslaget till bidrag till ersättning i anledning av kroppsskada ådragen under militärtjänstgöring med 2 miljoner kronor.

För femte huvudtiteln förutses en ökning i förhållande till gällande riksstat med 48,4 miljoner kronor. Höjningen faller huvudsakligen å anslagen till allmänna barnbidrag och till bidrag till folkpensioner med 22 resp. 25 miljoner kronor. Anslagen till skolor tillhörande barna- och ungdomsvården beräknas preliminärt öka med sammanlagt ca 1 miljon kronor. Anslagen till de erkända arbetslöshetskassorna uppräknas med 1,4 miljoner kronor samt anslagen till arbetsmarknadens reglering preliminärt med tillhopa 2 miljoner kronor. Bland höjningarna märkas vidare uppräkningar av anslagen till åtgärder till förebyggande och hävande av invaliditet och till sjukkassorna med ca 1 miljon resp. 2,4 miljoner kronor. Å andra sidan nedräknas anslagen till mödrahjälp, till bidrag till avlönande av hemvårdarinnor och till fria resor för barn med 2 miljoner, 1 miljon resp. 1,5 miljoner kronor. Med hänsyn till befintliga reservationer beräknas inga medel till bidrag till främjande av bostadsbyggande på landsbygden, vilket föranleder en minskning med 2,5 miljoner kronor. Slutligen utvisar anslaget till särskilda barnbidrag till änkors och invaliders barn m. m. en minskning med 3,5 miljoner kronor.

Sjätte huvudtitelns slutsumma ökar med 4,6 miljoner kronor. Ökningen är i huvudsak betingad av en uppräkning av ersättningsanslaget till postverket för befordran av tjänsteförsändelser.

Sjunde huvudtiteln utvisar en nettominskning av inemot 0,1 miljon kronor. Å huvudtiteln föreligga automatiska sänkningar å anslagen till tolagsersättning med 3,5 miljoner kronor och till bidrag till skattetyngda kommuner med 3 miljoner kronor. Bland större utgiftsstegringar må näm-

nas 2,6 miljoner kronor till allmänna fastighetstaxeringen år 1950, 1,5 miljoner kronor till ränta å spärrkontomedel, 1,1 miljoner kronor till ersättning till postverket m. fl. för bestyret med skatteuppbörden samt 0,7 miljon kronor till tullverket.

Åttonde huvudtiteln utvisar en ökning med 12,4 miljoner kronor. Denna fördelar sig på ett flertal anslag. De största anslagsökningarna falla på bidrag till vissa byggnadsarbeten vid folkskoleväsendet med 6 miljoner kronor och på de allmänna läroverken med 4,7 miljoner kronor. I övrigt falla höjningarna huvudsakligen på bidrag till anordnande av skolskjutsar med 2,5 miljoner kronor, på yrkesundervisningen med 2,2 miljoner kronor, på universiteten och den medicinska undervisningen m. m. med 1,5 miljoner kronor samt på kostnader i samband med Sveriges anslutning till Unesco med 1 miljon kronor. Bland utgiftsminskningarna må nämnas en automatisk sänkning av bidragsanslaget till avlöning åt folkskollärare med 9 miljoner kronor samt en likaledes automatisk minskning av bidragen till de högre kommunala skolorna med 4 miljoner kronor.

Nionde huvudtiteln utvisar en minskning av 65,7 miljoner kronor. Nedgången beror huvudsakligen på att anslaget till prisreglerande åtgärder på jordbrukets område nedräknas preliminärt med 30 miljoner kronor samt anslaget till kostnader i samband med Svenska spannmålsaktiebolagets verksamhet med 40 miljoner kronor. Vidare minska anslagen till producent- och kontantbidrag till vissa innehavare av mindre jordbruk samt till omkostnader för statlig inköps- och försäljningsverksamhet med vardera 1 miljon kronor. Det i gällande riksstat uppförda anslaget till ersättning till statens domäners fond för utgifter för iståndsättande av Bogesunds egendom å 1 miljon kronor har icke upptagits i riksstatsförslaget. Utgiftssänkningarna motverkas av ökningar för bl. a. de högre undervisningsanstalterna på ca 2 miljoner kronor, för jordbrukets rationalisering på 2 miljoner kronor samt för skogsvårdsanslagen på 1,2 miljoner kronor.

Tionde huvudtitelns utgiftssumma visar en nettoökning med 2 miljoner kronor. Anslagen till lotsverket öka med sammanlagt 1,3 miljoner kronor. Handelskommissionens anslag ha höjts med 0,5 miljon kronor och anslaget till avsättning till lotterimedelsfonden med 0,25 miljon kronor. Övriga smärre ökningar utgöra tillhopa 1,5 miljoner kronor. Å andra sidan minskar reservationsanslaget till atomenergiforskning med 1,5 miljoner kronor.

Elfte huvudtitelns slutsumma ökar med 11,7 miljoner kronor. Anslagen till statens sinnessjukhus uppräknas preliminärt med 5,2 miljoner kronor. Reservationsanslagen till inrättande av olika sjukvårdsanstalter m. m. höjas med omkring 1 miljon kronor samt bidrags- och övriga anslag till hälso- och sjukvården samt alkoholistvården med tillsammans 3 miljoner kronor. Anslagen till överståthållarämbetet och landsstaten öka med tillhopa 3,6 och anslagen till polisväsendet med 1,1 miljoner kronor. Ersättningsanslagen till statens allmänna fastighetsfond ha höjts med tillsammans

2,2 miljoner kronor, huvudsakligen beroende på en överföring av ersättningen för akademiska sjukhuset och karolinska sjukhuset från åttonde till elfte huvudtiteln. Slutligen minska anslagen till civilförsvaret och brandväsendet med 3,2 resp. 1,3 miljoner kronor.

Tolfte huvudtiteln visar en ökning med 2,1 miljoner kronor. Å reservationsanslaget till bidrag till uppförande av bombsäkra cisternanläggningar för flytande bränslen, vilket ej uppförts i riksstaten för innevarande budgetår, upptages ett belopp av 1 miljon kronor. Vidare uppgå höjningar av anslagen till krisförvaltningsorganen till sammanlagt 2,1 miljoner kronor. Å andra sidan bortfalla anslag avseende vedregleringen och främjande av tegelproduktionen på tillhopa 0,9 miljon kronor.

Trettonde huvudtiteln beräknas för nästa budgetår till 164,5 miljoner kronor mot 162,5 miljoner kronor i gällande riksstat.

För luftfartsfonden beräknas i riksstatsförslaget ett underskott av 6,7 miljoner kronor. I riksstaten för innevarande budgetår har underskottet upptagits med 5 miljoner kronor.

Riksgäldsfonden, som i gällande riksstat upptagits med ett underskott av 311 miljoner kronor, beräknas för nästa budgetår lämna ett underskott av 316 miljoner kronor.

Huvudtiteln Avskrivning av nya kapitalinvesteringar beräknas i förhållande till riksstaten för innevarande budgetår totalt minska med 56,5 miljoner kronor, huvudsakligen beroende på minskat avskrivningsbehov för statens utlåningsfonder.

Huvudtiteln Avskrivning av oreglerade kapitalmedelsförluster, vilken i riksstaten för innevarande budgetår uppfördes med 50 miljoner kronor, upptages för budgetåret 1949/50 med 25 miljoner kronor.

I riksstatsförslaget under *kapitalbudgeten* uppföras under rubriken lånemedel 247 miljoner kronor, vilket belopp utgör skillnaden mellan summan av de äskade investeringsanslagen 474 miljoner kronor och de belopp i avskrivningsmedel, inberäknat avskrivning av oreglerade kapitalmedelsförluster, samt övriga kapitalmedel å tillhopa 227 miljoner kronor, som stå till förfogande för investeringarnas genomförande. I riksstaten för innevarande budgetåret upptagas lånemedlen med 386 miljoner kronor utgörande saldot mellan investeringsanslagen å sammanlagt 724 miljoner kronor och avskrivningsmedel och övriga likvida medel å tillhopa 338 miljoner kronor. Riksstatsförslaget utvisar således en minskning av 139 miljoner kronor för lånemedelsbehovet å kapitalbudgeten jämfört med riksstaten för innevarande budgetår.

I följande sammanställning har angivits den ökning och minskning av investeringarna i de statliga kapitalfonderna, som föreligger i riksstatsförslaget i förhållande till riksstaten för innevarande budgetår.

	Anslag 1948/49 milj. kr.	Förslag 1949/50 milj. kr.	Ökning Minskning milj. kr.
Statens affärsverksfonder	358·0	356·1	− 1·9
Luftfartsfonden	6·7	5·0	− 1·7
Statens allmänna fastighetsfond	22·0	24·2	+ 2·2
Försvarets fonder	22·9	20·3	− 2·6
Statens utlåningsfonder	244·9	11·2	− 233·7
Fonden för låneunderstöd	41·8	24·2	− 17·6
Fonden för statens aktier	5·9	—	− 5·9
Fonden för förlag till statsverket	1·2	0·8	— 0·4
Diverse kapitalfonder	20·7	32·2	+ 11·5
Summa	724·1	474·0	− 250·1

Beräknad reservationsmedelsförbrukning. En sammanställning över anslagsreservationerna den 30 juni 1948 torde i detta sammanhang få lämnas och fogas som bihang vid statsrådsprotokollet *(bihang 4)*. Sammanställningen upptar totalsummor av reserverade medel om ca 1,4 miljarder kronor (avskrivningarna ej inberäknade) på driftbudgeten och 2,6 miljarder kronor på kapitalbudgeten. Om man undantar stödverksamheten för bostadsbyggande samt utlandskrediterna, representera siffrorna huvudsakligen en under kriget och tiden därefter skedd anhopning av materielanskaffnings- samt byggnads- och andra anläggningsföretag, som icke kunnat utföras därför att bristen på arbetskraft och varor samt under senare tid även valutaförhållandena lagt hinder i vägen. Den betydande nedgången av reservationsmedlen under IV huvudtiteln sammanhänger med att — såsom i prop. nr 209/1948 närmare utvecklats — reservationer å vissa materielanslag i viss utsträckning kunnat annulleras genom överföring till budgetutjämningsfonden samtidigt med att man övergått till att anvisa motsvarande anslag å riksstaten med hänsyn till den beräknade medelsförbrukningen för det löpande budgetåret. Den redovisade reservationsminskningen under IV huvudtiteln genom indragning av anslagsmedel har uppgått till ca 200 miljoner kronor. Å andra sidan ha under budgetåret uppkommit reservationsökningar å ca 45 miljoner kronor. Beträffande anslagen för bostadsbyggande kan eftersläpningen huvudsakligen tillskrivas den nuvarande tidsskillnaden mellan det preliminära beviljandet av lån å ena sidan och utbetalningarna från anslagen å den andra.

Under särskilda poster kunna siffrorna vid ingången av nästa budgetår komma att förete rätt stora ändringar, men totalintrycket torde likväl bli detsamma.

Vid de antaganden som gjorts i fråga om reservationsmedelsförbrukningens storlek under nästa budgetår har man — i likhet med vad som skett för innevarande budgetår — räknat med att de förhållanden som lett till den stora anhopningen av anslagsreservationer, även i fortsättningen komma att verka i återhållande riktning i fråga om förbrukningen. Jag vill vidare erinra om att redan vid föregående budgetårets början vissa åtgärder

vidtogos i syfte att begränsa medelsdispositionen av reservationsanslagen. Sålunda uppsköts i en del fall meddelandet av beslut om rätt för myndigheterna att disponera anslagen. I andra fall ställdes anslagen endast delvis till myndigheternas disposition eller begränsades redan meddelade dispositionsbestämmelser. Åtgärder i samma riktning ha även senare vidtagits.

Beträffande driftbudgetens reservationsanslag torde medelsförbrukningen å tidigare anvisade anslag i stort sett komma att uppvägas av den reservationsmedelsökning man har att räkna med under nästa budgetår. Även om så icke skulle bliva fallet, torde det enligt överslagsvis gjorda beräkningar knappast finnas anledning att räkna med större avvikelse än något tiotal miljoner kronor.

Den förutsebara medelsförbrukningen av tidigare anvisade anslag å kapitalbudgeten torde däremot bliva av betydande storlek. Detta gäller främst anslagen till den statliga bostadslåneverksamheten, vilka under nästa budgetår beräknas komma att tagas i anspråk med omkring 330 miljoner kronor, varav å lånefonden för bostadsbyggande ca 300 miljoner kronor. Detta förhållande sammanhänger med att såsom framgår av vad chefen för socialdepartementet i annat sammanhang denna dag anför, ändrade beräkningsgrunder för anslaget till lånefonden för bostadsbyggande för nästa budgetår föreslås skola införas i syfte att nedbringa den stora reservationsanhopning som nu föreligger å detta anslag samt för att i fortsättningen få den uppskattade faktiska medelsförbrukningen under budgetåret såsom grund för anslagsberäkningen. I stället för att som hittills varit fallet beräkna anslaget med hänsyn till de belopp som erfordras för att täcka det för riksstatsåret planerade preliminära lånebeviljandet till den del detta icke täckes av för ändamålet disponibla reservationer, skulle enligt förslaget anslaget beräknas efter de erforderliga utbetalningarna under riksstatsåret. Detta medför att för nästa budgetår något anslag för detta ändamål icke skulle behöva anvisas, då det outnyttjade anslagsbelopp, som beräknas föreligga vid budgetårets ingång, antages täcka det uppkommande utbetalningsbehovet.

De under statens affärsverksfonder vid ingången av nästa budgetår outnyttjade investeringsanslagen förutsättas för nästa budgetår komma att tagas i anspråk med sammanlagt omkring 80 miljoner kronor. Härtill har också hänsyn tagits vid anslagsberäkningen i riksstatsförslaget under ifrågavarande fonder genom att vissa anslag upptagits till lägre belopp än den beräknade totala förbrukningen. För övriga kapitalfonder kalkyleras med en reservationsmedelsförbrukning av omkring 30 miljoner kronor.

Från de i det föregående angivna utgångspunkterna torde man i finansplanen för budgetåret 1949/50 böra räkna med möjligheten av att budgetbalansen blir belastad med reservationsminskningar — d. v. s. medelsförbrukning utöver riksstatssiffrorna — om sammanlagt omkring 450 miljoner kronor.

Sammanfattning. Driftbudgetens utgiftssida i riksstatsförslaget slutar på 4 394,81 miljoner kronor. Det belopp, som utöver avskrivningsmedel m. m. erfordras för täckning av utgifterna på riksstatsförslagets kapitalbudget —

och vilket på sedvanligt sätt uppförts som »lånemedel» på kapitalbudgetens inkomstsida — utgör 246,72 miljoner kronor.

Beräkningen av inkomsterna på driftbudgeten för nästa budgetår slutar på 5 115,94 miljoner kronor inberäknat de för innevarande budgetår genomförda höjningarna i indirekt beskattning m. m. Driftbudgeten är alltså överbalanserad med 721,13 miljoner kronor, vilket belopp med 474,41 miljoner kronor överstiger det såsom »lånemedel» på kapitalbudgeten uppförda beloppet.

Som förut framhållits bör man räkna med att den totala medelsförbrukningen under nästa budgetår kan komma att överstiga riksstatens utgiftssiffror med omkring 450 miljoner kronor, vilket belopp utgör en under vissa förutsättningar antagen minskning i de sammanlagda behållningarna under de för budgetåret eller tidigare anvisade reservations- och investeringsanslagen. Överskottet å driftbudgeten kan alltså beräknas täcka även den kalkylerade reservationsmedelsförbrukningen.

Riksstatsförslagets inkomstsida.

Översikt.

I samband med beräkningarna av inkomsterna för budgetåret 1949/50 har riksräkenskapsverket även beräknat utfallet av driftbudgetens inkomstsida för innevarande budgetår. Enligt denna beräkning skulle de å driftbudgeten uppförda inkomsttitlarna väntas lämna en inkomst av 4 914 miljoner kronor mot i riksstaten beräknade 5 014 miljoner kronor, innebärande en minskning med 100 miljoner kronor. Den beräknade bristen är huvudsakligen att hänföra till inkomsttiteln preliminär skatt å inkomst och förmögenhet m. m., vilken väsentligen på grund av det beslutade anståndet med inbetalningen av kvarstående skatt under år 1949 väntas utfalla med 200 miljoner kronor mindre än i riksstaten beräknats, eller 1 900 miljoner kronor. Sammanlagt skulle bristen uppgå till 281 miljoner kronor, varav 35 miljoner kronor falla å automobilskattemedel samt 10 miljoner kronor å envar av inkomsttitlarna arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt, telegrafverket och statens vattenfallsverk. Häremot svara inkomstökningar å tillhopa 181 miljoner kronor, bland annat hänförande sig till inkomsttitlarna tobaksskatt med 30 miljoner kronor, rusdrycksmedel med tillhopa 27 miljoner kronor, folkpensionsavgifter med 50 miljoner kronor, tips- och lotterimedel med 8 miljoner kronor, övriga diverse inkomster med 14 miljoner kronor samt statens järnvägar med 20 miljoner kronor.

De totala statsintäkterna under budgetåret 1949/50 ha av riksräkenskapsverket uppskattats till 5 201 miljoner kronor, innebärande en ökning i förhållande till de å gällande riksstat uppförda inkomstbeloppen med 187 miljoner kronor samt i förhållande till det beräknade utfallet för löpande budgetår med 287 miljoner kronor. Skatteintäkterna beräknas i förhållande till gällande riksstat stiga från 4 370 till 4 542 miljoner kronor eller med 172

miljoner kronor, medan inkomsterna av uppbörd i statens verksamhet beräknas öka med 5 miljoner kronor, folkpensionsavgifterna med 20 miljoner kronor samt inkomsterna av statens kapitalfonder med 6 miljoner kronor. Däremot beräknas en minskning i förhållande till gällande riksstat av diverse inkomster med 16 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för nästa budgetår visar i övrigt följande mera framträdande förändringar i förhållande till gällande riksstat.

I fråga om skatterna beräknas preliminär skatt å inkomst och förmögenhet m. m. öka med 200 miljoner kronor, varvid ämbetsverket framhållit att i den mån betalning av den på grundval av 1949 års taxering påförda kvarstående skatten kommer att överskjutas till budgetåret 1950/51 en motsvarande reducering komme att ske. Vidare antagas pappersskatt och tobaksskatt öka med 15 resp. 30 miljoner kronor. Å andra sidan beräknas automobilskattemedlen nedgå med netto 35 miljoner kronor samt tullmedel och varuskatt med 15 resp. 10 miljoner kronor.

Vad rör inkomsterna av statens kapitalfonder beräknas intäkterna av statens affärsverksfonder sammanlagt nedgå med 8 miljoner kronor. Överskotten från telegrafverket och statens vattenfallsverk väntas minska med 10 resp. 15 miljoner kronor, medan statens järnvägar beräknas lämna en ökning av 20 miljoner kronor. Inkomsterna av övriga kapitalfonder beräknas sammanlagt stiga med 14 miljoner kronor.

Beträffande inkomsttiteln preliminär skatt å inkomst och förmögenhet m. m. har jag funnit mig böra räkna med ett 100 miljoner kronor lägre belopp än riksräkenskapsverket, sammanhängande med att kvarstående skatt grundad på 1949 års taxering möjligen kan komma att delvis inflyta under budgetåret 1950/51. I övrigt har jag ansett mig böra godtaga riksräkenskapsverkets uppskattningar under de olika inkomsttitlarna med ett fåtal jämkningar, som innebära en höjning av ämbetsverkets beräkningar med sammanlagt 15 miljoner kronor. Totalinkomsten skulle sålunda bli 85 miljoner kronor lägre än vad riksräkenskapsverket räknat med, eller 5 116 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverkets beräkning av de särskilda inkomsttitlarna.

Skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse. Riksräkenskapsverket har beträffande inkomsttiteln preliminär skatt å inkomst och förmögenhet m. m. verkställt beräkning av inkomsterna för såväl budgetåret 1948/49 som 1949/50.

Riksräkenskapsverket har därvid med utgångspunkt från taxeringsutfallet i fråga om verksamhetsåret 1947 och den beräknade inkomstutvecklingen under verksamhetsåret 1948 räknat med någon stegring av skatteunderlaget för verksamhetsåret 1949 och den inflytande preliminärskatten under uppbördsåret febr. 1949—jan. 1950. Även för uppbördsåret febr. 1950—jan. 1951 har ämbetsverket ansett sig böra räkna med ytterligare någon

stegring. Uppskattningen av denna stegring bygger på följande antaganden. Vad först gäller fysiska personer förutsättes inkomst av jordbruksfastighet komma att år 1948 visa en ökning med 15 % jämfört med år 1947, medan den år 1949 antages ligga på samma nivå som 1948. Inkomsten av arbetsanställning, som för år 1947 stigit med 14 % jämfört med närmast föregående år, beräknas för år 1948 stiga med 10 % i jämförelse med 1947. För år 1949 räknar riksräkenskapsverket även vid en stabiliserad lönenivå med ytterligare någon ökning bl. a. beroende på fortgående överflyttning av arbetskraft från lägre betalda till högre betalda yrken. Fysiska personers inkomster av rörelse samt aktiebolagens inkomster antagas under 1948 komma att icke i mera betydande grad vare sig under- eller överstiga taxeringsresultatet för år 1947. Däremot kunna företagsinkomsterna för år 1949 komma att uppvisa en viss nedgång varvid hänsyn tagits till den skärpta import- och investeringsregleringen samt delvis vikande exportpriser, vilka faktorer enligt ämbetsverket dock äro mycket svårbedömbara. Det förutsättes emellertid, att denna nedgång absolut sett icke skall överstiga den påräkneliga ökningen av de totala löntagarinkomsterna.

Riksräkenskapsverket påpekar att kvarstående skatt för första gången påförts de skattskyldiga vid den hösten 1948 företagna avräkningen beträffande skatten för 1947 års inkomst och förmögenhet. Från länsstyrelserna infordrade uppgifter utvisa att denna skatt uppgår till omkring 830 miljoner kronor. Å andra sidan skall ett belopp av drygt 150 miljoner kronor restitueras. Det förefaller emellertid enligt riksräkenskapsverket som om den kvarstående skattens betydande storlek delvis vore av tillfällig natur. Flera omständigheter i samband med preliminärskatteuppbörden under uppbördsåret 1947—1948 tala härför. Sålunda erinras om att de procentuella avdragen under januari och delvis februari 1947 varit alltför låga samt att den preliminära B-skatten under 1947 i allmänhet grundats på 1946 års taxering, d. v. s. 1945 års inkomst, trots att inkomstökningen från verksamhetsåret 1945 till 1947 beträffande inkomst av jordbruksfastighet och av rörelse — vid vilka förvärvskällor regelmässigt B-skatt förekommer — varit synnerligen betydande.

Med hänsyn härtill har det synts försvarligt att räkna med att den kvarstående skatten vid avräkningen på grundval av 1949 års taxering av preliminärskatten för år 1948 gentemot den slutliga skatten för samma år skall visa någon nedgång.

I fråga om den kvarstående skatten på grund av 1948 års taxering har i proposition nr 319 till 1948 års riksdag föreslagits visst anstånd med inbetalningen, i följd varav kan förväntas att densamma skall komma att förfalla till betalning med i stort sett halva sitt belopp i maj 1949 och med sin återstående del i september samma år. Uppbörden av nämnda skatt skulle sålunda komma att fördelas lika på budgetåren 1948/49 och 1949/50.

Skatt på inkomstökning beräknas inflyta med i runt tal 100 miljoner kronor under innevarande budgetår och med 20 à 30 miljoner kronor under budgetåret 1949/50.

Med utgångspunkt från dessa kalkyler kommer riksräkenskapsverket till det resultatet att bruttoinkomsterna å förevarande riksstatstitel skulle komma att uppgå för budgetåret 1948/49 till omkring 3 900 miljoner kronor och för budgetåret 1949/50 till omkring 4 500 miljoner kronor, varvid differensen mellan budgetåren till betydande del förklaras av det berörda anståndet till budgetåret 1949/50 med slutbetalning av kvarstående skatt.

Då utgifterna å titeln för budgetåret 1948/49 beräknas komma att något överstiga 2 000 miljoner kronor uppskattar riksräkenskapsverket utfallet av inkomsttiteln för innevarande budgetår till i runt tal 1 900 miljoner kronor.

Beträffande nästkommande budgetår har riksräkenskapsverket beräknat utgifterna å inkomsttiteln på följande sätt. Utbetalningen av kommunalskattemedel — häri inbegripet dels förskott å kommunal inkomstskatt under kalenderåret 1949, dels fastighetsskatt, dels slutavräkning på det under kalenderåret 1947 utbetalade förskottet å kommunal inkomstskatt, dels ock viss andel i skatt på inkomstökning — torde under kalenderåret 1949 komma att uppgå till omkring 2 000 miljoner kronor, varav å första hälften av budgetåret 1949/50 skulle falla 1 000 miljoner kronor. På andra hälften av budgetåret beräknas motsvarande utbetalningar — med utgångspunkt från vad verket antagit beträffande inkomstutvecklingen samt under förutsättning av i stort sett oförändrad kommunal utdebitering — belöpa sig till något mer än 900 miljoner kronor. Till kommunalskattemedlen, 1 900 miljoner kronor, skall läggas dels restitution av preliminärskatt, drygt 150 miljoner kronor, samt omföringar av pensionsavgifter, olycksfallsförsäkringsavgifter, skogsvårdsavgifter m. m. med cirka 160 miljoner kronor. Utgifterna å titeln preliminär skatt å inkomst och förmögenhet m. m. under nästa budgetår antagas sålunda uppgå till drygt 2 200 miljoner kronor. Då bruttoinkomsterna å titeln uppskattas till omkring 4 500 miljoner kronor, förordar riksräkenskapsverket att inkomsttiteln uppföres i riksstaten med 2 300 miljoner kronor. Ämbetsverket framhåller emellertid, att därest anstånd med erläggande av kvarstående skatt i sinom tid medgives även beträffande 1949 års taxering, komma inkomsterna å titeln att reduceras i motsvarande mån.

I överensstämmelse med av överståthållarämbetet gjorda beräkningar har riksräkenskapsverket upptagit inkomsten av kupongskatt för nästa budgetår till 6 miljoner kronor eller 0,5 miljon kronor mindre än innevarande budgetår.

Riksräkenskapsverket har upptagit utskiftningsskatt och ersättningsskatt för budgetåret 1949/50 till oförändrat belopp, 1 miljon kronor.

Inkomsttiteln skogsvårdsavgifter har för innevarande budgetår i riksstaten upptagits med 4,5 miljoner kronor. Under budgetåret 1947/48 utgjorde inkomsten å titeln 5 miljoner kronor. Skogsstyrelsen har ansett, att samma belopp kan antagas inflyta nästa budgetår, om samma promillesats som för föregående och löpande budgetår, eller en och en halv promille, be-

stämmes att utgå. I anslutning härtill har riksräkenskapsverket beräknat den sammanlagda inkomsten av skogsvårdsavgiftsmedel för nästa budgetår till 5 miljoner kronor, innebärande en höjning med 0,5 miljon kronor.

Inkomsterna under titeln bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter ha av riksräkenskapsverket för nästa budgetår beräknats till oförändrat belopp eller 150 000 kronor.

Av generalpoststyrelsen gjorda beräkningar av inkomsterna av arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt sluta på 54 miljoner kronor för innevarande budgetår och 60 miljoner kronor för budgetåret 1949/50. Riksräkenskapsverket framhåller emellertid att beräkningen icke innefattar något hänsynstagande till den betydande eftersläpning i fråga om inleverering av såväl kvarlåtenskapsskatt som arvslottsskatt som föranletts av den under tiden februari—augusti 1948 rådande arbetskonflikten vid Stockholms rådhusrätt. För senare delen av innevarande budgetår samt för nästa budgetår torde sålunda kunna påräknas en betydligt större inkomst under förevarande titel än vad som framkommer vid en jämförelse med siffrorna för budgetåret 1947/48 och början av löpande budgetår. Riksräkenskapsverket uppskattar inkomsterna för innevarande budgetår till 75 miljoner kronor samt förordar att i riksstaten för budgetåret 1949/50 under inkomsttiteln beräknas ett belopp av 80 miljoner kronor, vilket med 5 miljoner kronor understiger i gällande riksstat upptaget belopp.

Lotterivinstskatten, som för budgetåret 1947/48 uppgått till 26,2 miljoner kronor och för det löpande budgetåret beräknas inflyta med ungefär samma belopp, har av riksräkenskapsverket för nästa budgetår uppskattats till 26 miljoner kronor, vilket innebär en höjning med 1 miljon kronor jämfört med innevarande års riksstat.

Inkomsterna av stämpelavgifter under inkomsttiteln omsättnings- och expeditionsstämplar m. m., som i gällande riksstat uppförts med 50 miljoner kronor, beräknas av generalpoststyrelsen för löpande budgetår till 51 miljoner kronor. För budgetåret 1949/50 räknar generalpoststyrelsen däremot med väsentligt lägre uppbörd särskilt med hänsyn till väntad minskning av stämpelskatten för aktie- och obligationsemissioner. Riksräkenskapsverket, som icke anser sig böra räkna med någon mera betydande nedgång, föreslår, att inkomsttiteln upptages med oförändrat 50 miljoner kronor.

Automobilskattemedel. I gällande riksstat ha intäkterna av fordonsskatten och bensinskatten upptagits till 80 resp. 390 miljoner kronor. I det senare beloppet ingå de av 1948 års riksdag beslutade höjningarna av bensinskatten. — För fordonsskattens del har riksräkenskapsverket — under förutsättning att någon nämnvärd avregistrering av fordon på grund av restriktionsåtgärder med avseende å fordonstrafiken icke genomföres — ansett avkastningen under innevarande budgetår kunna beräknas till 85 miljoner kronor. Inkomsttiteln har av väg- och vattenbyggnadsstyrelsen även för nästa budgetår uppskattats till 85 miljoner kronor, till vilken beräkning

riksräkenskapsverket anslutit sig. — Enligt från statens bränslekommission införskaffade uppgifter rörande den beräknade totala förbrukningen av bensin under tiden fram till utgången av budgetåret 1949/50 har skatten å importerad och inom riket tillverkad bensin ansetts kunna beräknas i anslutning till av generaltullstyrelsen och kontrollstyrelsen verkställda kalkyler samt uppskattats till drygt 315 miljoner kronor för budgetåret 1948/49 och till något mer än 330 miljoner kronor för budgetåret 1949/50. Skatten å motorsprit har i enlighet med kontrollstyrelsens beräkningar uppskattats till omkring 1,5 miljon kronor för vartdera budgetåret. Inkomsterna av skatt å brännoljor, vilka inkomster under budgetåret 1948/49 i fråga om tilläggsskatten ej avse skatt för ett helt års konsumtion, beräknar riksräkenskapsverket med ledning av införskaffade uppgifter från länsstyrelserna till omkring 15 miljoner kronor för budgetåret 1948/49 och till något högre belopp för budgetåret 1949/50. För budgetåret 1948/49 tillkommer dessutom den tillfälliga skatten å bensin, vilken redan erlagts och uppgår till omkring 15 miljoner kronor. I enlighet härmed har riksräkenskapsverket beräknat inkomsttiteln bensinskatt för budgetåret 1948/49 till 350 miljoner kronor och för budgetåret 1949/50 till samma belopp.

Tullar och acciser. Inkomsttiteln t u l l m e d e l, som under budgetåret 1947/48 gav en behållen intäkt av 314 miljoner kronor, är i riksstaten för löpande budgetår upptagen till 240 miljoner kronor. Vid en i november 1948 gjord beräkning har generaltullstyrelsen beräknat nettouppbörden för innevarande budgetår till 240 miljoner kronor och för nästa budgetår till 225 miljoner kronor. Därvid har styrelsen räknat med en importnedskärning från 1948 års nivå av omkring 10 %. Med utgångspunkt från det förhållandet att 1948 års importvärde, som vid utgången av september månad nått 3,7 miljarder kronor, kan beräknas uppgå till lägst 4,8 miljarder kronor, antager styrelsen att importvärdet för innevarande och nästkommande budgetår kommer att belöpa sig till 4,5 resp. 4,3 miljarder kronor. Den häremot svarande tullmedelsuppbörden skulle normalt ungefärligen motsvara 265 resp. 250 miljoner kronor, vilka belopp emellertid böra något minskas med hänsyn till en under senare år märkbar nedgång av tulluppbördens storlek i förhållande till importens värde, beroende bl. a. på förskjutningar i importens sammansättning. Riksräkenskapsverket förordar, att uppbörden av tullmedel för budgetåret 1949/50 beräknas till 225 miljoner kronor.

I riksstaten för innevarande budgetår är inkomsttiteln v a r u s k a t t, varunder även redovisas intäkten av pälsvaruskatten samt den särskilda försäljningsskatten å mattor, guldsmedsvaror och grammofonvaror, upptagen till ett belopp av 160 miljoner kronor. I anslutning till beräkningar av kontrollstyrelsen, generaltullstyrelsen och länsstyrelserna om utfallet av inkomsttiteln — ehuru med avrundning av beloppen — beräknar riksräkenskapsverket, att inkomsten å titeln för löpande budgetår kommer att uppgå till 165 miljoner kronor, och föreslår, att inkomsttiteln i riksstaten för budgetåret 1949/50 upptages till 150 miljoner kronor.

Inkomsttiteln p a p p e r s s k a t t är i riksstaten för innevarande budgetår upptagen till 35 miljoner kronor. Enligt de beräkningar, som verkställts av kontrollstyrelsen och generaltullstyrelsen, skulle å titeln för budgetåren 1948/49 och 1949/50 inflyta cirka 36 resp. 50 miljoner kronor. Riksräkenskapsverket har med avrundning av beloppen godtagit dessa beräkningar.

T r a f i k s k a t t e n, som i gällande riksstat upptagits till 35 miljoner kronor, beräknas av järnvägsstyrelsen till oförändrat 35 miljoner kronor för ettvart av budgetåren 1948/49 och 1949/50. Riksräkenskapsverket har anslutit sig till järnvägsstyrelsens beräkningar.

Riksräkenskapsverket har, i överensstämmelse med av generaltullstyrelsen gjord beräkning, uppskattat inkomsterna för nästa budgetår av a c c i s å s i l k e, som för löpande budgetår i riksstaten uppförts med 3,5 miljoner kronor, till 3,7 miljoner kronor.

Inkomsttiteln a c c i s å m a r g a r i n o c h v i s s a a n d r a f e t t v a r o r anser riksräkenskapsverket, med stöd av livsmedelskommissionens beräkningar, böra för nästa budgetår uppföras med 20 miljoner kronor, innebärande en höjning med 1 miljon kronor.

I nära överensstämmelse med av generaltullstyrelsen och livsmedelskommissionen uppgjorda kalkyler beräknar riksräkenskapsverket, att s k a t t å k a f f e skall inflyta under löpande budgetår med 12,25 miljoner kronor, och föreslår, att i riksstaten för nästa budgetår inkomsttiteln upptages till oförändrat 11 miljoner kronor.

I gällande riksstat har t o b a k s s k a t t e n upptagits till 420 miljoner kronor. Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet har beräknat tobaksskatten för såväl innevarande som nästkommande budgetår till 430 miljoner kronor under förutsättning av någorlunda oförändrade konjunkturförhållanden, utförsäljningspriser och importmöjligheter. Riksräkenskapsverket anser sig med hänvisning till uppbördssiffror, vilka utvisa att den för de första fyra månaderna av löpande budgetår inlevererade tobaksskatten uppgått till 155 miljoner kronor, kunna beräkna tobaksskatten för innevarande budgetår till 450 miljoner kronor samt förordar, att samma belopp, 450 miljoner kronor, uppföres i riksstaten för budgetåret 1949/50.

B r ä n n v i n s t i l l v e r k n i n g s s k a t t e n har i gällande riksstat upptagits till 21 miljoner kronor. För budgetåret 1949/50 har kontrollstyrelsen beräknat intäkten till 17 miljoner kronor. Mot denna uppskattning bar riksräkenskapsverket icke haft någon erinran.

Riksräkenskapsverket föreslår att inkomsterna av p a r t i h a n d e l s b o l a g, vilka för innevarande budgetår upptagits med 27 miljoner kronor, för budgetåret 1949/50 beräknas till 26 miljoner kronor.

Inkomsterna av d e t a l j h a n d e l s b o l a g ha i riksstaten för löpande budgetår upptagits med 30 miljoner kronor. I anslutning till av kontrollstyrelsen gjorda beräkningar uppskattar riksräkenskapsverket här avsedda inkomster för innevarande budgetår till 33 miljoner kronor och föreslår, att inkomsttiteln för nästa budgetår upptages med 30 miljoner kronor.

Omsättnings- och utskänkningsskatten å spritdrycker har i riksstaten för löpande budgetår uppförts med 450 miljoner kronor. Kontrollstyrelsen beräknar, att inkomsterna å titeln för budgetåren 1948/49 och 1949/50 skola inflyta med 445 resp. 435 miljoner kronor. Riksräkenskapsverket, som funnit sig ej böra räkna med någon mera betydande nedgång i inkomsttillflödet, uppskattar emellertid inkomsterna å förevarande titel till 450 miljoner kronor under budgetåret 1948/49 samt föreslår, att titeln för budgetåret 1949/50 beräknas till samma belopp, 450 miljoner kronor.

Omsättnings- och utskänkningsskatten å vin har i riksstaten för löpande budgetår upptagits till 36 miljoner kronor och torde enligt av kontrollstyrelsen nu gjorda beräkningar ge denna intäkt. Med hänsyn till den ovissa utvecklingen har styrelsen ansett inkomsterna för nästa budgetår böra upptagas med 35 miljoner kronor. Riksräkenskapsverket, som beräknat inkomsterna för budgetåret 1948/49 till 36 miljoner kronor, har för nästa budgetår räknat med oförändrat belopp, 36 miljoner kronor.

Maltdrycksskatten, som i gällande riksstat upptagits till 70 miljoner kronor, beräknas av kontrollstyrelsen inflyta med 63 miljoner kronor. Styrelsen har, under antagande av fortsatt konsumtionsminskning, uppskattat inkomsten för nästa budgetår till 60 miljoner kronor. Med stöd av kontrollstyrelsens uppskattning beräknar riksräkenskapsverket inkomsterna av maltdrycksskatt under budgetåret 1948/49 till 65 miljoner kronor. Riksräkenskapsverket anser sig för sin del böra räkna med ungefär samma inkomster å förevarande titel under nästkommande budgetår samt föreslår därför, att inkomsttiteln i riksstaten för budgetåret 1949/50 upptages till 65 miljoner kronor.

Med stöd av kontrollstyrelsens beräkningar uppskattar riksräkenskapsverket inkomsterna av skatt å läskedrycker under budgetåret 1948/49 till 28 miljoner kronor, vilket belopp understiger det i riksstaten upptagna med 2 miljoner kronor. Den sålunda beräknade bristen förklaras i huvudsak av den ur försäljningssynpunkt ogynnsamma sommaren år 1948. Läskedrycksskatten torde med hänsyn härtill enligt ämbetsverket i riksstaten för budgetåret 1949/50 kunna upptagas till 30 miljoner kronor.

Enligt från överståthållarämbetet och länsstyrelserna inhämtade uppgifter beräknas inkomsten å titeln statlig nöjesskatt, som i riksstaten för löpande budgetår upptagits till 40 miljoner kronor, komma att uppgå till 33,6 miljoner kronor under budgetåret 1948/49 och obetydligt lägre belopp under budgetåret 1949/50. Riksräkenskapsverket beräknar emellertid med stöd av uppbördssiffrorna inkomsterna under titeln för innevarande budgetår till 40 miljoner kronor och föreslår att inkomstposten för nästa budgetår upptages till likaledes 40 miljoner kronor.

Uppbörd i statens verksamhet. Under denna rubrik har i riksstaten för löpande budgetår upptagits 69,86 miljoner kronor, medan utfallet av inkomstsumman av riksräkenskapsverket beräknats till 73,04 miljoner kronor. För

nästa budgetår har ämbetsverket upptagit ett sammanlagt belopp av 75,08 miljoner kronor. Beträffande nedannämnda inkomsttitlar under förevarande rubrik har riksräkenskapsverket anfört i huvudsak följande.

Mynt- och justeringsverket har uppskattat inkomsterna av myntning och justering under budgetåret 1948/49 till 8,5 miljoner kronor mot 8,3 miljoner kronor i riksstaten samt föreslagit, att samma belopp skall beräknas i riksstaten för budgetåret 1949/50. Riksräkenskapsverket förordar att ifrågavarande inkomst för budgetåret 1949/50 upptages till 9 miljoner kronor.

Riksstaten för budgetåret 1948/49 upptar dels en titel för inkomster vid lantbruksnämnderna och dels en titel för inkomster vid lantbruksingenjörsorganisationen. I enlighet med förslag av 1947 års centrala lantbrukskommitté torde med dessa två titlar avsedda inkomster från och med budgetåret 1949/50 böra redovisas å en gemensam titel, inkomster vid lantbruksnämnderna. Riksräkenskapsverket föreslår, att titeln i överensstämmelse med beräkning av lantbruksstyrelsen upptages till 850 000 kronor.

I sina anslagsäskanden för budgetåret 1949/50 har fiskeristyrelsen föreslagit, att för sådana utredningsuppdrag, som fullgöras inom undersöknings- och försöksanstalten för sötvattensfisket på uppdrag av intressenter i vattenregleringsföretag, skall i riksstaten uppföras ett särskilt förslagsanslag för avlöningar och omkostnader samt att de ersättningar, som anstalten uttager av uppdragsgivare, skola tillföras en härför i riksstaten uppförd inkomsttitel, benämnd Inkomster vid fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök. Riksräkenskapsverket har i utlåtande tillstyrkt detta förslag samt därvid förutsatt, att den nya inkomsttiteln skall, tills närmare erfarenhet vunnits, upptagas till samma belopp som det mot inkomsttiteln korresponderande anslaget. I enlighet härmed har riksräkenskapsverket med utgångspunkt från fiskeristyrelsens beräkning av detta anslag upptagit inkomster vid fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök till 180 000 kronor.

Riksräkenskapsverket har i överensstämmelse med generaltullstyrelsens förslag upptagit inkomster av fyr- och båkmedel för budgetåret 1949/50 till 3 miljoner kronor, innebärande en sänkning av 1 miljon kronor jämfört med innevarande budgetår.

Riksräkenskapsverket anser inkomsten av lotspenningar kunna antagas under budgetåret 1949/50 inflyta med samma belopp som av lotsstyrelsen beräknats för budgetåret 1948/49 eller 4,5 miljoner kronor, d. v. s. 0,5 miljon kronor mindre än det i gällande riksstat uppförda beloppet.

Inkomsttiteln patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter är för löpande budgetår upptagen med 3,5 miljoner kronor. I betraktande av inkomsttillflödet under budgetåret 1947/48 samt inkomstutvecklingen under första kvartalet av budgetåret 1948/49 har riksräkenskapsverket funnit ifrågavarande inkomster böra för vart och ett av budgetåren 1948/49 och 1949/50 beräknas till 4,5 miljoner kronor.

Några till titeln vissa licensavgifter m. m. hänförliga inkomster torde ej vara att påräkna under budgetåret 1949/50. Titeln har därför av riksräkenskapsverket förutsatts skola utgå ur riksstaten.

Folkpensionsavgifter. Riksräkenskapsverket erinrar om att då i riksstaten vid sidan av inkomsttiteln för preliminär skatt å inkomst och förmögenhet m. m. uppförts en särskild inkomsttitel för pensionsavgifter, förutsatts, att inflytande pensionsavgifter i länsstyrelsernas räkenskaper skola tillgodoföras den förstnämnda inkomsttiteln samt att sedan vid varje budgetårs utgång från denna titel till titeln för pensionsavgifter skola omföras till den senare titeln hänförliga medel.

Vid omföringen bör inkomsttiteln folkpensionsavgifter — i analogi med vad som tillämpas vid statsverkets avräkning med kommunerna beträffande kommunerna tillkommande utskylder — tillgodoföras ett belopp motsvarande summan av debiterade pensionsavgifter efter avdrag av verkställda avkortningar av pensionsavgifter, som debiterats enligt uppbördsförordningen.

Såsom nettoinkomst å ifrågavarande inkomsttitel under budgetåret 1947/48 har redovisats samma belopp som riksstatsbeloppet för detta budgetår eller 100 miljoner kronor. Härav ha i runt tal 92,5 miljoner kronor omförts från inkomsttiteln för preliminär skatt å inkomst och förmögenhet m. m. Enligt uppgifter från statistiska centralbyrån uppgår beloppet av under år 1948 påförda avgifter till i runt tal 130 miljoner kronor eller till 37,5 miljoner kronor högre belopp. Följaktligen kan det belopp, som under budgetåret 1948/49 skall omföras från titeln för preliminär skatt å inkomst och förmögenhet m. m. till inkomsttiteln folkpensionsavgifter, beräknas till (130 + 37,5 =) 167,5 miljoner kronor.

På grund av det anförda har riksräkenskapsverket, som med hänsyn till sina antaganden rörande inkomstutvecklingen räknar med någon ökning av beloppet av påförda avgifter från år 1948 till år 1949, uppskattat inkomsterna av folkpensionsavgifter för budgetåret 1948/49 till 170 miljoner kronor och för budgetåret 1949/50 till 140 miljoner kronor.

Diverse inkomster. Inkomstposterna bötesmedel, totalisatormedel, tipsmedel och lotterimedel, som i gällande riksstat äro upptagna med 5,5, 15, 45 och 70 miljoner kronor, ha av riksräkenskapsverket — på grundval av de uppgifter som lämnats av vederbörande myndigheter resp. Aktiebolaget Tipstjänst samt Svenska penninglotteriet aktiebolag — för nästa budgetår beräknats till 6, 10, 30 resp. 73 miljoner kronor. Härvid är att märka att nedgången av tipsmedelsinkomsterna sammanhänger med att dessa genom omläggning av redovisning innevarande budgetår avse två års överskott. Beträffande övriga diverse inkomster förordar riksräkenskapsverket, att till mötande av restitutioner av krigskonjunkturskatt titeln liksom för innevarande budgetår i riksstaten för 1949/50 upptages med allenast ett formellt belopp av 1 miljon kronor.

Statens affärsverksfonder. I riksstaten för löpande budgetår äro överskotten av statens affärsverksfonder upptagna till sammanlagt 165 miljoner kronor. Riksräkenskapsverket beräknar att 170 miljoner kronor skola komma att inflyta under detta budgetår och 157 miljoner kronor under nästa budgetår.

Postverkets inlevererade överskott för budgetåret 1947/48 uppgick till 12,4 miljoner kronor. I riksstaten för löpande budgetår är inkomsttiteln uppförd med 15 miljoner kronor. Generalpoststyrelsen har beräknat överskottet för budgetåret 1948/49 till cirka 20,4 miljoner kronor och för budgetåret 1949/50 till 17 miljoner kronor.

Vid uppskattningen av inkomsterna har styrelsen — som räknat med en relativt obetydlig utvidgning av trafikvolymen för de närmaste åren — emotsett en ökning från budgetåret 1947/48 till budgetåret 1948/49 med 24,2 miljoner kronor, under det att inkomsterna från sistnämnda budgetår till budgetåret 1949/50 väntas sjunka med 2,4 miljoner kronor, innebärande en sammanlagd inkomst av 242 miljoner kronor. Huvudparten av den beräknade ökningen beror på de från och med den 1 april 1948 höjda portosatserna. Den beräknade inkomstminskningen för nästkommande budgetår sammanhänger bl. a. med en förutsedd nedgång av inkomster för befordran av ransoneringsförsändelser.

De mot inkomsterna svarande driftkostnaderna beräknas för innevarande budgetår uppgå till 224 miljoner kronor samt för nästa budgetår till ett 1 miljon kronor högre belopp, allt under förutsättning av oförändrat rörligt tillägg ävensom i stort sett oförändrad prisnivå.

Riksräkenskapsverket beräknar inkomsterna av postverket för budgetåret 1948/49 till 20 miljoner kronor och för budgetåret 1949/50 till 17 miljoner kronor.

Telegrafverkets inlevererade överskott för budgetåret 1947/48 uppgick till cirka 20,7 miljoner kronor. I gällande riksstat är inkomsttiteln uppförd med 45 miljoner kronor. Enligt telegrafstyrelsens beräkningar torde telegrafverkets rörelse komma att visa ett överskott för löpande budgetår med 30,3 miljoner kronor och för nästkommande budgetår med 28,7 miljoner kronor, allt under förutsättning dels att av styrelsen planerade anläggningsarbeten kunna komma till utförande, dels att taxorna förbli oförändrade.

Inkomsterna för budgetåren 1948/49 och 1949/50 ha beräknats under antagande att abonnentökningen och ökningen i rikssamtalstrafiken och den inländska telegramtrafiken kommer att fortsätta i ungefär samma takt som för närvarande. Dock har styrelsen med hänsyn till det labila konjunkturläget ansett sig böra räkna med något mindre trafikökning under budgetåret 1949/50 än under budgetåret 1948/49. För sistnämnda och nästa budgetår beräknas inkomsterna till inemot 363 resp. drygt 377 miljoner kronor, innebärande ökningar jämfört med budgetåret 1947/48 av omkring 40 resp. 55 miljoner kronor. Ökningen sammanhänger huvudsakligen med telefoninkomsternas stegring i samband med redan genomförda taxehöjningar.

Driftkostnaderna ha för budgetåret 1948/49 i enlighet med den av Kungl. Maj:t för detta budgetår fastställda driftkostnadsstaten upptagits till 332,5 miljoner kronor. För budgetåret 1949/50 ha kostnaderna blivit beräknade till 348,5 miljoner kronor, vilket innebär en ökning med 4,8 procent.

Med hänvisning till beräkningarnas osäkerhet har telegrafstyrelsen föreslagit att telegrafverket tills vidare i riksstaten för budgetåret 1949/50 upptages med ett överskottsbelopp av 30 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket framhåller att det av telegrafstyrelsen beräknade överskottet av telegrafverket under budgetåret 1948/49, 30 miljoner kronor, väsentligt understiger det i riksstaten för detta budgetår upptagna överskottet, 45 miljoner kronor. Till förklaring av denna differens har telegrafstyrelsen under hand meddelat riksräkenskapsverket, att till grund för riksstatssiffran för budgetåret 1948/49 liggande beräkningar, i vad avser telegrafverkets driftkostnader, skett med utgångspunkt från de i telegrafverkets driftkostnadsstat för budgetåret 1947/48 upptagna driftkostnaderna samt att vid fastställandet av driftkostnadsstaten för sistnämnda budgetår tillräcklig hänsyn ej tagits till kostnadsökningar i anledning av den under år 1947 genomförda löneregleringen.

De i telegrafverkets driftkostnadsstat för budgetåret 1948/49 upptagna driftkostnaderna, vilka även ligga till grund för telegrafstyrelsens beräkning av telegrafverkets överskott under budgetåret 1949/50, ha däremot, enligt vad från telegrafstyrelsen likaledes under hand inhämtats, visat sig vara för högt beräknade. Med hänsyn härtill har riksräkenskapsverket funnit överskottet av telegrafverket böra för såväl budgetåret 1948/49 som budgetåret 1949/50 beräknas till 5 miljoner kronor högre belopp än telegrafstyrelsen föreslagit. Riksräkenskapsverket förordar, under förutsättning av oförändrade taxor, att inkomsterna av telegrafverket i riksstaten för budgetåret 1949/50 uppföras med 35 miljoner kronor.

S t a t e n s j ä r n v ä g a r s överskott för budgetåret 1947/48 uppgick till 14,5 miljoner kronor. I riksstaten för löpande budgetår är inkomsttiteln uppförd med 40 miljoner kronor. Järnvägsstyrelsen har beräknat överskottet för budgetåret 1948/49 till 60 miljoner kronor och för budgetåret 1949/50 till 50 miljoner kronor.

Styrelsen förutsätter att den nu rådande höga trafiknivån för de närmaste åren kommer att hållas i det närmaste konstant. Med ledning av uppgifterna för de hittills gångna månaderna av innevarande budgetår har emellertid räknats med vissa förändringar i trafikens struktur. Persontrafiken synes sålunda, om hänsyn tages till den genom införlivningen av enskilda järnvägar den 1 juli 1948 föranledda ökningen av omslutningstalen, ha nått sin kulmen. Under kommande år torde dock vara att motse en kraftig stegring av fria barn-, vårdare- och husmodersresor. Vagnslastgodstrafiken visar fortsatt om ock, frånsett bränsletransporterna, svag nedgång. Trafiken av lapplandsmalm har däremot ökat betydligt i omfattning.

Beträffande utgifterna anser styrelsen anledning ej föreligga att förutsätta några nämnvärda avvikelser från den för innevarande år fastställda kostnadsstaten.

Med dessa utgångspunkter uppskattar styrelsen inkomster och utgifter för löpande budgetår till 800 resp. 740 miljoner kronor. Såsom allmänna förutsättningar för denna uppskattning ha legat antaganden om att det allmänna konjunkturläget icke skall undergå några större förändringar under ifrågavarande tid samt vidare att de vid början av år 1948 genomförda taxehöjningarna skola gälla oförändrade.

Vad angår budgetåret 1949/50 framhåller styrelsen svårigheterna att nu bedöma utfallet av rörelsen för denna period. Med hänvisning särskilt till den redan observerade nedgångstendensen beträffande godstrafiken föreslår styrelsen i avvaktan på ytterligare erfarenheter rörande utvecklingen att överskottet för nästa budgetår beräknas till 50 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket, som i enlighet med järnvägsstyrelsens förslag beräknar överskottet av statens järnvägar under budgetåret 1948/49 till 60 miljoner kronor, anser sig för sin del böra räkna med ungefär samma överskott för nästkommande budgetår samt föreslår därför, att i riksstaten för budgetåret 1949/50 såsom inkomst av statens järnvägar upptages ett belopp av 60 miljoner kronor.

Inkomsterna från statens vattenfallsverk, som för budgetåret 1947/48 utgjorde 15,9 miljoner kronor, äro i gällande riksstat uppförda med 30 miljoner kronor. Inkomstöverskottet för innevarande budgetår beräknas emellertid stanna vid 20 miljoner kronor, under det för budgetåret 1949/50 beräknas ett överskott av 15 miljoner kronor.

Vattenfallsstyrelsen framhåller att, som förhållandena utvecklats måste sämre ekonomiskt resultat förutses för den närmaste tiden än förut antagits. Då knapphet råder på utbyggd vattenkraft, så att bränslealstrad tillsatskraft erfordras även vid normal vattentillgång, inverkar såväl vattentillgång som priset på bränsle i hög grad på driftkostnaderna.

För budgetåret 1949/50 emotses ytterligare försämring, beroende på försening till våren 1950 av maskinleveranser till Hölleforsens kraftstation. Den därigenom uteblivna energialstringen måste kompenseras medelst ångkrafttillskott eller ransonering.

Riksräkenskapsverket förordar att överskottet av statens vattenfallsverk för budgetåret 1949/50 upptages till 15 miljoner kronor.

Domänverkets inlevererade överskott för budgetåret 1947/48 uppgick till 44,2 miljoner kronor och har i riksstaten för innevarande budgetår upptagits till 35 miljoner kronor.

Domänstyrelsen beräknar, att det för år 1948 uppkommande överskottet, vilket är avsett att inlevereras till statsverket under budgetåret 1948/49, kommer att uppgå till 35 miljoner kronor. Styrelsen anför, att det är svårt att nu bedöma, vilket överskott som kan komma att uppstå å domänverkets rörelse under år 1949. Med hänsyn till den ovissa utvecklingen på trävarumarknaden finner styrelsen rimligt att uppskatta överskottet till 30 miljoner kronor, däri inberäknat domänverket tillfallande utdelning å aktier i statens skogsindustrier. — Nämnda belopp skulle emellertid reduceras till 27 miljoner kronor, om hänsyn tages till en av domänstyrelsen vid upprättandet av förslag till driftkostnadsstat verkställd ny beräkning för år 1949.

Riksräkenskapsverket anför, att domänverkets beräkning, vilken synes vara försiktig, torde i betraktande av den tendens till avmattning, som konstaterats på exportmarknaden för trämassa och papper, böra godtagas, tills säkrare hållpunkter erhållits för ett bedömande av resultatet av innevarande vinters virkesförsäljningar. Det i domänstyrelsens förnyade beräkning för år 1949 framkomna överskottet synes dock böra avjämnas till 30 miljoner kronor. Riksräkenskapsverket föreslår alltså, att inkomsterna av domänverket i förslaget till riksstat för budgetåret 1949/50 upptagas till 30 miljoner kronor.

Riksbanksfonden. Förevarande inkomsttitel har på grund av statsmakternas beslut vid 1946 års riksdag om disposition av riksbankens vinst för avskrivning av en i samband med apprecieringen av den svenska kronan uppkommen bokföringsförlust uppförts med ett formellt belopp av 100 kronor i riksstaterna för budgetåren 1947/48 och 1948/49. Riksräkenskapsverket föreslår att titeln även för budgetåret 1949/50 upptages allenast med ett formellt belopp av 100 kronor.

Statens allmänna fastighetsfond. I enlighet med ett av riksräkenskapsverket avgivet utlåtande över de av de särskilda förvaltningsmyndigheterna avgivna förslagen till stater för de olika delfonderna av allmänna fastighetsfonden, beräknar ämbetsverket överskottet under förevarande inkomsttitel till 14,2 miljoner kronor, innebärande en ökning med 1,6 miljoner kronor jämfört med innevarande budgetår.

Försvarets fonder. Inkomsterna under denna rubrik som i riksstaten för innevarande budgetår upptagits till 20 miljoner kronor, uppskattar ämbetsverket till sammanlagt 20,6 miljoner kronor för nästa budgetår, varav å försvarets fastighetsfond falla 18,8 miljoner kronor, å försvarets bostadsanskaffningsfond 0,2 miljoner kronor och å försvarets fabriksfond 1,6 miljoner kronor.

Statens utlåningsfonder. Med ledning av de fondförvaltande myndigheternas beräkningar uppskattar riksräkenskapsverket överskotten från ifrågavarande fonder till sammanlagt 29,7 miljoner kronor, innebärande en ökning i förhållande till riksstaten för innevarande budgetår med 3 miljoner kronor.

Fonden för låneunderstöd. Riksräkenskapsverket beräknar i anslutning till av bostadsstyrelsen, statskontoret, lantbruksstyrelsen, riksbanken och riksgäldskontoret gjorda beräkningar inkomsterna för nästa budgetår å delfonderna för nämnda myndigheter till sammanlagt 23,7 miljoner kronor eller 2,6 miljoner kronor mer än för innevarande budgetår.

Fonden för statens aktier. Inkomsttiteln är för innevarande budgetår uppförd med 20 miljoner kronor. För nästa budgetår räknar riksräkenskapsverket med stöd av upplysningar från vissa statliga bolag att inkomsttiteln kommer att öka med 5 miljoner kronor.

Statens pensionsfonder. Riksräkenskapsverket beräknar under denna titel, som för innevarande budgetår är uppförd i riksstaten med 31,6 miljoner kronor, inkomsterna för nästa budgetår till ungefär samma belopp, eller 31,7 miljoner kronor.

Diverse kapitalfonder. Även beträffande inkomsterna från dessa fonder räknar riksräkenskapsverket för nästa budgetår med en mindre stegring i förhållande till innevarande budgetår eller från 21,5 till 22,3 miljoner kronor.

Beräkningen i riksstatsförslaget av de särskilda inkomsttitlarna.

Beträffande uppställningen under riksstatens inkomstsida förordar jag följande ändringar. Vissa inkomsttitlar under rubriken uppbörd i statens verksamhet, vilka numera äro att hänföra till inrikesdepartementets förvaltningsområde, böra — på sätt närmare framgår av den följande specifikationen av inkomsterna å driftbudgeten — erhålla ändrad placering i enlighet med huvudtitelsordningen. Titeln inkomster vid tandläkarinstituten bör i stället benämnas inkomster vid tandläkarhögskolorna. I enlighet med riksräkenskapsverkets förslag böra inkomsterna från lantbruksingenjörsorganisationen, som i gällande riksstat redovisas å särskild titel, från och med nästa budgetår redovisas under titeln inkomster vid lantbruksnämnderna. Däremot upptages icke såsom riksräkenskapsverket föreslagit en ny titel för inkomster vid fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök, då nuvarande sättet för redovisning av till myndigheten inflytande ersättningar från uppdragsgivare kommer att bibehållas. Inkomsttiteln vissa licensavgifter m. m. bör, såsom riksräkenskapsverket förutsatt, utgå ur riksstaten, enär några till denna titel hänförliga inkomster icke torde vara att påräkna under nästa budgetår. Under fonden för låneunderstöd böra — i samband med redan genomförda ändringar i fråga om förvaltningen och redovisningen av vissa lån från fonden — upptagas två nya titlar, benämnda bostadsstyrelsens resp. lantbruksstyrelsens delfond, medan den under samma rubrik nu uppförda titeln egnahemsstyrelsens delfond bör utgå.

I fråga om beräkningen av de olika inkomsttitlarna ansluter jag mig, där icke annat angives i det följande, till riksräkenskapsverkets förslag.

Vid beräkningen av titeln preliminär skatt å inkomst och förmögenhet m. m. har riksräkenskapsverket utgått från att uppbörden av kvarstående skatt på grund av 1949 års taxering helt kommer att falla på budgetåret 1949/50 och icke till någon del förskjutas till det därefter följande budgetåret. Beträffande den kvarstående skatten på grund av 1948 års taxering kommer uppbörden att fördela sig på budgetåren 1948/49 och 1949/50 till följd av riksdagens beslut om anstånd med erläggandet av denna skatt. Då man enligt min mening icke bör bortse från möjligheten, att visst anstånd med erläggandet av ifrågavarande skatt under år

1950 kan komma att genomföras, och i avvaktan på den översyn av inkomstberäkningen, som är avsedd att företagas längre fram under riksdagen, förordar jag — med utgångspunkt från att den statliga inkomstskatten alltjämt uttages med 100 procent av grundbeloppet — att inkomsttiteln nu preliminärt upptages med ett 100 miljoner kronor lägre belopp än riksräkenskapsverket beräknat, eller 2 200 miljoner kronor. Sistnämnda belopp överstiger det i gällande riksstat uppförda med 100 miljoner kronor.

Jag gör i det följande hemställan om att skogsvårdsavgifterna för år 1949, liksom för år 1948, fastställas till det i förordningen om skogsvårdsavgift angivna maximitalet 1,5 promille. I enlighet härmed beräknar jag titeln skogsvårdsavgifter till av riksräkenskapsverket föreslaget belopp av 5 miljoner kronor.

Vad angår varuskatten, som i riksstaten för innevarande budgetår är uppförd med 160 miljoner kronor, kan denna enligt av riksräkenskapsverket från kontrollstyrelsen, generaltullstyrelsen och länsstyrelserna inhämtade uppgifter för nästa budgetår beräknas inflyta med ca 153 miljoner kronor. Jag förordar, att titeln uppföres med ett till 155 miljoner kronor avrundat belopp, vilket föranleder en ökning i förhållande till riksräkenskapsverkets beräkningar med 5 miljoner kronor.

I fråga om inkomsttiteln tobaksskatt, som av riksräkenskapsverket för innevarande budgetår beräknats utfalla med 450 miljoner kronor och för nästa budgetår uppskattats till samma belopp, anser jag, att man bör kunna räkna med någon ökning för sistnämnda budgetår. Jag förordar därför, att titeln upptages till ett 5 miljoner kronor högre belopp än riksräkenskapsverket beräknat.

Vid beräkningen av titeln inkomster vid rikets allmänna kartverk har riksräkenskapsverket, som föreslagit en höjning av titeln med 100 000 kronor, utgått från nuvarande omfattning av organisationen vid kartverkets beställningsavdelning. Chefen för jordbruksdepartementet föreslår i annat sammanhang denna dag en viss utvidgning av nämnda avdelning, varför inkomsterna å ifrågavarande titel böra uppräknas med ytterligare 80 000 kronor och upptagas till 380 000 kronor. Å andra sidan uppföres icke i riksstatsförslaget, såsom redan nämnts, den av riksräkenskapsverket föreslagna titeln inkomster vid fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök, vilket föranleder en minskning i förhållande till ämbetsverkets beräkningar med 180 000 kronor.

Jag kommer i annat sammanhang göra hemställan hos Kungl. Maj:t att förelägga riksdagen förslag till viss ändring i fråga om statens andel i totalisatormedlen. Jag anser mig emellertid böra godtaga riksräkenskapsverkets beräkning av denna inkomsttitel, som innebär en sänkning av titeln i förhållande till gällande riksstat från 15 till 10 miljoner kronor.

I annat sammanhang denna dag anmäler jag förslag till stat för statens allmänna fastighetsfond. Härvid har fondens överskott upptagits till 14 182 000 kronor, vilket belopp i förhållande till riksräkenskapsverkets beräkningar innebär en minskning med 9 000 kronor. Vad be-

träffar försvarets fastighetsfond har riksräkenskapsverket beräknat överskottet av fonden till 18 800 000 kronor. I avbidan på närmare prövning av medelsbehovet under de olika posterna på fondens stat, vilken senare kommer att i särskild proposition anmälas på föredragning av chefen för försvarsdepartementet, torde överskottet av försvarets fastighetsfond böra upptagas till det av riksräkenskapsverket förordade beloppet.

Slutligen förordar jag, att inkomsttiteln fonden för statens aktier för nästa budgetår uppföres med 30 miljoner kronor, vilket belopp med 5 miljoner kronor överstiger det av riksräkenskapsverket beräknade. Jag har därvid utgått från att avkastningen från vissa å fonden bokförda aktier kommer att öka.

Till statsrådsprotokollet i detta ärende torde — i enlighet med vad i det föregående nämnts — få fogas

Bihang 1: Riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1949/50;

Bihang 2: Översikt över det ekonomiska läget 1949;

Bihang 3: PM angående den statsfinansiella utvecklingen;

Bihang 4: Sammanställning över behållningar å riksstatsanslag vid utgången av budgetåret 1947/48.

Under åberopande av det anförda och med hänvisning jämväl till riksräkenskapsverkets skrivelse med inkomstberäkning för nästa budgetår hemställer jag, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att, i avvaktan på slutlig översyn av inkomstberäkningen, beräkna inkomsterna å riksstaten för budgetåret 1949/50 enligt följande

Specifikation av inkomsterna å driftbudgeten för budgetåret 1949/50.

		Kronor	Kronor
A. Egentliga statsinkomster.			
I. *Skatter:*			
1. Skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse:			
a. Preliminär skatt å inkomst och förmögenhet m. m., *bevillning*	2 200 000 000		
b. Kupongskatt, *bevillning*	6 000 000		
c. Utskiftningsskatt och ersättningsskatt, *bevillning*	1 000 000		
d. Skogsvårdsavgifter, *bevillning*	5 000 000		
e. Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, *bevillning*	150 000		
f. Arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt, *bevillning*	80 000 000		
g. Lotterivinstskatt, *bevillning*	26 000 000		
h. Omsättnings- och expeditionsstämplar m. m., *bevillning*	50 000 000	2 368 150 000	
2. Automobilskattemedel:			
a. Fordonsskatt, *bevillning*	85 000 000		
b. Bensinskatt, *bevillning*	350 000 000	435 000 000	
3. Tullar och acciser:			
a. Tullmedel, *bevillning*	225 000 000		
b. Varuskatt, *bevillning*	155 000 000		
c. Pappersskatt, *bevillning*	50 000 000		
d. Trafikskatt, *bevillning*	35 000 000		
e. Accis å silke, *bevillning*	3 700 000		
f. Accis å margarin och vissa andra fettvaror, *bevillning*	20 000 000		
g. Skatt å kaffe, *bevillning*	11 000 000		
h. Tobaksskatt, *bevillning*	455 000 000		
i. Brännvinstillverkningsskatt, *bevillning*	17 000 000		
j. Rusdrycksförsäljningsmedel av partihandelsbolag, *bevillning*	26 000 000		
k. Rusdrycksförsäljningsmedel av detaljhandelsbolag, *bevillning*	30 000 000		
l. Omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker, *bevillning*	450 000 000		
m. Omsättnings- och utskänkningsskatt å vin, *bevillning*	36 000 000		
n. Maltdrycksskatt, *bevillning*	65 000 000		
o. Skatt å läskedrycker, *bevillning*	30 000 000		
p. Statlig nöjesskatt, *bevillning*	40 000 000	1 648 700 000	4 451 850 000

	Kronor	Kronor
II. *Uppbörd i statens verksamhet:*		
1. Vattendomstolsavgifter	50 000	
2. Inkomster vid fångvården	1 000 000	
3. Inkomster vid sjökarteverket	200 000	
4. Bidrag till riksförsäkringsanstalten och försäkringsrådet	4 000 000	
5. Bidrag till pensionsstyrelsen	45 000	
6. Inkomster vid statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården	200 000	
7. Inkomster vid statens geotekniska institut	450 000	
8. Förrättningsavgifter vid statens bilinspektion	1 000 000	
9. Inkomster vid väg- och vattenbyggnadsverket	500 000	
10. Avgifter för registrering av motorfordon	1 200 000	
11. Inkomster vid Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	1 700 000	
12. Bidrag till statens bränslekontrollerande verksamhet	18 000	
13. Inkomster vid länsarkitektsorganisationen	850 000	
14. Avgifter för kontroll å handeln med skattefri sprit m. m.	41 000	
15. Inkomst av myntning och justering	9 000 000	
16. Kontrollstämpelmedel	600 000	
17. Bidrag till bank- och fondinspektionen	200 000	
18. Bidrag till sparbanksinspektionen	180 000	
19. Bidrag för tillsyn över sparbankerna	260 000	
20. Inkomster vid tandläkarhögskolorna	20 000	
21. Avgifter för granskning av biografbilder	270 000	
22. Inkomster vid lantbruksnämnderna	850 000	
23. Inkomster vid statens veterinärmedicinska anstalt	400 000	
24. Inkomster vid statens centrala frökontrollanstalt	900 000	
25. Inkomster vid statens lantbrukskemiska kontrollanstalt	150 000	
26. Inkomster vid lantmäteriets distriktsorganisation	3 700 000	
27. Inkomster vid rikets allmänna kartverk	380 000	
28. Avgifter för statskontroll å krigsmaterieltillverkningen	20 000	
29. Inkomster vid statens provningsanstalt	1 000 000	
30. Inkomster vid flygtekniska försöksanstalten	400 000	
31. Fyr- och båkmedel	3 000 000	
32. Lotspenningar	4 500 000	
33. Inkomster vid statens skeppsprovningsanstalt	300 000	
34. Patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter	4 500 000	
35. Avgifter för registrering i förenings- m. fl. register	300 000	
36. Bidrag till försäkringsinspektionen	450 000	
37. Inkomster vid statens tvångsarbets- och alkoholistanstalter	270 000	
38. Inkomster vid statens bakteriologiska laboratorium	1 100 000	

	Kronor	Kronor
39. Inkomster vid statens rättskemiska laboratorium	135 000	
40. Inkomster vid statens farmacevtiska laboratorium	80 000	
41. Inkomster vid statens sinnessjukhus	20 000 000	
42. Inkomster vid statens uppfostringsanstalter för sinnesslöa	90 000	
43. Inkomster vid statens anstalt för fallandesjuka	250 000	
44. Inkomster vid statens institut för folkhälsan	325 000	
45. Inkomster vid karolinska sjukhuset	6 500 000	
46. Inkomster vid serafimerlasarettet	3 600 000	74 984 000
III. *Folkpensionsavgifter*		140 000 000
IV. *Diverse inkomster:*		
1. Bötesmedel	6 000 000	
2. Totalisatormedel	10 000 000	
3. Tipsmedel	30 000 000	
4. Lotterimedel	73 000 000	
5. Övriga diverse inkomster	1 000 000	120 000 000
B. Inkomster av statens kapitalfonder.		**4 786 834 000**
I. *Statens affärsverksfonder:*		
1. Postverket, *bevillning*	17 000 000	
2. Telegrafverket	35 000 000	
3. Statens järnvägar	60 000 000	
4. Statens vattenfallsverk	15 000 000	
5. Domänverket	30 000 000	157 000 000
II. *Riksbanksfonden*		100
III. *Statens allmänna fastighetsfond:*		
1. Slottsbyggnadernas delfond	1 000	
2. Fångvårdsstyrelsens »	345 000	
3. Utrikesdepartementets »	380 000	
4. Medicinalstyrelsens »	1 925 000	
5. Byggnadsstyrelsens »	10 591 000	
6. Generaltullstyrelsens »	75 000	
7. Uppsala universitets »	185 000	
8. Lunds universitets »	265 000	
9. Karolinska sjukhusets »	360 000	
10. Lotsstyrelsens »	55 000	14 182 000
IV. *Försvarets fonder:*		
1. Försvarets fastighetsfond	18 800 000	
2. Försvarets bostadsanskaffningsfond	185 000	
3. Försvarets fabriksfond	1 600 000	20 585 000
V. *Statens utlåningsfonder:*		
1. Värnpliktslånefonden	100	
2. Statens bostadslånefond	70 000	
3. Lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby	15 000	

	Kronor	Kronor
4. Lånefonden för bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer	9 600 000	
5. Lånefonden för bostadsbyggande i städer och stadsliknande samhällen	225 000	
6. Lånefonden för främjande av bostadsbyggande på landsbygden	1 000 000	
7. Lånefonden för bostadsbyggande	2 400 000	
8. Lånefonden för lantarbetarbostäder	500	
9. Statens bosättningslånefond	1 700 000	
10. Lånefonden för anskaffning av motorvagnar m. m. åt enskilda järnvägar	2 000	
11. Vattenkraftslånefonden	150 000	
12. Luftfartslånefonden	1 700 000	
13. Tullverkets båtlånefond	3 000	
14. Statens lånefond för universitetsstudier	10 000	
15. Allmänna studielånefonden	60 000	
16. Statens lånefond för hästavelns befrämjande	100	
17. Statens kaninavelslånefond	100	
18. Statens fjäderfälånefond	100	
19. Gödselvårdslånefonden	15 000	
20. Statens kalkbrukslånefond	5 000	
21. Statens fruktodlingslånefond	100	
22. Frukt- och potatislagerhusfonden	50 000	
23. Statens mejerilånefond	5 000	
24. Jordbrukets maskinlånefond	650 000	
25. Spannmålslagerhusfonden	160 000	
26. Spannmålskreditfonden	100	
27. Statens sekundärlånefond för jordbrukare	480 000	
28. Statens slakterilånefond	5 000	
29. Kraftledningslånefonden	130 000	
30. Elektrifieringslånefonden	1 000	
31. Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för motordrift	100	
32. Egnahemslånefonden	9 100 000	
33. Arrendelånefonden	100	
34. Arbetarsmåbrukslånefonden	100	
35. Västerbottens och Norrbottens nybygges- och bostadsförbättringslånefond	2 000	
36. Kolonisternas kreaturs- och redskapslånefond	100	
37. Kronotorparnas inventarielånefond	100	
38. Statens avdikningslånefond	1 525 000	
39. Täckdikningslånefonden	140 000	
40. Bevattningslånefonden	5 000	
41. Allmänna nyodlingsfonden	100	
42. Norrländska nyodlingsfonden	100	
43. Fiskerilånefonden	85 000	
44. Statens fiskredskapslånefond	100	
45. Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för fiskebåtar	100	
46. Kommunskogslånefonden	1 000	

	Kronor	Kronor
47. Virkesmätningslånefonden	100	
48. Skogsväglånefonden	1 000	
49. Statens skogslånefond	1 000	
50. Hemslöjdslånefonden	120 000	
51. Industrilånefonden	15 000	
52. Statens hantverkslånefond	45 000	
53. Fonden för hantverks- och småindustrikredit	10 000	
54. Rederilånefonden	100	
55. Statens lånefond för den mindre skeppsfarten	15 000	
56. Statens sekundärlånefond för rederinäringen	95 000	
57. Statens lånefond för anskaffande av gasgeneratorer för vissa fartyg	100	
58. Lotsverkets båtlånefond	55 000	29 653 300
VI. *Fonden för låneunderstöd:*		
1. Bostadsstyrelsens delfond	10 000	
2. Statskontorets delfond	21 800 000	
3. Lantbruksstyrelsens delfond	5 000	
4. Riksbankens delfond	580 000	
5. Riksgäldskontorets delfond	1 300 000	23 695 000
VII. *Fonden för statens aktier*		30 000 000
VIII. *Statens pensionsfonder:*		
1. Folkpensioneringsfonden	27 200 000	
2. Civila tjänstepensionsfonden	1 125 000	
3. Militära tjänstepensionsfonden	145 000	
4. Allmänna familjepensionsfonden	3 200 000	
5. Pensionsfonden för vissa riksdagens verk	20 000	31 690 000
IX. *Diverse kapitalfonder:*		
1. Fonden för kreditgivning till utlandet	18 500 000	
2. Övriga diverse kapitalfonder	3 800 000	22 300 000
		329 105 400
Summa		**5 115 939 400**

Bilaga 1 till Specifikation av inkomsterna å driftbudgeten.

Förslag till stat för statens allmänna fastighetsfond för budgetåret 1949/50.

			Kronor
	Inkomster.		
A.	*Ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler:*		
1.	Slottsbyggnadernas delfond	493 000	
2.	Fångvårdsstyrelsens »	660 000	
3.	Beskickningsfastigheternas »	1 636 000	
4.	Medicinalstyrelsens »	4 794 000	
5.	Byggnadsstyrelsens »	19 000 000	
6.	Generaltullstyrelsens »	132 000	
7.	Uppsala universitets »	1 061 000	
8.	Lunds universitets »	658 000	
9.	Karolinska sjukhusets »	1 079 000	
10.	Lotsstyrelsens »	303 000	29 816 000
B.	*Hyror och arrenden för till enskilda upplåtna lokaler och markområden:*		
1.	Slottsbyggnadernas delfond	225 000	
2.	Fångvårdsstyrelsens »	200 000	
3.	Beskickningsfastigheternas »	33 000	
4.	Medicinalstyrelsens »	830 000	
5.	Byggnadsstyrelsens »	1 200 000	
6.	Generaltullstyrelsens »	60 000	
7.	Uppsala universitets »	22 000	
8.	Lunds universitets »	22 000	
9.	Karolinska sjukhusets »	250 000	
10.	Lotsstyrelsens »	60 000	2 902 000
C.	*Diverse inkomster:*		
1.	Slottsbyggnadernas delfond:		
	a. Djurgårdsförvaltningens överskottsmedel	150 000	
	b. Bidrag från Haga och Ulriksdals slotts försäljningsmedels fonder	100 000	
	c. Övriga diverse inkomster	41 000	291 000
2.	Fångvårdsstyrelsens delfond		1 000
3.	Beskickningsfastigheternas »		1 000
4.	Medicinalstyrelsens »		1 000
5.	Byggnadsstyrelsens »		71 000
6.	Generaltullstyrelsens »		1 000
7.	Uppsala universitets delfond:		
	a. Bidrag från universitetets egendoms- och skogsförvaltning	250 000	

			Kronor
b. Bidrag från Uppsala läns landsting ...	92 000		
c. Övriga diverse inkomster	1 000	343 000	
8. Lunds universitets delfond:			
a. Bidrag från universitetets egendomsförvaltning	50 800		
b. Övriga diverse inkomster	200	51 000	
9. Karolinska sjukhusets delfond		1 000	
10. Lotsstyrelsens »		4 000	765 000
		Summa	**33 483 000**

Utgifter.

A. *Reparations- och underhållskostnader m. m.:*

1. Slottsbyggnadernas delfond:			
a. Reparations- och underhållskostnader för de kungl. slotten med tillhörande byggnader	534 000		
b. Reparations- och underhållskostnader för uthyrda lägenheter vid Drottningholm, Ulriksdal och Haga	79 000		
c. Reparations- och underhållskostnader för vissa historiska byggnader och byggnadsminnesmärken m. m.....	157 000		
d. Vissa iståndsättningsarbeten	238 000	1 008 000	
2. Fångvårdsstyrelsens delfond		350 000	
3. Beskickningsfastigheternas delfond:			
a. Reparations- och underhållskostnader i allmänhet m. m.	350 000		
b. Bränsle och lyse för vissa tjänstebostäder, *förslagsvis*	248 000	598 000	
4. Medicinalstyrelsens delfond		2 310 000	
5. Byggnadsstyrelsens »		3 776 000	
6. Generaltullstyrelsens »		60 000	
7. Uppsala universitets delfond:			
a. Akademiska sjukhuset	250 000		
b. Övriga fastigheter	427 000	677 000	
8. Lunds universitets delfond		352 000	
9. Karolinska sjukhusets delfond:			
a. Karolinska sjukhuset	250 000		
b. Serafimerlasarettet	120 000	370 000	
10. Lotsstyrelsens delfond		240 000	9 741 000

B. *Avsättning till värdeminskningskonto:*

2. Fångvårdsstyrelsens delfond, *förslagsvis*	126 000	
3. Beskickningsfastigheternas » , *förslagsvis*	88 000	

		Kronor
4. Medicinalstyrelsens delfond, *förslagsvis*	1 377 000	
5. Byggnadsstyrelsens » , *förslagsvis*	1 810 000	
6. Generaltullstyrelsens » , *förslagsvis*	15 000	
7. Uppsala universitets delfond:		
a. Akademiska sjukhuset, *förslagsvis* ... 221 000		
b. Övriga fastigheter, *förslagsvis* 323 000	544 000	
8. Lunds universitets delfond, *förslagsvis*	92 000	
9. Karolinska sjukhusets » , *förslagsvis*	525 000	
10. Lotsstyrelsens » , *förslagsvis*	37 000	4 614 000
C. *Hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden:*		
2. Fångvårdsstyrelsens delfond, *förslagsvis*	40 000	
3. Beskickningsfastigheternas » , *förslagsvis*	604 000	
4. Medicinalstyrelsens » , *förslagsvis*	13 000	
5. Byggnadsstyrelsens » , *förslagsvis*	4 094 000	
6. Generaltullstyrelsens » , *förslagsvis*	43 000	
7. Uppsala universitets » , *förslagsvis*	20 000	
8. Lunds universitets » , *förslagsvis*	22 000	
9. Karolinska sjukhusets » , *förslagsvis*	75 000	
10. Lotsstyrelsens » , *förslagsvis*	35 000	4 946 000
Överskott att tillföras riksstatens driftbudget:		
1. Slottsbyggnadernas delfond	1 000	
2. Fångvårdsstyrelsens »	345 000	
3. Beskickningsfastigheternas »	380 000	
4. Medicinalstyrelsens »	1 925 000	
5. Byggnadsstyrelsens »	10 591 000	
6. Generaltullstyrelsens »	75 000	
7. Uppsala universitets »	185 000	
8. Lunds universitets »	265 000	
9. Karolinska sjukhusets »	360 000	
10. Lotsstyrelsens »	55 000	14 182 000
	Summa	**33 483 000**

Bilaga 2 till Specifikation av inkomsterna å driftbudgeten.

Beräknat förslag till stat för försvarets fastighetsfond för budgetåret 1949/50.

		Kronor
Inkomster.		
A. *Ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler:*		
1. Arméns delfond	18 872 000	
2. Marinens »	7 400 000	
3. Flygvapnets »	13 000 000	
4. Befästningars »	6 200 000	45 472 000
B. *Hyror och arrenden för till enskilda upplåtna lokaler och markområden:*		
1. Arméns delfond	1 610 000	
2. Marinens »	655 000	
3. Flygvapnets »	450 000	2 715 000
C. *Inkomster av övnings- och skjutfält.*		
1. Arméns delfond	1 100 000	
2. Marinens »	25 000	
3. Flygvapnets »	127 000	1 252 000
D. *Diverse inkomster:*		
1. Armens delfond	103 000	
2. Marinens »	750 000	
3. Flygvapnets »	23 000	
4. Befästningars »	1 000	877 000
	Summa	**50 316 000**
Utgifter.		
A. *Reparations- och underhållskostnader m. m.:*		
1. Arméns delfond	10 612 000	
2. Marinens »	3 682 000	
3. Flygvapnets »	3 520 000	
4. Befästningars »	3 600 000	21 414 000
B. *Avsättning till värdeminskningskonto:*		
1. Arméns delfond, *förslagsvis*	2 640 000	
2. Marinens » , *förslagsvis*	894 000	
3. Flygvapnets » , *förslagsvis*	3 010 000	
4. Befästningars » , *förslagsvis*	1 250 000	7 794 000
C. *Hyres- och arrendeutgifter m. m. för av fonden förhyrda lokaler och arrenderade markområden:*		
1. Arméns delfond, *förslagsvis*	910 000	
2. Marinens » , *förslagsvis*	125 000	
3. Flygvapnets » , *förslagsvis*	235 000	
4. Befästningars » , *förslagsvis*	1 038 000	2 308 000

		Kronor
Överskott att tillföras riksstatens driftbudget:		
1. Arméns delfond	7 880 000	
2. Marinens »	3 800 000	
3. Flygvapnets »	5 690 000	
4. Befästningars »	1 430 000	18 800 000
	Summa	**50 316 000**

Jag hemställer vidare, att Kungl. Maj:t måtte föreslå riksdagen att

besluta, att skogsvårdsavgift enligt förordningen om skogsvårdsavgift skall för år 1949 utgå med en och en halv promille.

Vad departementschefen sålunda, med instämmande av statsrådets övriga ledamöter, hemställt och föreslagit i avseende å beräkningen av statens i det föregående omförmälda inkomster och därmed sammanhängande ämnen behagar Hans Maj:t Konungen bifalla.

Ur protokollet:

Hans Wenker.

488592. Stockholm. Isaac Marcus Boktryckeri Aktiebolag, 1949.

Bihang 1.

Till KONUNGEN.

Enligt den för riksräkenskapsverket gällande instruktionen åligger det ämbetsverket att varje år före den 10 december till Kungl. Maj:t avgiva förslag till beräknande av statsverkets inkomster vid nästföljande statsreg-

1 *Bihang till riksdagens protokoll 1949. 1 saml. Nr 1. Bil. 1. Bihang 1.*

lering ävensom meddela upplysningar rörande förhållanden i övrigt av beskaffenhet att böra bringas till Kungl. Maj:ts kännedom i och för uppgörande av proposition till riksdagen angående statsverkets tillstånd och behov.

Riksräkenskapsverket inleder denna inkomstberäkning med en orienterande översikt av utfallet av driftbudgeten från och med budgetåret 1938/39. Uppgifterna, vilka sammanfattats i efterföljande tabell, avse de enligt budgetredovisningarna redovisade inkomsterna och utgifterna. Skillnaden mellan inkomster och utgifter betecknas i tabellen såsom utfallet av driftbudgeten. I tabellen angivas de förändringar i avseende å budgetutjämningsfondens behållning och beloppet av utestående reservationer, till vilka budgetutfallet givit upphov.

Driftbudgetens utfall under budgetåren 1938/39—1947/48.

Miljoner kronor.

Inkomst- och utgiftsgrupper m. m.	1938/39	1939/40	1940/41	1941/42	1942/43	1943/44	1944/45	1945/46	1946/47	1947/48
Inkomster.										
Inkomst- och förmögenhetsskatter	367	513	750	794	930	1 105	1 247	1 298	1 042	1 896
Övriga skatter	737	856	847	1 007	1 234	1 395	1 438	1 665	1 981	2 002
Uppbörd i statens verksamhet, folkpensionsavgifter och diverse inkomster	140	201	133	141	166	187	190	210	214	281
Inkomster av statens affärsverksfonder m. fl. kapitalfonder	198	279	307	326	374	419	376	355	369	259
Summa inkomster	**1 442**	**1 849**	**2 037**	**2 268**	**2 704**	**3 106**	**3 251**	**3 528**	**3 606**	**4 438**
Utgifter.										
Civila utgifter (även avskrivningar för civila ändamål)	951	1 063	1 179	1 456	1 612	1 668	1 904	2 108	1 996	2 738
Försvarsutgifter (fjärde huvudtiteln och avskrivningar för försvarsändamål)	248	1 298	2 031	1 893	2 117	2 060	1 825	857	736	776
Pensionskostnader för civila och militära ändamål	59	54	58	70	81	79	86	92	112	147
Räntor å statsskulden m. m.	91	98	146	185	227	265	288	272	311	310
Summa utgifter	**1 349**	**2 513**	**3 414**	**3 604**	**4 037**	**4 072**	**4 103**	**3 329**	**3 155**	**3 971**
Utfallet av driftbudgeten	**+ 93**	**—664**	**—1 377**	**—1 336**	**—1 333**	**— 966**	**— 852**	**+ 199**	**+ 451**	**+ 467**
Förändring i budgetutjämningsfondens behållning	+ 46	—924	—1 608	—2 034	—1 234	— 928	— 947	+ 235	+ 23	+ 464
Förändring i beloppet av utestående reservationer	+ 47	+ 260	+ 231	+ 698	— 99	— 38	+ 95	— 36	+ 428	+ 3

Av tabellen framgår, att den under efterkrigsåren fortsatta ökningen av inkomsternas totalsumma varit särskilt betydande under budgetåret 1947/48. Inkomst- och förmögenhetsskatterna utvisa under sistnämnda budgetår

en mycket stark stegring. Denna stegring, vilken liksom nedgången av dessa skatter under budgetåret 1946/47 i viss mån sammanhänger med omläggningen av uppbördssystemet, motväges dock delvis av inträdd minskning av inkomsterna från statens affärsdrivande verk. De sammanlagda utgifterna, som starkt minskades under de två första efterkrigsåren, uppvisa en avsevärd ökning under budgetåret 1947/48. Ökningen faller i huvudsak på utgifter för civila ändamål samt förklaras främst av höjningen av folkpensionerna och tillkomsten av de allmänna barnbidragen. Utgifterna för räntor å statsskulden m. m. ha praktiskt taget icke undergått någon förändring alls under det sista budgetåret. Resultatet av inkomst- och utgiftsutvecklingen under de tre efterkrigsåren har blivit, att driftbudgeten under alla tre åren utfallit med överskott.

Till denna översikt av driftbudgetens utfall under budgetåren 1938/39—1947/48 torde riksräkenskapsverket få foga en analys av utfallet av statsregleringen för det sista i översikten ingående budgetåret. Närmare uppgifter härutinnan inhämtas i en härvid såsom bilaga A fogad sammanställning. I denna sammanställning angivas såväl i riksstaten (inklusive tilläggsstater) beräknade som i budgetredovisningen redovisade inkomst- och utgiftsbelopp å budgetens olika huvudtitlar ävensom i riksstaten beräknat och i budgetredovisningen redovisat underskott att avföras å budgetutjämningsfonden eller överskott att tillföras fonden samt i budgetredovisningen redovisad ökning eller minskning av utestående anslagsreservationer. Av tabellen framgår, att inkomsterna under nämnda budgetår ha belöpt sig till 4 438 miljoner kronor och utgifterna till 3 971 miljoner kronor. Budgeten har sålunda utfallit med ett reellt överskott av 467 miljoner kronor. Detta överskott fördelar sig vid redovisningen sålunda, att bristen å budgetutjämningsfonden minskats med 464 miljoner kronor och beloppet av utestående reservationer ökats med 3 miljoner kronor. I förhållande till beräkningen i riksstaten, vilken upptar ett underskott å 20 miljoner kronor att avföras å statens budgetutjämningsfond, har budgetutfallet medfört en total förbättring i budgetläget om 487 miljoner kronor. Bristen å budgetutjämningsfonden har nedbringats till 6 790 miljoner kronor.

Av den å driftbudgetens inkomstsida uppkomna merinkomsten hänföra sig 244 miljoner kronor till allmänna budgetens inkomsttitlar och bland dem främst till skatterna, vilka svara för en merinkomst av 274 miljoner kronor. Betydande överskott ha lämnats av arvsskatt och gåvoskatt, bensinskatt, tullmedel, varuskatt, tobaksskatt samt omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker. Beträffande statens affärsverk åter, vilka alla med undantag för domänverket lämnat betydligt lägre överskott än som beräknats, föreligger en brist av 57 miljoner kronor.

Den allmänna budgetens utgiftssida utvisar en nettobesparing om 163 miljoner kronor. Betydande nettobesparingar ha uppkommit på fjärde, sjunde

och nionde huvudtitlarna samt å huvudtiteln för avskrivning av nya kapitalinvesteringar.

Å specialbudgeternas inkomsttitlar har uppstått en nettomerinkomst om 18 miljoner kronor, hänförlig till automobilskattemedlens specialbudget. I fråga om denna specialbudget torde här i övrigt böra erinras, att det i riksstaten beräknade underskottet av 12 miljoner kronor förbytts i ett överskott av 67 miljoner kronor genom dels inkomstökning och dels besparingar. Beloppet av utestående reservationer å automobilskattemedel har ökats med 61 miljoner kronor, och statens budgetutjämningsfond har tillförts 6 miljoner kronor. Den samlade bristen å denna fond avseende automobilskattemedel belöper sig vid utgången av budgetåret 1947/48 till 327 miljoner kronor.

Närmare uppgifter rörande avkastningen av de särskilda inkomsttitlarna under budgetåret 1947/48 lämnas i tabellbilagan B, i vilken jämväl intagits motsvarande uppgifter om inkomsttillflödet under budgetåren 1938/39 och 1944/45—1946/47.

Beträffande inkomstutvecklingen under det löpande budgetåret föreligga ännu räkenskapsmässiga uppgifter allenast för tiden juli—oktober. Driftbudgetens inkomster ha under denna tidsperiod uppgått till 1 641 miljoner kronor mot 1 521 miljoner kronor under motsvarande tid nästföregående budgetår. Till inkomstökningen har bidrag lämnats främst av preliminär skatt å inkomst och förmögenhet m. m., bensinskatt, tobaksskatt, rusdrycksmedel samt tips- och lotterimedel, medan inkomsterna av tullmedel utvisa en betydande nedgång.

I närslutna bilaga C har riksräkenskapsverket intagit en av ämbetsverket med ledning av från vederbörande myndigheter infordrade uppgifter upprättad sammanställning över det beräknade utfallet av driftbudgetens inkomstsida för innevarande budgetår. Enligt denna beräkning skulle de å driftbudgeten uppförda inkomsttitlarna kunna väntas lämna en inkomst om 4 915 miljoner kronor mot beräknat 5 015 miljoner kronor, innebärande en brist å 100 miljoner kronor.

Inkomsttiteln för preliminär skatt å inkomst och förmögenhet m. m. utvisar en brist å 200 miljoner kronor. Denna brist får emellertid ses mot bakgrunden därav, att betalningen av den kvarstående skatten för 1947 års inkomster — vilken helt skolat erläggas under senare hälften av innevarande budgetår — här förutsatts skola delvis överflyttas till nästkommande budgetår. Därest en sådan överflyttning ej skett, skulle titeln i stället ha utvisat en merinkomst å inemot 200 miljoner kronor. Bland övriga inkomsttitlar, som utvisa brist, må nämnas titeln arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt med en brist å 10 miljoner kronor och automobilskattemedel med en brist å netto 35 miljoner kronor. Mot dessa brister stå i främsta rummet merinkomster å titlarna tobaksskatt, rusdrycksmedel, folkpensionsavgifter, tips- och lotterimedel och övriga diverse inkomster.

Driftbudgetens utgiftssida slutar enligt riksstaten på en summa av 4 426 miljoner kronor. Härtill komma å tilläggsstat I äskade anslag om tillhopa 7 miljoner kronor. För närvarande har man alltså att räkna med en total anslagssumma av 4 433 miljoner kronor. Vid bedömningen av utfallet av driftbudgetens utgiftssida för innevarande budgetår har man huvudsakligen att ta hänsyn till den minskning av driftbudgetens anslagsreservationer, som man måste räkna med såsom en följd av att reservationsanslagen i anledning av den föreliggande stora reservationsanhopningen i flera fall väsentligt nedräknats i riksstaten för budgetåret 1948/49. Denna minskning av driftbudgetens anslagsreservationer uppskattas av riksräkenskapsverket till omkring 150 miljoner kronor.

Med utgångspunkt från förestående uppskattningar av driftbudgetens inkomster och utgifter under budgetåret 1948/49 har riksräkenskapsverket ansett sig kunna räkna med att driftbudgeten för nämnda budgetår skall komma att uppvisa ett överskott av mellan 300 och 400 miljoner kronor.

Det viktigaste underlaget för statens finanser utgöres av de enskilda fysiska och juridiska personernas inkomster. Av väsentlig betydelse för bedömande av den framtida utvecklingen av statens inkomster är därför att analysera, hur de enskildas inkomster utvecklat sig under senare år. Riksräkenskapsverket torde fördenskull här få meddela en återblick på utvecklingen av de enskildas inkomster, sådana dessa komma till uttryck i det till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt taxerade beloppet. För sådant ändamål ha i efterföljande tabell till en början sammanställts uppgifter om det taxerade beloppet och dess förändringar för olika grupper av skattskyldiga under verksamhetsåren 1938—1947 (motsvarande taxeringsåren 1939—1948), vad angår verksamhetsåret 1947 (taxeringsåret 1948) enligt preliminära uppgifter från statistiska centralbyrån.

Utvecklingen av taxerat belopp för olika grupper av skattskyldiga under verksamhetsåren 1938—1947 (taxeringsåren 1939—1948).

Verksamhetsår	Taxeringsår	Fysiska personer m. fl.		Svenska aktiebolag		Övriga skattskyldiga		Tillsammans	
		Taxerat belopp milj. kr.	Index	Taxerat belopp milj. kr.	Index	Taxerat belopp milj. kr.	Index	Taxerat belopp milj. kr.	Index
1938	1939	6 480	100	720	100	96	100	7 296	100
1939	1940	6 790	105	826	115	97	101	7 713	106
1940	1941	7 006	108	798	111	92	96	7 896	108
1941	1942	7 816	121	797	111	107	111	8 720	120
1942	1943	9 039	139	870	121	107	111	10 016	137
1943	1944	9 996	154	1 019	142	115	120	11 130	153
1944	1945	10 513	162	956	133	115	120	11 584	159
1945	1946	11 423	176	1 180	164	122	127	12 725	174
1946	1947	13 391	207	2 027	282	142	148	15 560	213
1947	1948	15 040	232	1 484	206	134	140	16 658	228

Av tabellen framgår, att det totala taxerade beloppet sedan verksamhetsåret 1938 undergått en kraftig stegring på sammanlagt 128 procent. Denna stegring har fortgått hela tiden men varit mest markerad för åren 1941, 1942, 1943 och 1946. Under det sistnämnda året var ökningen särskilt framträdande, vilket dock i viss mån får ses mot bakgrunden av att skatten å detta års inkomster i samband med genomförandet av uppbördsreformen i huvudsak efterskänktes. Inkomstutvecklingen har emellertid varit väsentligt olikartad för fysiska personer (inklusive oskifta dödsbon och familjestiftelser), för svenska aktiebolag samt för övriga skattskyldiga. Den förstnämnda gruppen, som starkt överväger till sitt absoluta belopp, visar praktiskt taget samma utveckling som det taxerade beloppet i dess helhet. Medan det taxerade beloppet för fysiska personer successivt stigit med sammanlagt 132 procent, har stegringen för svenska aktiebolag år 1945 endast nått 64 procent men sedan år 1946 sprungit upp ända till 182 procent för att därefter under år 1947 gå ned till 106 procent. Utvecklingen av det taxerade beloppet för aktiebolagen bör även ses i belysning därav, att, sedan den fria avskrivningsrätten införlivats med skattesystemet, det taxerade beloppet i hög grad bestämmes av bolagens avskrivningspolitik och sålunda kan avvika från den verkliga inkomsten. För övriga skattskyldiga har stegringen av det taxerade beloppet hela tiden varit avsevärt svagare än för fysiska personer och svenska aktiebolag och år 1946 endast uppnått 48 procent samt sedan under år 1947 gått ned till 40 procent.

För en mera ingående analys av utvecklingen under ifrågavarande tidsperiod av det vid taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt uppnådda taxeringsresultatet erfordras uppgifter rörande dels vid taxeringen uppskattade inkomster av olika förvärvskällor, medgivna allmänna avdrag och redovisad sammanlagd förmögenhetsdel, dels antalet vid taxeringen upptagna inkomsttagare och för dessa redovisade nettoinkomster med fördelning efter näringsgrenar och inkomsttagarens ställning i näringen samt efter storleken av inkomsttagarens inkomst.

Statistiska centralbyrån utarbetar årligen en inkomst- och verksamhetsstatistik, avseende vid taxeringen till statlig inkomst- och förmögenhetsskatt uppskattad sammanräknad nettoinkomst för i A-längden redovisade fysiska personer (inklusive oskifta dödsbon och familjestiftelser). För denna inkomststatistik uppdelas inkomsttagarna efter verksamhetens art (näringsgrenar) i åtta grupper, nämligen jordbruk med binäringar, industri och hantverk, samfärdsel, handel, allmän förvaltningstjänst, fria yrken, husligt arbete samt i övrigt. Inkomsttagarna fördelas vidare dels på yrkesverksamma och icke yrkesverksamma personer, dels ock, såvitt angår den förra kategorien, på företagare och anställda. Till de icke yrkesverksamma hänföras f. d. yrkesutövare, pensionärer m. fl. För statistikens genomförande har i inkomstlängden inlagts en kolumn, i vilken av taxeringsnämndens ordförande införts vederbörliga littera för angivande av inkomsttagar-

nas verksamhet och ställning. Vid littereringen skall visserligen ledning sökas i storleken av inkomsterna ur olika förvärvskällor, men inkomstens storlek får icke vara ensamt avgörande, utan vederbörandes huvudsakliga sysselsättning skall vara bestämmande. Vidare är att anteckna, att äkta makar, som samtaxerats, i föreliggande statistik behandlats som en inkomsttagare (vars inkomst utgör summan av de båda makarnas) och därvid hänförts till den yrkesgrupp, dit den av makarna hör, som haft den största inkomsten, under förutsättning att denna härrör från stadigvarande yrkesverksamhet (således icke räntor av kapital o. d.). Den sammanräknade nettoinkomsten, som gjorts till föremål för den statistiska bearbetningen, utgör summan av enligt förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt uppskattade inkomster av olika förvärvskällor, sedan avdrag gjorts för eventuellt underskott å förvärvskälla. I statistiken ingå ej skattskyldiga, vilkas sammanräknade nettoinkomst understiger 600 kronor.

Resultaten av denna statistik sammanföras av statistiska centralbyrån i en i serien Sveriges officiella statistik ingående berättelse, benämnd »Skattetaxeringarna samt inkomstfördelningen inom yrkesgrupper». Denna berättelse innehåller även i utvidgad form den statistik rörande taxeringsutfallet, som tidigare av statistiska centralbyrån offentliggjorts i publikationen »Skattetaxeringarna». Av berättelsen ha hittills utkommit redogörelser för 1944—1947 års taxeringar (verksamhetsåren 1943—1946). Riksräkenskapsverket har vidare fått del av vissa preliminära resultat från den inom statistiska centralbyrån nu pågående bearbetningen av materialet för inkomst- och verksamhetsstatistiken avseende 1948 års taxering (verksamhetsåret 1947).

I det följande har riksräkenskapsverket sammanfattat huvudresultaten av centralbyråns ifrågavarande statistik. Vid utnyttjande av tabellernas siffror i lönestatistiskt syfte må uppmärksammas den felmarginal, som sammanhänger med reglerna för taxeringen och med brister i taxeringsförfarandet.

I den *första* tabellen (s. 8) redovisas för verksamhetsåren 1943—1947 antalet inkomsttagare och sammanräknad nettoinkomst för olika grupper av företagare och anställda samt för icke yrkesverksamma enligt A-längden. Av tabellen framgår till en början, att totala antalet inkomsttagare i hela riket stigit från i runda tal 2 956 000 år 1943 till 3 240 000 år 1947. Ökningen har utgjort 9,6 procent eller i genomsnitt 2,4 procent per år. Av ökningen kommer den övervägande delen på anställda. Inkomsttagarnas sammanlagda nettoinkomst har stigit från 10 796 miljoner kronor år 1943 till 15 987 miljoner kronor år 1947 eller med 48,1 procent eller i genomsnitt 12,0 procent per år. Under år 1947 har ökningen i nettoinkomsten uppgått till 11,4 procent. För företagarna har stegringen under år 1947 varit endast 1,7 procent, medan den för anställda uppgått till 14,1 procent. Av det i tabellen redovisade sammanlagda antalet inkomsttagare voro år 1947 16,4 procent företagare, 76,0 procent anställda och 7,6 procent icke yrkesverksamma.

Antalet inkomsttagare och sammanräknad nettoinkomst för olika grupper av företagare och anställda samt för icke yrkesverksamma enligt A-längden under verksamhetsåren 1943—1947 (taxeringsåren 1944—1948).

	Antal inkomsttagare				
	[1]1943	[2]1944	[3]1945	[4]1946	[5]1947
Företagare.					
Jordbruk med binäringar	330 674	332 079	331 512	331 438	327 649
Industri och hantverk	75 392	75 813	79 371	83 760	87 499
Samfärdsel	18 768	19 172	19 896	21 237	21 674
Handel	70 189	71 823	73 424	76 883	77 886
Fria yrken	11 653	11 608	12 106	12 423	12 695
I övrigt	7 881	5 849	4 935	4 587	3 779
Säger för företagare	514 557	516 344	521 244	530 328	531 182
Anställda.					
Jordbruk med binäringar	398 598	392 352	386 100	357 278	345 173
Industri och hantverk	943 004	970 199	1 003 208	1 053 392	1 102 979
Samfärdsel	182 174	185 099	197 170	207 478	218 376
Handel	291 871	307 032	320 762	333 322	354 265
Allmän förvaltningstjänst	251 807	263 599	262 751	262 328	278 448
Fria yrken	16 891	19 894	20 774	21 954	23 000
Husligt arbete	124 749	117 810	115 419	112 948	112 192
I övrigt	35 466	29 752	27 261	25 089	26 999
Säger för anställda	2 244 560	2 285 737	2 333 445	2 373 789	2 461 432
Icke yrkesverksamma	196 773	201 892	220 304	227 051	247 619
Summa	**2 955 890**	**3 003 973**	**3 074 993**	**3 131 168**	**3 240 233**

	Nettoinkomst i miljoner kronor				
	[1]1943	[2]1944	[3]1945	[4]1946	[5]1947
Företagare.					
Jordbruk med binäringar	1 119·1	1 130·2	1 183·5	1 413·2	1 405·2
Industri och hantverk	356·4	374·3	446·5	534·1	568·9
Samfärdsel	91·4	101·0	114·8	139·1	151·1
Handel	476·4	501·3	563·0	682·2	704·7
Fria yrken	125·8	134·0	149·8	170·7	165·5
I övrigt	29·2	22·2	18·6	20·3	15·2
Säger för företagare	2 198·3	2 263·0	2 476·2	2 959·6	3 010·6
Anställda.					
Jordbruk med binäringar	733·2	750·4	829·8	867·9	924·1
Industri och hantverk	3 614·4	3 890·8	4 194·7	5 023·2	5 780·1
Samfärdsel	776·0	809·8	896·1	1 058·5	1 234·6
Handel	1 185·6	1 294·0	1 435·7	1 686·0	1 885·5
Allmän förvaltningstjänst	1 311·0	1 406·9	1 473·5	1 615·0	1 887·9
Fria yrken	89·1	106·2	113·7	134·2	147·0
Husligt arbete	159·6	163·5	171·1	179·9	194·3
I övrigt	111·1	96·9	96·4	90·9	101·6
Säger för anställda	7 980·0	8 518·5	9 211·0	10 655·6	12 155·1
Icke yrkesverksamma	617·8	638·2	682·1	739·2	821·7
Summa	**10 796·1**	**11 419·7**	**12 369·3**	**14 354·4**	**15 987·4**

[1] Motsvarar taxeringsåret 1944. — [2] Motsvarar taxeringsåret 1945. — [3] Motsvarar taxeringsåret 1946. — [4] Motsvarar taxeringsåret 1947. — [5] Motsvarar taxeringsåret 1948.

Relationen mellan antalet företagare och antalet anställda har undergått en viss successiv förskjutning i riktning mot en ökning av antalet anställda. Av den redovisade sammanlagda nettoinkomsten år 1947, 15 987 miljoner kronor, hänförde sig 18,8 procent till företagare, 76,0 procent till anställda och 5,2 procent till icke yrkesverksamma. Företagarnas andel av den sammanlagda nettoinkomsten är något lägre och de anställdas något högre än de föregående redovisningsåren.

I den *andra* tabellen (s. 10) redovisas medelinkomsten per inkomsttagare för olika grupper av företagare och anställda samt för icke yrkesverksamma (enligt A-längden) åren 1943—1947. En granskning av medelinkomsterna för varje år för sig utvisar, att de för samtliga företagare, samtliga anställda och samtliga icke yrkesverksamma framräknade medelinkomsterna uppvisa relativt små avvikelser. Medelinkomsten har fortsatt att stiga för såväl företagare som anställda. Stegringen under åren 1943—1947 utgjorde för företagare 32,7 procent och för anställda 38,9 procent; under år 1947 har emellertid medelinkomsten ökats endast 1,6 procent för företagare men 10,0 procent för anställda.

I den *tredje* tabellen (s. 11) redovisas för åren 1943—1947 antalet inkomsttagare enligt A-längden, fördelade på företagare, anställda och icke yrkesverksamma samt efter den sammanräknade nettoinkomstens storlek. Tabellens sifferuppgifter lämna en summarisk bild av företagarnas, de anställdas och de icke yrkesverksammas liksom samtliga inkomsttagares fördelning på olika inkomstlägen. Av en jämförelse mellan de fem årens siffror framgår, att en förskjutning av antalet inkomsttagare från lägre till högre inkomstklasser ägt rum.

Vad därefter angår aktiebolagens inkomster, kan en närmare analys av utvecklingen verkställas med ledning av ett inom riksräkenskapsverket upplagt register över ett antal svenska aktiebolags skatteförhållanden, avseende aktiebolag med ett aktiekapital av minst en miljon kronor. Registret, som omfattar nära 1 000 aktiebolag samt är uppdelat efter arten av bolagens verksamhet, hålles ständigt aktuellt bland annat genom att varje höst uppgifter om beskattningsbart belopp vid årets taxering införskaffas från länsstyrelserna. De ifrågavarande bolagens sammanlagda beskattningsbara belopp omfattar 73 procent av hela det beskattningsbara beloppet för aktiebolagen. Återstoden representeras alltså av företag med ett aktiekapital å lägre belopp än en miljon kronor. En bearbetning av registret ger sålunda en fyllig bild av utvecklingen av bolagens skatteförhållanden inom skilda näringsgrenar.

Såsom framgår av uppgifterna i tabellen å s. 12 och 13, har det taxerade beloppet för samtliga bolag successivt stegrats under verksamhetsåren 1945 och 1946 men sedan nedgått i betydande grad under år 1947. Stegringen uppgick år 1945 till 23 procent och år 1946 till 72 procent i jämförelse med närmast föregående år, medan motsvarande stegring utgjorde 20 respektive

Medelinkomst per inkomsttagare för olika grupper av företagare och anställda samt för icke yrkesverksamma enligt A-längden under verksamhetsåren 1943—1947 (taxeringsåren 1944—1948).

	Medelinkomst i kronor				
	[1]1943	[2]1944	[3]1945	[4]1946	[5]1947
Företagare.					
Jordbruk med binäringar	3 384	3 403	3 570	4 264	4 289
Industri och hantverk	4 728	4 938	5 626	6 377	6 502
Samfärdsel	4 868	5 271	5 769	6 551	6 973
Handel	6 787	6 979	7 668	8 874	9 048
Fria yrken	10 794	11 543	12 373	13 739	13 037
I övrigt	3 708	3 797	3 769	4 416	4 013
Samtliga företagare	4 272	4 383	4 751	5 581	5 668
Anställda.					
Jordbruk med binäringar	1 840	1 913	2 149	2 429	2 677
Industri och hantverk	3 833	4 010	4 181	4 769	5 240
Samfärdsel	4 260	4 375	4 545	5 102	5 654
Handel	4 062	4 215	4 476	5 058	5 322
Allmän förvaltningstjänst	5 206	5 337	5 608	6 156	6 780
Fria yrken	5 278	5 339	5 472	6 114	6 390
Husligt arbete	1 279	1 388	1 483	1 592	1 732
I övrigt	3 133	3 256	3 539	3 622	3 763
Samtliga anställda	3 555	3 727	3 947	4 489	4 938
Icke yrkesverksamma	3 139	3 161	3 096	3 256	3 318
Samtliga inkomsttagare	**3 652**	**3 802**	**4 023**	**4 584**	**4 934**

76 procent för de i riksräkenskapsverkets register upptagna storbolagen samt 31 respektive 62 procent för övriga (mindre) bolag. Försämringen av taxeringsresultaten från år 1946 till år 1947 uppgår för alla bolag tillsammantagna till 27 procent, och motsvarande nedgång utgör för storbolagen 24 procent och för övriga bolag 33 procent. Från år 1944 till år 1947, d. v. s. för hela ifrågavarande period, uppvisa samtliga bolag en stegring av 55 procent. Beträffande de i riksräkenskapsverkets register upptagna storbolagen ha från år 1944 till år 1947 särskilt betydande ökningar av de taxerade beloppen konstaterats för bland annat dels affärsbanker, dels gruvindustri, dels järn- och stålmanufaktur, dels sågverk, hyvlerier och skogsbruk, snickerier och möbelfabriker, pappersmassefabriker samt pappersbruk och pappfabriker, dels jute-, linne- och ylleindustri samt skrädderier och konfektionsindustri, dels tidningstryckerier, dels varuhandel och dels hotell- och restaurangbolag, medan nedgång föreligger för bland annat dels sprängämnesfabriker, dels kvarnindustri, bagerier, bröd- och kexfabriker, margarinfabriker och sockerindustri, dels skofabriker och dels järn- och stålverk. I jämförelse med närmast föregående år utvisar verksamhetsåret 1947 minskning av den taxerade inkomsten för flertalet grupper. Särskilt framträdande är minskningen för bland annat dels kraft- och belysningsverk,

[1] Motsvarar taxeringsåret 1944. — [2] Motsvarar taxeringsåret 1945. — [3] Motsvarar taxeringsåret 1946. — [4] Motsvarar taxeringsåret 1947. — [5] Motsvarar taxeringsåret 1948.

Antalet inkomsttagare enligt A-längden under verksamhetsåren 1943—1947 (taxeringsåren 1944—1948) fördelade på företagare, anställda och icke yrkesverksamma samt efter den sammanräknade nettoinkomstens storlek.

Sammanräknad nettoinkomst Kronor	Antal inkomsttagare					I procent av totala antalet				
	[1]1943	[2]1944	[3]1945	[4]1946	[5]1947	[1]1943	[2]1944	[3]1945	[4]1946	[5]1947
Företagare.										
600— 999....	29 553	26 516	23 419	19 221	15 483	5·7	5·1	4·5	3·6	2·9
1 000— 1 999....	119 883	112 113	100 159	81 764	70 535	23·3	21·7	19·3	15·4	13·3
2 000— 2 999....	118 336	117 437	111 252	96 514	87 371	23·0	22·7	21·4	18·2	16·4
3 000— 3 999....	83 729	85 890	89 273	87 045	86 704	16·3	16·6	17·1	16·4	16·3
4 000— 4 999....	50 678	54 186	59 109	65 544	71 586	9·8	10·5	11·3	12·3	13·5
5 000— 6 999....	52 472	56 607	63 293	77 332	87 908	10·2	11·0	12·1	14·6	16·5
7 000— 9 999....	29 386	31 799	36 937	49 348	56 206	5·7	6·2	7·1	9·3	10·6
10 000—19 999....	21 647	22 807	27 079	38 514	41 495	4·2	4·4	5·2	7·3	7·8
20 000—49 999....	7 505	7 642	9 095	12 475	12 013	1·5	1·5	1·7	2·4	2·3
50 000 o. däröver..	1 368	1 347	1 628	2 571	1 881	0·3	0·3	0·3	0·5	0·4
Säger för företagare	514 557	516 344	521 244	530 328	531 182	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0
Anställda.										
600— 999....	214 414	186 628	158 083	128 622	111 538	9·6	8·2	6·8	5·4	4·5
1 000— 1 999....	564 616	529 101	489 466	412 438	370 501	25·1	23·2	20·9	17·4	15·1
2 000— 2 999....	441 278	444 205	435 367	374 706	331 296	19·7	19·4	18·7	15·8	13·5
3 000— 3 999....	362 171	380 486	408 190	375 600	348 040	16·1	16·6	17·5	15·9	14·1
4 000— 4 999....	257 952	285 192	316 493	361 712	351 211	11·5	12·5	13·6	15·2	14·3
5 000— 6 999....	234 153	265 596	299 156	408 463	522 874	10·4	11·6	12·8	17·2	21·2
7 000— 9 999....	100 027	116 984	137 482	192 344	267 844	4·5	5·1	5·9	8·1	10·9
10 000—19 999....	55 665	62 008	71 990	96 729	132 458	2·5	2·7	3·1	4·1	5·4
20 000—49 999....	12 331	13 463	14 959	19 953	22 608	0·5	0·6	0·6	0·8	0·9
50 000 o. däröver..	1 953	2 074	2 259	3 222	3 062	0·1	0·1	0·1	0·1	0·1
Säger för anställda	2 244 560	2 285 737	2 333 445	2 373 789	2 461 432	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0
Icke yrkesverksamma.										
600— 999....	44 945	45 255	49 061	48 363	50 980	22·9	22·5	22·3	21·3	20·6
1 000— 1 999....	64 777	65 940	74 780	75 398	80 267	33·0	32·7	34·0	33·2	32·4
2 000— 2 999....	30 360	31 006	31 998	32 646	35 171	15·4	15·4	14·6	14·4	14·2
3 000— 3 999....	20 091	20 814	22 527	23 918	22 737	10·2	10·3	10·2	10·5	9·2
4 000— 4 999....	11 108	11 746	12 831	13 997	18 342	5·6	5·8	5·8	6·2	7·4
5 000— 6 999....	10 754	11 764	12 437	14 046	18 253	5·5	5·8	5·6	6·2	7·4
7 000— 9 999....	6 724	6 941	7 591	8 477	10 434	3·4	3·4	3·4	3·7	4·2
10 000—19 999....	5 557	5 911	6 419	7 166	8 435	2·8	2·9	2·9	3·2	3·4
20 000—49 999....	2 007	2 072	2 205	2 544	2 546	1·0	1·0	1·0	1·1	1·0
50 000 o. däröver..	450	443	455	496	454	0·2	0·2	0·2	0·2	0·2
Säger för icke yrkesverksamma	196 773	201 892	220 304	227 051	247 619	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0
Samtliga.										
600— 999....	288 912	258 399	230 563	196 206	178 001	9·8	8·6	7·5	6·3	5·5
1 000— 1 999....	749 276	707 154	664 405	569 600	521 303	25·3	23·6	21·7	18·2	16·1
2 000— 2 999....	589 974	592 648	578 617	503 866	453 838	20·0	19·8	18·8	16·1	14·0
3 000— 3 999....	465 991	487 190	519 990	486 563	457 481	15·8	16·2	16·9	15·5	14·1
4 000— 4 999....	319 738	351 124	388 433	441 253	441 139	10·8	11·7	12·6	14·1	13·6
5 000— 6 999....	297 379	333 967	374 886	499 841	629 035	10·1	11·1	12·2	16·0	19·4
7 000— 9 999....	136 137	155 724	182 010	250 169	334 484	4·6	5·2	5·9	8·0	10·3
10 000—19 999....	82 869	90 726	105 488	142 409	182 388	2·8	3·0	3·4	4·5	5·6
20 000—49 999....	21 843	23 177	26 259	34 972	37 167	0·7	0·7	0·9	1·1	1·2
50 000 o. däröver..	3 771	3 864	4 342	6 289	5 397	0·1	0·1	0·1	0·2	0·2
Summa	2 955 890	3 003 973	3 074 993	3 131 168	3 240 233	100·0	100·0	100·0	100·0	100·0

[1] Motsvarar taxeringsåret 1944. — [2] Motsvarar taxeringsåret 1945. — [3] Motsvarar taxeringsåret 1946. — [4] Motsvarar taxeringsåret 1947. — [5] Motsvarar taxeringsåret 1948.

Utfallet av taxeringarna till statlig inkomst- och förmögenhets-

(På grundval av taxerings-

	[1] 1943	[2] 1944	[3] 1945	[4] 1946	[5] 1947	Procentuell förändring från 1943 till 1944	1944 till 1945	1945 till 1946	1946 till 1947
	Miljoner kronor								
Fysiska personer m. fl.									
Inkomst av jordbruksfastighet ..	958·7	975·9	1 016·8	1 274·3	1 251·6	+ 1·8	+ 4·2	+25·3	− 1·8
» » annan fastighet	222·3	225·0	242·0	255·5	254·3	+ 1·2	+ 7·6	+ 5·6	− 0·5
» » rörelse m. m.	913·2	962·7	1 139·0	1 367·5	1 436·7	+ 5·4	+18·3	+20·1	+ 5·1
» » tjänst el. tillfällig förvärvsverksamhet..	8 350·8	8 894·5	9 622·1	11 086·3	12 686·7	+ 6·5	+ 8·2	+15·2	+14·4
» » kapital	415·3	430·3	430·9	441·8	464·8	+ 3·6	+ 0·1	+ 2·5	+ 5·2
Summa	**10 860·3**	**11 488·4**	**12 450·8**	**14 425·4**	**16 094·1**	+ 5·8	+ 8·4	+15·9	+11·6
Avdrag för underskott å förvärvskälla	50·9	54·9	61·4	63·2	82·0	+ 7·9	+11·8	+ 2·9	+29·7
Sammanräknad nettoinkomst ...	10 809·4	11 433·5	12 389·4	14 362·2	16 012·1	+ 5·8	+ 8·4	+15·9	+11·5
Allmänna avdrag, som icke avse underskott å förvärvskälla	1 018·9	1 136·0	1 219·6	1 235·7	1 243·5	+11·5	+ 7·4	+ 1·3	+ 0·6
Återstående inkomst.....	9 790·5	10 297·5	11 169·8	13 126·5	14 768·6	+ 5·2	+ 8·5	+17·5	+12·5
Förmögenhetsdel.....	205·8	215·9	252·9	265·0	271·8	+ 4·9	+17·1	+ 4·8	+ 2·6
Taxerat belopp	**9 996·3**	**10 513·4**	**11 422·7**	**13 391·5**	**15 040·4**	+ 5·2	+ 8·6	+17·2	+12·3
Utnyttjade ortsavdrag	4 754·0	4 899·8	5 105·0	5 305·1	5 553·0	+ 3·1	+ 4·2	+ 3·9	+ 4·7
Beskattningsbart belopp	**5 242·3**	**5 613·6**	**6 317·7**	**8 086·4**	**9 487·4**	+ 7·1	+12·5	+28·0	+17·3
Svenska aktiebolag.									
Inkomst av jordbruksfastighet ..	38·0	36·6	37·8	52·1	75·9	− 3·7	+ 3·3	+37·8	+45·7
» » annan fastighet	34·4	33·7	37·0	41·8	34·8	− 2·0	+ 9·8	+13·0	−16·7
» » rörelse m. m.	1 050·8	991·5	1 211·5	2 029·0	1 465·2	− 5·6	+22·2	+67·5	−27·8
» » kapital	16·9	19·1	15·9	24·7	26·9	+13·0	−16·8	+55·3	+ 8·9
Summa	**1 140·1**	**1 080·9**	**1 302·2**	**2 147·6**	**1 602·8**	− 5·2	+20·5	+64·9	−25·4
Avdrag för underskott å förvärvskälla	6·6	10·9	7·9	7·9	9·8	+65·2	−27·5	0·0	+24·1
Sammanräknad nettoinkomst....	1 133·5	1 070·0	1 294·3	2 139·7	1 593·0	− 5·6	+21·0	+65·3	−25·6
Allmänna avdrag, som icke avse underskott å förvärvskälla	114·2	113·8	113·8	112·6	109·3	− 0·4	0·0	− 1·1	− 2·9
Återstående inkomst.....	1 019·3	956·2	1 180·5	2 027·1	1 483·7	− 6·2	+23·5	+71·7	−26·8
Förmögenhetsdel.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Taxerat belopp	**1 019·3**	**956·2**	**1 180·5**	**2 027·1**	**1 483·7**	− 6·2	+23·5	+71·7	−26·8
Utnyttjade ortsavdrag	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Beskattningsbart belopp	**1 019·3**	**956·2**	**1 180·5**	**2 027·1**	**1 483·7**	− 6·2	+23·5	+71·7	−26·8

[1] Motsvarar taxeringsåret 1944. — [2] Motsvarar taxeringsåret 1945. — [3] Motsvarar taxeringsåret

dels järn- och stålverk och dels rederier och ångbåtsbolag, medan den taxerade inkomsten ökat för bland annat dels bryggerier och vattenfabriker, dels gruvindustri, dels färg-, olje- och parfymfabriker, dels jute- och linneindustri samt skrädderier och konfektionsindustri och dels bokförlag.

skatt för verksamhetsåren 1943—1947 (taxeringsåren 1944—1948).

nämndernas beslut.)

	[1] 1943	[2] 1944	[3] 1945	[4] 1946	[5] 1947	Procentuell förändring från			
	Miljoner kronor					1943 till 1944	1944 till 1945	1945 till 1946	1946 till 1947
Övriga skattskyldiga.									
Inkomst av jordbruksfastighet ..	8·0	8·1	8·2	14·2	12·7	+ 1·3	+ 1·2	+73·2	−10·6
» » annan fastighet	26·0	23·1	25·6	29·5	24·4	−11·2	+10·8	+15·2	−17·3
» » rörelse m. m.	68·5	72·4	78·0	89·2	86·4	+ 5·7	+ 7·7	+14·4	− 3·1
» » kapital.....	21·4	20·1	18·0	17·1	18·1	− 6·1	−10·4	− 5·0	+ 5·8
Summa	**123·9**	**123·7**	**129·8**	**150·0**	**141·6**	− **0·2**	+ **4·9**	+**15·6**	− **5·6**
Avdrag för underskott å förvärvskälla	1·1	1·3	1·6	1·3	2·0	+18·2	+23·1	−18·7	+53·8
Sammanräknad nettoinkomst ...	122·8	122·4	128·2	148·7	139·6	− 0·3	+ 4·7	+16·0	− 6·1
Allmänna avdrag, som icke avse underskott å förvärvskälla	17·6	17·0	16·2	17·2	16·0	− 3·4	− 4·7	+ 6·2	− 7·0
Återstående inkomst.....	105·2	105·4	112·0	131·5	123·6	+ 0·2	+ 6·3	+17·4	− 6·0
Förmögenhetsdel.....	9·4	9·4	9·8	10·0	10·6	0·0	+ 4·3	+ 2·0	+ 6·0
Taxerat belopp.....	**114·6**	**114·8**	**121·8**	**141·5**	**134·2**	+ **0·2**	+ **6·1**	+**16·2**	− **5·2**
Utnyttjade ortsavdrag	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Beskattningsbart belopp	**114·6**	**114·8**	**121·8**	**141·5**	**134·2**	+ **0·2**	+ **6·1**	+**16·2**	− **5·2**
Samtliga skattskyldiga.									
Inkomst av jordbruksfastighet...	1 004·7	1 020·6	1 062·8	1 340·6	1 340·2	+ 1·6	+ 4·1	+26·1	− 0·0
» » annan fastighet	282·7	281·8	304·6	326·8	313·5	− 0·3	+ 8·1	+ 7·3	− 4·1
» » rörelse m. m.	2 032·5	2 026·6	2 428·5	3 485·7	2 988·3	− 0·3	+19·8	+43·5	−14·3
» » tjänst el. tillfällig förvärvsverksamhet .	8 350·8	8 894·5	9 622·1	11 086·3	12 686·7	+ 6·5	+ 8·2	+15·2	+14·4
» » kapital.....	453·6	469·5	464·8	483·6	509·8	+ 3·5	− 1·0	+ 4·0	+ 5·4
Summa	**12 124·3**	**12 693·0**	**13 882·8**	**16 723·0**	**17 838·5**	+ **4·7**	+ **9·4**	+**20·5**	+ **6·7**
Avdrag för underskott å förvärvskälla	58·6	67·1	70·9	72·4	93·8	+14·5	+ 5·7	+ 2·1	+29·6
Sammanräknad nettoinkomst ...	12 065·7	12 625·9	13 811·9	16 650·6	17 744·7	+ 4·6	+ 9·4	+20·6	+ 6·6
Allmänna avdrag, som icke avse underskott å förvärvskälla....	1 150·7	1 266·8	1 349·6	1 365·5	1 368·8	+10·1	+ 6·5	+ 1·2	+ 0·2
Återstående inkomst.....	10 915·0	11 359·1	12 462·8	15 285·1	16 375·9	+ 4·1	+ 9·7	+22·7	+ 7·1
Förmögenhetsdel	215·2	225·3	262·7	275·0	282·4	+ 4·7	+16·6	+ 4·7	+ 2·7
Taxerat belopp.....	**11 130·2**	**11 584·4**	**12 725·0**	**15 560·1**	**16 658·3**	+ **4·1**	+ **9·8**	+**22·3**	+ **7·1**
Utnyttjade ortsavdrag	4 754·0	4 899·8	5 105·0	5 305·1	5 553·0	+ 3·1	+ 4·2	+ 3·9	+ 4·7
Beskattningsbart belopp	**6 376·2**	**6 684·6**	**7 620·0**	**10 255·0**	**11 105·3**	+ **4·8**	+**14·0**	+**34·6**	+ **8·3**

1946. — [4] Motsvarar taxeringsåret 1947. — [5] Motsvarar taxeringsåret 1948.

Vid beräkningen av statens inkomster under nästkommande budgetår har riksräkenskapsverket i första hand att med utgångspunkt från de sålunda redovisade taxeringsresultaten för verksamhetsåret 1947 uppskatta de framtida förändringarna i skatteunderlaget för tiden fram till våren 1950. Skat-

teunderlagets utveckling är härvid närmast avgörande allenast för de direkta statsskatternas avkastning, vilken avkastning emellertid numera representerar inemot hälften av driftbudgetens hela inkomstsumma. Skatteunderlagets utveckling är därjämte i väsentlig mån bestämmande för de indirekta statsskatternas avkastning liksom för de statliga affärsverkens bruttoinkomster.

Vid uppskattningen av skatteunderlagets utveckling under innevarande och nästkommande år samt de första månaderna av år 1950 är nödvändigt att verkställa särskilda kalkyler för å ena sidan fysiska personer och med dem likställda skattskyldiga och å andra sidan svenska aktiebolag. Vad först angår skatteunderlaget för fysiska personer bestämmes utvecklingen — såsom ock närmare framgår av sammanställningen i tabellen å s. 12 och 13 — väsentligen av inträdda eller väntade förändringar i enskildas inkomst av jordbruksfastighet, av rörelse och av arbetsanställning. Inkomsten av jordbruksfastighet, som för verksamhetsåret 1947 utvisar en nedgång av inemot 2 procent i jämförelse med närmast föregående år, har på grund av det goda skördeutfallet otvivelaktigt starkt ökats under år 1948. Riksräkenskapsverket har i huvudsak med ledning av de kalkyler, som ligga till grund för redan träffade uppgörelser mellan statsmakterna och jordbruksorganisationerna rörande prissättningen å jordbruksprodukter, uppskattat denna inkomstökning för jordbruket under år 1948 till 15 procent i jämförelse med år 1947. Inkomsten av rörelse utvisar för verksamhetsåret 1947 en ökning med drygt 5 procent i jämförelse med närmast föregående år. Vid bedömandet av denna ökning får hänsyn tagas till att sannolikt en viss överskjutning av inkomster från år 1947 till det helt skattefria året 1946 ägt rum. Med hänsyn härtill har riksräkenskapsverket, även om man måste räkna med en mindre gynnsam utveckling av rörelseinkomsten såsom en följd av den investeringsbegränsning och den nedskärning av importen, som ur allmänna ekonomiska synpunkter redan genomförts, ansett sig böra för rörelse förutsätta oförändrat inkomstläge under år 1948. Inkomsten av arbetsanställning slutligen, vilken förvärvskälla är den ojämförligt mest omfattande, har under verksamhetsåret 1947 stigit med något mer än 14 procent i jämförelse med närmast föregående år. Denna stegring har fortsatt även under innevarande år. Riksräkenskapsverket har i huvudsak med ledning av socialstyrelsens statistik över löneinkomsterna uppskattat den genomsnittliga stegringen under år 1948 av inkomsten av arbetsanställning till 10 procent i jämförelse med år 1947. Vad härefter beträffar de svenska aktiebolagen, torde den i det föregående konstaterade avsevärda nedgången i deras inkomster under år 1947 i ännu högre grad än nedgången under samma år av fysiska personers rörelseinkomster vara att återföra på omständigheter av bokföringsteknisk art. Genom att i samband med övergången till det nya uppbördssystemet skatten å 1945 års inkomster delvis och skatten å 1946 års inkomster helt efterskänkts, har möjlighet öppnats att med utnyttjande av den fria avskriv-

ningsrätten redovisa särskilt goda vinstresultat för nämnda delvis eller helt skattefria år och i motsvarande mån begränsa den skattepliktiga inkomsten för det därefter följande året. Å andra sidan torde även den mindre gynnsamma utveckling under innevarande år av andra företagsinkomster än jordbrukarinkomsterna, som man har att räkna med såsom en följd av den investeringsbegränsning och den nedskärning av importen, som redan genomförts, få tillskrivas större betydelse för aktiebolagens inkomster än för fysiska personers rörelseinkomster. Efter verkställd särskild undersökning rörande de för verksamhetsåret 1948 väntade taxeringsresultaten för de i riksräkenskapsverkets förenämnda register ingående storbolagen och med ledning av vissa allmänna överväganden har riksräkenskapsverket kommit till den uppfattningen, att taxeringsresultatet för samtliga aktiebolag för verksamhetsåret 1948 kan beräknas komma att icke i mera betydande grad vare sig under- eller överstiga motsvarande taxeringsresultat för år 1947.

Av avgörande betydelse för inkomstutvecklingen efter 1949 års ingång blir i vad mån strävandena att stabilisera lönenivån komma att krönas med framgång. Hänsyn får vidare tagas till verkningarna på produktionen och varuförsörjningen av den planerade ytterligare nedskärningen av importen. Även konstaterade tendenser till en försämring i prisläget för våra exportartiklar måste tillmätas stor betydelse. Det är givetvis ytterst vanskligt att bedöma verkningarna av den betydande ytterligare nedskärningen av importen. Även prisutvecklingen för exportprodukterna utgör självfallet en mycket oviss faktor.

Riksräkenskapsverket har vid sina beräkningar ansett sig böra utgå från att det skall bli möjligt att ernå en stabilisering av lönenivån. Då bristen på arbetskraft, såsom konjunkturinstitutet framhåller i sin rapport rörande konjunkturläget hösten 1948, alltjämt är ett av de dominerande dragen i svensk ekonomi, har riksräkenskapsverket vidare funnit sig kunna förutsätta, att sysselsättningen, oaktat verkningarna av den ytterligare importnedskärningen och den skärpta investeringsregleringen, skall komma att fortfarande vara mycket god. På grund av bland annat den alltjämt fortgående överflyttningen av arbetskraft från lägre betalda till högre betalda yrken m. m. synes man därför även vid en stabiliserad lönenivå kunna räkna med en viss ökning av inkomsten av arbetsanställning. Den goda skörden under år 1948 påverkar även 1949 års inkomst av jordbruksfastighet. På grund härav och med hänsyn till den tillämpade ordningen för prissättningen å jordbrukets produkter har riksräkenskapsverket ansett sig kunna räkna med oförändrad inkomst av jordbruksfastighet under år 1949 i jämförelse med år 1948. Andra företagsinkomster än jordbrukarinkomsterna, d. v. s. de svenska aktiebolagens inkomster och fysiska personers rörelseinkomster, kunna däremot för år 1949 och den närmaste tiden därefter komma att uppvisa en viss nedgång. De faktorer, som här framför allt spela in, nämligen den ytterligare nedskärningen av importen, den skärpta

regleringen av investeringarna och de delvis vikande exportpriserna, äro, såsom redan antytts, mycket svårbedömbara. Vidare har man att räkna med en del faktorer, som verka i motsatt riktning, därvid en viss ökning av exportvolymen torde komma i främsta rummet. Man synes knappast ha anledning förutsätta, att nedgången av ifrågavarande inkomster absolut sett skall komma att överstiga den påräkneliga ökningen av den totala inkomsten av arbetsanställning.

Såsom redan antytts, påverkas skatteunderlagets och därmed statsinkomsternas utveckling i väsentlig mån av förändringarna i utrikeshandeln. För vissa av driftbudgetens inkomsttitlar är importens utveckling av direkt avgörande betydelse för inkomstutfallet. Den betydande ytterligare nedskärning av importen, som planerats, beräknas sålunda medföra en ytterligare nedgång under år 1949 och den närmaste tiden därefter av inkomsterna av tullmedel samt inkomsterna av sådan varuskatt, som uppbäres av tullverket, ävensom förhindra en eljest väntad stegring av inkomsterna av fordonsskatt. Vidare har, vad angår margarinaccisen, räknats med en förskjutning av matfettskonsumtionen i riktning mot en ökning av smörkonsumtionen. Det har emellertid förutsatts, att vår nuvarande livsmedels- och bränsleförsörjning skall kunna upprätthållas och att inga ytterligare ransoneringar skola bli erforderliga. I enlighet härmed har räknats med i huvudsak oförändrade inkomster i fråga om varuskatten å choklad och konfektyrer samt kaffeskatten, av vilka skatter den förra representerar huvuddelen av de å inkomsttiteln varuskatt inflytande inkomsterna. På grund av omläggning i viss utsträckning av bensinimporten från raffinerad bensin till råolja väntas importnedskärningen icke heller medföra någon nedgång i inkomsterna av bensinskatten. För tobaksskattens del förutsättes den skärpta importregleringen medföra allenast den ändringen, att utländska cigarretter i viss utsträckning få ersättas med inom landet tillverkade cigarretter.

Vad slutligen angår de affärsdrivande verkens avkastning, har riksräkenskapsverket i överensstämmelse med sitt tidigare gjorda antagande om en stabiliserad lönenivå förutsatt, att de rörliga tilläggen skola utgå enligt nu gällande grunder.

Det må slutligen erinras, att de här gjorda beräkningarna äro grundade på förutsättningen, att den ekonomiska utvecklingen icke störes genom mera omfattande arbetskonflikter.

Enligt tidigare gällande regler för uppbörden av statens inkomster har en väsentlig del av driftbudgetens inkomster under ett visst budgetår, nämligen inkomst- och förmögenhetsskatten och därmed likställda skatter, hänfört sig till de ekonomiska förhållandena under en vid riksstatens fastställande förfluten tid. Efter uppbördsreformens genomförande hänför sig avkastningen under ett visst budgetår av motsvarande skatter, vilka representera inemot hälften av driftbudgetens hela inkomstsumma, väsentligen

till samma budgetårs inkomstförhållanden. Denna reform har alltså fört med sig, att budgetens inkomstsiffror numera i stort sett genomgående måste beräknas med ledning av ett bedömande av de ekonomiska förhållandena under den tid budgeten omfattar. Omläggningen av uppbördsförfarandet har sålunda, såsom riksräkenskapsverket också framhållit i tidigare inkomstberäkningar, lett till ett försvagande av den säkerhet i inkomstberäkningarna, som förelåg under det äldre uppbördssystemets tid.

Taxeringsresultatet för det verksamhetsår, som gått till ända närmast före ingången av det budgetår, som inkomstberäkningen avser, har dock alltjämt betydelse i så måtto, att det är avgörande för storleken av kvarstående skatt respektive för storleken av för mycket erlagd preliminär skatt, som under senare hälften av detta budgetår skall erläggas respektive restitueras. Såsom framgår av den efterföljande beräkningen av inkomsttiteln för preliminär skatt å inkomst och förmögenhet m. m., kan den totala differensen mellan erlagd preliminär skatt och debiterad slutlig skatt bli synnerligen betydande. För nästkommande budgetår är beräkningen av denna differens förenad med avsevärda osäkerhetsmoment, emedan erfarenhet ännu saknas rörande tillämpningen av de från och med verksamhetsåret 1948 gällande nya skatteskalorna.

Ett ytterligare osäkerhetsmoment i beräkningarna, som tillkommit genom omläggningen av uppbördsförfarandet, är, såsom framgår av den efterföljande beräkningen av inkomsttiteln för preliminär skatt å inkomst och förmögenhet m. m., att hänföra till det förhållandet, att beloppet av den preliminära skatt, som skall erläggas med avseende å kommunal inkomstskatt under de två sista uppbördsterminerna under det budgetår beräkningen avser, måste — liksom delvis är fallet med beloppet av utbetalningarna till kommunerna under senare hälften av budgetåret — beräknas på basis av enbart antaganden rörande storleken av kommunala utdebiteringar, som beslutas i det närmaste ett år efter beräkningens verkställande. Härigenom uppkommande felaktigheter i beräkningarna kunna ingalunda förutsättas eliminera varandra, enär såsom också framgår av det följande det belopp, som under en viss tidsperiod inflyter i preliminär skatt med avseende å kommunal inkomstskatt, kan vara av en helt annan storleksordning än det belopp, som under samma tidsperiod utbetalas till kommunerna av sådan skatt.

Resultatet av riksräkenskapsverkets inkomstberäkning återgives i den härvid fogade tabellen (bilaga D) med specifikation av inkomsterna å driftbudgeten för budgetåret 1949/50. Beträffande de i denna tabell för de särskilda inkomsttitlarna beräknade beloppen får riksräkenskapsverket härefter anföra följande.

A. Egentliga statsinkomster.

I. Skatter.

1. Skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse.

Preliminär skatt å inkomst och förmögenhet m. m.

Å inkomsttiteln preliminär skatt å inkomst och förmögenhet m. m. redovisas å ena sidan uppbörden av såväl statsskatter som kommunala skatter och å andra sidan utbetalningar av skattebelopp till kommunerna. Över inkomsttiteln i fråga redovisas jämväl uppbörden av vissa medel såsom skogsvårdsavgifter, folkpensionsavgifter och annuiteter å avdikningslån och å förskott för avlösning av frälseräntor, vilka skola omföras till andra riksstatstitlar, ävensom olycksfallsförsäkringsavgifter.

De statsskatter, vilka under budgetåret 1948/49 bliva föremål för redovisning å förevarande inkomsttitel, utgöras av dels de förutvarande statliga skatterna statlig inkomst- och förmögenhetsskatt, värnskatt och särskild skatt å förmögenhet, dels ock de nya statsskatterna statlig inkomstskatt och statlig förmögenhetsskatt. De kommunala skatterna utgöras av allmän kommunalskatt, landstingsmedel och tingshusmedel, allt i form av dels fastighetsskatt och dels inkomstskatt, ävensom skogsaccis. Den faktiska uppbörd av olika slags skatter och avgifter m. m., som beräknas i första hand inflyta till statsverket å denna inkomsttitel, skall disponeras sålunda, att *dels* debiterade skogsvårdsavgifter och folkpensionsavgifter omföras till vederbörliga riksstatstitlar, varjämte beloppen av under budgetåret debiterade olycksfallsförsäkringsavgifter och annuiteter ävenledes skola i sin helhet avföras från inkomsttiteln, *dels ock* till kommunerna utbetalas fastighetsskatt, kommunal inkomstskatt, skogsaccis, landstingsmedel och tingshusmedel. Inkomsttiteln belastas slutligen av restitutioner. Skillnaden mellan den faktiska uppbörden och de sammanlagda utgifterna kommer att utgöra den nettoinkomst för statsverket, som motsvarar den i riksstaten upptagna inkomsttiteln preliminär skatt å inkomst och förmögenhet m. m.

Beträffande konstruktionen av den statliga inkomst- och förmögenhetsskatten, värnskatten och den särskilda skatten å förmögenhet — vilka skatter påföras i avseende å inkomst och förmögenhet, som intjänats respektive ägts före utgången av år 1947 — har en redogörelse lämnats senast i riksräkenskapsverkets inkomstberäkning för budgetåret 1948/49. Riksräkenskapsverket tillåter sig i detta sammanhang hänvisa till densamma.

Den av 1947 års riksdag beslutade omläggningen av den direkta statsbeskattningen, varom bestämmelser återfinnas i förordningarna den 26 juli 1947, nr 576 och 577, trädde i kraft den 1 januari 1948 och innebär i huvudsak följande.

Vad angår skattesystemet och skatteskalan för inkomstbeskattningen av

fysiska personer, har den förutvarande kombinationen mellan inkomst- och förmögenhetsbeskattningen upphört. Den statliga beskattningen av inkomst och förmögenhet skall sålunda ske genom två från varandra fristående skatter, en inkomstskatt och en förmögenhetsskatt. Anordningen med en rörlig bottenskatt och en fast tilläggsskatt (den senare för beskattningsbara belopp över 8 000 kronor) har upphävts. Den statliga inkomstskatten skall sålunda utgå efter en enda progressiv skatteskala och vara i sin helhet rörlig, dock med maximering enligt särskilda regler. Inkomstskatteskalan i det nya systemet har konstruerats så, att detta tillämpat på skatteunderlaget vid 1945 års taxering och med hänsyn tagen till de föreslagna ändringarna i fråga om ortsavdragen vid grundbeloppsnivå skulle avkasta omkring 260 miljoner kronor mindre än det dåvarande skattesystemet. Grundbeloppet för inkomstskatten stiger från 10 procent, när den beskattningsbara inkomsten icke överstiger 1 000 kronor, till 70 procent för den del av den beskattningsbara inkomsten, som överstiger 200 000 kronor. 1947 års riksdag har beslutat, att den statliga inkomstskatten skall utgå med 100 procent av grundbeloppen i preliminär skatt för senare hälften av budgetåret 1947/48, och 1948 års riksdag har beslutat, att samma procenttal skall ingå i preliminär skatt för hela budgetåret 1948/49.

Ändrade bestämmelser ha genomförts beträffande familjebeskattningen. Den förutvarande uppdelningen av ortsavdraget i grundavdrag och familjeavdrag har upphört, likaså har bankningen försvunnit. Dyrortsgrupperingen av ortsavdragen har bibehållits, men spännvidden mellan högsta och lägsta ortsgrupp har minskats. Ortsavdraget för gift skattskyldig har höjts, ortsavdraget för ensamstående skattskyldig har bestämts till ungefär två tredjedelar av ortsavdraget för makar; reduktionen av ortsavdraget för ensamstående med stigande taxerat belopp har bibehållits. Systemet med barnavdrag har avskaffats och ersatts av ett system med direkta skattefria barnbidrag å 260 kronor per barn.

Den s k. sambeskattningen av äkta makar har lindrats såtillvida som förvärvsarbetande gift kvinna berättigats till ett särskilt avdrag motsvarande hälften av hennes arbetsinkomst, dock högst 1 000 kronor.

Även i fråga om inkomstbeskattningen av juridiska personer ha väsentliga ändringar genomförts. För svenska aktiebolag, svenska försäkringsanstalter, som icke äro aktiebolag, sparbankernas säkerhetskassa samt vissa utländska juridiska personer skall den statliga inkomstskatten utgöra 40 procent av den beskattningsbara inkomsten, i den mån försäkringsanstalterna icke driva livförsäkringsrörelse, i vilket fall skatten skall utgöra 25 procent av den beskattningsbara inkomsten. För svenska ekonomiska föreningar, sparbanker, Sveriges allmänna hypoteksbank, konungariket Sveriges stadshypotekskassa, hypoteksföreningar, svenska bostadskreditkassan och bostadskreditföreningar skall skatten utgöra 32 procent av den beskattningsbara inkomsten. För andra skattskyldiga juridiska personer skall skatten utgöra 15 procent av den beskattningsbara inkomsten.

Förmögenhetsskatten, som skall utgå som en enda enhetlig skatt och vara helt fristående från inkomstskatten, skall uttagas efter en progressiv skatteskala, så beskaffad, att när den beskattningsbara förmögenheten icke överstiger 30 000 kronor, någon skatt icke utgår, och skatten sedan stiger från 6 promille till 18 promille, sistnämnda skattesats för den del av den beskattningsbara förmögenheten, som överstiger 300 000 kronor. För vissa juridiska personer utgår statlig förmögenhetsskatt med 1½ promille av den del av den beskattningsbara förmögenheten, som överstiger 5 000 kronor.

För den kommunala fastighetsskatten och den kommunala inkomstskatten gälla bestämmelserna i 1928 års kommunalskattelag, och skogsaccisen utgår enligt lagen den 28 september 1928 (nr 377) om skogsaccis. Skogsaccis upphör emellertid att utgå efter 1948 års slut. Landstingsmedel utgå enligt lagen om landsting den 20 juni 1924 (nr 349). Tingshusmedel utdebiteras enligt förordningen den 31 december 1945 om utdebitering av tingshusmedel (nr 903).

Skogsvårdsavgift skall erläggas enligt förordningen den 28 juni 1946 (nr 324) om skogsvårdsavgift. Folkpensionsavgifterna utgå enligt lagen den 29 juni 1946 (nr 431) om folkpensionering. Beträffande olycksfallsförsäkringsavgifter gäller förordningen den 31 mars 1922 (nr 130) angående uppbörd av avgifter för försäkringar i riksförsäkringsanstalten jämlikt lagen om försäkring för olycksfall i arbete.

Enligt uppbördsförordningen den 31 december 1945, vilken trädde i kraft den 1 januari 1947, gäller att under det år inkomst förvärvas eller förmögenhet äges skall utgå preliminär skatt, beräknad så att den kan antagas väsentligen täcka den slutliga skatt, som efter verkställd taxering påföres för inkomsten och förmögenheten i fråga.

Den preliminära skatten utgår dels i form av preliminär A-skatt, dels i form av preliminär B- respektive C-skatt. A-skatten utgår enligt skattetabeller eller efter viss procent av uppburen löneinkomst. B- och C-skatterna debiteras på grundval av preliminär taxering.

Debitering och uppbörd sker gemensamt av krono- och kommunalutskylder inklusive de tidigare nämnda avgifterna. Preliminärskatten förfaller till betalning under mars, maj, juli, september, november och januari under uppbördsåret, vilket omfattar tiden från och med mars det ena året till och med februari påföljande år. Sedan taxering blivit verkställd och den slutliga skatten uträknats, sker en avräkning, varvid den skattskyldige gottskrives i fråga om A-skatt det influtna beloppet jämte i förekommande fall s. k. särskilt uppdebiterat belopp samt i fråga om B- och C-skatt den debiterade preliminärskattens belopp. Understiger vid avräkningen den preliminära skatten motsvarande slutliga skatt, förfaller skillnaden med viss stadgad begränsning till betalning såsom kvarstående skatt. Överstiger däremot den preliminära skatten motsvarande slutliga skatt, återbetalas med vissa begränsningar det överskjutande beloppet till den skattskyldige. Fastighetsskatten, vilken icke uttages preliminärt, förfaller till betalning såsom slutlig

skatt i september, november och januari. Under uppbördsåret förfaller vidare tillkommande skatt, varmed i huvudsak förstås skatt, som debiteras på grund av beslut, vilket fattats av prövningsnämnd senare än den 10 oktober taxeringsåret eller av kammarrätten eller Kungl. Maj:t eller som avser eftertaxering.

Arbetsgivarnas skyldighet att verkställa löneavdrag för skatt avser såväl preliminär skatt som kvarstående skatt, varvid gäller, att kvarstående skatt utgår i första hand.

I fall, då detta kan förväntas medföra att preliminärskattens slutbelopp bättre kommer att anpassas till den slutliga skatten, äga de lokala skattemyndigheterna att på framställning av den skattskyldige eller på eget initiativ under uppbördsåret vidtaga jämkning av den preliminärskatt, som eljest skulle utgå.

Slutligen bör erinras om, att till kommunerna skall enligt särskilda regler utbetalas vad de beslutat utdebitera såsom skatt utan avdrag för restfört belopp. Uppkommande förlust å restantier stannar helt å statsverket.

Jämlikt övergångsbestämmelserna till uppbördsförordningen gällde bland annat, att fastighetsskatten på grund av 1946 års taxering förföll till betalning i mars, maj och juli 1947 och att fastighetsskatten på grund av 1947 års taxering — vilken efterskänktes med två tredjedelar — förföll med återstående del till betalning i mars 1948. På grund av övergångsbestämmelserna har vidare påförts skatt för inkomstökning under åren 1945 och 1946. Uppbörd av sådan skatt äger rum under uppbördsåret 1948—1949. Under viss förutsättning må emellertid uppbörd av skatt för inkomstökning under år 1946 ske under uppbördsåret 1949—1950.

Beräkningen av inkomsten å riksstatstiteln preliminär skatt å inkomst och förmögenhet m. m. kommer i det följande att avse såväl budgetåret 1948/49 som budgetåret 1949/50.

Av den tidigare lämnade redogörelsen framgår, att nettoinkomsten för statsverket å förevarande riksstatstitel under ett budgetår utgöres av skillnaden mellan, å ena sidan, å titeln redovisade skatteintäkter och, å andra sidan, utbetalningar av kommunerna tillkommande skattemedel, återbetalningar av överskjutande preliminär skatt till de skattskyldiga samt omföringar till andra riksstatstitlar m. m.

Vid uppskattningen av bruttoinkomsten lämnar den inom riksräkenskapsverket förda uppbördsstatistiken vägledning. Denna statistik utvisar beloppet av vid skatteuppbörden influtna belopp, som avse preliminär A-skatt respektive preliminär B- och C-skatt. Vägledning erhålles även av de uppgifter avseende totalt influten skatt under varje månad, vilka under hand överlämnas till riksräkenskapsverket från generalpoststyrelsen.

På grundval av nämnda material har riksräkenskapsverket kunnat beräkna uppbörden av preliminärskatt under innevarande uppbördsår.

Beträffande utvecklingen av den preliminära A-skatten kan man utgå

från att denna skatt med hänsyn till sin karaktär av egentlig källskatt kommer att nära följa löneinkomstens förändringar. Motsvarande kan icke antagas gälla beträffande B- och C-skatterna. Storleken av sistnämnda skatter bestämmes i princip efter preliminär taxering, vilken dock icke utföres av de vanliga taxeringsorganen och vid vilken man saknar de fasta hållpunkter, som dessa organ ha i de efter inkomstårets utgång avgivna självdeklarationerna, i regel grundade på verkställda bokslut. Visserligen ingår i preliminärskattesystemet, att preliminära självdeklarationer kunna och under vissa förutsättningar skola avgivas, men sådana deklarationer bygga likväl allenast på bedömanden i förhand. Som regel torde väl kunna antagas, att skattskyldiga, vilka erlägga preliminär B- och C-skatt, vid ett gynnsamt bedömande av inkomstutvecklingen äro benägna att låta den senast fastställda taxeringen utgöra underlag för preliminärbeskattningen, medan de i tider då anledning till ett mera pessimistiskt bedömande föreligger bliva än mera angelägna om en försiktig förhandsuppskattning. I detta senare sammanhang kan likviditetssynpunkten självfallet icke förbises.

Vid uppskattningen av den preliminärskatt, som kan förväntas inflyta under uppbördsåret 1949—1950, har riksräkenskapsverket med beaktande av de nyss anförda synpunkterna ansett sig böra med utgångspunkt från taxeringsutfallet i fråga om verksamhetsåret 1947 (s. 12 och 13) och den beräknade inkomstutvecklingen under verksamhetsåret 1948 räkna med någon stegring av skatteunderlaget för verksamhetsåret 1949 och den inflytande preliminärskatten under uppbördsåret 1949—1950. Även för uppbördsåret 1950—1951 har riksräkenskapsverket ansett sig böra räkna med ytterligare någon stegring.

Såsom förut nämnts blir i samband med att ett visst års preliminärskatt avräknas från den slutliga skatten för samma år det belopp, som återstår att erlägga, påfört de skattskyldiga såsom kvarstående skatt. Detta har första gången inträffat i samband med den nu företagna avräkningen beträffande skatten för 1947 års inkomst och förmögenhet. Enligt av riksräkenskapsverket från länsstyrelserna infordrade uppgifter uppgår den kvarstående skatten till omkring 830 miljoner kronor. Såsom framgår av det följande skall emellertid, å andra sidan, restitueras ett belopp av drygt 150 miljoner kronor.

Det vill förefalla som om den betydande storleken av denna kvarstående skatt delvis vore av tillfällig natur. Flera omständigheter, vilka äga samband med preliminärskatteuppbörden under uppbördsåret 1947—1948, tala för det berättigade i ett sådant antagande. Det må erinras om att beträffande löntagare tillämpades under januari och delvis under februari 1947 procentavdrag efter i allmänhet 10 procent av utbetalad lön i stället för de senare avdragen efter tabell, vilket ledde till ett alltför lågt skatteuttag. Även de procentuella avdrag vid ackordslöneutbetalningar, vilka tillämpades under första tiden av det nya uppbördsförfarandet, medförde liknande resultat. I fråga om sådana skattskyldiga, vilka erlagt preliminär B-skatt un-

der 1947, är att märka att till grund för debiteringen av sådan skatt i allmänhet torde ha legat 1946 års taxering, d. v. s. inkomsten under år 1945. Det må erinras, att inkomstökningen beträffande inkomst av jordbruksfastighet och av rörelse — vilka förvärvskällor regelmässigt bliva föremål för preliminärbeskattning i form av preliminär B-skatt — varit särskilt betydande från verksamhetsåret 1945 till verksamhetsåret 1947.

Med hänsyn till nu berörda förhållanden synes det försvarligt att räkna med att den kvarstående skatten vid avräkningen på grundval av 1949 års taxering av preliminärskatten för år 1948 gentemot den slutliga skatten för samma år skall utvisa någon nedgång. En inom riksräkenskapsverket utförd direkt kalkyl av den slutliga skatt, som kan beräknas komma att sammanlagt bliva påförd 1948 års inkomst och förmögenhet, sammanställd med beloppet av den preliminära skatt, som enligt vad förut nämnts beräknats komma att inflyta såsom preliminär skatt under uppbördsåret 1948—1949, talar i samma riktning.

I fråga om den kvarstående skatten på grund av 1948 års taxering har i proposition nr 319 till 1948 års riksdag föreslagits visst anstånd med inbetalningen, i följd varav kan förväntas att densamma skall komma att förfalla till betalning med i stort sett halva sitt belopp i maj 1949 och med sin återstående del i september samma år. Uppbörden av nämnda skatt skulle sålunda komma att fördelas lika på budgetåren 1948/49 och 1949/50.

Skatt på inkomstökning, som endast till obetydlig del förfallit till betalning redan under budgetåret 1947/48, kan beräknas komma att inflyta under budgetåret 1948/49 med i runt tal 100 miljoner kronor och under budgetåret 1949/50 med 20 à 30 miljoner kronor.

Till de hittills berörda inkomsterna å titeln skall läggas det beräknade beloppet av inflytande restantier.

Riksräkenskapsverket övergår härefter till att beräkna storleken av de inledningsvis omnämnda utbetalningar och omföringar från riksstatstiteln, vilka komma att belasta denna under budgetåren 1948/49 och 1949/50.

Den mest betydande posten på utgiftssidan utgöres av utbetalningarna av kommunalskattemedel. Kommunernas fordran på statsverket framräknas per den 1 januari varje kalenderår och utbetalas i fyra lika delar medio varje kvartal under samma kalenderår. Den bestämmes i huvudsak av tre faktorer, nämligen förskottet på den kommunala inkomstskatten, den debiterade fastighetsskatten samt slutavräkningen på det två år tidigare uppburna förskottet å den kommunala inkomstskatten.

Beträffande utbetalningarna under budgetåret 1948/49 äro dessa kända för första hälften av budgetåret. För senare hälften av budgetåret 1948/49 bliva de beroende av storleken av kommunernas fordran för kalenderåret 1949. Vid beräkningen av denna har man att i första hand taga hänsyn till förskottet å kommunal inkomstskatt för 1949, vilket till storleken utgör produkten av det vid inkomsttaxeringen under 1948 framkomna skatteun-

derlaget och den under hösten samma år beslutade utdebiteringen. Med ledning av tillgängliga uppgifter om den beskattningsbara inkomstens storlek och inhämtade upplysningar om den kommunala utdebiteringen har riksräkenskapsverket beräknat utbetalningarna av förskott å kommunal inkomstskatt under kalenderåret 1949 till omkring 1 400 miljoner kronor. Utbetalningarna av fastighetsskatt ha för samma kalenderår beräknats till 170 miljoner kronor. Slutavräkningen på det under kalenderåret 1947 utbetalade förskottet å kommunal inkomstskatt, i runt tal 1 000 miljoner kronor, har med hänsyn till det kommunala inkomstskatteunderlagets ökning från 1946 års till 1948 års taxering samt med ledning av införskaffade uppgifter rörande förändringarna i den kommunala utdebiteringen beräknats till omkring 375 miljoner kronor. Under kalenderåret 1949 skall vidare till kommunerna utbetalas kommunernas andel i skatt på inkomstökning enligt övergångsbestämmelserna till uppbördsförordningen. Den i denna form debiterade kommunalskatten utgör enligt från statistiska centralbyrån erhållen uppgift 38 miljoner kronor. Sammanlagt skulle sålunda utbetalningarna under kalenderåret 1949 kunna beräknas till i runt tal 2 000 miljoner kronor. Hälften av detta belopp skall utbetalas under senare hälften av budgetåret 1948/49. Då utbetalningarna under första hälften av samma budgetår — vilka såsom tidigare nämnts äro kända — uppgå till 720 miljoner kronor, kan riksstatstiteln beräknas komma att under budgetåret 1948/49 belastas med utbetalningar till kommunerna å i runt tal 1 720 miljoner kronor.

Motsvarande utbetalningar under budgetåret 1949/50 skulle enligt det föregående för budgetårets första hälft uppgå till 1 000 miljoner kronor. För senare hälften av samma budgetår ha de med hänsyn till den tidigare antagna inkomstutvecklingen under år 1948 (s. 14—16) och under förutsättning av i stort sett oförändrad kommunal utdebitering för år 1950 beräknats till drygt 900 miljoner kronor.

Från riksstatstiteln skola vidare utanordnas restitutioner av överskjutande preliminärskatt. Dessa restitutioner ha för budgetåret 1948/49 med ledning av de uppgifter, som hittills stått att erhålla, beräknats till omkring 150 miljoner kronor. För budgetåret 1949/50 beräknas de komma att uppgå till något högre belopp.

Titeln skall vidare belastas med omföringar av pensionsavgifter, olycksfallsförsäkringsavgifter, skogsvårdsavgifter, annuiteter m. m. Beträffande pensionsavgifterna kan det belopp, som för budgetåret 1948/49 skall omföras till vederbörlig riksstatstitel, beräknas uppgå till 170 miljoner kronor, i vilket belopp ingår en korrigeringspost hänförlig till budgetåret 1947/48. Sammanlagt kunna de ifrågavarande omföringarna beräknas uppgå för budgetåret 1948/49 till 190 miljoner kronor och för budgetåret 1949/50 till 160 miljoner kronor.

De beräkningar, för vilka ovan redogjorts, ha lett till det resultatet, att inkomsterna å riksstatstiteln skulle komma att uppgå för budgetåret 1948/49

till omkring 3 900 miljoner kronor och för budgetåret 1949/50 till omkring 4 500 miljoner kronor, varvid differensen till betydande del förklaras av det anstånd i fråga om erläggande av kvarstående skatt på grund av 1948 års taxering, varom proposition framlagts av innebörd att ifrågavarande kvarstående skatt i stället för att helt förfalla till betalning under budgetåret 1948/49 skulle komma att fördelas i stort sett lika på de båda budgetåren.

Utgifterna å titeln skulle för budgetåret 1948/49 komma att något överstiga 2 000 miljoner kronor och för budgetåret 1949/50 komma att uppgå till drygt 2 200 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket uppskattar utfallet av inkomsttiteln preliminär skatt å inkomst och förmögenhet m. m. för budgetåret 1948/49 till i runt tal 1 900 000 000 kronor.

Under framhållande av att beräkningen av denna riksstatstitel är förenad med särskilda svårigheter på grund av att tillräcklig erfarenhet ännu ej vunnits i fråga om verkningarna av vare sig det från och med innevarande år tillämpade skattesystemet eller det nya uppbördssystemet och med understrykande jämväl av ovissheten i de gjorda antagandena om den kommande inkomstutvecklingen förordar riksräkenskapsverket, att inkomsttiteln preliminär skatt å inkomst och förmögenhet m. m. i riksstaten för budgetåret 1949/50 uppföres med 2 300 000 000 kronor.

Om anstånd medgives med erläggandet jämväl av kvarstående skatt på grund av 1949 års taxering, komma emellertid inkomsterna å titeln att reduceras i motsvarande mån.

Kupongskatt.

Enligt förordning den 12 februari 1943 (nr 44) om kupongskatt skola i utlandet bosatta och vissa med dem likställda aktieägare erlägga inkomst- och förmögenhetsskatt i form av kupongskatt för utdelning å aktie i svenskt aktiebolag. Kupongskatten utgår med 20 procent av utdelningen. Skatten innehålles vid utdelningens lyftande och inbetalas av bolagen till ett under överståthållarämbetet lydande organ, benämnt kupongskattekontoret.

Kupongskatten har under nedan angivna budgetår influtit med följande belopp:

Budgetår	Milj. kr.	Budgetår	Milj. kr.
1943/44	5·27	1946/47	5·67
1944/45	4·87	1947/48	6·48
1945/46	5·15		

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 25 oktober 1948 har överståthållarämbetet beräknat inkomsten av kupongskatt till 6,00 miljoner kronor för ett vart av budgetåren 1948/49 och 1949/50.

I enlighet med överståthållarämbetets beräkning har riksräkenskapsverket upptagit inkomsten av kupongskatt under budgetåret 1949/50 till 6 000 000 kronor.

Utskiftningsskatt och ersättningsskatt.

Utskiftningsskatten utgår från och med år 1940 efter 30 procent. Under budgetåret 1947/48 ha utskiftningsskatt och ersättningsskatt lämnat en behållen inkomst av 3,07 miljoner kronor. Vid 1948 års taxering har enligt uppgift från statistiska centralbyrån utskiftningsskatt debiterats med 1,8 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket har upptagit utskiftningsskatt och ersättningsskatt för budgetåret 1949/50 till 1 000 000 kronor.

Skogsvårdsavgifter.

Enligt förordning den 28 juni 1946 (nr 324) om skogsvårdsavgift skall sådan avgift erläggas för jordbruksfastighet, vilken vid fastighetstaxering åsatts särskilda värden för skogsmark och växande skog, dock med vissa undantag. Dessa taxeringsvärden ha av 1944 års skogsvårdsstyrelseutredning uppskattats till cirka 3 miljarder kronor. Avgiften utgår i förhållande till nämnda taxeringsvärden, dock med högst en och en halv promille. För varje år bestämmes, med vilket promilletal avgiften för det året skall utgå.

Skogsvårdsavgiften inflöt under budgetåren 1946/47 och 1947/48 med 4,16 respektive 5,09 miljoner kronor mot beräknade 4,00 respektive 4,50 miljoner kronor. I riksstaten för budgetåret 1948/49 är titeln upptagen till 4,50 miljoner kronor.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 15 oktober 1948 har skogsstyrelsen meddelat, att Kungl. Maj:t i överensstämmelse med riksdagens beslut bestämt, att avgiften för år 1948 skall utgå efter en promillesats av en och en halv. Vid tillämpning av samma promilletal för år 1949 samt med utgångspunkt från skogsvårdsstyrelseutredningens uppskattning av det sammanlagda taxeringsvärdet kunde ifrågavarande inkomster för vart och ett av budgetåren 1948/49 och 1949/50 beräknas till 4,50 miljoner kronor. Skogsstyrelsen har emellertid ansett, att detta belopp med hänsyn till inkomsttillflödet under budgetåret 1947/48 kan höjas till 5,00 miljoner kronor.

Under förutsättning, att skogsvårdsavgiften för år 1949 fastställes att utgå efter oförändrat promilletal, förordar riksräkenskapsverket, att inkomsttiteln skogsvårdsavgifter i riksstaten för budgetåret 1949/50 upptages till 5 000 000 kronor.

Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter.

De under denna titel redovisade inkomsterna uppgingo under budgetåret 1947/48 till 198 133 kronor. För de tolv månaderna oktober 1947—september 1948 har uppbörden utgjort 180 543 kronor.

Riksräkenskapsverket beräknar inkomsterna å inkomsttiteln bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter för budgetåret 1948/49 till 150 000 kronor samt förordar, att titeln i riksstaten för budgetåret 1949/50 upptages till likaledes 150 000 kronor.

Arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt, lotterivinstskatt, omsättnings- och expeditionsstämplar m. m.

I riksstaten för budgetåret 1947/48 blevo de inkomster, vilka tidigare redovisats under inkomsttiteln stämpelmedel, uppdelade på de tre titlarna arvsskatt och gåvoskatt, lotterivinstskatt samt omsättnings- och expeditionsstämplar m. m. Den förstnämnda titeln, vilken i riksstaten för budgetåret 1948/49 erhållit den ändrade benämningen arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt, avser även den från och med den 1 januari 1948 införda kvarlåtenskapsskatten. De beräknade och behållna inkomsterna av ifrågavarande medel under budgetåret 1938/39 samt de senast förflutna fyra budgetåren framgå av efterföljande sammanställning, i vilken under budgetåret 1947/48 influten kvarlåtenskapsskatt, 0,25 miljon kronor, sammanförts med arvsskatt (miljoner kronor).

Budgetår	Arvsskatt och gåvoskatt: Stämpel å bouppteckningar	Stämpel å gåvobrev	Uppbörd genom länsstyrelserna	Restitutioner	Summa arvsskatt och gåvoskatt	Lotterivinstskatt	Omsättnings- och expeditionsstämplar m. m.	Summa inkomst	Beräknad inkomst
1938/39	·	·	0·24	0·85	37·17	4·89	27·38	69·44	65·00
1944/45	25·80	5·04	0·57	0·48	30·93	17·41	34·66	83·00	70·00
1945/46	29·46	16·40	0·59	0·90	45·55	20·81	43·77	110·13	80·00
1946/47	33·27	25·74	0·59	1·59	58·01	23·95	50·14	132·10	100·00
1947/48	27·62	42·79	0·75	0·87	70·29	26·25	58·02	154·56	125·00

Det torde här få erinras om att den totala stämpelmedelsleveransen till statsverket från generalpoststyrelsen under ett budgetår motsvarar den verkliga uppbörden under tiden från och med juni månad det ena kalenderåret till och med maj månad påföljande år.

A r v s l o t t s s k a t t, g å v o s k a t t o c h k v a r l å t e n s k a p s s k a t t.

Denna inkomsttitel är i riksstaten för budgetåret 1948/49 upptagen till 85 miljoner kronor.

Generalpoststyrelsen, som i skrivelse till riksräkenskapsverket den 12 november 1948 lämnat beräkning av inkomsterna av stämpelmedel för såväl löpande som nästkommande budgetår samt till stöd för denna beräkning åberopat en vid skrivelsen fogad promemoria, har i denna promemoria till förklaring av den obetydliga inkomsten av kvarlåtenskapsskatt under budgetåret 1947/48 erinrat om att bouppteckning — vilken ligger till grund för uttagande av såväl arvs- som kvarlåtenskapsskatt — skall upprättas inom tre månader från dödsfallet och ingivas för vederbörlig registrering inom en månad efter upprättandet samt att arvs- och kvarlåtenskapsskatt skall, i den mån anstånd ej medgivits, erläggas inom sex veckor efter det beslut om skattens fastställande meddelats. I promemorian framhålles vidare, att den gåvoskatt, som influtit under de första fyra à fem månaderna av år 1948, till största delen torde hänföra sig till gåvor, vilka fullbordats före den 1

januari 1948, d. v. s. före ikraftträdandet av den nya lagstiftningen om kvarlåtenskapsskatt. Till närmare belysande härav meddelas, att inkomsterna av gåvoskatt under tiden september 1947—maj 1948 utgjort för september 0,9, för oktober 2,0, för november 4,0, för december 9,6, för januari 12,0, för februari 2,9, för mars 3,3, för april 2,5 och för maj 1,6 miljoner kronor.

I anslutning härtill anföres i fråga om beräkningen av inkomsterna av arvsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt bland annat följande:

»Vid beräknandet av arvsskattens storlek för innevarande budgetår, torde man, med hänsyn till att uppbörden av denna skatt företer jämförelsevis ringa avvikelser år från år, kunna utgå från arvsskatteuppbörden under den hittills förflutna delen av innevarande kalenderår. Vid beräkningen uppdelas sagda uppbörd dels i normal uppbörd, d. v. s. den sammanlagda uppbörden med frånräknande av mera tillfällig uppbörd av större skattebelopp, vilka var för sig överstiga 100 000 kronor, dels ock i förenämnda uppbörd av tillfällig beskaffenhet.

Den normala uppbörden har under tiden januari—oktober 1948 belöpt sig till 16 889 929 kronor (motsvarande belopp under tiden januari—oktober 1947 utgjorde 21 359 435 kronor). I medeltal per månad har den sålunda utgjort omkring 1,7 miljoner kronor. Med ungefär samma medeltalsbelopp synes man kunna räkna under de återstående månaderna av innevarande budgetår. Den tillfälliga uppbörden har under motsvarande tid uppgått till 6 551 518 kronor (mot 3 790 000 kronor under samma tid år 1947) eller 0,6 miljon kronor i genomsnitt per månad.

Nedanstående tablå utvisar arvsskatteuppbördens storlek under vart och ett av budgetåren fr. o. m. 1943/44 t. o. m. 1947/48.

Budgetår	Belopp milj. kr.
1943/44	27·0
1944/45	26·6
1945/46	28·6
1946/47	33·1
1947/48	27·9

På grund av vad nu sagts skulle nettouppbörden av arvsskatt för innevarande budgetår kunna beräknas på följande sätt:

Verklig uppbörd under tiden juni—oktober 1948	12·4	milj. kr.
Beräknad normal uppbörd för tiden november 1948—maj 1949 (7 × 1·7)	11·9	» »
Beräknad uppbörd av tillfällig natur för tiden november 1948—maj 1949 (7 × 0·6)	4·2	» »
Summa	28·5	milj. kr.

Här kan nämnas, att generalpoststyrelsen i skrivelse till riksräkenskapsverket den 16 april 1948 beräknat inkomsten av arvsskatt till ca 28 miljoner kronor för innevarande budgetår.

Beträffande uppbörden av gåvoskatt har styrelsen i samma skrivelse anfört, att inkomsterna härav torde komma att uppgå till högst 5 miljoner kronor under budgetåret 1948/49. Såvitt nu tillgängliga siffror utvisa, torde två à tre miljoner ytterligare komma att inflyta i gåvoskatt under löpande budgetår. Vid beräkningen synes man böra utgå från uppbörden av gåvoskatt under tiden juni—oktober 1948, enär såsom tidigare framhållits största delen

av de tidigare under året influtna gåvoskattemedlen måste anses hänföra sig till gåvor, vilka fullbordats före den 1 januari i år. Under tiden juni—oktober har sålunda gåvoskatteuppbörden utgjort sammanlagt 2 770 259 kronor eller i medeltal ca 0,5 miljon kronor per månad. Under återstoden av innevarande budgetår synes man kunna räkna med ungefär samma genomsnittsbelopp per månad med iakttagande av att gåvoskatten brukar utvisa en ökning under december och januari månader varje år.

Här nedan lämnas en uppgift å inkomsterna av gåvoskatt för vart och ett av budgetåren 1943/44 t. o. m. 1947/48.

Budgetår	Belopp milj. kr.
1943/44	2·6
1944/45	5·0
1945/46	16·4
1946/47	25·7
1947/48	42·8

I enlighet med vad ovan sagts, skulle sålunda uppbörden av gåvoskatt för budgetåret 1948/49 kunna beräknas på följande sätt:

Verklig uppbörd under tiden juni—oktober 1948	2·8	milj. kr.
Beräknad uppbörd under tiden november 1948—maj 1949 (7 × 0·5)	3·5	» »
Beräknad ökning utöver den normala uppbörden under månaderna december 1948—januari 1949	2·0	» »
Summa	8·3	milj. kr.

Kvarlåtenskapsskatten har av 1945 års statsskatteberedning beräknats lämna en årlig inkomst av omkring 40 miljoner kronor. Generalpoststyrelsen har i sin förutnämnda skrivelse till riksräkenskapsverket den 16 april 1948 framhållit, att styrelsen vid detta tillfälle med ledning av dittills influtna belopp icke kunde lämna någon beräkning av inkomsterna av denna skatt för budgetåret 1948/49, varför styrelsen ansåg sig böra upptaga det ovannämnda av skatteberedningen uppskattade beloppet som inkomst för sistnämnda budgetår. Såvitt nu tillgängliga uppgifter ge vid handen, torde emellertid uppbörden av kvarlåtenskapsskatt under innevarande budgetår icke komma att uppgå till det ovan angivna beräknade beloppet, särskilt som stämpeluppbörden under tiden juli—september regelmässigt brukar uppvisa låga siffror.

Under den hittills förflutna delen av budgetåret 1948/49 ha sammanlagt ca 2,3 miljoner kronor influtit i kvarlåtenskapsskatt, varav 742 563 kronor hänföra sig till nästlidne oktober månad. Då man med hänsyn till den i det föregående berörda eftersläpningen i uppbördssystemet torde ha att räkna med stigande inkomster av denna skatt, synes den genomsnittliga uppbörden per månad av kvarlåtenskapsskatt under den återstående delen av nu löpande budgetår böra kunna uppskattas till ett avsevärt högre belopp än vad oktober månads uppbördssiffra utvisar eller till omkring 2 miljoner i månaden. Inkomsten av kvarlåtenskapsskatten skulle sålunda kunna beräknas till ungefär 16 miljoner kronor under innevarande budgetår i enlighet med följande sammanställning:

Verklig uppbörd under tiden juni—oktober 1948	2·3	milj. kr.
Beräknad uppbörd under tiden november 1948—maj 1949 (7 × 2)	14·0	» »
Summa	16·3	milj. kr.

De sammanlagda statsinkomsterna genom postverket för budgetåret 1948/49 under titeln arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt skulle sålunda i runt tal kunna beräknas till 53 miljoner kronor. Härtill kommer ett belopp av högst 1 miljon kronor, som plägar inflyta genom länsstyrelserna.

För budgetåret 1949/50 torde inkomsterna av kvarlåtenskapsskatten komma att öka i förhållande till motsvarande inkomster under löpande budgetår, medan arvs- och gåvoskatteuppbörden beräknas komma att uppgå till i stort sett samma belopp som under sistnämnda budgetår. De sammanlagda inkomsterna å nu ifrågavarande riksstatstitel synas därför nu kunna uppskattas till omkring 60 miljoner kronor under nästkommande budgetår.»

Den årliga avkastningen av kvarlåtenskapsskatten har ursprungligen med ledning av 1945 års statsskatteberednings beräkningar uppskattats till 40 miljoner kronor. Såsom framgår av det föregående, har kvarlåtenskapsskatten normalt kunnat förväntas inflyta först under juli månad och inlevereras till statsverket under augusti månad år 1948. Enligt av riksräkenskapsverket införskaffade uppgifter har vidare den vid Stockholms rådhusrätt under tiden februari—augusti år 1948 rådande arbetskonflikten för Stockholms del medfört en betydande ytterligare eftersläpning i fråga om kvarlåtenskapsskattens erläggande, vilken eftersläpning dock beräknas vara återhämtad före innevarande budgetårs utgång. Den hittills redovisade uppbörden av kvarlåtenskapsskatt kan i betraktande av det anförda enligt riksräkenskapsverkets mening icke anses utgöra tillräckligt underlag för ett frångående av skatteberedningens beräkning av den årliga avkastningen av skatten, i vad avser uppskattningen av inkomsten för budgetåret 1949/50. För innevarande budgetår torde däremot på grund av eftersläpning i fråga om skattens erläggande böra räknas med en väsentligt lägre inkomst än för budgetåret 1949/50.

I fråga om arvsskatten har arbetskonflikten vid Stockholms rådhusrätt medfört en betydande överskjutning av inkomster från budgetåret 1947/48 till budgetåret 1948/49. Arvsskatten torde därför under budgetåret 1949/50 kunna antagas inflyta med ej oväsentligt högre belopp än under budgetåret 1947/48, och för budgetåret 1948/49 synes man ha anledning att räkna med en ännu högre inkomst.

Riksräkenskapsverket anser sig på grund av vad nu anförts böra beräkna förevarande inkomsttitel för budgetåret 1948/49 till 75 000 000 kronor och för budgetåret 1949/50 till 80 000 000 kronor. Beräkningen innefattar dock betydande osäkerhetsmoment i fråga om kvarlåtenskapsskatten och denna skatts inverkan på inkomsterna av arvs- och gåvoskatten.

Riksräkenskapsverket föreslår, att arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt i riksstaten för budgetåret 1949/50 upptages med 80 000 000 kronor.

Lotterivinstskatt.

Härom har i den förut berörda promemorian från generalpoststyrelsen anförts följande:

»Statsverkets inkomst å titeln lotterivinstskatt är i riksstaten för innevarande budgetår upptagen till 25 miljoner kronor eller samma belopp som i riksstaten för budgetåret 1947/48. Bruttoinkomsterna av lotterivinstskatt under sistnämnda budgetår ha utgjort 26 565 343 kronor. Motsvarande belopp under närmast föregående budgetår utgjorde 24 272 867 kronor. I efterföljande tablå ha nyssnämnda belopp uppdelats på olika inkomstkällor.

Vinstskatt genom	Budgetår	
	1946/47 kr.	1947/48 kr.
Premieobligationslånen	6 188 500	6 984 400
Penninglotteriet	13 420 400	14 218 800
Tipstjänst	3 899 647	4 494 054
Övriga lotterier	764 320	868 089
Summa	**24 272 867**	**26 565 343**

Under budgetåret 1946/47 restituerades genom postverkets huvudkassa vinstskatt till ett belopp av omkring 300 000 kronor, utgörande skatt för vinster, vilka antingen ej blivit av vinnare lyftade inom föreskriven tid eller utfallit å icke försåld lottsedel. För budgetåret 1947/48 utgjorde motsvarande belopp ca 340 000 kronor.

Vinstskatten genom premieobligationslånen kommer under budgetåret 1948/49 att öka med omkring 650 000 kronor i jämförelse med motsvarande siffra närmast föregående budgetår med anledning av andra vinstutlottningen i 1947 års premieobligationslån, vilken ägt rum i juli i år.

Från Svenska Penninglotteriet AB och AB Tipstjänst kommer vinstskatten enligt inhämtade upplysningar att uppgå till 13,7 resp. 4,4 miljoner kronor under innevarande budgetår.

Övriga lotterier beräknas komma att lämna i stort sett samma vinstskatt under löpande budgetår som under det närmast föregående eller ungefär 800 000 kronor.

På grund av vad nu sagts skulle sålunda bruttouppbörden av lotterivinstskatt under budgetåret 1948/49 kunna beräknas på följande sätt:

Premieobligationslånen	7·7	milj.	kr.
Penninglotteriet	13·7	»	»
Tipstjänst	4·4	»	»
Övriga lotterier	0·8	»	»
Summa	26·6	milj.	kr.

Efter avdrag av de restitutioner av lotterivinstskatt, som äga rum genom postverkets huvudkassa, och som under sistförflutna budgetår såsom redan omtalats uppgått till ca 340 000 kronor, synes statsverkets nettoinkomst under titeln lotterivinstskatt under innevarande budgetår kunna beräknas till i runt tal 26 miljoner kronor.

För budgetåret 1949/50 beräknas vinstskatten från Penninglotteriet enligt från sagda lotteri inhämtad uppgift komma att nedgå till omkring 12,2

miljoner kronor på grund av en väntad nedgång i antalet lottsedlar. Från Tipstjänst har upplysts, att nämnda bolag räknar med ungefär samma vinstfördelning under budgetåret 1949/50 som under nu löpande, vilket skulle innebära, att vinstskatten från Tipstjänst bleve densamma under dessa båda budgetår.

Under förutsättning, att vinstskattemedlen av premieobligationslånen och övriga lotterier bli oförändrade, skulle följaktligen uppbörden under nu ifrågavarande titel för budgetåret 1949/50 kunna beräknas till omkring 25 miljoner kronor.»

Riksräkenskapsverket beräknar inkomsterna av lotterivinstskatt för vart och ett av budgetåren 1948/49 och 1949/50 till 26 000 000 kronor.

Omsättnings- och expeditionsstämplar m. m.

Denna inkomsttitel är i riksstaten för budgetåret 1948/49 upptagen till 50 miljoner kronor.

Till ledning för beräkningen av ifrågavarande inkomster har i förenämnda inom generalpoststyrelsen upprättade promemoria anförts bland annat följande:

»Under tiden januari—oktober 1948 ha i stämpelavgifter för lagfarter och inteckningar influtit sammanlagt 14 788 961 resp. 5 096 797 kronor (mot 18 173 805 resp. 6 309 871 kronor under samma tid år 1947), vilket motsvarar en genomsnittlig uppbörd per månad av omkring 1,5 resp. 0,5 miljoner kronor. Med hänsyn till en väntad nedgång i byggnadsverksamheten torde man dock icke böra räkna med mer än omkring 1,4 resp. 0,4 miljoner kronor såsom medeltal per månad under återstoden av innevarande budgetår.

Här nedan lämnas uppgift å inkomsterna av stämpelavgifter för lagfarter och inteckningar under budgetåren fr. o. m. 1943/44 t. o. m. 1947/48.

Budgetår	Belopp milj. kr.	
	lagfarter	inteckningar
1943/44	13·0	4·1
1944/45	15·4	5·5
1945/46	19·9	7·1
1946/47	20·4	7·3
1947/48	21·4	7·1

Beträffande uppbörden genom stämpelförsäljare av enkla beläggningsstämplar, helarksstämplar m. m. må nämnas, att i slutsumman för budgetår av detta slags stämpelinkomster även kunna ingå vissa stämpelavgifter för boupptecknings- och inskrivningsärenden (såsom exempelvis lagfarter och inteckningar). Såsom förut nämnts sker fördelningen av stämpelförsäljarnas uppbörd på olika slag av stämpelskatt med ledning av de från stämpelförsäljarna till generalpoststyrelsen insända förteckningarna över i förskott inbetalta stämpelavgifter. En stämpelförsäljare är emellertid under vissa omständigheter icke skyldig att i sådan förteckning redovisa medel, vilka influtit som betalning för dubbel beläggningsstämpel (som användes för redovisning av stämpelavgifter för bl. a. boupptecknings och inskrivningsärenden), nämligen för det fall, att stämpeln åsatts vederbörande handling samtidigt med avgiftens erläggande. Inkomsterna av dylik omedelbar stämpelbeläggning torde dock vara av underordnad betydelse i jämförelse med inkomsterna genom försäljning av helarksstämplar m. m.

Under tiden januari—oktober 1948 har sistnämnda slag av stämpelinkomster uppgått till 14 506 275 kronor (mot 11 959 710 under samma tid år 1947), vilket motsvarar omkring 1,4 miljoner kronor i medeltal per månad. Med samma genomsnittsuppbörd per månad torde man kunna räkna under den återstående delen av nu löpande budgetår.

Vid postkontoren försäljas enkla beläggningsstämplar, överlåtelse- (fond-) stämplar samt kortkonvolut för stämpling av spelkort. Här nedan följer en sammanställning av stämpelförsäljningen vid postkontoren under åren 1946 och 1947.

	1946 kr.	1947 kr.
Enkla beläggningsstämplar	1 544 846	2 873 730
Överlåtelsestämplar	2 670 239	3 056 134
Kortkonvolut	762 649	768 247

Under tiden januari—oktober 1948 ha stämpelinkomsterna från postkontoren utgjort sammanlagt 4 652 421 kronor (mot 5 552 375 kronor under samma tid år 1947), vilket motsvarar omkring 0,4 miljon kronor i medeltal per månad. Under de återstående månaderna av innevarande budgetår torde man kunna räkna med i genomsnitt samma belopp per månad.

Stämpelskatten för aktie- och obligationsemissioner har under budgetåren fr. o. m. 1943/44 t. o. m. 1947/48 uppgått till nedan angivna belopp:

Budgetår	Belopp milj. kr.
1943/44	2·6
1944/45	2·4
1945/46	4·3
1946/47	4·3
1947/48	7·6

Under tiden januari—oktober 1948 har sistnämnda slag av stämpelskatt utgjort sammanlagt 6 047 054 kronor (mot 4 349 466 kronor under samma tid år 1947). Efter frånräknande av uppbörd av mera tillfällig natur såsom stämpelavgifter över 100 000 kronor för en och samma aktie- eller obligationsemission, skulle den normala uppbörden av denna stämpelskatt ha utgjort omkring 0,4 miljon kronor i medeltal per månad under den hittills förflutna delen av innevarande år. Med ungefär samma genomsnittliga uppbörd per månad torde man kunna räkna under de kvarvarande månaderna under budgetåret 1948/49. Den tillfälliga uppbörden av större skattebelopp för en och samma aktie- eller obligationsemission har under perioden januari—oktober i år uppgått till 2 202 000 kronor eller omkring 0,2 miljon kronor i medeltal per månad.

Uppbörden av stämpelavgifter för lottsedlar brukar uppgå till 500 000 à 600 000 kronor per budgetår. Under tiden januari—oktober 1948 ha dessa stämpelavgifter utgjort sammanlagt 529 427 kronor (mot 545 018 kronor under samma tid 1947), vilket motsvarar en genomsnittsuppbörd av omkring 50 000 kronor per månad. Under återstoden av innevarande budgetår torde man kunna räkna med ungefär samma uppbörd i medeltal per månad.

På grund av vad ovan anförts skulle sålunda inkomsterna under titeln omsättnings- och expeditionsstämplar för budgetåret 1948/49 kunna beräknas på följande sätt:

	Lag-farter	Inteck-ningar	Uppbörd genom stämpelförsäljarna av avgifter för enkla beläggnings-stämplar, helarks-stämplar m. m.	Post-kon-toren	Emis-sions-stämplar för aktier o. obliga-tioner	Lott-sedels-stämp-lar	S:a
Verklig uppbörd under tiden juni-oktober 1948	6·9	2·5	6·2	2·2	2·9	0·3	21·0
Beräknad normal uppbörd under tiden november 1948—maj 1949	9·8	2·8	9·8	2·8	2·8	0·3	28·3
Tillfällig uppbörd (större belopp för en och samma aktie- eller obligationsemission).....	—	—	—	—	1·4	—	1·4
Summa	16·7	5·3	16·0	5·0	7·1	0·6	50·7

De sammanlagda inkomsterna å sistnämnda titel under innevarande budgetår skulle sålunda nu kunna beräknas till omkring 51 miljoner kronor.

För budgetåret 1949/50 torde man böra räkna med en fortsatt nedgång av stämpelinkomsterna för lagfarter och inteckningar. Vidare torde en rätt avsevärd minskning vara att emotse beträffande stämpelskatten för aktie- och obligationsemissioner, beroende på att — såsom redan kunnat konstateras — dels antalet nybildade bolag minskat, dels ock att aktiekapitalen i redan existerande bolag numera icke ökas i samma omfattning som tidigare. Även beträffande övriga under nu ifrågavarande titel ingående slagen av stämpelmedel synes försiktigheten bjuda, att man räknar med något lägre siffror för budgetåret 1949/50 än för det innevarande.

Under åberopande av vad nu sagts skulle inkomsterna å titeln omsättnings- och expeditionsstämplar m. m. för nästkommande budgetår kunna uppskattas till i runt tal 45 miljoner kronor.»

Av den i det föregående återgivna tabellen inhämtas en översiktlig framställning av sammansättningen av det belopp, som kan beräknas i omsättnings- och expeditionsstämplar m. m. Tabellen utvisar, att denna stämpelintäkt till stor del härrör från stämplar för lagfarter och inteckningar samt från avgifter för enkla beläggningsstämplar, helarksstämplar m. m. ävensom från emissionsstämplar för aktier och obligationer. Avkastningen av stämpelavgifterna under ifrågavarande titel har under det sistförflutna budgetåret utgjort 58,01 miljoner kronor samt beräknas av generalpoststyrelsen för budgetåret 1948/49 till 51 000 000 kronor, vilken beräkning riksräkenskapsverket anser sig böra godtaga. För budgetåret 1949/50 räknar generalpoststyrelsen med väsentligt lägre uppbörd. Riksräkenskapsverket anser sig för sin del icke böra räkna med någon mera betydande ytterligare nedgång i inkomsttillflödet å ifrågavarande titel samt föreslår alltså, att inkomsttiteln omsättnings- och expeditionsstämplar m. m. för budgetåret 1949/50 upptages till 50 000 000 kronor.

2. Automobilskattemedel.

Fordonsskatt.

Denna inkomsttitel är i riksstaten för budgetåret 1948/49 upptagen till 80 miljoner kronor. De beräknade och behållna inkomsterna å titeln under budgetåret 1938/39 samt de senast förflutna fyra budgetåren framgå av efterföljande sammanställning.

	Netto-inkomst	Beräknad inkomst		Netto-inkomst	Beräknad inkomst
	Miljoner kronor			Miljoner kronor	
Budgetåret 1938/39 ..	43·00	36·00	Budgetåret 1946/47 ..	70·85	60·00
» 1944/45 ..	28·36	27·00	» 1947/48 ..	77·98	85·00
» 1945/46 ..	54·85	35·00			

Enligt förordningen den 2 juni 1922 (nr 260) om automobilskatt skall för automobil eller släpvagn, som, efter vad särskilt är stadgat, blivit här i riket registrerad, årligen erläggas skatt enligt i förordningen meddelade bestämmelser. För personautomobil utgår skatten — för år räknat — dels med en grundavgift av 70 kronor och dels därutöver med 20 kronor för varje påbörjat tal av 100 kilogram av automobilens tjänstevikt minskad med 900 kilogram. För omnibus och lastautomobil utgör grundavgiften också 70 kronor; härutöver utgår för varje påbörjat tal av 100 kilogram av tjänstevikten minskad med 900 kilogram 22 kronor för omnibus och 25 kronor för lastautomobil. Skatten för motorcykel utan bivagn utgör 21 kronor, då motorcykelns tjänstevikt icke överstiger 75 kilogram, men eljest 28 kronor. För motorcykel med bivagn utgår skatt med 42 kronor. För automobil med ringar av annat ämne än mjuk kautschuk utgår skatten med 70 kronor för varje påbörjat tal av 100 kilogram av automobilens tjänstevikt. Nu berörda skattesatser ha tillämpats sedan den 1 januari 1946. Dessförinnan gällande skattesatser fastställdes genom förordning den 29 april 1938, nr 136.

I en till riksräkenskapsverket den 5 november 1948 avlåten skrivelse har väg- och vattenbyggnadsstyrelsen beräknat den under budgetåret 1948/49 inflytande fordonsskatten till 87 miljoner kronor. För budgetåret 1949/50 har styrelsen beräknat inkomsten av fordonsskatten till 85 miljoner kronor. Till stöd för sistnämnda beräkning har styrelsen i sina riksdagspetita för budgetåret 1949/50 anfört följande:

»Enligt från statens trafikkommission erhållna preliminära siffror torde för närvarande i trafik gå omkring 170 000 personbilar, 72 000 lastbilar, 5 800 bussar och 145 000 motorcyklar.

På grund av valutaläget torde importen av motorfordon under budgetåret 1949/50 bliva obetydlig. Det kan även befaras, att vissa svårigheter komma att uppstå för de svenska biltillverkarna genom minskad import av råvaror, delar och dylikt. Därest ändringar i dessa avseenden icke inträffa, synes tillförseln av nya motorfordon helt komma att tagas i anspråk för ersättning av förslitna fordon. Med hänsyn härtill torde motorfordonsbe-

ståndet vid årsskiftet 1949/50 icke böra uppskattas vara större än det nuvarande. Skärpta regleringsåtgärder, exempelvis väsentlig minskning av tilldelning av flytande bränsle, kunna emellertid medföra, att fordonsparken vid nämnda tidpunkt blir mindre än den nuvarande.

Vid beräkning av fordonsskatten för budgetåret 1948/49 utgick styrelsen från en medelskatt av 176 kronor per personbil, 550 kronor per lastbil, 1 000 kronor per buss samt 25 kronor per motorcykel.

Anledning synes icke föreligga att nu ändra nämnda medelvärden. Den vid debitering i februari 1950 inflytande fordonsskatten kan med ledning av ovanstående antaganden beräknas utgöra:

Personbilar	170 000	st.	à	176	=	c:a	30	milj. kr.
Lastbilar	72 000	»	»	550	=	»	40	» »
Bussar	5 800	»	»	1 000	=	»	6	» »
Motorcyklar	145 000	»	»	25	=	»	4	» »
Släpvagnar					=	»	1	» »
Militära fordon					=	»	2	» »
						Summa	83	milj. kr.

Sådan skatt, som inflyter för fordon, vilka registreras under sista halvåret 1949 och under första halvåret 1950 efter huvuddebiteringen i februari, anser styrelsen med hänsyn till den ringa insättningen av nya fordon icke böra upptagas till mera än 2 miljoner kronor. Den totala fordonsskatten kan sålunda förutses komma att uppgå till 83 + 2 = 85 miljoner kronor.»

Under förutsättning att någon nämnvärd avregistrering av fordon på grund av restriktionsåtgärder med avseende å motorfordonstrafiken icke äger rum, beräknar riksräkenskapsverket fordonsskatten för vart och ett av budgetåren 1948/49 och 1949/50 till 85 000 000 kronor.

Bensinskatt.

I riksstaten för budgetåret 1948/49 är denna inkomsttitel upptagen till 390 miljoner kronor. De beräknade och behållna inkomsterna å titeln under budgetåret 1938/39 samt de senast förflutna fyra budgetåren framgå av efterföljande sammanställning.

		Netto-inkomst Miljoner	Beräknad inkomst kronor			Netto-inkomst Miljoner	Beräknad inkomst kronor
Budgetåret	1938/39	91·28	78·00	Budgetåret	1946/47	131·98	120·00
»	1944/45	3·79	4·00	»	1947/48	185·40	160·00
»	1945/46	28·35	20·00				

Genom förordning den 23 maj 1924, nr 126, infördes en särskild skatt å bensin och motorsprit. Gällande bestämmelser återfinnas i förordning den 3 maj 1929, nr 62. Bensinskatten, som ursprungligen utgick med 6 öre för liter, har därefter successivt höjts, och den har sedan den 1 januari 1946 utgjort 18 öre för liter. Den år 1924 införda beskattningen av motorsprit avsågs ursprungligen icke skola träda i tillämpning förrän den 1 juli 1929, och därefter har successivt medgivits skattefrihet för motorsprit till

den 1 juli 1948. Från och med sistnämnda dag utgår skatt å motorsprit med 6 öre för liter. Enligt beslut av 1948 års riksdag har införts dels genom förordning den 5 mars 1948, nr 81, tilläggsskatt å bensin med 27 öre för liter från och med den 1 april 1948, dels genom förordning den 26 juni 1948, nr 369, tilläggsskatt å motorsprit med 9 öre för liter från och med den 1 juli 1948. Den totala skatten utgör härefter för bensin 45 öre för liter och för motorsprit 15 öre för liter. Genom förordning den 3 maj 1935, nr 142, lades skatt även å sådan petroleumprodukt (brännolja), som användes för drivande av automobil och för vilken icke utgår skatt enligt 1929 års förordning om skatt å bensin och motorsprit, och till denna skatt, som sedan den 1 januari 1946 utgjort 14 öre per liter, har genom förordning den 5 mars 1948, nr 83, från och med den 1 april 1948 lagts en tilläggsskatt å 20 öre för liter.

I samband med den senast beslutade skärpningen av bensinbeskattningen uttogs en särskild lagerskatt. Denna skatt, vilken fastställdes till samma belopp för liter som tilläggsskatten för bensin, skulle utgå å bensin, som fanns i riket den 1 april 1948 samt erläggas under juli månad år 1948.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 5 november 1948 beräknat inkomsterna å förevarande titel till 325 miljoner kronor för budgetåret 1948/49 och till 350 miljoner kronor för budgetåret 1949/50. Beträffande beräkningen för budgetåret 1949/50 har styrelsen i sina riksdagspetita för detta budgetår anfört följande:

»Eftersom förbrukningen av flytande bränsle numera är reglerad, blir den inflytande automobilskatten helt beroende av myndigheternas beslut rörande tilldelningen av flytande bränsle. Därest denna bibehålles vid nuvarande storleksordning under budgetåret 1949/50 kan bensinskatten under nämnda år beräknas komma att uppgå till cirka 350 miljoner kronor, varav cirka 210 miljoner kronor utgör tilläggsskatt enligt förordningen den 5 mars 1948, nr 81.»

Generaltullstyrelsen har i skrivelse den 9 november 1948 rörande beräkningen av skatt å bensin, som införes till riket, anfört följande:

»Vad angår bensinskattemedel har den under sexmånadersperioden april —september 1948 — således efter ikraftträdandet av bestämmelserna om ransonering och skattehöjning — förtullade kvantiteten bensin uppgått till inemot 365 000 m³. Då de tämligen starka säsongmässiga variationer i bensinförtullningarna, som eljest normalt pläga förekomma, vid nuvarande stränga ransoneringsåtgärder i hög grad utjämnas, skulle den häremot svarande volymen av under ett helt år förtullad bensin utgöra omkring 730 000 m³. Med hänsyn till möjligheten av att ytterligare någon åtstramning av bensinkonsumtionen kan bliva nödvändig har styrelsen likväl ansett sig icke böra beräkna förtullningen av bensin för budgetåren 1948/49 och 1949/50 till större volym än respektive 700 000 m³ och 600 000 m³. På grundval av de sålunda antagna förtullningsvolymerna och med beaktande av att under innevarande budgetår restitution av bensinskattemedel i viss omfattning

beviljas i avseende å bensin, för vilken bensintilläggsskatt ej utgått, har styrelsen beräknat bruttouppbörden, restitutionerna och nettouppbörden av bensinskatt och bensintilläggsskatt enligt nedanstående tabell.

Budgetår	Medel	Uppbörd brutto	Restitutioner	Uppbörd netto
1948/49	bensinskatt	125	15	110
	bensintilläggsskatt	185	15	170
	Summa	**310**	**30**	**280**
1949/50	bensinskatt	110	15	95
	bensintilläggsskatt	160	20	140
	Summa	**270**	**35**	**235**»

Beträffande beräkningen av skatt å bensin, som tillverkas inom riket, samt skatt å motorsprit har kontrollstyrelsen i skrivelse den 9 november 1948 anfört:

»För inom riket tillverkad bensin utgår dels särskild skatt med 18 öre för liter, dels (fr. o. m. den 1 april 1948) tilläggsskatt med 27 öre för liter. Skatten för den under varje kalenderkvartal utlämnade myckenheten bensin erlägges under månaden näst efter kvartalets utgång.

Vid den under sistlidna april månad gjorda beräkningen av statsverkets inkomst av bensinskatt under budgetåret 1948/49 antogs utlämningen av skattepliktig inhemsk bensin under tiden den 1 april 1948—den 31 mars 1949 komma att omfatta i runt tal 100 miljoner liter. På grundval härav beräknades, att statsverket skulle komma att tillföras 45 miljoner kronor i bensinskatt under budgetåret 1948/49.

Enligt nu inhämtade uppgifter kan bensinskatten under nämnda budgetår icke väntas uppgå till det angivna beloppet. Under tiden den 1 april—den 30 september 1948 har från raffinaderierna i Nynäshamn och Kvarntorp utlämnats sammanlagt 33 miljoner liter bensin. Den skattepliktiga utlämningen från dessa raffinaderier under tiden den 1 oktober 1948—den 31 mars 1949 kan beräknas komma att omfatta cirka 35 miljoner liter. Då någon utlämning av bensin från Koppartrans oljeaktiebolags raffinaderi i Göteborg icke, i motsats till vad som vid den senaste inkomstberäkningen förutsattes, beräknas kunna äga rum före den 1 april 1949, kan utlämningen av skattepliktig bensin under tiden den 1 april 1948—den 31 mars 1949 beräknas komma att omfatta cirka 68 miljoner liter, för vilken myckenhet skatt kan väntas inflyta under budgetåret 1948/49 med 30,6 miljoner kronor.

För motorsprit utgår från och med den 1 juli 1948 dels särskild skatt med 6 öre för liter, dels tilläggsskatt med 9 öre för liter. Skatten för den under varje kalenderkvartal utlämnade myckenheten motorsprit erlägges under månaden näst efter kvartalets utgång.

Under tiden den 1 juli—den 30 september 1948 ha närmare 4 miljoner liter skattepliktig motorsprit utlämnats. Enligt inhämtade uppgifter kan utlämningen av sådan sprit under de båda följande kvartalen beräknas komma att omfatta cirka 7 miljoner liter. Under budgetåret 1948/49 kunna skatteintäkterna av motorsprit sålunda väntas uppgå till 1,6 miljon kronor.

Kontrollstyrelsens uppbörd av skatt å bensin och motorsprit under budgetåret 1948/49 skulle enligt dessa beräkningar komma att uppgå till (30,6 + 1,6 =) 32,2 eller i runt tal 32 miljoner kronor.

Enligt inhämtade upplysningar kan den skattepliktiga utlämningen av inhemsk bensin under tiden den 1 april 1949—den 31 mars 1950, under förutsättning att importen av råpetroleum kan äga rum i avsedd omfattning, antagas komma att omfatta 240 miljoner liter, varav vid raffinaderierna i Nynäshamn och Kvarntorp cirka 90 miljoner liter och vid Koppartrans raffinaderi 150 miljoner liter. Det belopp, varmed skatt för ifrågavarande myckenhet bensin skulle komma att inflyta under budgetåret 1949/50, utgör 108 miljoner kronor.

Den skattepliktiga utlämningen av motorsprit under tiden den 1 april 1949—den 31 mars 1950 beräknas, under förutsätning av att inblandningsskyldighet icke kommer att föreskrivas, få en omfattning av cirka 10 miljoner liter. Under budgetåret 1949/50 kan således skatt för motorsprit väntas inflyta med 1,5 miljon kronor.

Kontrollstyrelsens uppbörd av skatt å bensin och motorsprit under budgetåret 1949/50 skulle i enlighet med dessa beräkningar komma att uppgå till (108 + 1,5 =) 109,5 eller i runt tal 110 miljoner kronor.»

Enligt från statens bränslekommission införskaffade uppgifter rörande den beräknade totala förbrukningen av bensin under tiden fram till utgången av budgetåret 1949/50 synes skatten å importerad och inom riket tillverkad bensin kunna beräknas i anslutning till generaltullstyrelsens och kontrollstyrelsens kalkyler samt uppskattas till drygt 315 miljoner kronor för budgetåret 1948/49 och till något mer än 330 miljoner kronor för budgetåret 1949/50. Den ökning av bensinskattens avkastning, som sålunda beräknas komma att äga rum, förutsättes skola, utan ökning av den sammanlagda importkostnaden för råolja och raffinerade produkter av sådan olja, möjliggöras genom tillkomsten av Koppartrans oljeaktiebolags raffinaderi i Göteborg. Skatten å motorsprit torde i enlighet med kontrollstyrelsens beräkningar böra uppskattas till omkring 1,5 miljon kronor för vartdera budgetåret. Inkomsterna av skatt å brännoljor, vilka inkomster under budgetåret 1948/49 i fråga om tilläggsskatten ej avse skatt för ett helt års konsumtion, beräknar riksräkenskapsverket med ledning av införskaffade uppgifter från länsstyrelserna till omkring 15 miljoner kronor för budgetåret 1948/49 och till något högre belopp för budgetåret 1949/50. För budgetåret 1948/49 tillkommer dessutom den tillfälliga skatten å bensin, vilken redan erlagts och uppgår till omkring 15 miljoner kronor.

I enlighet med det anförda har riksräkenskapsverket beräknat inkomsttiteln bensinskatt för budgetåret 1948/49 till 350 000 000 kronor och för budgetåret 1949/50 likaledes till 350 000 000 kronor.

3. Tullar och acciser.

Tullmedel.

Förändringarna i de beräknade och behållna inkomsterna av tullmedel under budgetåret 1938/39 och de senast förflutna fyra budgetåren framgå av efterföljande sammanställning.

	Debiterad uppbörd	Influten bruttoinkomst	Utbetalade restitutioner	Nettoinkomst	Beräknad inkomst
		Miljoner kronor			
Budgetåret 1938/39	217·55	218·09	11·15	206·94	175·00
» 1944/45	83·15	87·06	5·37	81·69	110·00
» 1945/46	136·71	130·84	2·98	127·86	70·00
» 1946/47	284·17	275·95	4·67	271·28	170·00
» 1947/48	324·84	323·39	9·16	314·23	220·00

Tullmedlen ha i riksstaten för innevarande budgetår upptagits med 240 miljoner kronor.

I efterföljande tabell lämnas i sammandrag av generaltullstyrelsen utarbetad översikt av den debiterade tulluppbörden under budgetåren 1944/45—1947/48 samt 3:e kvartalet 1948, med särskilt angivande av vissa varuslag.

Debiterad tulluppbörd för olika varugrupper.
Miljoner kronor.

Varuslag	1944—1945	1945—1946	1946—1947	1947—1948 juli—sept.	1947—1948 okt.—dec.	1947—1948 jan.—mars	1947—1948 april—juni	1947—1948 Summa	1948 juli—sept.
Frukter och bär, ätbara:									
färska	0·9	5·4	10·0	1·0	2·2	0·9	1·6	5·7	0·5
torkade	1·2	2·3	4·4	0·8	0·4	0·2	0·5	1·9	0·2
Kaffe	10·3	18·1	21·9	4·9	5·7	4·1	3·7	18·4	3·9
Spannmål, omalen	0·0	2·9	1·3	1·4	0·8	2·3	1·9	6·4	1·4
» , malen, malt, stärkelse etc.	0·2	0·4	0·7	0·8	0·3	0·4	0·3	1·8	0·3
Socker	1·0	0·1	1·1	0·5	0·5	0·3	2·0	3·3	1·2
Sirap och melass	—	0·0	0·0	—	—	0·0	0·0	0·0	—
Konserver	0·0	1·6	4·2	1·3	0·3	0·2	0·1	1·9	0·2
Vin	3·5	6·4	7·1	1·9	1·8	2·3	1·6	7·6	1·7
Spritdrycker	0·7	2·1	4·9	1·9	1·2	1·2	1·5	5·8	1·2
Andra arbeten, ej s. n. av mjukautschuk	0·0	0·3	0·6	0·1	0·1	0·0	0·1	0·3	0·0
Silke	13·7	10·1	17·0	4·5	6·2	4·9	4·5	20·1	5·7
Linoleummattor etc.	0·0	0·2	1·0	0·3	0·1	0·3	0·6	1·3	0·6
Vävnader, inneh. silke	6·8	14·6	12·1	4·4	4·8	2·1	1·9	13·2	2·8
» av ull	1·9	2·5	8·9	3·3	2·6	1·9	2·3	10·1	2·1
Strumpstolsarbeten, inneh. silke	2·6	2·0	7·8	2·5	0·9	0·4	0·4	4·2	0·1
Hattar	0·7	1·3	2·1	0·4	0·3	0·3	0·3	1·3	0·3
Varmvalsat järn	1·3	3·1	5·3	2·5	2·0	1·9	2·0	8·4	1·9
Järnplåtar, varmvalsade	0·8	2·7	5·6	1·4	1·9	1·5	1·6	6·4	1·3
Maskiner och apparater ej s. n.	2·9	3·7	8·2	4·0	4·0	3·6	3·7	15·3	3·9
Automobiler och motorcyklar etc.	0·2	3·1	14·8	5·4	6·1	3·3	4·5	19·3	3·3
För tillverkning av automobiler avsedda delar	0·0	1·1	5·2	2·4	5·1	3·6	2·3	13·4	1·9
Säger	**48·7**	**84·0**	**144·2**	**45·7**	**47·3**	**35·7**	**37·4**	**166·1**	**34·5**
Övrig uppbörd av tullmedel	34·4	52·6	140·0	51·3	40·7	33·0	33·7	158·7	32·0
Summa	**83·1**	**136·6**	**284·2**	**97·0**	**88·0**	**68·7**	**71·1**	**324·8**	**66·5**

Enligt av generaltullstyrelsen likaledes meddelade uppgifter har den debiterade tulluppbörden för varje månad under budgetåren 1938/39 och 1944/45—1947/48 samt det löpande budgetårets fyra första månader uppgått till följande belopp:

Debiterad tulluppbörd månadsvis.
Miljoner kronor.

År	Juli	Aug.	Sept.	Okt	Nov.	Dec.	Jan.	Febr.	Mars	April	Maj	Juni	Summa
1938/39	14·9	17·6	19·6	19·2	19·6	16·4	15·6	15·9	19·3	18·2	22·4	18·9	**217·6**
1944/45	8·1	8·9	9·2	8·8	8·3	8·3	8·7	5·3	4·9	3·9	5·6	3·2	**83·2**
1945/46	2·4	4·0	7·6	9·7	10·3	9·5	11·6	12·2	14·2	18·6	19·1	17·5	**136·7**
1946/47	18·6	19·6	19·9	22·9	24·5	23·0	25·5	23·9	21·0	24·9	29·6	30·8	**284·2**
1947/48	32·2	30·5	34·3	32·9	28 8	26·3	24·9	21·9	21·9	26·0	21·4	23·7	**324·8**
1948/49	22·3	22·0	22·2	22·7									

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 9 november 1948 har generaltullstyrelsen beträffande beräkningen för innevarande och nästkommande budgetår av tullmedelsinkomsterna samt vissa andra av tullverket redovisade statsinkomster framhållit följande:

»Vid den efterföljande beräkningen har styrelsen beaktat en i konjunkturinstitutets rapport över konjunkturläget hösten 1948 meddelad sammanfattning av de ekonomiska utsikterna för den närmaste framtiden. Enligt denna skulle under vissa angivna förutsättningar en importnedskärning från 1948 års nivå av storleksordningen 10 procent bliva oundviklig, motsvarande en reduktion med 20 procent, räknat från 1947 års nivå.

Importvärdet har uppgått för år 1947 till omkring 5,2 miljarder kronor och för tolvmånadersperioden oktober 1947—september 1948 till omkring 5,0 miljarder kronor. För år 1948 kan importvärdet, som vid utgången av juni månad nått nära 2,5 miljarder kronor och vid utgången av september månad 3,7 miljarder kronor, uppskattas till lägst 4,8 miljarder kronor, varav på årets sista hälft cirka 2,3 miljarder kronor. På grundval av dessa belopp har styrelsen med beaktande av förenämnda prognos förutsatt, att importen för budgetåren 1948/49 och 1949/50 skulle få en sådan omfattning, att det ungefärliga värdet därav skulle belöpa sig till respektive 4,5 och 4,3 miljarder kronor.»

I anslutning härtill har generaltullstyrelsen rörande beräkningen av tullmedelsuppbörden under budgetåren 1948/49 och 1949/50 anfört följande:

»Beträffande tullmedel har den uppbörd, som svarar mot här ovan för tolvmånadersperioden oktober 1947—september 1948 redovisade importvärde av i runt tal 5,0 miljarder kronor, belöpt sig till icke fullt 295 miljoner kronor. Mot de för budgetåren 1948/49 och 1949/50 beräknade importvärdena av respektive 4,5 och 4,3 miljarder kronor skulle i enlighet härmed svara en ungefärlig tullmedelsuppbörd av respektive 265 och 250 miljoner kronor. Emellertid måste hänsyn tagas även till en under de senaste åren märkbar nedgång av tullmedelsuppbördens storlek i förhållande till importens värde. Denna nedgång torde sammanhänga icke blott med en viss förskjutning av importen till förmån för varuslag, exempelvis råvaror och halvfabrikat, som äro relativt lågt tullbelagda eller helt tullfria, utan även med en av fortgående prisstegringar framkallad minskning av importvolymen i förhållande till

importvärdet. Nedgångens storleksordning framgår bland annat därav, att den mot ett importvärde av en miljard kronor svarande bruttouppbörden av tullmedel, som under första och andra halvåren 1947 utgjort respektive 69 och 64 miljoner kronor, sjunkit till 57 miljoner kronor under första halvåret 1948 och lägre än 55 miljoner kronor under tredje kvartalet av samma år. Till följd härav har styrelsen ansett sig icke böra uppföra bruttouppbörden av tullmedel till högre belopp än

för budgetåret 1948/49 ..... 250 miljoner kronor och
för budgetåret 1949/50 ..... 235 miljoner kronor;

och har nettouppbörden, efter avdrag för vartdera budgetåret av beräknade 10 miljoner kronor i restitutioner, upptagits med de i den sammanfattande uppställningen angivna beloppen av respektive 240 och 225 miljoner kronor.»

Riksräkenskapsverket, som funnit generaltullstyrelsens beräkning böra godtagas, förordar, att inkomsttiteln tullmedel för budgetåret 1949/50 uppföres med 225 000 000 kronor.

Varuskatt.

Den genom förordning den 13 december 1940, nr 1000, från och med den 1 januari 1941 införda allmänna omsättningsskatten, vilken regelmässigt skulle utgå med fem procent av den skattepliktiga omsättningen, kompletterades bland annat av sociala skäl med en strängare beskattning av mera umbärliga eller lyxbetonade varor. Denna skärpta beskattning anordnades dels såsom en skärpt omsättningsskatt beträffande vissa varor, som företrädesvis försäljas i specialaffärer, och dels beträffande vissa andra varor såsom en hos tillverkaren utgående varuskatt. Enligt förordning den 25 maj 1941, nr 252, skulle sålunda beträffande bland annat mattor, vissa slag av skodon, guld- och silverarbeten, pärlor, radiogrammofoner, kikare, vissa fotografikameror, fickur och urboetter, grammofoner och grammofonskivor ävensom väskor och koffertar av läder eller skinn omsättningsskatt utgå med 20 procent å omsättningen; skärpt omsättningsskatt utgick ursprungligen även för beredda, lösa pälsverk och arbeten av pälsverk men ersattes av kontrolltekniska skäl genom förordning den 30 juni 1943, nr 477, med en särskild pälsvaruskatt, som skulle utgå dels i form av en styckeskatt på inom riket yrkesmässigt beredda, lösa pälsskinn, varierande från 5 öre till 300 kronor för skinn, och dels i form av en värdeskatt å femton procent för vissa till riket införda pälsvaror m. m. Varuskatten skulle enligt förordning den 25 maj 1941, nr 251, med visst procenttal — lägst 20 och högst 75 — av varans beskattningsvärde utgöras för choklad och konfektyrer, putsmedel för läderarbeten och skodon, essenser och extrakter för beredning av alkoholhaltiga drycker ävensom för vissa tekniska preparat, nämligen tandpulver och tandpasta, puder och smink samt lukt- och toalettvatten, munvatten, parfymer och vissa kosmetiska preparat.

Den allmänna omsättningsskatten avvecklades i huvudsak från och med den 1 januari 1947; efter detta års ingång skulle endast den skärpta omsättningsskatten samt den femprocentiga omsättningsskatten å personauto-

mobiler och motorcyklar utgå. Den slutliga avvecklingen av omsättningsskatten har sedan enligt beslut av 1948 års riksdag genomförts från och med den 1 juli 1948. I samband härmed har emellertid den skärpta omsättningsskatten i fråga om tre särskilda varugrupper, nämligen mattor, guldsmedsvaror och grammofonvaror, ersatts av en särskild försäljningsskatt. Denna skatt, vilken uppbäres av kontrollstyrelsen vid försäljning inom riket och av generaltullstyrelsen vid införsel till riket, utgår som regel med 20 procent av försäljningsvärdet, dock att skatten skall för grammofonskivor erläggas med 1 krona för grammofonskiva och för importerade mattor utgå med visst belopp — lägst 40 och högst 100 kronor — för kilogram. Vid 1948 års riksdag har dessutom beslut fattats om vissa skärpningar av varuskatten och den särskilda pälsvaruskatten från och med den 1 mars 1948. Genom förordning den 27 februari 1948 (nr 66) angående ändring i förordningen om varuskatt ha sålunda skattesatserna höjts från 40 till 60 procent för choklad och konfektyrer, från 75 till 100 procent för essenser och extrakter samt, vad angår tekniska preparat, från 20 till 75 procent för preparat för nagelbehandling och preparat för behandling av ögonhår och ögonbryn och från 20 till 40 procent för parfymer, hårvatten och därmed jämförliga preparat; samtidigt har varuskatten å putsmedel för läderarbeten och skodon borttagits. Genom förordning den 27 februari 1948 (nr 68) angående ändring i förordningen om skatt å vissa pälsvaror har värdeskatten å importerade skinn höjts från 15 till 20 procent, medan nedsättning av styckeskatten å vissa pälsskinn ägt rum. Även varuskatten och den särskilda pälsvaruskatten skola uppbäras av kontrollstyrelsen vid försäljning inom riket och av generaltullstyrelsen vid införsel till riket.

Å inkomsttiteln varuskatt har under budgetåret 1947/48 redovisats en behållen inkomst av 156,64 miljoner kronor, och titeln har i riksstaten för budgetåret 1948/49 beräknats till 160 miljoner kronor.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 9 november 1948 har kontrollstyrelsen beräknat de till förevarande titel hänförliga inkomster, som uppbäras av styrelsen, till 147 miljoner kronor för budgetåret 1948/49 och till 145 miljoner kronor för budgetåret 1949/50 och härvid anfört:

»I riksstaten för budgetåret 1948/49 är varuskatten upptagen med 160 miljoner kronor, vilket belopp innefattar förutom kontrollstyrelsens och tullverkets uppbörd av varuskatt å choklad- och konfityrvaror samt tekniska preparat jämväl dessa myndigheters uppbörd av pälsvaruskatt och försäljningsskatt samt överståthållarämbetets och länsstyrelsernas uppbörd av ännu kvarstående omsättningsskattebelopp.

Vad angår kontrollstyrelsens uppbörd av nu ifrågavarande skatter under sagda budgetår beräknades densamma av styrelsen till 142 miljoner kronor, varav

för choklad- och konfityrvaror	110	miljoner	kronor,
» tekniska preparat	15	»	» ,
» vissa pälsvaror (pälsvaruskatt)	2	»	» samt
» guldsmedsarbeten, knutna mattor och grammofonvaror (försäljningsskatt)	15	»	» .

Under den gångna delen av budgetåret (1 juli—31 oktober 1948) har till kontrollstyrelsen erlagts varuskatt, pälsvaruskatt och försäljningsskatt

för choklad- och konfityrvaror med..... 36·4 miljoner kronor,
» tekniska preparat » ..... 5·4 » » ,
» vissa pälsvaror » ..... 1·2 » » samt
» guldsmedsarbeten m. m. » ..... 2·3 » » .

Varuskatten erlägges i regel månadsvis, och de skattskyldiga åtnjuta därvid genomsnittligt 45 dagars anstånd med erläggande av den under varje kalendermånad upplöpande skatten. Skatteinkomsten för återstoden av innevarande budgetår är på grund härav närmast hänförlig till leveranser av skattepliktiga varor under tiden den 1 september 1948—den 30 april 1949.

Den ojämförligt största delen av varuskatten hänför sig till choklad- och konfityrvaror. Enär efterfrågan på dessa varor kan antagas bli oförändrad under det närmaste halvåret, torde det totala värdet av tillverkarnas leveranser till köpare bli beroende väsentligen av produktionsbetingelser och varupriser. Enligt inhämtade upplysningar finnas förutsättningar för oförändrad tillverkningskvantitet under tiden den 1 september 1948—den 30 april 1949 jämfört med samma tid föregående år. Beskattningsvärdet för leveranser under tiden den 1 september 1947—den 28 februari 1948 uppgick tillhopa till 80 miljoner kronor och för tiden den 1 mars—den 30 april 1948 till 33,9 miljoner kronor. Då beskattningsvärdet på grund av prishöjning från och med den 1 mars 1948 varit 13,1 procent större än dessförinnan, synes vid beräkning av beskattningsvärdet för motsvarande tider för innevarande budgetår förenämnda värde å 80 miljoner kronor böra uppräknas till 90,5 miljoner kronor. Beskattningsvärdet för leveranser under tiden den 1 september 1948—den 30 april 1949 torde således kunna beräknas till 124,4 miljoner kronor. Efter gällande skattesats å 60 procent av beskattningsvärdet skulle skatteintäkten komma att utgöra 74,6 miljoner kronor. Skatteinkomsten för varugruppen choklad- och konfityrvaror skulle sålunda för hela budgetåret 1948/49 kunna angivas till (36,4 + 74,6 =) 111 miljoner kronor. Av detta belopp äro omkring 37 miljoner kronor hänförliga till den från och med den 1 mars 1948 vidtagna skattehöjningen från 40 till 60 procent.

Vad angår varugruppen tekniska preparat har såsom ovan anförts under den gångna delen av budgetåret erlagts varuskatt med 5,4 miljoner kronor. Med ledning av uppgifter om skatteintäkten under motsvarande tid av föregående budgetår beräknar kontrollstyrelsen för återstoden av innevarande budgetår varuskatteinkomsten för tekniska preparat till cirka 13 miljoner kronor. Styrelsens uppbörd av varuskatt å tekniska preparat skulle alltså för budgetåret 1948/49 komma att utgöra (5,4 + 13,0 =) 18,4 miljoner kronor eller avrundat 18 miljoner kronor. Av detta belopp torde omkring 8 miljoner kronor vara att betrakta såsom skatteintäkt till följd av den utvidgning av beskattningsområdet och den höjning av olika skattesatser, som vidtagits från och med den 1 mars 1948.

Kontrollstyrelsens uppbörd av pälsvaruskatt avser skatt å skinn, som utlämnas från skinnberederierna. Under den gångna delen av budgetåret har till kontrollstyrelsen erlagts pälsvaruskatt med 1,2 miljoner kronor. Enär pälsvaruskatten av de skattskyldiga i regel inbetalas kvartalsvis inom en månad efter varje kalenderkvartals utgång, är skatteintäkten för återstående delen av budgetåret hänförlig till utlämningen av beredda pälsskinn under fjärde kvartalet 1948 och första kvartalet 1949. Enligt inhämtade upplysningar ha de skattskyldiga möjligheter att under sagda tid utläm-

na beredda pälsskinn ungefärligen i samma omfattning som under fjärde kvartalet 1947 och första kvartalet 1948. För sistnämnda kvartal erlades pälsvaruskatt med tillhopa 1,9 miljoner kronor. På grund härav beräknar kontrollstyrelsen uppbörden av pälsvaruskatt under budgetåret 1948/49 till (1,2 + 1,9 =) 3,1 miljoner kronor eller avrundat 3 miljoner kronor.

I samband med avvecklingen den 1 juli 1948 av den förhöjda omsättningsskatten å ett flertal varor infördes enligt förordningen den 5 mars 1948, nr 85, särskild skatt (försäljningsskatt) å vissa av dessa varor. Skatten utgår efter en skattesats av 20 procent å ett beskattningsvärde, som är lika med konsumentpriset å den skattepliktiga varan. Statsverkets intäkt av försäljningsskatt under tiden den 1 juli—den 31 oktober 1948 har som ovan anförts uppgått till 2,3 miljoner kronor, vilket belopp fördelar sig på de skattepliktiga varuslagen på följande sätt:

Guldsmedsarbeten	1 682 000	kronor,
Grammofonvaror	579 000	» och
Knutna mattor m. m.	19 000	» .

Enligt meddelade föreskrifter angående den tid, inom vilken upplöpande försäljningsskatt skall erläggas, hänföra sig de ovan angivna skatteintäkterna i fråga om guldsmedsarbeten huvudsakligen till försäljning under månaderna juli—september 1948 (för september har emellertid under tiden den 1—den 5 november 1948 influtit ytterligare 255 000 kronor) och i fråga om grammofonvaror till månaderna juli—september 1948. Vad angår knutna mattor förfaller skatt för månaderna juli—september 1948 först vid utgången av november 1948. Med ledning av de influtna skattebeloppen samt med beaktande av säsongvariationerna i försäljningen synas intäkterna av försäljningsskatten för budgetåret 1948/49 kunna uppskattas till 15 miljoner kronor, eller till samma belopp, varmed denna skatt upptagits i en av styrelsen till riksräkenskapsverket den 17 april 1948 överlämnad promemoria. För helt budgetår räknat skulle försäljningsskatten kunna beräknas ha influtit med omkring 16 miljoner kronor.

Kontrollstyrelsens uppbörd under budgetåret 1948/49 av de under riksstatstiteln varuskatt redovisade skatterna torde sålunda i sin helhet kunna angivas till (111 + 18 + 3 + 15 =) 147 miljoner kronor.

Vad angår storleken av kontrollstyrelsens uppbörd av varuskatt under budgetåret 1949/50 saknas säkra hållpunkter för ett närmare bedömande. Varuskatten å choklad- och konfityrvaror kan under förutsättning att särskild förändring i efterfrågan på dessa varor icke inträder antagas inflyta med samma belopp som under innevarande budgetår. Förhållandet torde bli enahanda i fråga om varuskatten å tekniska preparat. Pälsvaruskatten kan väntas komma att undergå någon minskning, beroende på ökade svårigheter att erhålla valuta till import av oberedda pälsskinn. Vad angår försäljningsskatten torde försäljningen av guldsmedsvaror komma att nedgå med hänsyn till att tilldelningen av råvaror, framför allt guld och silver, för närvarande är begränsad till 50 procent av förbrukningen under år 1946 och under kommande år möjligen kan komma att ytterligare begränsas. Detta förhållande lär dock på grund av lagerhållningen i branschen icke komma att nämnvärt påverka försäljningen av färdigvaror under innevarande budgetår. För nästa budgetår väntas ifrågavarande försäljning komma att nedgå med omkring 30 procent. Beträffande grammofonvaror torde till följd av viss begränsning av importen av grammofonskivor någon minskning

av försäljningen inträda under det kommande budgetåret. Vad slutligen angår knutna mattor m. m. synes på grund av minskad efterfrågan en viss nedgång i försäljningen kunna emotses. Intäkten av försäljningsskatt under nästa budgetår torde med hänsyn till nu angivna förhållanden kunna uppskattas till 13 miljoner kronor. Statsverkets intäkter av de i riksstatstiteln varuskatt redovisade skatterna skulle i enlighet härmed för budgetåret 1949/50 kunna angivas till (111 + 18 + 3 + 13 =) 145 miljoner kronor.»

Generaltullstyrelsen har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 9 november 1948 beträffande beräkningen av de inkomster, som uppbäras av tullverket, anfört följande:

»De till varuskattemedlen hänförliga avgifterna varuskatt, pälsvaruskatt och försäljningsskatt belöpa å varor av förhållandevis mera umbärlig karaktär. Dessa varor torde därför i särskilt hög grad drabbas av skärpta importrestriktioner. Med hänsyn härtill och till de för fyramånadersperioden juli—oktober 1948 redovisade uppbördsbeloppen, vilka i runda tal utgjort för varuskatt 1,8 miljoner kronor, för pälsvaruskatt 0,8 miljon kronor och för försäljningsskatt 0,1 miljon kronor, har den å ifrågavarande medel inflytande bruttouppbörden, vilken jämväl är att betrakta såsom nettouppbörd, beräknats enligt följande uppställning.

Medel	Miljoner kronor 1948/49	1949/50
Varuskatt	4·0	4·0
Pälsvaruskatt	2·0	2·0
Försäljningsskatt	0·2	0·2
Summa	6·2	6·2
Avrundat	6·0	6·0 »

Enligt från länsstyrelserna inhämtade uppgifter kan den kvarstående uppbörden av allmän omsättningsskatt beräknas till drygt 10 miljoner kronor under budgetåret 1948/49 och till ett par miljoner kronor under budgetåret 1949/50.

Enligt förestående beräkningar skulle inkomsterna å titeln varuskatt uppgå till ett sammanlagt belopp av 163 miljoner kronor för budgetåret 1948/49 och 153 miljoner kronor för budgetåret 1949/50. I anslutning härtill förordar riksräkenskapsverket, att, med avjämnande av dessa belopp, under inkomsttiteln varuskatt för budgetåret 1948/49 beräknas ett belopp av 165 000 000 kronor och i riksstaten för budgetåret 1949/50 upptages ett belopp av 150 000 000 kronor.

Pappersskatt.

Enligt beslut av 1948 års riksdag har från och med den 1 juli 1948 införts en särskild skatt å papp och papper, benämnd pappersskatt. Denna skatt skall enligt förordning den 11 juni 1948, nr 283, utgå såsom en tillverkningsskatt å papp och papper, som tillverkas inom riket. Skatten, som uttages av tillverkaren, utgår efter vikt, och skattesatsen utgör 15 öre för

kilogram för papp och papper av alla slag. Från beskattningen har dock undantagits sådant tidningspapper, som är avsett att användas till tryckning av allmän nyhetstidning. Skattskyldigheten inträder, då den obearbetade varan levereras från tillverkaren eller av denne tages i anspråk för vidare bearbetning. Även vid import av papp eller papper skall skatt utgå efter nu angivna grunder, dock att skatt härvid skall uttagas också för bearbetad vara. Ifrågavarande beskattning står under tillsyn av kontrollstyrelsen, dock att beträffande skattepliktig införsel kontrollen handhaves av generaltullstyrelsen och kontrollstyrelsen gemensamt. Beträffande erläggande av skatt för tillverkning inom riket gäller, att tillverkare skall för varje kalenderkvartal inom en månad efter dess utgång till kontrollstyrelsen avlämna deklaration angående den myckenhet skattepliktiga varor, som levererats till köpare eller tagits i anspråk för vidare bearbetning, och samtidigt erlägga enligt deklarationen upplupen skatt.

I riksstaten för budgetåret 1948/49 har pappersskatten beräknats till 35 miljoner kronor.

Kontrollstyrelsen har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 9 november 1948 beträffande beräkningen av pappersskatt å varor, som tillverkas inom riket, anfört bland annat följande:

»De skattskyldiga ha under den gångna delen av budgetåret till styrelsen erlagt skatt med i runt tal 12 miljoner kronor för leveranser, som ägt rum under tredje kvartalet 1948. Med hänsyn till det anstånd med skattens erläggande, som i förordningen medgivits de skattskyldiga, blir skatteintäkten för återstående delen av budgetåret 1948/49 beroende på storleken av de skattepliktiga leveranserna under fjärde kvartalet 1948 och första kvartalet 1949. Då den inhemska förbrukningen av papper och papp är underkastad reglering och den skattepliktiga försäljningen av dessa varor enligt gällande direktiv under hela kalenderåret 1948 kan angivas till omkring 310 000 ton, skulle försäljningen under fjärde kvartalet 1948 kunna beräknas utgöra omkring 78 000 ton. Storleken av de skattepliktiga leveranserna under första kvartalet 1949 kan med ledning av vad som under hand upplysts från statens bränslekommission likaledes beräknas till omkring 78 000 ton. Skatteintäkten för återstående del av innevarande budgetår skulle enligt denna beräkning kunna uppskattas till [(78 000 + 78 000) 150 =] 23,4 miljoner kronor. På grund härav torde skatteintäkten för hela budgetåret 1948/49 kunna angivas till (12 + 23,4 =) 35,4 miljoner kronor eller avrundat 35 miljoner kronor.

Skatteintäkten under budgetåret 1949/50 blir beroende på riksdagens ställningstagande till frågan huruvida pappersskatt skall uttagas jämväl efter den 1 juli 1949. Därest nu gällande förordning icke prolongeras efter nämnda dag, skulle pappersskatt under nästa budgetår komma att erläggas allenast för leveranser under andra kvartalet 1949. Enligt inhämtade uppgifter rörande leveranserna under år 1949 kan skatten för sagda kvartal beräknas uppgå till omkring 12 miljoner kronor. Vid ett uttagande av pappersskatt jämväl efter den 1 juli 1949 och under antagande av oförändrad skattesats synes statsverkets intäkt av pappersskatten under budgetåret 1949/50 böra angivas till i runt tal 48 miljoner kronor.»

Generaltullstyrelsen har i skrivelse den 9 november 1948 beräknat inkomsten av pappersskatt, som uppbäres av tullverket, till 1 miljon kronor för vartdera av budgetåren 1948/49 och 1949/50.

I enlighet med kontrollstyrelsens och generaltullstyrelsens beräkningar torde pappersskatten för budgetåret 1948/49 kunna beräknas inflyta med 36 000 000 kronor. Även för nästa budgetår har riksräkenskapsverket ansett sig böra godtaga kontrollstyrelsens och generaltullstyrelsens beräkningar. Under förutsättning, att pappersskatt skall uttagas jämväl efter den 1 juli 1949, beräknar riksräkenskapsverket därför inkomsten av pappersskatt för budgetåret 1949/50 till, i avjämnat tal, 50 000 000 kronor.

Trafikskatt.

Vid 1942 års riksdag infördes en ny skatt, benämnd trafikskatt, i syfte att tillgodose behovet av en ökning av statsinkomsterna. Skatten utgår enligt de grunder, som angivas i förordningen den 19 juni 1942 (nr 375) om trafikskatt.

Under budgetåren 1944/45—1947/48 har i trafikskatt influtit respektive 29,01, 28,89, 28,06 och 30,75 miljoner kronor. Under tolvmånadersperioden november 1947—oktober 1948 har uppbörden av trafikskatt uppgått till 33,94 miljoner kronor. Ökningen av trafikskattens avkastning förklaras av vissa från och med den 1 januari 1948 vidtagna taxehöjningar.

I riksstaten för budgetåret 1948/49 är trafikskatten upptagen med 35 miljoner kronor.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 1 december 1948 har järnvägsstyrelsen beräknat den behållna inkomsten av trafikskatten för ett vart av budgetåren 1948/49 och 1949/50 till 35 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket har i överensstämmelse med järnvägsstyrelsens kalkyl beräknat inkomsten av trafikskatt för vart och ett av budgetåren 1948/49 och 1949/50 till 35 000 000 kronor.

Accis å silke.

Accis å silke har under budgetåret 1947/48 influtit med 3,76 miljoner kronor samt är i riksstaten för budgetåret 1948/49 upptagen till 3,50 miljoner kronor. Under tiden 1 juli—30 september 1948 ha inkomsterna av silkeaccis uppgått till 1,03 miljon kronor, medan inkomsterna under motsvarande tid nästföregående år utgjorde 1,05 miljon kronor. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 9 november 1948 har generaltullstyrelsen meddelat, att inkomsterna av silkeaccisen kunde beräknas till brutto 3,6 miljoner kronor för budgetåret 1948/49 och till 3,7 miljoner kronor för budgetåret 1949/50, vilka belopp även angivits såsom nettouppbörd.

Riksräkenskapsverket har i enlighet med generaltullstyrelsens beräkning upptagit inkomsterna av silkeaccis för budgetåret 1949/50 till 3 700 000 kronor.

Accis å margarin och vissa andra fettvaror.

Nu gällande bestämmelser rörande dessa skatter ha meddelats i förordningarna den 7 juni 1935, nr 259, och den 30 juni 1943, nr 481, samt i kungörelserna den 30 juni 1943, nr 482, den 23 februari 1945, nr 39, och den 28 februari 1947, nr 77.

För de accispliktiga fettvaror, som för närvarande i nämnvärd omfattning för försäljning tillverkas inom riket, utgår accisen med följande belopp för varje kilogram av varans nettovikt, nämligen för margarin — såväl hushållsmargarin som bagerimargarin — med 38 öre, för matolja med 60 öre jämte tilläggsaccis å 40 öre och för fettemulsion, beroende på varans fetthalt, förpackning o. s. v., med antingen 44 öre, 60 öre eller 60 öre jämte tilläggsaccis å 65 öre. För konstister, kokosfett och vissa andra ersättningsprodukter för smör eller flott skall enligt bestämmelserna för varje kilogram av varans nettovikt erläggas accis med 60 öre jämte tilläggsaccis, beroende på varans beskaffenhet med antingen 10 eller 98 öre.

Margarinaccisen, som under budgetåret 1947/48 influtit med 18,04 miljoner kronor, har i riksstaten för budgetåret 1948/49 beräknats till 19 miljoner kronor.

Den under första hälften av innevarande budgetår inflytande margarinaccisen, som avser försäljningen av accispliktiga varor under tiden 1 april—30 september 1948 och därför redan är känd, uppgår till i runt tal 10 miljoner kronor. Under samma budgetår ytterligare inflytande skatt avser försäljningen under tiden 1 oktober 1948—31 mars 1949 och har av statens livsmedelskommission i skrivelse till riksräkenskapsverket den 9 november 1948 beräknats till 12 miljoner kronor. Sammanlagt skulle alltså under budgetåret 1948/49 inflyta 22 miljoner kronor. Statsverkets inkomst av margarinaccis under budgetåret 1949/50, vilken blir beroende av de myckenheter accispliktiga fettvaror, som kunna komma att försäljas under tiden 1 april 1949—31 mars 1950, beräknas av livsmedelskommissionen till 20,5 miljoner kronor. Livsmedelskommissionens beräkningar ha verkställts på sätt angives i efterföljande sammanställning.

Inkomster under budgetåret 1948/49.

Enligt uppgift från kontrollstyrelsen har hittills under budgetåret — för leveranser under 2:a och 3:e kv. 1948 — influtit i runt tal		kronor 10 000 000
Under budgetåret väntas — för leveranser under 4:e kv. 1948 och 1:a kv. 1949 — inflyta ytterligare för margarin (hushållsmargarin 22 300 000 kg, bagerimargarin 5 700 000 kg) sammanlagt 28 000 000 kg à kr. 0: 38 =	kronor 10 640 000	
» matolja 550 000 kg à kr. 1: — = ...	» 550 000	
» övriga accispliktiga varor	» 850 000	kronor 12 040 000
Summa — i runt tal —		kronor **22 000 000**

Inkomster under budgetåret 1949/50 (för leveranser under 2:a, 3:e och 4:e kv. 1949 samt 1:a kv. 1950)			
för margarin (hushållsmargarin 33 500 000 kg, bagerimargarin 12 500 000 kg) sammanlagt 46 000 000 kg à kr. 0: 38 =	kronor	17 480 000	
» matolja 1 100 000 kg à kr 1: — = ..	»	1 100 000	
» övriga accispliktiga varor	»	1 738 000	kronor 20 318 000
Summa — i runt tal —			kronor **20 500 000.**

Livsmedelskommissionen har beträffande sin beräkning anfört följande:

»Vid de beräkningar, som här verkställts för kommande tid, har antagits, att de nu gällande accissatserna alltjämt komma att tillämpas, med undantag endast för vissa accissatser å fettemulsion, beträffande vilka kommissionen hos Kungl. Maj:t gjort framställning om ändring. Ett genomförande av den föreslagna ändringen förutsättes dock icke komma att få någon väsentlig inverkan på de totala accisbeloppen.

Vid beräkningarna har kommissionen vidare utgått från att under tiden fram till april 1949 en allmän matfettsransonering skall upprätthållas med nuvarande grundtilldelning och i huvudsaklig överensstämmelse med nu gällande fördelningsregel, d. v. s. med halva tilldelningen i valfri vara och återstoden i annat matfett än smör. Två extrakuponger om vardera 250 gram annat matfett än smör antagas komma att utdelas dels till julen 1948 och dels under våren 1949. Av bagerimargarin beräknas tilldelning enligt nuvarande normer. I jämförelse med tidigare år har margarinkonsumtionen under år 1948 väsentligt ökat som en följd av att prisrabatteringen upphört fr. o. m. den 1 januari 1948. Konsumtionen har därigenom förskjutits från smör till margarin.

Skillnaden mellan det kända accisbeloppet 10 miljoner kronor för första hälften av budgetåret 1948/49 och accisbeloppet 12 040 000 kronor för leveranserna under återstoden av tolvmånadersperioden april 1948—mars 1949 beror på den högre margarinkonsumtionen under vinterhalvåret.

Vad beträffar tiden april 1949—mars 1950 har kommissionen räknat med att den sammanlagda matfettskonsumtionen skall hållas på i huvudsak samma nivå som under närmast föregående tolvmånadersperiod. Kommissionen har emellertid antagit, att förbrukningen av smör inom ramen för denna konsumtion skall i viss utsträckning öka på margarinkonsumtionens bekostnad. Med denna utgångspunkt har accisen för leveranser under tiden april 1949—mars 1950 beräknats till lägre belopp än accisen under innevarande budgetår.»

Riksräkenskapsverket förordar, att accis å margarin och vissa andra fettvaror för budgetåret 1949/50 uppföres med 20 000 000 kronor.

Skatt å kaffe.

Skatten å kaffe har införts genom beslut av 1939 års urtima riksdag och utgår enligt förordning den 22 december 1939, nr 877, som trätt i kraft den 27 december 1939. En sänkning av skatten å orostat kaffe från 65 öre till 35 öre för kilogram och för rostat kaffe samt kaffesurrogat med tillsats av kaffe från 80 till 45 öre för kilogram har skett från och med den 23 november 1946 enligt författningar den 22 november 1946, nr 698 och 699.

Avkastningen av skatten å kaffe utgjorde för budgetåret 1946/47 24,6 miljoner kronor och för budgetåret 1947/48 15,1 miljoner kronor. I riksstaten för nu löpande budgetår har inkomsten av skatt å kaffe beräknats till 11 miljoner kronor.

Generaltullstyrelsen har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 9 november 1948 rörande beräkningen av avkastningen av skatten å kaffe meddelat, att av kaffeskattemedel under vart och ett av de tre första kalenderkvartalen år 1948 influtit i genomsnitt ej fullt 3,2 miljoner kronor, motsvarande en uppbörd för tolvmånadersperiod av inemot 13 miljoner kronor. Med hänsyn till den nedräkning av tullmedelsuppbörden, som styrelsen ansett sig böra utgå från vid beräkningen av förevarande och vissa andra av tullverket redovisade statsinkomster, har styrelsen emellertid icke ansett sig böra för budgetåren 1948/49 och 1949/50 räkna med högre uppbörd av kaffeskattemedel än för budgetåret 1948/49 12 miljoner kronor och för budgetåret 1949/50 11 miljoner kronor, vilka belopp jämväl angivits såsom nettouppbörd.

Vidare har livsmedelskommissionen i sin skrivelse till riksräkenskapsverket den 9 november 1948 anfört följande:

»Förtullningen av kaffe under de tre första månaderna av innevarande budgetår uppgår till sammanlagt ca 8 900 ton, räknat i orostad vara. För hela budgetåret räknar livsmedelskommissionen, på grund av de möjligheter, som under detta budgetår yppat sig att inköpa kaffe i mjukvaluta, med en något större förtullning, än som angivits i kommissionens skrivelse till Eder den 23 april 1948 eller med en förtullning av 35 000 ton, räknat i orostat kaffe. Kaffeskatten kan under sådan förutsättning och vid oförändrad skattesats beräknas till (35 000 000 × 0: 35 =) 12 250 000 kronor.

För budgetåret 1949/50 förutsätter kommissionen en sådan inskränkning av kaffekonsumtionen, att förtullningen kommer att uppgå till omkring 32 500 ton, räknat i orostad vara. Kaffeskatten skulle därvid, under förutsättning av oförändrad skattesats, komma att uppgå till i runt tal 11 400 000 kronor.»

Riksräkenskapsverket beräknar, att skatt å kaffe skall inflyta under budgetåret 1948/49 med 12 250 000 kronor samt föreslår, att i riksstaten för budgetåret 1949/50 inkomsttiteln skatt å kaffe upptages till ett belopp av 11 000 000 kronor.

Tobaksskatt.

De beräknade och behållna inkomsterna av tobaksskatt under budgetåret 1938/39 samt de senast förflutna fyra budgetåren framgå av efterföljande sammanställning.

	Nettoinkomst	Beräknad inkomst		Nettoinkomst	Beräknad inkomst
	Miljoner kronor			Miljoner kronor	
Budgetåret 1938/39...	103·39	101·00	Budgetåret 1946/47...	354·12	320·00
» 1944/45...	289·54	260·00	» 1947/48...	397·10	370·00
» 1945/46...	318·68	290·00			

Enligt 16 § lagen den 11 juni 1943 (nr 346) angående statsmonopol å tillverkning och import av tobaksvaror utgår tobaksskatten dels med viss procent av varans priskurantpris, dels ock med visst efter varans myckenhet bestämt belopp. Genom lag den 30 januari 1948 (nr 17) har, med tillämpning från och med den 1 februari 1948, genomförts viss skärpning av de i 1943 års lag föreskrivna skattesatserna i vad avser den s. k. myckenhetsskatten. Den under kriget införda ransoneringen av tobaksvaror upphörde den 21 september 1945.

Närmare uppgifter rörande kvantitet och värde av totalförsäljningen av tobaksvaror under kalenderåren 1938 samt 1944—1947 ävensom den på respektive år belöpande tobaksskatten lämnas i efterföljande tabell.

Totalförsäljningen av tobaksvaror (värde och kvantitet) samt därå belöpande tobaksskatt.

År	Skatt	Värde	Kvantitet	Kvantitativ fördelning på olika varuslag					
				Cigarrer	Cigarr-cigarretter	Cigarretter	Röktobak	Tuggtobak	Snus
	Milj. kr.	Milj. kr.	Ton	%	%	%	%	%	%
1938	100·7	178·7	8 813	2·0	6·2	26·4	15·2	1·0	49·2
1944	284·5	386·9	8 545	2·1	4·6	28·0	23·6	0·6	41·1
1945	301·9	410·3	8 850	2·0	4·4	31·8	21·9	0·6	39·3
1946	344·2	464·7	9 544	2·0	4·1	38·8	17·8	0·5	36·8
1947	367·6	493·5	9 889	1·7	3·7	43·8	15·6	0·4	34·8

Av sammanställningen framgår, att storleken av de totala omsatta varukvantiteterna under de tre senaste åren undergått en fortskridande icke obetydlig stegring. Den sammanlagda stegringen av omsättningen under dessa år utgör 15,7 procent av omsättningen under år 1944. Under de tre senaste åren har även en anmärkningsvärt stor förskjutning ägt rum i fråga om förbrukningen av de olika varuslagen. Särskilt framträdande är ökningen av cigarrettförbrukningens andel av den totala konsumtionen från 28,0 procent år 1944 till 43,8 procent år 1947. Mot denna ökning av cigarrettförbrukningen svarar emellertid en minskning av konsumtionen av röktobak och snus. Röktobakskonsumtionens andel av den totala förbrukningen har sålunda nedgått från 23,6 procent år 1944 till 15,6 procent år 1947. Motsvarande siffror för snusförbrukningen äro 41,1 och 34,8 procent. Den fortgående förskjutningen mellan de olika varuslagen har verksamt bidragit till ökningen av såväl den totala tobaksförsäljningens värde som skatteavkastningens storlek. Försäljningsvärdet exklusive skatt, vilket år 1944 uppgick till 102,4 miljoner kronor, har stigit till 125,9 miljoner kronor år 1947 eller sammanlagt med cirka 23 procent.

De månatliga inleveranserna till statsverket av tobaksskatt, efter avdrag av utgiven gottgörelse för inköpt svensk tobak, under budgetåret 1938/39 samt från och med budgetåret 1944/45 till och med oktober månad 1948 framgå av efterföljande tabell.

Tobaksskatt.

Miljoner kronor.

	1938/39	1944/45	1945/46	1946/47	1947/48	1948/49
Juli	9·04	26·84	25·31	32·12	31·63	35·74
Augusti	8·84	23·49	25·41	33·24	34·78	43·40
September	9·12	24·44	24·08	32·63	31·76	38·92
Oktober	8·44	23·12	25·92	27·66	31·55	37·67
November	8·04	22·66	26·31	27·15	31·48	
December	8·31	23·35	26·49	27·86	30·39	
Januari	10·24	26·37	31.66	31·17	36·42	
Februari	7·82	24·74	27·24	27·94	33·86	
Mars	7·42	22·01	23·76	24·47	35·80	
April	8·86	23·83	25·95	32·16	33·31	
Maj	8·76	23·26	27·96	28·32	33·00	
Juni	9·00	25·43	28·59	29·40	33·12	
Summa	**103·39**	**289·54**	**318·68**	**354·12**	**397·10**	

Vid studiet av de i denna tabell meddelade uppgifterna för de fyra senaste åren bör beaktas, att den föreskrivna förskottsbetalningen var tionde dag höjdes från och med januari 1946 från 7 till 8 miljoner kronor, från och med juli 1946 till 8,5 miljoner kronor, från och med juli 1947 till 9,5 miljoner kronor samt från och med mars 1948 till 11 miljoner kronor.

Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 28 oktober 1948 beträffande beräkningen av tobaksskatt anfört följande:

»I skrivelse den 10 sistlidne april meddelade vi riksräkenskapsverket, att vi då beräknade tobaksskatten för budgetåret 1948/49 till 420 miljoner kronor.

Nu uppgjorda beräkningar ge vid handen att denna siffra är något för låg på grund av att de genomsnittliga cigarrettpriserna kommit att bliva högre än vad som uppskattats. Tobaksskatten kan därför under det nämnda budgetåret beräknas komma att uppgå till i runt tal 430 miljoner kronor.

För budgetåret 1949/50 uppskatta vi att tobaksskatten kommer att uppgå till samma belopp eller i runt tal 430 miljoner kronor. Vid beräkningarna som resulterat i detta belopp hava vi utgått ifrån att en viss konsumtionsökning av cigarretter jämväl i fortsättningen kommer att äga rum. Den ökning av det totala skattebeloppet som detta skulle medfört elimineras emellertid av det förhållandet att den nya Nässjö-fabrikens tillverkning av cigarretter från och med den 1 januari 1949 kommer att minska efterfrågan på de i förhållande till den inhemska tillverkningen dyrare och högre beskattade importerade cigarretterna.

I detta sammanhang bör framhållas att beräkningarna i övrigt bland annat bygga på, att någorlunda oförändrade konjunkturförhållanden skall råda, att ingen ändring sker i gällande skattesatser eller tobaksvarornas genomsnittliga utförsäljningspriser samt att bristen i Tobaksmonopolets tillverkningsförmåga kan fyllas genom import av färdiga tobaksvaror.»

Riksräkenskapsverket anser sig i betraktande av de ovan meddelade uppbördssiffrorna böra i varje fall beräkna tobaksskattens avkastning för nu löpande budgetår till 450 000 000 kronor samt föreslår i anslutning härtill,

att inkomsttiteln tobaksskatt i riksstaten för budgetåret 1949/50 upptages till 450 000 000 kronor.

Brännvinstillverkningsskatt.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 9 november 1948 har kontrollstyrelsen i fråga om beräkning av statsverkets inkomst av brännvinstillverkningsskatt under budgetåren 1948/49 och 1949/50 anfört följande:

»I riksstaten för budgetåret 1948/49 är brännvinstillverkningsskatten upptagen med 21 miljoner kronor. Till grund för beräkningen av detta belopp har med hänsyn till att spritcentralen måst öka sina lager legat en något större kvantitet brännvin än som ansetts motsvara spritcentralens normala årsbehov för framställning av förtäringsbrännvin och s. k. skattelagd sprit för vissa tekniska o. d. ändamål. Genom tillkomsten av brännvinstillverkning vid potatisbrännerierna under innevarande kampanj, vilken tillverkning enligt hittills lämnade tillstånd kommer att omfatta 20 miljoner liter sprit av normalstyrka, kommer emellertid spritcentralens inköp av beskattad sprit att avse en betydligt större kvantitet än den, varmed tidigare räknats. På grundval av inhämtade uppgifter synes brännvinstillverkningsskatten för budgetåret 1948/49 med avdrag för restitutioner böra beräknas inflyta med 35 miljoner kronor.

Inkomsten av brännvinstillverkningsskatten under budgetåret 1949/50 torde med stöd av upplysningar, som inhämtats hos spritcentralen, böra upptagas med 17 miljoner kronor.»

Mot kontrollstyrelsens kalkyl har riksräkenskapsverket intet att erinra och beräknar alltså brännvinstillverkningsskatten för budgetåret 1949/50 till 17 000 000 kronor.

Rusdrycksförsäljningsmedel av partihandelsbolag.

Inkomsterna från partihandelsbolag hänföra sig i första hand till aktiebolaget Vin- & spritcentralen jämte vissa agentbolag. Därjämte redovisas å inkomsttiteln i fråga ränta och amortering på de under fonden för förlag till statsverket beviljade medlen till anläggningskapital för nya sulfitspritfabriker. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 15 november 1948 har kontrollstyrelsen beräknat förevarande inkomsttitel till 37 miljoner kronor för budgetåret 1948/49 och till 26 miljoner kronor för budgetåret 1949/50. Kontrollstyrelsen har härvid åberopat en från aktiebolaget Vin- & spritcentralen inkommen skrivelse, vari anförts följande:

»I riksstaten för budgetåret 1948/49 har inleveransen från Spritcentralen upptagits till 27 miljoner kronor. Vid de beräkningar, som gjordes föregående år, antogs varuomsättningen 1948 bli i stort densamma som år 1946. Då emellertid omsättningen ökats, torde inleveranserna för innevarande år komma att uppgå till omkring 37 miljoner kronor.

Hur omsättningen kommer att utveckla sig under år 1949 är svårt att bedöma. Å ena sidan har omsättningen efter kriget visat en stigande tendens, å andra sidan har denna utveckling varit mindre framträdande under 1948, och tecken ha icke saknats på en stabilisering av efterfrågan, vilken möjligen kan följas av en nedgång. Som en rimlig arbetshypotes har bolaget an-

sett sig böra räkna med ungefär samma omsättning som under år 1947. Utvecklingen på omkostnadssidan blir väsentligen beroende på i vilken utsträckning en återgång kommer att ske från användningen av sulfitsprit till den dyrare potatisspriten. Hittills har för innevarande kampanj bränning medgivits av en kvantitet potatis, motsvarande cirka 10 miljoner liter råsprit av normalstyrka. Under dessa förhållanden skulle inleveranserna från Spritcentralen för 1949 — under förutsättning av ostörd drift och att importen kan upprätthållas i beräknad omfattning — kunna preliminärt uppskattas till 30 miljoner kronor. Emellertid väntas medgivande komma att lämnas till framställning av ytterligare kvantiteter potatissprit. En ökning med 5 miljoner liter kommer att minska inleveranserna med omkring 2 miljoner kronor.

Härvid har prisberäkningen för varor, framställda av potatis- och av sulfitsprit, skett efter samma grunder som tidigare. Emellertid har 1946 års spritutredning föreslagit den ändring av förtäringsspritens prissättning, att prisdifferensen mellan potatis- och sulfitråvarorna skall slå igenom i konsumentpriset. Bolaget har velat erinra härom, för den händelse en reservation kan befinnas erforderlig med hänsyn till statsmakternas blivande prövning av spritutredningens förslag.

I de anförda siffrorna ingå de belopp, som av bolaget innehållas för täckande av annuiteterna på de nya sulfitspritfabrikernas anläggningskapital. De på åren 1948 och 1949 belöpande avsättningarna härför ha upptagits till respektive 0,5 och 0,25 miljon kronor.»

Medgivande har numera lämnats till framställning under innevarande brännerikampanj — utöver den i spritcentralens skrivelse omförmälda potatisspritkvantiteten om 10 miljoner liter av normalstyrka — av ytterligare 10 miljoner liter sådan sprit. Den av spritcentralen för nästkommande budgetår beräknade inkomsten å ifrågavarande inkomsttitel bör i anledning härav enligt spritcentralens kalkyler nedsättas till 26 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket föreslår, att inkomsttiteln rusdrycksförsäljningsmedel av partihandelsbolag för budgetåret 1949/50 upptages till 26 000 000 kronor.

Rusdrycksförsäljningsmedel av detaljhandelsbolag.

Beträffande rusdrycksförsäljningsmedlen av detaljhandelsbolag har kontrollstyrelsen i förenämnda skrivelse till riksräkenskapsverket i fråga om beräkningen för budgetåren 1948/49 och 1949/50 anfört följande:

»Dessa medel äro i riksstaten för budgetåret 1948/49 upptagna med 30 miljoner kronor.

Enligt från systembolagen inhämtade uppgifter kan ifrågavarande vinstinleverans numera beräknas till i runt tal 33 miljoner kronor. Av detta belopp torde närmare 2 miljoner kronor utgöra vinstökning å systembolagens lager i samband med ikraftträdandet den 1 februari 1948 av de senaste skatteskärpningarna å spritdrycker och viner.

Systembolagens vinstinleverans under budgetåret 1949/50 torde med hänsyn bland annat till föreliggande tendenser till nedgång inom rusdrycksförsäljningen, särskilt inom den mera vinstinbringande delen av densamma, d. v. s. utskänkningen, försiktigtvis böra angivas till ett något lägre belopp

än den beräknade verkliga nettovinsten under innevarande budgetår, (33 — 2 =) 31 miljoner kronor, eller förslagsvis till i runt tal 28 miljoner kronor.»

I anslutning till vad kontrollstyrelsen anfört har riksräkenskapsverket beräknat rusdrycksförsäljningsmedlen av detaljhandelsbolagen för budgetåret 1948/49 till 33 000 000 kronor. För nästa budgetår har riksräkenskapsverket, med avjämning uppåt av det av kontrollstyrelsen beräknade beloppet, upptagit inkomsterna å förevarande titel till 30 000 000 kronor.

Omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker.

Denna inkomsttitel är i riksstaten för budgetåret 1948/49 upptagen till 450 miljoner kronor. De beräknade och behållna inkomsterna av omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker under budgetåret 1938/39 samt de fyra senast förflutna budgetåren framgå av följande sammanställning.

	Omsättningsskatt å spritdrycker	Utskänkningsskatt	Omsättningsskatt å vin	Summa nettoinkomst	Beräknad inkomst
		Miljoner kronor			
Budgetåret 1938/39	96·62	5·91	0·50	103·03	97·00
» 1944/45	282·98	25·08	—	308·06	290·00
» 1945/46	294·73	27·11	—	321·84	290·00
» 1946/47	320·65	30·98	—	351·63	320·00
» 1947/48	374·87	32·15	—	407·02	370·00

För att i rådande krisläge tillföra statskassan ökade inkomster beslöt 1939 års urtima riksdag en avsevärd höjning av den skatt, som från och med den 1 juli 1920 upptagits för omsättning och utskänkning av spritdrycker. Den höjda beskattning, som enligt riksdagens beslut från och med den 1 november 1939 pålades spritkonsumtionen, innebar i fråga om *omsättningsskatten,* att dennas grundavgift höjdes med 3 kronor för liter, eller från förutvarande 2 kronor till 5 kronor, under det att den procentuella delen av omsättningsskatten bibehölls oförändrad. Från och med den 16 mars 1942 höjdes grundavgiften till 6 kronor för liter, från och med den 1 juni 1943 till 7 kronor för liter och från och med den 1 februari 1948 till 9 kronor för liter. Den procentuella delen av omsättningsskatten utgår fortfarande med 60 procent av det belopp, som, skatten oberäknad, betingas vid inköp av dryckerna i buteljerat skick. I fråga om sprit för tekniska, industriella med flera ändamål innebar den år 1939 vidtagna skärpningen av omsättningsskatten, att grundavgiften för sprit avsedd för tillverkning av essenser och extrakter för beredning av alkoholhaltiga drycker höjdes från 1 krona 40 öre till 10 kronor för liter; denna höjning bortföll vid varuskattens införande. Omsättningsskatt å vin, som tidigare tillgodoförts denna titel, redovisas från och med budgetåret 1939/40 å en särskild inkomsttitel, numera benämnd omsättnings- och utskänkningsskatt å vin. Beträffande *utskänkningsskatten* å spritdrycker vidtogs vid 1939 års urtima riksdag

ingen ändring i tidigare gällande skattesatser, utan denna skatt utgick intill den 1 juni 1943 med 2 kronor för liter egentligt brännvin och 4 kronor för liter av andra spritdrycker; renat egentligt brännvin av högst 40 procent alkoholhalt var fritt från utskänkningsskatt. Från och med nyss angivna dag belades emellertid sistnämnda slag av brännvin med utskänkningsskatt av 4 kronor för liter och höjdes skattesatsen för övriga spritdrycker med 4 kronor för liter till respektive 6 kronor och 8 kronor för liter.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 15 november 1948 har kontrollstyrelsen i fråga om beräkningen av omsättnings- och utskänkningsskatten å spritdrycker för budgetåren 1948/49 och 1949/50 anfört följande:

»Skatteinleveransen för juni—oktober månader 1948, d. v. s. skatteinkomsten under juli—november månader, har utgjort (miljoner kronor):

Omsättningsskattens grundavgift (förtäringsändamål) ...	153·7
Omsättningsskattens procentavgift	25·0
Omsättningsskatt för tekniska ändamål	0·9
Utskänkningsskatt	13·8
Summa	193·4

Spritdrycksomsättningen under tiden juni—oktober 1948 utgjorde 17,2 miljoner liter, motsvarande en konsumtionsökning med 1 procent. Då emellertid tendensen inom försäljningsutvecklingen under senare tid varit alltmer vikande — för de tre senaste månaderna cirka 2 procent minskning — synes man för tiden november 1948—maj 1949 i stället böra räkna med en omsättningsminskning av förslagsvis 5 procent. Omsättningen under sistnämnda tidrymd kan med hänsyn härtill beräknas utgöra 22,3 miljoner liter. Det härå belöpande grundavgiftsbeloppet komme att uppgå till (9,00 × 22,3 =) 200,7 miljoner kronor. Häremot svarande procentavgiftsbelopp kan, med utgångspunkt från en genomsnittlig procentavgift för liter av 1 krona 45 öre, uppskattas till (1,45 × 22,3 =) 32,3 miljoner kronor.

Omsättningsskatten å spritdrycker för tekniska m. fl. ändamål kan för tiden november 1948—maj 1949 uppskattningsvis angivas till 1,5 miljoner kronor.

Utskänkningen av spritdrycker under tiden juni—oktober 1948 omfattade 2,3 miljoner liter, motsvarande en försäljningsnedgång med 3 procent. För tiden november 1948—maj 1949 torde man med hänsyn till den inom utskänkningen särskilt framträdande vikande tendensen böra räkna med en nedgång med 10 procent. Utskänkningens omfattning skulle fördenskull kunna angivas till 2,8 miljoner liter. Den å sagda myckenhet belöpande utskänkningsskatten kan, med utgångspunkt från en genomsnittlig skattebelastning av 5 kronor 95 öre för liter, beräknas utgöra (5,95 × 2,8 =) 16,7 miljoner kronor.

Inkomsterna å nu ifrågavarande skattetitel skulle med hänsyn till det ovan anförda kunna angivas till (193,4 + 200,7 + 32,3 + 1,5 + 16,7 =) 444,6 miljoner kronor. Inkomsten å ifrågavarande skattetitel synes därför för budgetåret 1948/49 kunna beräknas inflyta med 445 miljoner kronor.

För budgetåret 1949/50 torde man, i avsaknad av närmare hållpunkter för bedömande av den framtida försäljningsutvecklingen, tills vidare böra räkna med enahanda konsumtionsnivå som under tiden november 1948—maj 1949, motsvarande ett beräknat inkomstbelopp å ifrågavarande skattetitel av 435 miljoner kronor.»

Riksräkenskapsverket, som funnit sig ej böra räkna med någon mera betydande ytterligare nedgång i inkomsttillflödet, uppskattar inkomsterna å förevarande titel till 450 000 000 kronor under budgetåret 1948/49 samt föreslår, att titeln för budgetåret 1949/50 beräknas till samma belopp, 450 000 000 kronor.

Omsättnings- och utskänkningsskatt å vin.

Inkomsttiteln omsättningsskatt å vin uppfördes första gången å tilläggsstat till riksstaten för budgetåret 1939/40 och omfattade avkastningen av dels den gamla omsättningsskatten å inhemskt vin — som utgick för mousserande viner eller viner med en alkoholhalt överstigande 14 volymprocent med 70 öre för liter och för andra viner med 35 öre för liter — dels en av 1939 års urtima riksdag beslutad, från och med den 22 oktober 1939 tillämpad, särskild omsättningsskatt å alla slag av viner utgående med 50 procent av det belopp, som — denna skatt oberäknad — betingades vid systembolagens inköp av viner i buteljerat skick. För vin med en alkoholhalt över 14 volymprocent utgick den särskilda omsättningsskatten dock med lägst 2 kronor för helbutelj och 1 krona för halvbutelj samt i fall då vinet tillhandahölles på andra buteljstorlekar med 3 kronor för liter räknat. Genom beslut vid 1943 års riksdag skärptes vinbeskattningen genom införande av en utskänkningsskatt å vin, normerad i förhållande till priset å den beskattade varan med en viss minimibeskattning i fråga om starkvin. Härvid fastställdes samma skattesatser som för den särskilda omsättningsskatten, d. v. s. 50 procent av inköpspriset (med inräknande för svenskt vin av omsättningsskatten men oberäknat den särskilda omsättningsskatten), för starkvin dock lägst 3 kronor för liter, 2 kronor för helbutelj och 1 krona för halvbutelj. Bestämmelserna om vinbeskattningen blevo i samband med denna skatteskärpning sammanförda i en den 28 maj 1943 utfärdad förordning (nr 259) angående omsättnings- och utskänkningsskatt å vin. Genom förordning den 30 januari 1948, nr 19, ha sedan skattesatserna för omsättningsskatten höjts från och med den 1 februari 1948, så att procentavgiften numera utgör 60 procent av inköpspriset, för starkvin dock lägst 4 kronor 50 öre för liter, 3 kronor för helbutelj och 1 krona 50 öre för halvbutelj.

Nettoinkomsten av omsättnings- och utskänkningsskatten å vin uppgick för budgetåret 1944/45 till 23,20 miljoner kronor, för budgetåret 1945/46 till 24,29 miljoner kronor och för budgetåret 1946/47 till 30,34 miljoner kronor. Uti omsättnings- och utskänkningsskatt å vin har under budgetåret 1947/48 influtit ett belopp av 34,73 miljoner kronor, varav 30,19 miljoner kronor omsättningsskatt och 4,54 miljoner kronor utskänkningsskatt.

I riksstaten för budgetåret 1948/49 har omsättnings- och utskänkningsskatten å vin beräknats till 36 miljoner kronor.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 15 november 1948 har kontrollstyrelsen i fråga om beräkningen av inkomsterna av omsättnings- och ut-

skänkningsskatten å vin för budgetåren 1948/49 och 1949/50 anfört följande:

»Inleveransen av nämnda skattemedel under juli—november månader 1948, avseende försäljningen under juni—oktober månader, har utgjort (milj. kr.):

Omsättningsskattens grundavgift	0·1
Omsättningsskattens procentavgift	12·4
Utskänkningsskatt	1·9
Summa	14·4

Under tiden juni—oktober 1948 försåldes sammanlagt 2,9 miljoner liter vin, innebärande en konsumtionsnedgång med 9 procent. Under tiden november 1948—maj 1949 torde försäljningsnedgången komma att bli än mer markerad, uppskattningsvis cirka 15 procent. Omsättningen under sistnämnda tidrymd kan med hänsyn härtill angivas till i runt tal 4,8 miljoner liter. Härå belöpande procentavgift kan, med utgångspunkt från en genomsnittlig procentavgift av 4 kronor 10 öre för liter, antagas komma att utgöra (4,10 × 4,8 =) 19,7 miljoner kronor. Omsättningsskattens grundavgift kan för samma tidrymd beräknas inflyta med 0,3 miljon kronor.

Vinutskänkningen under juni—oktober 1948 utgjorde 0,4 miljon liter, motsvarande en konsumtionsminskning om 14 procent. För tiden november 1948—maj 1949 torde konsumtionsminskningen inom utskänkningen bli ytterligare markerad eller uppskattningsvis cirka 20 procent. Under antagande härav skulle utskänkningen under sistnämnda tidrymd komma att utgöra 0,6 miljon liter. Motsvarande utskänkningsskatt torde kunna, med utgångspunkt från en genomsnittlig utskänkningsskatt av 4 kronor 15 öre för liter, antagas bli (4,15 × 0,6 =) 2,5 miljoner kronor.

Under hela budgetåret 1948/49 kunna följaktligen skatteintäkterna å ifrågavarande inkomsttitel beräknas utgöra (14,4 + 19,7 + 0,3 + 2,5 =) 36,9 miljoner kronor. Den sålunda framräknade siffran avviker endast obetydligt från den i riksstaten upptagna. Inkomsttiteln synes fördenskull kunna oförändrat beräknas under budgetåret 1948/49 inbringa 36 miljoner kronor.

Med hänsyn till ovissheten i fråga om den kommande försäljningsutvecklingen, lärer skatteinkomsten å denna inkomsttitel under budgetåret 1949/50 tills vidare böra beräknas på grundval av enahanda konsumtionsnivå som under tiden november 1948—maj 1949. Inkomsttiteln synes med hänsyn härtill kunna antagas komma att under sistnämnda budgetår inbringa 35 miljoner kronor.»

Riksräkenskapsverket beräknar inkomsterna av omsättnings- och utskänkningsskatten å vin till 36 000 000 kronor för vart och ett av budgetåren 1948/49 och 1949/50.

Maltdrycksskatt.

Enligt beslut av 1939 års urtima riksdag har från och med den 1 januari 1940 den tidigare utgående maltskatten ersatts av en maltdrycksskatt. Allt efter alkoholstyrkan och stamvörtstyrkan indelas maltdryckerna i tre klasser. Första klassen omfattar svagdricka och maltdricka, som ej innehåller mer än 1,8 viktprocent alkohol. Andra klassen omfattar sådana till första klassen icke hänförliga maltdrycker, som ej innehålla mer än 3,2 viktpro-

cent alkohol, och tredje klassen omfattar alkoholstarkare maltdrycker. Gällande skattesatser finnas angivna i förordning den 15 december 1939, nr 887, vilken ändrats genom förordning den 30 januari 1948, nr 20. Enligt dessa bestämmelser utgår maltdrycksskatten från och med den 1 februari 1948 med 39 öre för liter för maltdrycker av andra klassen och med 72 öre för liter för maltdrycker av tredje klassen. Före angivna tidpunkt voro motsvarande skattesatser 30 och 54 öre för liter. Undantagna från maltdrycksskatt voro från början hemtillverkade maltdrycker samt maltdrycker av första klassen. Genom förordning den 30 januari 1948, nr 21, har emellertid från och med den 1 februari 1948 införts tillfällig skatt för lagrat svagdricka, som är hänförligt till maltdryck av första klassen. Skatten utgår med 9 öre för liter.

I riksstaten för budgetåret 1948/49 är inkomsten av maltdrycksskatten upptagen med 70 miljoner kronor.

Den försålda kvantiteten skattepliktiga maltdrycker av andra och tredje klasserna har enligt av kontrollstyrelsen lämnade uppgifter under nedan angivna tillverkningsår (1 oktober—30 september) utgjort

1938/39	172 milj. liter	1946/47	163 milj. liter
1944/45	137 » »	1947/48	164 » »
1945/46	147 » »		

Fluktuationerna kvartalsvis i försäljningen, uttryckta i procent av försäljningen under motsvarande kvartal under tillverkningsåret 1938/39, belysas av efterföljande av kontrollstyrelsen lämnade sammanställning.

	1944/45	1945/46	1946/47	1947/48
Oktober—december.....	76·3	82·5	90·6	96·4
Januari—mars.....	83·8	81·0	85·9	99·4
April—juni.....	76·5	85·0	97·4	94·2
Juli—september.....	80·3	84·5	101·4	92·9

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 9 november 1948 har kontrollstyrelsen i fråga om beräkningen av inkomsten av maltdrycksskatten för budgetåren 1948/49 och 1949/50 anfört följande:

»Såsom framgår av ovanstående sammanställningar har försäljningen av skattepliktiga maltdrycker under senare år fram till och med första kvartalet 1948 ständigt ökats. Den under andra kvartalet 1948 inträdda försäljningsminskningen har under tredje kvartalet samma år ytterligare markerats. Denna utveckling beror till stor del på den ur försäljningssynpunkt synnerligen ogynnsamma sommaren, men det torde vara befogat att räkna med en fortsatt nedgång i försäljningen.

Under den gångna delen av budgetåret 1948/49 har skatt å maltdrycker av andra och tredje klasserna erlagts med 25,5 miljoner kronor. Den skattepliktiga utlämningen av maltdrycker under tiden den 1 oktober 1947—den 31 maj 1948 uppgick till 100 miljoner liter. Enär en försäljningsminskning av omkring 5 procent kan emotses, skulle utlämningen under motsvarande månader av budgetåret 1948/49 kunna angivas till $\left(\frac{95}{100} \times 100 = \right)$ 95 miljoner

liter. Maltdrycksskatten för hela budgetåret 1948/49 skulle sålunda uppgå till (25,5 + 95 × 0,39 =) 62,5 miljoner kronor.

Enligt förordningen den 30 januari 1948 (nr 21) om tillfällig skatt å viss maltdryck av första klassen utgår från och med den 1 februari 1948 skatt med 9 öre för liter av s. k. lagrat svagdricka. Skatten har för budgetåret 1948/49 beräknats komma att inflyta med 1 miljon kronor. Under budgetåret har hittills influtit 0,3 miljon kronor. Under återstående del av budgetåret beräknar kontrollstyrelsen en intäkt av 0,6 miljon kronor, eller sålunda tillhopa för hela budgetåret 0,9 miljon kronor.

Intäkten av maltdrycksskatten i dess helhet kan på grund av vad ovan anförts för budgetåret 1948/49 angivas till (62,5 + 0,9 =) 63,4 miljoner kronor eller avrundat 63 miljoner kronor. Av detta belopp kunna 15,4 miljoner kronor anses hänförliga till den 1 februari 1948 vidtagen skatteskärpning för maltdrycker av andra och tredje klasserna samt införd skatt å lagrat svagdricka.

Inkomsten av maltdrycksskatten under budgetåret 1949/50 torde, under antagande av fortsatt konsumtionsminskning med omkring 5 procent, böra upptagas till 60 miljoner kronor.»

I efterföljande sammanställning har upptagits den månadsvis influtna uppbörden av maltdrycksskatt under såväl budgetåren 1944/45—1947/48 som under det nu löpande budgetårets första månader.

Maltdrycksskatt.

Miljoner kronor.

	1944/45	1945/46	1946/47	1947/48	1948/49
Juli	3·66	4·37	4·44	5·29	6·71
Augusti	4·23	4·63	5·41	5·73	7·45
September	4·25	4·35	4·57	5·60	6·39
Oktober	3·12	3·38	3·60	4·44	5·26
November	2·81	3·13	3·42	3·83	
December	2·52	2·82	3·14	3·20	
Januari	3·68	3·93	4·36	4·72	
Februari	2·38	2·59	2·84	3·20	
Mars	2·31	2·41	2·47	3·56	
April	3·38	2·87	3·11	5·12	
Maj	2·93	3·82	3·69	5·40	
Juni	3·46	3·83	4·91	5·70	
Summa	**38·73**	**42·13**	**45·96**	**55·79**	

I anslutning till kontrollstyrelsens förslag beräknar riksräkenskapsverket inkomsterna av maltdrycksskatt under budgetåret 1948/49 till 65 000 000 kronor. Riksräkenskapsverket anser sig för sin del böra räkna med ungefär samma inkomster å förevarande titel under nästkommande budgetår samt föreslår därför, att inkomsttiteln i riksstaten för budgetåret 1949/50 upptages till 65 000 000 kronor.

Skatt å läskedrycker.

Skatten å läskedrycker, som införts genom beslut av 1939 års urtima riksdag, utgår jämlikt förordningen den 22 december 1939, nr 919, vilken trädde

i kraft den 1 februari 1940. Skattesatsen utgjorde från början 10 öre för liter, dock lägst 50 kronor för månad av varje tillverkare. Genom förordning den 25 maj 1941, nr 253, höjdes skatten till 12 öre för liter och genom förordning den 30 januari 1948, nr 22, vilken trädde i kraft den 1 februari 1948, till 18 öre för liter.

Nettoinkomsten av skatten å läskedrycker har under nedannämnda budgetår uppgått till härefter angivna belopp:

Budgetår	Milj. kr.	Budgetår	Milj. kr.
1944/45	12·67	1946/47	15·49
1945/46	14·03	1947/48	23·25

I riksstaten för budgetåret 1948/49 har ifrågavarande skatt upptagits till 30 miljoner kronor.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 9 november 1948 har kontrollstyrelsen beräknat inkomsten av skatt å läskedrycker för budgetåret 1948/49 till 27 miljoner kronor och för budgetåret 1949/50 till 26 miljoner kronor samt anfört följande:

»I riksstaten för budgetåret 1948/49 är inkomsten å denna skattetitel upptagen med 30 miljoner kronor. Under den gångna delen av budgetåret har kontrollstyrelsens uppbörd av läskedrycksskatt, avseende skatt för tillverkarnas utlämning under månaderna juni—september 1948, uppgått till 11,7 miljoner kronor, motsvarande en skattepliktig utlämning av 65,0 miljoner liter. Då utlämningen under samma tid föregående budgetår utgjorde 75,0 miljoner liter, har försäljningen av läskedrycker nedgått med 13,3 procent. Denna minskning torde delvis finna sin förklaring i den ur försäljningssynpunkt synnerligen ogynnsamma sommaren. Emellertid synes det befogat att räkna med en fortsatt, ehuru mindre markerad tillbakagång av läskedryckskonsumtionen. Enligt inhämtade uppgifter lär tillverkarnas utlämning under oktober månad 1948 ha nedgått med 5 procent jämfört med samma månad föregående år. Under antagande av fortsatt utlämningsminskning i ungefärligen samma omfattning för tiden den 1 oktober 1947—den 31 maj 1948 skulle inkomsten av läskedrycksskatten under återstående delen av budgetåret kunna beräknas till (93,3 × 0,95 × 0,18 =) 15,9 miljoner kronor. Inkomsten av läskedrycksskatten under hela budgetåret 1948/49 synes sålunda kunna angivas till (11,7 + 15,9 =) 27,6 miljoner kronor eller avrundat 27 miljoner kronor. Av detta belopp äro 9 miljoner kronor hänförliga till den höjning av skatten med 6 öre per liter, som trädde i kraft den 1 februari 1948.

Inkomsten av läskedrycksskatten under budgetåret 1949/50 torde, under antagande av fortsatt konsumtionsminskning med omkring 5 procent, böra upptagas till 26 miljoner kronor.»

I anslutning till kontrollstyrelsens förslag beräknar riksräkenskapsverket inkomsterna av läskedrycksskatten under budgetåret 1948/49 till 28 000 000 kronor, vilket belopp understiger det i riksstaten upptagna med 2 000 000 kronor. Den sålunda beräknade bristen förklaras i huvudsak av den ur försäljningssynpunkt ogynnsamma sommaren år 1948. Läskedrycksskatten torde med hänsyn härtill i riksstaten för budgetåret 1949/50 kunna upptagas till 30 000 000 kronor.

Statlig nöjesskatt.

Den statliga nöjesskatten är en genom förordning den 22 december 1939, nr 931, jämlikt beslut av 1939 års urtima riksdag från och med den 1 januari 1940 införd skatteform. Denna skatt uttogs ursprungligen i anslutning till den kommunala nöjesskatten samt utgick härvid med visst belopp för varje biljett. Sedan genomfördes genom förordning den 14 juni 1940, nr 478, den ändringen, att för nöjestillställning, till vilken allmänheten har tillträde mot avgift, kommun, inom vars område nöjestillställningen äger rum, skall uttaga en särskild avgift att fördelas mellan staten och kommunen. Vidare har genom förordning den 26 november 1943, nr 786, förordnats om uttagande i vissa fall av nöjesskatt å den s. k. restaurangdansen.

Enligt förordningen om nöjesskatt den 21 december 1945 (nr 823) med däri genom förordning den 30 januari 1948, nr 24, från och med den 2 februari 1948 genomförda ändringar beträffande nöjesskatten för biografföreställningar gäller i fråga om skattesatser, att nöjesskatten utgår med 15 procent å bruttopriset för varje biljett, inberäknat skatten, dock att för biografföreställning nöjesskatten utgår med 30 procent, om biljettpriset icke överstiger en krona, och eljest med 30 procent av en krona och 45 procent av återstoden av biljettpriset. Motsvarande skattesatser för biografföreställning utgjorde före den innevarande år vidtagna ändringen 15 och 30 procent. Å den s. k. restaurangdansen utgår skatt efter tre olika taxor beroende på om ifrågakommande utskänkning avser spritdrycker eller vin eller endast pilsnerdricka och alkoholfria drycker. Före den innevarande år vidtagna ändringen gällde, att nöjesskatten genomgående skulle fördelas med hälften till staten och med hälften till vederbörande kommun. Nämnda ändring innebär, att nöjesskatten för biografföreställning i stället skall fördelas med tre fjärdedelar till staten och en fjärdedel till kommunen.

I riksstaten för innevarande budgetår är ifrågavarande skatt upptagen till 40 miljoner kronor. Den till statsverket inlevererade skatten för varje kvartal från och med budgetåret 1944/45 framgår av efterföljande sammanställning.

	1944/45	1945/46	1946/47	1947/48	1948/49
	Miljoner kronor				
Juli—september	4·11	4·43	3·29	3·93	7·32
Oktober—december	4·97	5·32	4·80	5·24	
Januari—mars	4·43	4·15	4·29	6·89	
April—juni	4·54	4·16	4·32	10·67	
Summa	**18·05**	**18·06**	**16·70**	**26·73**	

Enligt från överståthållarämbetet och länsstyrelserna inhämtade uppgifter beräknas inkomsten å titeln statlig nöjesskatt komma att uppgå till 33,62 miljoner kronor under budgetåret 1948/49 och till 33,07 miljoner kronor under budgetåret 1949/50.

I betraktande av de ovan meddelade uppbördssiffrorna beräknar riks-

räkenskapsverket uppbörden av nöjesskatt för innevarande budgetår till 40 000 000 kronor och föreslår, att inkomsttiteln nöjesskatt för budgetåret 1949/50 upptages till likaledes 40 000 000 kronor.

II. Uppbörd i statens verksamhet.

De under rubriken »Uppbörd i statens verksamhet» upptagna inkomsttitlarna voro i riksstaten för budgetåret 1947/48 beräknade till ett belopp av 65,67 miljoner kronor och gåvo enligt budgetredovisningen en sammanlagd nettoinkomst av 76,17 miljoner kronor. Överskottet utgjorde alltså 10,50 miljoner kronor. De största merinkomsterna föllo på titlarna inkomster vid fångvården, bidrag till riksförsäkringsanstalten och försäkringsrådet, inkomster vid statens sinnessjukhus, avgifter för besiktning av motorfordon, inkomst av myntning och justering, inkomster vid serafimerlasarettet, fyr- och båkmedel, lotspenningar ävensom patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter. Dessa titlar redovisade en merinkomst av sammanlagt 9,11 miljoner kronor. Övriga inkomsttitlar lämnade en sammanlagd nettomerinkomst av 1,39 miljon kronor.

Riksstaten för budgetåret 1948/49 upptager under rubriken »Uppbörd i statens verksamhet» en sammanlagd inkomstsumma av 69,86 miljoner kronor. Beträffande samtliga de under denna rubrik upptagna inkomsttitlarna, utom vattendomstolsavgifter, har riksräkenskapsverket hos vederbörande myndigheter anhållit om uppgifter å de belopp, med vilka inkomsterna å titlarna i fråga kunde beräknas inflyta under vart och ett av budgetåren 1948/49 och 1949/50. Med stöd av de utav myndigheterna i anledning av denna anhållan lämnade uppgifterna har riksräkenskapsverket, såsom framgår av bilaga C, beräknat utfallet av inkomstsumman under »Uppbörd i statens verksamhet» under budgetåret 1948/49 till 73,04 miljoner kronor eller alltså 3,18 miljoner kronor mera än som beräknats i riksstaten.

För budgetåret 1949/50 har riksräkenskapsverket under denna rubrik beräknat ett sammanlagt belopp av 75,08 miljoner kronor. På detaljerna i denna beräkning torde riksräkenskapsverket här ej behöva ingå. I fråga om titlarna bidrag till pensionsstyrelsen, inkomster vid statens rättskemiska laboratorium och bidrag till försäkringsinspektionen får riksräkenskapsverket dock på förekommen anledning framhålla, att ämbetsverket vid beräkningen av inkomsterna å dessa titlar utgått från nu gällande grunder för uttagande av med titlarna avsedda bidrag och avgifter. Vidare må erinras, att beräkningen av inkomsterna vid rikets allmänna kartverk skett med utgångspunkt från nuvarande omfattning av organisationen vid kartverkets beställningsavdelning samt att beräkningen av inkomsterna vid Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut är baserad på den i institutets anslagsäskanden för budgetåret 1949/50 förutsatta anslagsramen. I övrigt har riksräkenskapsverket funnit anledning göra särskilda uttalanden allenast beträffande följande inkomsttitlar.

Inkomst av myntning och justering. Å denna inkomsttitel ha under budgetåret 1938/39 samt de senast förflutna fyra budgetåren influtit härefter angivna belopp:

Budgetår	Milj. kr.	Budgetår	Milj. kr.
1938/39	4·44	1946/47	16·95
1944/45	9·22	1947/48	11·06
1945/46	12·96		

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 25 oktober 1948 har mynt- och justeringsverket uppskattat inkomsterna å ifrågavarande titel under budgetåret 1948/49 till 8 500 000 kronor mot 8 300 000 kronor i riksstaten samt föreslagit, att samma belopp skall beräknas i riksstaten för budgetåret 1949/50. Mynt- och justeringsverket har härvid beträffande beräkningen för budgetåret 1948/49 anfört följande:

»Under de tre första månaderna av budgetåret 1948/49 har utmyntningen uppgått till 2 918 000 kronor. Under förutsättning av en likformig utmyntning under budgetårets återstående nio månader skulle det utmyntade beloppet stiga till omkring 11 672 000 kronor. Inkomsten av myntningen skulle därvid uppgå till 8 150 000 kronor. Inkomst av justering efter omorganisationen av justeringsväsendet från och med den 1 januari 1949 och under förutsättning att av verket föreslagen taxa blir av Kungl. Maj:t fastställd kan beräknas till 300 000 kronor, varför inkomst av myntning och justering beräknas till 8 450 000 kronor eller i runt tal 8 500 000 kronor.»

Riksräkenskapsverket har i anslutning till mynt- och justeringsverkets beräkning upptagit inkomst av myntning och justering för budgetåret 1949/50 till 9 000 000 kronor.

Inkomster vid lantbruksnämnderna. Riksstaten för budgetåret 1948/49 upptar dels en titel för inkomster vid lantbruksnämnderna och dels en titel för inkomster vid lantbruksingenjörsorganisationen. I enlighet med förslag av 1947 års centrala lantbrukskommitté i dess den 19 december 1947 avgivna betänkande torde med dessa två titlar avsedda inkomster från och med budgetåret 1949/50 böra redovisas å en gemensam titel. Riksräkenskapsverket föreslår, att titeln i överensstämmelse med beräkning av lantbruksstyrelsen upptages till 850 000 kronor.

Inkomster vid fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök. I sina anslagsäskanden för budgetåret 1949/50 har fiskeristyrelsen föreslagit, att för fullgörande inom undersöknings- och försöksanstalten för sötvattensfisket av sådana utredningsuppdrag, som anstalten har att utföra på uppdrag av intressenter i vattenregleringsföretag, skall i riksstaten uppföras ett särskilt förslagsanslag för avlöningar och omkostnader samt att de ersättningar, som anstalten har att uttaga av uppdragsgivare, skola tillföras en härför i riksstaten uppförd inkomsttitel, benämnd »Inkomster vid fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök». Riksräkenskapsverket har i underdånigt utlåtande

den 18 oktober 1948 tillstyrkt detta förslag samt därvid förutsatt, att den nya inkomsttiteln skall, tills närmare erfarenhet vunnits, upptagas till samma belopp som det mot inkomsttiteln korresponderande anslaget. I enlighet härmed har riksräkenskapsverket med utgångspunkt från fiskeristyrelsens beräkning av detta anslag upptagit inkomster vid fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök till 180 000 kronor.

Fyr- och båkmedel. Generaltullstyrelsen har i skrivelse till riksräkenskapsverket den 9 november 1948 beträffande beräkning av fyr- och båkmedel anfört följande:

»Vidkommande fyr- och båkmedel uppgick bruttouppbörden härav för fyramånadersperioden juli—oktober av budgetåret 1947/48 till omkring 1 450 000 kronor och för hela budgetåret till ett icke fullt tre gånger så högt belopp, eller omkring 4 miljoner kronor. För de fyra första månaderna av innevarande budgetår har uppbörden belöpt sig till omkring 1 miljon kronor. Med denna utgångspunkt har styrelsen beräknat uppbörden av fyr- och båkmedel, vilken uppbörd är att betrakta såsom nettouppbörd, till

för budgetåret 1948/49 ..... 3 miljoner kronor och
» » 1949/50 ..... 3 miljoner kronor.»

Riksräkenskapsverket har i överensstämmelse med generaltullstyrelsens förslag upptagit inkomster av fyr- och båkmedel för budgetåret 1949/50 till 3 000 000 kronor.

Lotspenningar. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 16 oktober 1948 har lotsstyrelsen angående beräkning av inkomsten av lotspenningar anfört följande:

»I riksstaten för budgetåret 1948/49 är inkomsten å titeln lotspenningar beräknad till 5 000 000 kronor. Såsom bland annat framgår av en som bilaga till denna skrivelse fogad sammanställning rörande lotspenninginkomsten under tiden juli 1937—september 1948 uppgick lotspenninginkomsten under budgetåret 1947/48 till 5 117 000 kronor. Lotspenninginkomsten under månaderna juli—september 1948 understiger motsvarande inkomst för samma månader 1947 med cirka 100 000 kronor. Med hänsyn härtill anser styrelsen försiktigheten bjuda att för innevarande budgetår icke räkna med högre lotspenninginkomst än 4 500 000 kronor. Vad beträffar budgetåret 1949/50 har styrelsen i sina riksdagspetita avseende sistnämnda budgetår ansett sig icke böra räkna med högre lotsningsfrekvens än som motsvarar en lotspenninginkomst av 4 000 000 kronor. Styrelsen finner icke skäl att nu frångå denna beräkning.»

Riksräkenskapsverket anser inkomsten av lotspenningar kunna antagas under budgetåret 1949/50 inflyta med samma belopp som under budgetåret 1948/49. Då lotsstyrelsens beräkning för sistnämnda budgetår synes kunna godtagas, torde inkomsten av lotspenningar för budgetåret 1949/50 alltså böra beräknas till 4 500 000 kronor.

Patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter. Å denna titel influtna inkomster ha utgjort 3 548 000 kronor under budgetåret 1946/47 och 4 028 000 kronor under budgetåret 1947/48. Under tiden 1 juli—30 september 1948 ha inkomsterna å titeln uppgått till 969 000 kronor mot 833 000 kronor under motsvarande tid år 1947. Under erinran bland annat härom har patent- och registreringsverket i skrivelse den 11 oktober 1948 beträffande uppskattningen av ifrågavarande inkomster för budgetåren 1948/49 och 1949/50 anfört följande:

»I skrivelse den 22 oktober 1947 beräknade verket inkomsterna för vart och ett av åren 1947/48 och 1948/49 till 3 500 000 kronor. De faktiska inkomsterna under det senast förflutna budgetåret ha alltså avsevärt överstigit de beräknade. Till inkomststegringen medverkade en med krigsförhållandena sammanhängande speciallagstiftning, som orsakade ett särskilt högt patentansökningsantal samt återupprättande med åtföljande årsavgiftsbetalning av vissa under krigstiden förfallna patent. Dessa speciella förhållanden ha redan upphört att inverka, men å andra sidan påverkas inkomsterna av aktiebolagsregistrering av en höjning av avgiftssatserna, som trädde i kraft den 1 januari 1948 och alltså endast gällde under senare hälften av det gångna budgetåret.

Utvecklingen under första kvartalet av innevarande budgetår tyder närmast på att man skulle kunna vänta ungefär lika stor inkomst som under budgetåret 1947/48. Huruvida denna tendens kommer att stå sig får anses ovisst, då verkets inkomster påverkas av den ekonomiska utvecklingen i allmänhet. Med understrykande av det osäkra i beräkningen anser verket emellertid försvarligt att uppskatta här ifrågavarande inkomster till 4 000 000 kronor för vart och ett av budgetåren 1948/49 och 1949/50. Beräkningen sker givetvis under förutsättning av oförändrade avgiftssatser.»

I betraktande av vad ovan framhållits rörande inkomsttillflödet under budgetåret 1947/48 samt inkomstutvecklingen under första kvartalet av budgetåret 1948/49 synes patent- och registreringsverkets beräkning vara väl försiktig. Riksräkenskapsverket har för sin del funnit ifrågavarande inkomster böra för vart och ett av budgetåren 1948/49 och 1949/50 beräknas till 4 500 000 kronor.

Vissa licensavgifter m. m. Några till denna titel hänförliga inkomster torde ej vara att påräkna under budgetåret 1949/50. Titeln har därför av riksräkenskapsverket förutsatts skola utgå ur riksstaten.

III. Folkpensionsavgifter.

Folkpensionsavgifterna utgå enligt lagen den 29 juni 1946 (nr 431) om folkpensionering. Beloppet av den pensionsavgift, som skall av avgiftspliktig årligen erläggas, utgör en procent av hans enligt förordningen om statlig inkomstskatt (förordningen om statlig inkomst- och förmögenhetsskatt) för året taxerade belopp, dock att avgiften skall erläggas med lägst sex och högst 100 kronor.

Enligt uppbördsförordningens bestämmelser skall preliminär skatt erläggas med avseende å pensionsavgifter samt pensionsavgifterna därefter debiteras i samband med annan slutlig eller tillkommande skatt än fastighetsskatt och skogsvårdsavgifter. Uppbördsförordningens bestämmelser innebära vidare, att vid redovisning av inflytande belopp någon uppdelning av beloppen på olika skatter och avgifter icke skall ske vare sig i fråga om preliminär skatt eller beträffande kvarstående slutlig skatt eller tillkommande skatt. På grund härav har, när i riksstaten vid sidan av inkomsttiteln för preliminär skatt å inkomst och förmögenhet m. m. uppförts en särskild inkomsttitel för pensionsavgifter, förutsatts, att inflytande pensionsavgifter i länsstyrelsernas räkenskaper skola, i den mån fråga ej är om influtna belopp av kvarstående restantier från år 1946 eller tidigare år, tillgodoföras den förstnämnda inkomsttiteln samt att sedan vid varje budgetårs utgång från denna titel till titeln för pensionsavgifter skola överföras till den senare titeln hänförliga medel. Denna omföring skall enligt Kungl. Maj:ts beslut den 3 september 1948 verkställas i samband med budgetredovisningens upprättande av riksräkenskapsverket i den ordning, som angives i en till grund för beslutet liggande underdånig skrivelse från riksräkenskapsverket den 10 februari 1948. Härom anföres i denna skrivelse följande:

»Vid omföringen torde inkomsttiteln folkpensionsavgifter — i analogi med vad som tillämpas vid statsverkets avräkning med kommunerna beträffande kommunerna tillkommande utskylder — böra tillgodoföras ett belopp motsvarande summan av debiterade pensionsavgifter efter avdrag av verkställda avkortningar av pensionsavgifter, som debiterats enligt uppbördsförordningen. Vid omföringen behöver däremot ej hänsyn tagas till restitutioner, eftersom dessa liksom inflytande belopp av kvarstående restantier från år 1946 eller tidigare år av riksräkenskapsverket föreskrivits skola redovisas direkt å inkomsttiteln folkpensionsavgifter. I vad avser såsom slutlig skatt debiterade pensionsavgifter borde omföringen egentligen baseras på beloppet av de pensionsavgifter, som debiteras såsom slutlig skatt under det kalenderår, då omföringen sker. Uppgift om detta belopp föreligger emellertid icke vid den tidpunkt, då omföringen skall verkställas. Den omföring av medel från inkomsttiteln för preliminär skatt å inkomst och förmögenhet m. m. till inkomsttiteln för folkpensionsavgifter, som riksräkenskapsverket skall verkställa för varje budgetår, torde därför böra baseras på de belopp, som i budgetredovisningen för samma budgetår upptagas för debiterade respektive avkortade pensionsavgifter. Det belopp, varmed saldot av de angivna beloppen sedan visar sig under- eller överstiga saldot mellan motsvarande belopp i budgetredovisningen för det nästföljande budgetåret, bör genom omföring från den förra titeln gottskrivas den senare titeln i statsräkenskaperna för sistnämnda budgetår.

Eftersom enligt en härom i lagen den 29 juni 1946 (nr 432) angående införande av nya lagen om folkpensionering införd övergångsbestämmelse pensionsavgifter icke påförts för år 1947 utan under detta år i stället preliminärt uttagits pensionsavgifter för år 1948, komma några såsom slutlig skatt debiterade pensionsavgifter icke att redovisas i budgetredovisningen för budgetåret 1947/48, medan däremot i budgetredovisningen för detta budgetår i likhet med vad som skett i budgetredovisningen för budgetåret 1946/

47 komma att redovisas en del såsom tillkommande skatt debiterade pensionsavgifter ävensom en del avkortningar av sådana pensionsavgifter. Den omföring av medel från inkomsttiteln för preliminär skatt å inkomst och förmögenhet m. m. till inkomsttiteln för folkpensionsavgifter, som skall verkställas för budgetåret 1947/48, torde därför få baseras på det i riksstaten för detta budgetår upptagna beloppet för titeln folkpensionsavgifter. Omföringen torde dock ej böra avse hela riksstatsbeloppet utan endast vad som återstår av detta belopp, sedan det reducerats med de belopp, som under budgetåret 1947/48 influtit av kvarstående restantier från år 1946 eller tidigare år, eftersom hänsyn tagits till inflytande restantier vid riksstatsbeloppets fastställande. Det belopp, varmed det sålunda reducerade riksstatsbeloppet för pensionsavgifter för budgetåret 1947/48 under- eller överstiger skillnadsbeloppet mellan å ena sidan summan av de belopp, som i budgetredovisningarna för budgetåren 1946/47—1948/49 upptagas för debiterade pensionsavgifter, samt å andra sidan summan av de belopp, som i budgetredovisningarna för dessa tre budgetår upptagas för avkortade pensionsavgifter, bör genom omföring från inkomsttiteln för preliminär skatt å inkomst och förmögenhet m. m. gottskrivas inkomsttiteln för folkpensionsavgifter i statsräkenskaperna för budgetåret 1948/49. Vid denna omföring måste hänsyn tagas även till de belopp, som i budgetredovisningen för budgetåret 1946/47 upptagas för enligt den nya ordningen debiterade pensionsavgifter respektive för verkställda avkortningar av sådana pensionsavgifter, eftersom mot saldot av dessa belopp svarande medel tidigare ej tillgodoförts inkomsttiteln folkpensionsavgifter.»

Folkpensionsavgifterna ha i riksstaten för budgetåret 1948/49 beräknats till 120 miljoner kronor. Såsom nettoinkomst å ifrågavarande inkomsttitel under budgetåret 1947/48 har i överensstämmelse med det ovan anförda redovisats samma belopp som riksstatsbeloppet för detta budgetår eller 100 miljoner kronor. Härav ha i runt tal 92,50 miljoner kronor omförts från inkomsttiteln för preliminär skatt å inkomst och förmögenhet m. m. Enligt uppgifter från statistiska centralbyrån uppgår beloppet av under år 1948 påförda avgifter till i runt tal 130 miljoner kronor eller till 37,50 miljoner kronor högre belopp. Då de belopp, som i budgetredovisningarna för budgetåren 1946/47 och 1947/48 upptagas för debiterade respektive avkortade pensionsavgifter, på grund av sin ringa storlek sakna betydelse i förevarande sammanhang, kan följaktligen det belopp, som under budgetåret 1948/49 skall omföras från titeln för preliminär skatt å inkomst och förmögenhet m. m. till inkomsttiteln folkpensionsavgifter beräknas till (130,00 + 37,50 =) 167,50 miljoner kronor. Härjämte får hänsyn tagas till å ena sidan direkt å inkomsttiteln folkpensionsavgifter inflytande restantier från år 1946 och tidigare år samt å andra sidan från titeln utgående restitutioner.

På grund av det anförda har riksräkenskapsverket, som med hänsyn till tidigare lämnade uppgifter rörande inkomstutvecklingen räknar med någon ökning av beloppet av påförda avgifter från år 1948 till år 1949, uppskattat inkomsterna av folkpensionsavgifter för budgetåret 1948/49 till 170 000 000 kronor och för budgetåret 1949/50 till 140 000 000 kronor.

IV. Diverse inkomster.

Bötesmedel. Under budgetåret 1946/47 utgjorde uppbörden å denna titel 6,09 miljoner kronor och under budgetåret 1947/48 6,18 miljoner kronor. Under de tre första månaderna av innevarande budgetår är uppbörden å titeln 5 procent högre än för motsvarande tid under föregående budgetår. Enligt av riksräkenskapsverket från överståthållarämbetet och länsstyrelserna infordrade uppgifter beräknas inkomsten av bötesmedel för budgetåren 1948/49 och 1949/50 till respektive 5,85 och 5,95 miljoner kronor.

Riksräkenskapsverket beräknar bötesmedlen för vart och ett av budgetåren 1948/49 och 1949/50 till 6 000 000 kronor.

Totalisatormedel. Inkomsterna av totalisatormedel uppgingo under budgetåren 1945/46—1947/48 till respektive 5,90, 6,78 och 8,96 miljoner kronor. Inkomsttillflödet under sista kvartalet av budgetåret 1947/48 har emellertid påverkats av den av 1948 års riksdag beslutade ökningen av statsverkets andel i totalisatormedlen. Under angivna kvartal samt första kvartalet av budgetåret 1948/49 ha inkomsterna av totalisatormedel utgjort 4,07 miljoner kronor respektive 2,39 miljoner kronor mot 2,58 miljoner kronor respektive 1,76 miljon kronor under motsvarande kvartal ett år tidigare.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 18 oktober 1948 har lantbruksstyrelsen uppskattat inkomsten av totalisatormedel till 8 miljoner kronor för vartdera budgetåret 1948/49 och 1949/50. Denna beräkning har riksräkenskapsverket funnit vara väl försiktig, och ämbetsverket beräknar för sin del uppbörden å inkomsttiteln totalisatormedel för vart och ett av budgetåren 1948/49 och 1949/50 till 10 000 000 kronor.

Tipsmedel. Genom övergången under budgetåret 1948/49 till en ordning med successiv inleverans till statsverket av inkomsterna av tipsmedel kommer titeln tipsmedel under nämnda budgetår att tillföras två års överskott från aktiebolaget Tipstjänst, nämligen dels överskottet under räkenskapsåret 1 juli 1947—30 juni 1948, vilket uppgår till 19,62 miljoner kronor samt redan inbetalats till statsverket, dels ock överskottet under räkenskapsåret 1 juli 1948—30 juni 1949. Inkomsttillflödet påverkas vidare från och med budgetåret 1948/49 av den vid 1948 års riksdag beslutade avgiftshöjningen.

Aktiebolaget Tipstjänst har i skrivelser till riksräkenskapsverket den 25 och 30 oktober 1948 beräknat bolagets nettovinst till 29 miljoner kronor för dess räkenskapsår 1 juli 1948—30 juni 1949 och till samma belopp för räkenskapsåret 1 juli 1949—30 juni 1950. Enligt vad riksräkenskapsverket under hand inhämtat är bolagets beräkning att anse såsom försiktig.

Riksräkenskapsverket beräknar i anslutning härtill inkomsterna å titeln tipsmedel för budgetåret 1948/49 till 50 000 000 kronor och för budgetåret 1949/50 till 30 000 000 kronor.

Lotterimedel. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 26 oktober 1948 har Svenska penninglotteriet aktiebolag meddelat, att bolaget — under antagande att lottförsäljningen må kunna under hela budgetåret 1948/49 fortgå i ungefär samma omfattning som efter den 1 juli i år — beräknar kunna under budgetåret 1948/49 inleverera ett belopp av i runt tal 73 miljoner kronor att tillgodoföras inkomsttiteln lotterimedel. Vad beträffar budgetåret 1949/50 anför bolaget, att inkomsttiteln då skulle tillföras i stort sett enahanda belopp under förutsättning att ett oförändrat antal lotter kunde säljas. Då man emellertid hade anledning räkna med att en så hög avsättningssiffra icke kunde hållas annat än under sådana speciella förhållanden, som nu rådde, har bolaget förslagsvis beräknat kunna under budgetåret 1949/50 inleverera omkring 65 miljoner kronor att tillgodoföras inkomsttiteln lotterimedel.

Vid den av bolaget för budgetåret 1948/49 verkställda beräkningen ha enligt vad riksräkenskapsverket under hand inhämtat inleveranserna av statsverket tillkommande belopp av avgifter för försålda lotter uppskattats till 68,14 miljoner kronor, medan i form av vinst å bolagets verksamhet beräknats komma att å förevarande titel inflyta 4,87 miljoner kronor mot 4,48 miljoner kronor under budgetåret 1947/48. Inleveransen under första hälften av budgetåret 1948/49 av statsverket tillkommande belopp av avgifter för försålda lotter avser dragningarna under månaderna juni—november 1948 och kan därför redan nu exakt angivas. Den uppgår till 34,17 miljoner kronor. I detta sammanhang må även omnämnas, att den av 1948 års riksdag beslutade höjningen av priset per lottsedel från 10 till 12 kronor tillämpades första gången vid försäljning av lottsedlar till dragningen i maj månad 1948.

Riksräkenskapsverket finner den av bolaget verkställda beräkningen av inkomsten av lotterimedel för innevarande budgetår kunna godtagas. För nästa budgetår anser ämbetsverket, att inkomsttiteln bör i riksstaten upptagas till 73 000 000 kronor.

Övriga diverse inkomster. Denna inkomsttitel, vilken från och med budgetåret 1948/49 skall tillgodoföras inflytande krigskonjunkturskatt samt belastas med restitutioner av sådan skatt, har i riksstaten för nämnda budgetår, med hänsyn till att betydande restitutioner av krigskonjunkturskatt ansetts kunna emotses, uppförts med allenast ett formellt belopp av 1 miljon kronor.

De å förevarande inkomsttitel under budgetåret 1947/48 redovisade inkomsterna uppgå till netto 22,52 miljoner kronor. Av detta belopp avse inemot 7 miljoner kronor mera regelmässigt inflytande inkomster, medan återstående inkomster äro av engångsnatur.

Under nu löpande budgetårs fyra första månader har i krigskonjunkturskatt brutto influtit ett belopp av 9,26 miljoner kronor. Vid oktober månads

utgång utestående debiterade medel av krigskonjunkturskatt, 5,74 miljoner kronor, torde kunna beräknas inflyta på en eller annan miljon kronor när, och sålunda ytterligare inflytande krigskonjunkturskatt synes kunna antagas komma att praktiskt taget uteslutande falla på budgetåret 1948/49. Enligt från länsstyrelserna införskaffade uppgifter kunna restitutioner av krigskonjunkturskatt beräknas till omkring 6 miljoner kronor för vart och ett av budgetåren 1948/49 och 1949/50. För vartdera av dessa två budgetår uppskattar riksräkenskapsverket å förevarande inkomsttitel mera regelmässigt inflytande inkomster till omkring 7 miljoner kronor.

På grund av vad nu anförts beräknar riksräkenskapsverket uppbörden å inkomsttiteln övriga diverse inkomster för budgetåret 1948/49 till 15 000 000 kronor samt föreslår, att inkomsttiteln i riksstaten för budgetåret 1949/50 uppföres med ett formellt belopp av 1 000 000 kronor.

B. Inkomster av statens kapitalfonder.

I. Statens affärsverksfonder.

Postverket.

De till statsverket inlevererade samt i räkenskaperna och i rikshuvudboken redovisade överskotten för postverket för budgetåret 1938/39 samt de senast förflutna fyra budgetåren framgå av efterföljande uppställning, i vilken även medtagits de i riksstaten beräknade överskotten (miljoner kronor).

Budgetår	Den egentliga poströrelsen			Postsparbanken och postgirot: vinst	Summa	Inlevererat till statsverket	Beräknat i riksstaten
	Inkomster	Driftkostnader	Överskott				
1938/39	101·77	85·49	16·28	0·50	16·78	16·84	13·00
1944/45	182·16	134·05	48·11	6·49	54·60	53·04	46·00
1945/46	188·43	156·38	32·05	6·00	38·05	43·97	42·00
1946/47	197·08	173·73	23·35	12·00	35·35	39·09	29·00
1947/48	214·17	211·47	2·70	6·00	8·70	12·35	30·00

I riksstaten för innevarande budgetår har såsom inkomst av postverket upptagits ett belopp av 15 miljoner kronor.

Generalpoststyrelsen har i skrivelse den 10 november 1948 med förslag till beräkning av det inkomstöverskott av postverkets rörelse, som bör upptagas i riksstaten för budgetåret 1949/50, anfört följande:

»De beräknade inkomsterna ha sammanförts i efterföljande tabell, vari för jämförelse upptagits inkomsterna jämväl för budgetåret 1947/48.

Inkomsttitel	Verkliga inkomster budgetåret 1947/48	Beräknade inkomster för budgetåret	
		1948/49	1949/50
Frankoteckensuppbörd	129 204 475	144 000 000	145 000 000
Inkomster för befordran av tjänsteförsändelser	26 005 178	31 400 000	30 500 000
ransoneringsförsändelser	2 400 430	2 200 000	1 000 000
Inkomster av tidningsrörelsen	12 906 200	13 450 000	13 000 000
Ersättning för postgirorörelsen	20 191 128	17 900 000	19 000 000
Vinst av postgirorörelsen	4 000 000	4 000 000	4 000 000
Ersättning från postsparbanken	12 719 085	13 150 000	13 000 000
Vinst från postsparbanken	2 000 000	2 000 000	2 000 000
Övriga inkomster av inrikes rörelsen och extra ordinarie uppbörd	1 037 492	900 000	850 000
Ersättning för bestyret med skatteuppbörden	5 013 115	9 700 000	8 700 000
försäljning av statsstämplar	248 000	270 000	270 000
centralupphandlingen av papper m. m. för övriga statsmyndigheter	632 444	600 000	650 000
utbetalning av folkpensioner	2 264 668	2 200 000	2 000 000
» » barnbidrag	—	1 100 000	1 100 000
försäljning av radiolicenser	422 260	440 000	450 000
» » obligationer	196 590	30 000	—
bestyret med valförsändelser	93 007	90 000	—
Inkomst av utrikes rörelsen	840 026	1 000 000	500 000
Summa	**220 174 098**	**244 430 000**	**242 020 000**
Driftkostnader	211 472 827	224 000 000	225 000 000
Överskott	8 701 271	20 430 000	17 020 000

Beträffande de beräknade *inkomsterna* må anföras följande.

Frankoteckensuppbörden, som under tiden 1 maj—30 november 1947 visade minskning, har därefter visat tendens till stegring. Om man för tiden april—juni 1948 borteliminerar den uppbördsökning, som föranletts av de fr. o. m. den 1 april 1948 höjda portona, stannade ökningen för budgetåret 1947/48 vid 1,6 procent mot 4,8 procent under budgetåret 1946/47.

Vid beräkningen av frankoteckensuppbörden för budgetåren 1948/49 och 1949/50 har styrelsen utgått från de porton, som f. n. gälla för olika försändelseslag. Av den beräknade uppbördsökningen för budgetåret 1948/49, 14,8 miljoner kronor, falla cirka 13 miljoner kronor på förenämnda portohöjning medan resten hänför sig till ökad poströrelse. Till viss del beror den stegrade rörelsen på försändningen av propagandatrycksaker i anledning av riksdagsmannavalet. Då styrelsen räknat med någon ökning av trafikvolymen jämväl under budgetåret 1949/50, har frankoteckensuppbörden för detta budgetår uppskattats till ett belopp, som med en miljon kronor överstiger det för innevarande budgetår beräknade beloppet.

Att inkomsterna för befordran av tjänste- och ransoneringsförsändelser för budgetåret 1949/50 upptagits till ett sammanlagt belopp, som med 2,1 miljoner kronor understiger motsvarande belopp för budgetåret 1948/49, beror på att styrelsen räknat med att antalet försändelser från vissa krisorgan samt enskildas försändelser i ransoneringsärenden komma att avsevärt nedgå under den tid, beräkningarna avse.

Vid beräkningen av inkomsterna i tidningsrörelsen har hänsyn tagits dels

till att tidningarna avsevärt minskat i vikt dels ock till de av Kungl. Maj:t och riksdagen beslutade höjningarna i tidningsrörelsen, vilka höjningar skola tillämpas fr. o. m. den 1 januari 1949.

Postverkets inkomster av postgirorörelsen bestå dels av portoinkomster dels ock av ersättning för kostnaderna för girogöromålens handläggning vid generalpoststyrelsens bankavdelning och postanstalterna. Höjes portoavgifterna för in- och utbetalningskort i girorörelsen, vilka avgifter ingå i frankoteckensuppbörden, minskas den ersättning, som i förestående tabell upptagits som ersättning för postgirorörelsen. Såsom framgår av tabellen har ersättningen för postgirorörelsen för budgetåret 1948/49 beräknats till cirka 2,3 miljoner kronor mindre än ersättningen under budgetåret 1947/48. Detta beror dels på att avgifterna för inbetalningskort höjts fr. o. m. den 1 april 1948 dels ock på att under budgetåret 1947/48 till postverket influtit viss retroaktiv ersättning för girogöromålens handläggande vid postanstalterna under senare hälften av budgetåret 1946/47.

Ersättningen från postsparbanken utgör gottgörelse för kostnaderna för postsparbanksgöromålens handläggning såväl vid postanstalterna som å generalpoststyrelsens bankavdelning. Fr. o. m. den 1 oktober 1948 sker på bankavdelningen all bokföring av insättningar och uttagningar i postsparbanken medelst hålkort. Detta medför avsevärt minskade personalkostnader, vilket återspeglas i de i tabellen angivna ersättningsbeloppen för budgetåren 1948/49 och 1949/50. Därest nyssnämnda kostnader icke minskat, hade nämligen ersättningen till postverket på grund av ökat antal in- och utbetalningar måst beräknas till högre belopp, än som i tabellen angivits.

Postverkets ersättning för bestyret med skatteuppbörden har ännu ej fastställts av Kungl. Maj:t. Såsom grund för beräkningarna av de i tabellen angivna beloppen för budgetåren 1948/49 och 1949/50 ligga de ersättningsbelopp för olika prestationer, som generalpoststyrelsen föreslagit i sina underdåniga skrivelser den 27 april 1948 ang. ersättningen till postverket för med skatteuppbörden förenade göromål och den 4 juni 1948 ang. ersättningen till postverket för befordran av debetsedlar och skattetabeller. Av det för budgetåret 1948/49 beräknade beloppet, 9,7 miljoner kronor, utgör ett belopp av cirka 2 miljoner kronor ersättning, som skulle ha influtit till postverket under budgetåret 1947/48, därest Kungl. Maj:t före den 1 juli 1948 bifallit generalpoststyrelsens förenämnda förslag av den 27 april 1948.

Beräkningen av *utgifterna* har verkställts under antagande, att den procentuella förhöjningen å avlöningarna kommer att utgå med 12 procent under hela budgetåret 1948/49 samt under budgetåret 1949/50 ävensom att inga större förändringar skola komma att inträda i nuvarande prisnivå. Med dessa förutsättningar beräknas postverkets utgifter under budgetåret 1948/49 komma att uppgå till cirka 224 miljoner kronor, vilket belopp med omkring en miljon kronor understiger det belopp, som upptagits i den av Kungl. Maj:t för nyssnämnda budgetår fastställda driftkostnadsstaten. För budgetåret 1949/50 ha utgifterna beräknats till 225 miljoner kronor.

Enligt styrelsens beräkningar skulle alltså överskottet av postverkets rörelse komma att uppgå till, i avrundade tal, för budgetåret 1948/49 (244,4—224 =) 20,4 miljoner kronor och för budgetåret 1949/50 (242 —225 =) 17 miljoner kronor.

Under åberopande av det anförda får generalpoststyrelsen föreslå, att inkomstöverskottet av postverkets rörelse i riksstaten för budgetåret 1949/50 upptages med ett belopp av 17 miljoner kronor.»

Riksräkenskapsverket beräknar inkomsterna av postverket för budgetåret 1948/49 till 20 000 000 kronor och för budgetåret 1949/50 till 17 000 000 kronor.

Telegrafverket.

De till statsverket inlevererade samt i räkenskaperna och i rikshuvudboken redovisade överskotten för telegrafverket för budgetåret 1938/39 samt de senast förflutna fyra budgetåren framgå av efterföljande uppställning, i vilken även medtagits de i riksstaten beräknade överskotten (miljoner kronor).

Budgetår	Drift-inkomster	Drift-kostnader	Överskott	Inlevererat till statsverket	Beräknat i riksstaten
1938/39	145·64	107·91	37·73	36·24	35·00
1944/45	252·23	194·55	57·68	56·72	60·00
1945/46	275·56	213·46	62·10	58·67	60·00
1946/47	294·43	240·24	54·19	57·46	45·00
1947/48	316·42	301·19	15·23	20·70	35·00

Med skrivelse till riksräkenskapsverket den 17 november 1948 har telegrafstyrelsen överlämnat avskrift av sitt till Kungl. Maj:t avgivna förslag till beräkning av det inkomstöverskott av telegrafverkets rörelse, som bör upptagas i riksstaten för budgetåret 1949/50.

Telegrafstyrelsen beräknar, att leveranserna av överskottsmedel från telegrafverket under budgetåret 1948/49 komma att uppgå till 30 miljoner kronor, varav 0,2 miljon kronor resterande överskottsmedel från budgetåret 1947/48, samt under budgetåret 1949/50 likaledes till 30 miljoner kronor.

I sin underdåniga skrivelse anför telegrafstyrelsen följande:

»Telegrafverkets redovisade inkomster, driftkostnader och överskott för de tre senaste budgetåren samt motsvarande beräknade belopp för budgetåren 1948/49 och 1949/50 framgå av efterföljande tablå.

Budgetår	Inkomster		Driftkostnader		Överskott	
	milj. kr.	ökning i %	milj. kr.	ökning i %	milj. kr.	i % av i medeltal disponerat kapital
Verkliga belopp						
1945/46	283·9	8·5	221·8	8·7	62·1	11·3
1946/47	299·9	5·6	245·7	10·8	54·2	9·0
1947/48	322·5	7·5	307·3	25·1	15·2	2·2
Beräknade belopp						
1948/49	362·8	12·5	332·5	8·2	30·3	3·9
1949/50	377·2	4·0	348·5	4·8	28·7	3·3

För att få fram det verkliga nettoresultatet för statsverkets del av telegrafverkets rörelse skola de i förestående tablå upptagna överskottsbeloppen minskas med riksgäldskontorets ränteutgifter för i telegrafverkets anläggningar investerade lånemedel.

Budgetår	Telegrafverkets överskott milj. kr.	Statens ränteutgifter milj. kr.	Nettovinst för statsverket milj. kr.
Verkliga belopp			
1945/46	62·1	18·2	+ 43·9
1946/47	54·2	19·4	+ 34·8
1947/48	15·2	22·2	— 7·0
Beräknade belopp			
1948/49	30·3	25·1	+ 5·2
1949/50	28·7	28·2	+ 0·5

Ränteutgifterna ha beräknats efter den effektiva medelräntefoten å den fonderade statsskulden, varvid för budgetåren 1948/49 och 1949/50 använts samma medelräntefot som under budgetåret 1947/48 eller 3,22 procent.

I fråga om de för budgetåren 1948/49 och 1949/50 beräknade inkomsterna och driftkostnaderna får telegrafstyrelsen anföra följande.

Inkomsterna för budgetåren 1948/49 och 1949/50 ha beräknats under förutsättning dels att nuvarande inträdesavgifter bibehållas oförändrade, dels att abonnentökningen och ökningen i rikssamtalstrafiken och den inländska telegramtrafiken kommer att fortsätta i ungefär samma takt som för närvarande. Dock har styrelsen med hänsyn till det labila konjunkturläget ansett sig böra räkna med något mindre trafikökning under budgetåret 1949/50 än under budgetåret 1948/49.

Vid bedömandet av siffrorna måste hänsyn tagas till att vissa taxehöjningar blevo genomförda under budgetåret 1947/48. I december 1947 höjdes sålunda inträdesavgifterna mycket kraftigt för att pressa ned den rekordartat starka tillströmningen av nya abonnenter, och fr. o. m. den 1 april 1948 höjdes abonnemangsavgifterna med cirka 25 procent. Till följd av den omständigheten, att de höjda inträdesavgifterna icke tillämpats för sådana abonnemang, som blivit tecknade före den dag då beslutet om höjningen träffades men som ej kunnat uppsättas förrän under innevarande år, har effekten å influtna inkomster av inträdesavgifter endast i begränsad utsträckning kunnat göra sig gällande under budgetåret 1947/48. Eftersom avgiftshöjningen därjämte i enlighet med dess syfte framtvingat en avsevärd nedpressning i antalet nyteckningar, har inkomstökningen givetvis blivit i motsvarande mån minskad. Höjningen av abonnemangsavgifterna har tydligen under budgetåret 1947/48 endast gjort sig gällande under ett av årets fyra kvartal.

Driftkostnaderna ha för budgetåret 1948/49 upptagits i enlighet med den av Kungl. Maj:t för detta budgetår fastställda driftkostnadsstaten. För budgetåret 1949/50 ha kostnaderna blivit beräknade till 348,5 miljoner kronor, vilket innebär en ökning med 4,8 procent.

Vid beräkningen av det ekonomiska resultatet av telegrafverkets rörelse under budgetåret 1949/50 har telegrafstyrelsen i fråga om inkomsterna utgått ifrån att det skall bli möjligt att utföra behövliga anläggningsarbeten i ungefärligen den utsträckning, som förutsatts i styrelsens skrivelse den 8 oktober 1948 med framställning om anvisande av investeringsanslag för ifrågavarande budgetår till telefon-, telegraf- och radioanläggningar. Om dessa anslag skulle komma att mera kännbart nedsättas eller om anläggningsarbetena skulle behöva avsevärt inskränkas exempelvis på grund av en av valutaläget framtvingad minskning av sådan materiel, som måste importeras, kommer detta att få återverkningar även på inkomsterna, eftersom

möjligheterna att inkoppla nya abonnenter i den förutsedda utsträckningen härigenom skulle i motsvarande mån minskas. Å andra sidan har telegrafstyrelsen vid beräkningen av inkomsterna icke tagit hänsyn till vissa taxehöjningar, som styrelsen har för avsikt att föreslå Kungl. Maj:t.

Med hänvisning till beräkningarnas osäkerhet får telegrafstyrelsen föreslå, att telegrafverket tills vidare i riksstaten för budgetåret 1949/50 upptages med ett överskottsbelopp av 30 000 000 kronor.»

Telegrafverkets inkomster och utgifter (utan saldering) för budgetåren 1945/46, 1946/47 och 1947/48 jämförda med beräknade inkomster och utgifter för budgetåren 1948/49 och 1949/50 framgå av följande sammanställning (miljoner kronor):

	1945/46	1946/47	1947/48	1948/49 Beräknat	1949/50 Beräknat
Inkomster.					
Telefoninkomster	235·8	251·2	271·3	311·1	324·0
Telegrafinkomster	22·8	21·6	22·1	21·8	22·2
Radioinkomster	20·5	22·1	23·1	24·0	24·7
Diverse inkomster	4·8	5·0	6·0	5·9	6·3
Summa inkomster	**283·9**	**299·9**	**322·5**	**362·8**	**377·2**
Ökning från närmast föregående år av inkomster:					
absolut	22·2	16·0	22·6	40·3	14·4
i procent	8·5	5·6	7·5	12·5	4·0
Utgifter.					
Avlöningar, pensioner m. m.	97·0	113·6	150·4	161·8	167·1
Avsättning till värdeminskningskonto	45·4	45·8	50·6	57·3	63·6
Övriga utgifter	79·4	86·3	106·3	113·4	117·8
Summa utgifter	**221·8**	**245·7**	**307·3**	**332·5**	**348·5**
Ökning från närmast föregående år av utgifter:					
absolut	17·7	23·9	61·6	25·2	16·0
i procent	8·7	10·8	25·1	8·2	4·8
Överskott	**62·1**	**54·2**	**15·2**	**30·3**	**28·7**

Det av telegrafstyrelsen beräknade överskottet av telegrafverket under budgetåret 1948/49, 30 miljoner kronor, understiger väsentligt det i riksstaten för detta budgetår upptagna överskottet, 45 miljoner kronor. Till förklaring av denna differens har från telegrafstyrelsen under hand meddelats, att till grund för riksstatssiffran för budgetåret 1948/49 liggande beräkningar, i vad avser telegrafverkets driftkostnader, skett med utgångspunkt från de i telegrafverkets driftkostnadsstat för budgetåret 1947/48 upptagna driftkostnaderna samt att vid fastställandet av driftkostnadsstaten för sist-

nämnda budgetår tillräckliga hänsyn ej tagits till kostnadsökningar i anledning av den under år 1947 genomförda löneregleringen.

De i telegrafverkets driftkostnadsstat för budgetåret 1948/49 upptagna driftkostnaderna, vilka även ligga till grund för telegrafstyrelsens beräkning av telegrafverkets överskott under budgetåret 1949/50, ha däremot, enligt vad från telegrafstyrelsen likaledes under hand inhämtats, visat sig vara för högt beräknade. Med hänsyn härtill har riksräkenskapsverket funnit överskottet av telegrafverket böra för såväl budgetåret 1948/49 som budgetåret 1949/50 beräknas till 5 miljoner kronor högre belopp än telegrafstyrelsen föreslagit. Riksräkenskapsverket får i enlighet härmed, under förutsättning av oförändrade taxor, förorda, att inkomsterna av telegrafverket i riksstaten för budgetåret 1949/50 uppföras med 35 000 000 kronor.

Statens järnvägar.

De till statsverket inlevererade samt i räkenskaperna och i rikshuvudboken redovisade överskotten för statens järnvägar för budgetåret 1938/39 och de senast förflutna fyra budgetåren framgå av nedanstående uppställning (miljoner kronor).

Budgetår	Drift-inkomster	Drift-kostnader	Överskott	Inlevererat till statsverket	Beräknat i riksstaten
1938/39	254·96	204·89	50·07	44·82	35·00
1944/45	562·16	476·93	85·23	99·49	120·00
1945/46	610·03	533·50	76·53	76·85	60·00
1946/47	626·56	566·70	59·86	64·50	40·00
1947/48	684·56	664·51	20·05	14·47	30·00

I riksstaten för innevarande budgetår har såsom inkomst av statens järnvägar upptagits ett belopp av 40 miljoner kronor.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 1 december 1948 med förslag till beräkning av den behållna inkomsten av statens järnvägar för budgetåret 1949/50 har järnvägsstyrelsen anfört följande:

»Nedan lämnas en sammanställning rörande dels bokförda inkomster, utgifter och överskott under åren 1938—1947 och första halvåret 1948, dels beräkningsbara inkomster, utgifter och överskott för andra halvåret 1948, för vilket månadsresultaten hittills äro kända till och med oktober. Såsom framgår av de anförda uppgifterna ha trafikintäkterna ökat successivt till följd av stegrad trafik, bannätets tillväxt genom införlivning av enskilda järnvägar samt höjda transportavgifter. Även utgifterna ha emellertid visat en fortgående stegring. Denna var fram till 1943 mindre men under de därpå följande åren större än inkomststegringen, vilket hade till följd att de årliga driftöverskotten efter år 1943, då rekordbeloppet på 131,7 miljoner kronor uppnåddes, undan för undan minskade och under år 1947 nedgick till 24,5 miljoner kronor. Den starka utgiftsstegringen har förorsakats förutom av bannätets tillväxt och ökad trafik av höjda materialpriser och framför allt av starkt ökade personalutgifter. De fr. o. m. den 1 juli 1947 genomförda ändringarna i löneplaner och pensionsbestämmelser beräknades sålunda medföra en ökning i driftutgifterna med inemot 70 miljoner kronor.

År	Inkomster av				Summa inkomster	Summa utgifter	Driftöverskott
	Persontrafik	Godstrafik	Lapplandsmalm	Posttrafik m. m.			
	Miljoner kronor						
1938	87·4	114·1	35·9	13·1	250·5	204·8	45·7
1939	94·7	139·9	34·4	14·2	283·2	211·5	71·7
1940	124·8	195·1	27·5	13·7	361·1	267·5	93·6
1941	153·0	247·4	23·1	13·5	437·0	321·5	115·5
1942	180·0	287·8	20·8	15·8	504·4	380·6	123·8
1943	206·2	298·1	26·7	15·9	546·9	415·2	131·7
1944	218·1	313·3	14·6	16·7	562·7	460·1	102·6
1945	228·2	319·2	5·7	17·0	570·1	492·2	77·9
1946	230·5	350·2	19·3	17·3	617·3	550·8	66·5
1947: 1:a halvåret	107·8	168·8	8·8	8·7	294·1	278·9	15·2
2:a »	132·8	171·3	18·4	9·3	331·8	322·5	9·3
1948: 1:a halvåret	134·5	180·7	16·8	10·6	342·6	331·8	10·8
2:a »	172·0	202·0	34·0	12·0	420·0	372·0	48·0

På grund av den försämring i det driftekonomiska läget, som nyssnämnda ändringar i personallöner och pensionsförmåner medförde, blev det nödvändigt att åstadkomma ökning jämväl av inkomsterna. I detta syfte hemställde järnvägsstyrelsen i skrivelse till Kungl. Maj:t den 20 september 1947 om viss höjning av befordringsavgifterna, vilka frånsett den fr. o. m. juli 1942 införda särskilda trafikskatten varit oförändrade sedan den 1 juli 1940, då en provisorisk taxehöjning med 10 procent genomfördes. Framställningen bifölls — med vissa justeringar uppåt — av Kungl. Maj:t den 5 december 1947, varefter de höjda avgifterna trädde i tillämpning fr. o. m. den 1 januari 1948 utom i fråga om enkla och tur- och returbiljetter, för vilka de nya avgifterna fastställdes att gälla fr. o. m. den 1 februari 1948.

Genom nämnda taxeåtgärd har en bättre relation återställts mellan inkomster och utgifter. Sålunda beräknas överskottet för innevarande kalenderår huvudsakligen tack vare denna taxehöjning komma att stiga till inemot 60 miljoner kronor. Den stora ökningen av inkomsterna och utgifterna under årets senare hälft är att tillskriva, förutom taxehöjningen i vad gäller inkomstgivningen, införlivningen med statsbanenätet den 1 juli 1948 av de till trafikförvaltningen Göteborg—Dalarne—Gävle hörande järnvägarna, ävensom de smalspåriga järnvägarna i Västergötland och på Gotland.

Järnvägstrafiken är i hög grad beroende av det allmänna konjunkturläget. Den under de senare åren konstaterade och alltjämt bestående goda trafikomfattningen är sålunda till en väsentlig del att tillskriva en då rådande utpräglad högkonjunktur, kännetecknad av inflationstendens och köpkraftsöverskott.

I bilaga B till Kungl. Maj:ts proposition nr 314 till den nu församlade riksdagen angående godkännande av Sveriges anslutning till en överenskommelse angående intereuropeiska betalningar och kompensationer m. m. har framlagts ett program rörande de förändringar i näringslivet, som kunna förväntas eller som anses nödvändiga att förverkliga under närmaste 4-årsperiod. Vissa av de i detta långtidsprogram förutsatta ändringarna torde komma att påverka järnvägstrafiken i gynnsam, andra däremot i ogynnsam riktning. Den framtida utvecklingen och dess återverkningar på järnvägstrafikens omfattning kunna emellertid för närvarande icke närmare överblickas. Styrelsen nödgas därför i detta sammanhang utgå från anta-

gandet, att det nuvarande konjunkturläget icke skall undergå några större förändringar under den framtida tidsperiod, varom nu är fråga, samt att nu tillämpade taxor bibehållas oförändrade.

Under dessa förutsättningar torde man för nämnda tid kunna räkna med i det närmaste samma höga trafiknivå som för närvarande. Att döma av uppgifterna för de hittills gångna månaderna av innevarande budgetår synes emellertid böra räknas med vissa förändringar i trafikens struktur. Persontrafiken synes sålunda, om hänsyn tages till den genom införlivningen av enskilda järnvägar den 1 juli 1948 föranledda ökningen av omslutningstalen, nu ha nått sin kulmen. Under kommande år torde dock vara att motse en kraftig stegring av fria barn-, vårdare- och husmodersresor. Vagnslastgodstrafiken visar fortsatt om ock, frånsett bränsletransporterna, svag nedgång. Trafiken av lapplandsmalm har däremot ökat betydligt i omfattning.

Beträffande utgifterna saknas för närvarande anledning förutsätta några nämnvärda avvikelser från den för innevarande år fastställda kostnadsstaten.

Nedan angivas de på ovan angivna grunder och iakttagelser gjorda uppskattningarna av inkomster, utgifter och överskott under det nu löpande budgetåret 1948/49 (miljoner kronor).

Inkomster.

Persontrafik	330
Posttrafik	20
Godstrafik utom malm	395
Lapplandsmalm	50
Övriga inkomster	5
Summa	800
Utgifter	740
Överskott	60

Vad angår budgetåret 1949/50 är det givetvis synnerligen svårt att så här långt i förväg göra någon ens ungefärlig prognos rörande det ekonomiska utfallet av statens järnvägars verksamhet. Att döma av den under innevarande år iakttagna utvecklingstendensen synes emellertid en viss avmattning vara att förutse i varje fall i vad gäller godstrafiken och den däremot svarande inkomsten. Med hänsyn härtill och i avvaktan på ytterligare erfarenheter rörande den framtida utvecklingen skulle styrelsen för sin del vilja föreslå att för nästa budgetår preliminärt räknas med ett överskott av 50 miljoner kronor.»

Riksräkenskapsverket, som i enlighet med järnvägsstyrelsens förslag beräknar överskottet av statens järnvägar under budgetåret 1948/49 till 60 000 000 kronor, anser sig för sin del böra räkna med ungefär samma överskott för nästkommande budgetår samt föreslår därför, att i riksstaten för budgetåret 1949/50 såsom inkomst av statens järnvägar upptages ett belopp av 60 000 000 kronor.

Statens vattenfallsverk.

De till statsverket inlevererade samt i räkenskaperna och i rikshuvudboken redovisade överskotten för statens vattenfallsverk för budgetåret 1938/

39 samt de senast förflutna fyra budgetåren framgå av efterföljande uppställning, i vilken även medtagits de i riksstaten beräknade överskotten (miljoner kronor).

Budgetår	Drift-inkomster	Drift-kostnader	Överskott	Inlevererat till statsverket	Beräknat i riksstaten
1938/39	47·53	25·13	22·40	22·32	22·00
1944/45	96·40	60·26	36·14	38·32	33·00
1945/46	109·41	65·83	43·58	41·24	38·00
1946/47	113·95	71·09	42·86	42·98	45·00
1947/48	130·25	111·72	18·53	15·86	40·00

I riksstaten för innevarande budgetår har såsom inkomst av statens vattenfallsverk upptagits ett belopp av 30 miljoner kronor.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 9 november 1948 angående beräkning av det inkomstöverskott å statens vattenfallsverks rörelse, som bör upptagas i riksstaten för budgetåret 1949/50, har vattenfallsstyrelsen anfört följande:

»Såsom påpekades i vattenfallsstyrelsens skrivelse till riksräkenskapsverket den 12 november 1947, komma inkomsterna och driftkostnaderna vid statens vattenfallsverk under de närmaste åren att i väsentlig grad påverkas av ännu oförutsebara förhållanden. Då knapphet råder på utbyggd vattenkraft, så att bränslealstrad tillsatskraft erfordras även vid normal vattentillgång, inverkar såväl vattentillgång som priset på bränsle i hög grad på driftkostnaderna. Som förhållandena utvecklats, måste sämre ekonomiskt resultat förutses för den närmaste tiden än tidigare antagits. Under hittillsvarande del av budgetåret 1948/49 ha visserligen nederbördsförhållandena varit tillfredsställande, men verkningar av torkan under förra budgetåret kvarstå, vilket framgår av att Vänerns naturliga vattenstånd fortfarande ligger i närheten av nedre dämningsgränsen. Med hänsyn till nästa budgetårs kraftförsörjning torde för säkerhets skull en upplagring i Vänern motsvarande ca 200 milj. kWh komma att genomföras under innevarande vinter. Denna kraft måste alstras medelst bränsle, och den beräknade kostnaden därför föranleder den väsentligaste delen av den minskning av det uppskattade kraftverksöverskottet för budgetåret 1948/49, som nedan angivna siffra innebär relativt den för ett år sedan meddelade.

För budgetåret 1949/50 får ytterligare försämring nu förutses, beroende på att det första maskinaggregatet i Hölleforsens kraftstation icke som avsetts kan tagas i drift före nästa vinters högbelastningssäsong utan till följd av försenad generatorleverans först på våren 1950. Den därigenom uteblivna energialstringen måste kompenseras medelst ångkrafttillskott eller ransonering.

Nedan angivas uppskattningar rörande de bokföringsmässiga resultaten för budgetåren 1948/49 och 1949/50. För båda budgetåren har räknats med fortsatt ökning av kraftbehoven, någorlunda normala vattenförhållanden i fortsättningen, färdigställande av nya kraftanläggningar enligt nu föreliggande program och oförändrade bränslepris.

	Inkomster kronor	Driftkostnader kronor	Överskott kronor
Budgetåret 1948/49			
Kraftverk	131 000 000	112 000 000	19 000 000
Kanalverk	2 000 000	2 000 000	—
Fastighetsförvaltning	1 500 000	700 000	800 000
Summa	**134 500 000**	**114 700 000**	**19 800 000**
Budgetåret 1949/50			
Kraftverk	144 000 000	130 000 000	14 000 000
Kanalverk	2 000 000	2 000 000	—
Fastighetsförvaltning	1 300 000	700 000	600 000
Summa	**147 300 000**	**132 700 000**	**14 600 000**

Inkomsterna.

Beträffande kraftverkens inkomster för budgetåret 1949/50 har hänsyn tagits till stigande produktion och därmed stigande konsumtion men icke till eventuell ransonering, som antingen minskar även kostnaderna eller kommer att nödvändiggöras av torka. Från och med nästa vinter komma speciella villkor att tillämpas för nya leveranser och för ökningar av befintliga leveranser, så att täckning till en viss del erhålles för de ökade kostnaderna för kraftanskaffningen.

Kanalverkets och fastighetsförvaltningens inkomster ha förutsatts oförändrade. Möjligen kan man räkna med något högre inkomster för fastighetsförvaltningen, men denna ökning saknar betydelse i jämförelse med osäkerheten rörande kraftinkomsterna.

Driftkostnaderna.

Bortsett från bränslekostnader och inköp av kraft från främmande företag har vid kraftverken en ökning av såväl driftutgifter och allmänna kostnader som avsättning till värdeminskningskonto förutsetts för budgetåret 1949/50 med hänsyn till anläggningarnas och rörelsens ökade omfattning. I fråga om lönetillägg har för båda budgetåren räknats med de för budgetåret 1948/49 gällande grunderna.

Bränslekostnaderna och kostnaderna för från främmande kraftverk inköpt kraft ha uppskattats i anslutning till de ovan angivna förutsättningarna.

Levererbart överskott.

Om den ökning av den rörliga krediten från 25 000 000 kronor till 45 000 000 kronor, som begärts i vattenfallsstyrelsens underdåniga skrivelse den 1 oktober 1948 angående diverse investeringsanslag m. m., beviljas, beräknar vattenfallsstyrelsen det inlevererbara överskottet till omkring 20 000 000 kronor för budgetåret 1948/49 och 15 000 000 kronor för budgetåret 1949/50.»

Statens vattenfallsverks inkomster och utgifter för budgetåren 1946/47 och 1947/48 jämförda med de för budgetåren 1948/49 och 1949/50 beräknade framgå av följande sammanställning (miljoner kronor).

	1946/47	1947/48	1948/49 Beräknat	1949/50 Beräknat
Inkomster.				
Kraftverk	110·99	126·93	131·00	144·00
Kanalverk	1·58	1·94	2·00	2·00
Fastighetsförvaltning	1·38	1·38	1·50	1·30
Summa	113·95	130·25	134·50	147·30
Utgifter	71·09	111·72	114·70	132·70
Överskott	42·86	18·53	19·80	14·60

I riksräkenskapsverkets föregående år avgivna inkomstberäkning uppskattades med ledning av vattenfallsstyrelsens beräkningar inkomsterna för budgetåren 1947/48 och 1948/49 till 118 respektive 123 miljoner kronor. Dessa beräkningar voro alltså för låga. Den nu förutsedda försämringen av överskottet under budgetåret 1949/50 är helt beroende på att det första maskinaggregatet i Hölleforsens kraftstation icke såsom avsetts kan tagas i drift före nästa vinters högbelastningssäsong utan till följd av försenad generatorleverans först på våren 1950. Styrelsens nu gjorda beräkning, vilken förutsätter, att styrelsens hemställan om ökning av rörelsekrediten bifalles, har icke givit riksräkenskapsverket anledning till erinran.

Riksräkenskapsverket förordar, att överskottet av statens vattenfallsverk för budgetåret 1949/50 upptages till 15 000 000 kronor.

Domänverket.

De bokförda inkomsterna och utgifterna för domänverket samt överskotten för år 1938 och de senast förflutna fyra kalenderåren jämte de i rikshuvudboken redovisade och de till statsverket inlevererade överskotten för motsvarande budgetår framgå av nedanstående uppställning, i vilken även medtagits de i riksstaten beräknade överskotten (miljoner kronor).

Räkenskapsår	Inkomster	Driftkostnader	Överskott	Budgetår	Överskott	Inlevererat till statsverket	Beräknat i riksstaten
1938	72·35	60·57	11·78	1938/39	16·32	11·78	9·00
1944	138·93	112·88	26·05	1944/45	28·31	26·71	23·00
1945	121·29	101·19	20·10	1945/46	15·99	20·32	24·00
1946	163·14	130·75	32·39	1946/47	35·53	32·39	20·00
1947	180·80	136·62	44·18	1947/48	37·55	44·18	30·00

I riksstaten för innevarande budgetår har såsom inkomst av domänverket upptagits ett belopp av 35 miljoner kronor.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 10 november 1948 har domänstyrelsen rörande beräkningen av ifrågavarande titel för budgetåren 1948/49 och 1949/50 yttrat följande:

»Domänverkets inkomster utgöras i huvudsak av inkomster från statsskogarna samt arrendemedel. Under det att de senare äro jämförelsevis konstanta år från år, kunna däremot de förra växla betydligt allt efter förändringar i läget på marknaden för skogsindustriens produkter.

Domänverkets skogsindustriella rörelse har från och med 1942 överförts till aktiebolaget Statens Skogsindustrier. Domänverkets inkomster från bolaget utgöras — förutom av inkomster av till bolaget försålt rundvirke — av den utdelning, som bolagets aktier kunna komma att giva.

Inkomsterna å riksstatstiteln domänverket omfatta därför dels domänverkets egen rörelse, dels ock inkomsterna av domänstyrelsens aktier i nämnda bolag.

Överskottet från domänverket för 1947 utgjorde i runt tal 44 200 000 kronor. Däri ingick utdelning med 880 000 kronor å aktiekapitalet, 22 000 000 kronor, i aktiebolaget Statens Skogsindustrier.

Beträffande överskottet av domänverkets rörelse för 1948 må framhållas att detta överskott i riksstaten för budgetåret 1948/49 upptagits till 35 miljoner kronor. Svårigheter föreligga att nu ens tillnärmelsevis förutsäga hur det slutliga resultatet blir av skogsbruket och skogsindustrierna under 1948. Sedan den övervägande delen av de norrländska trävarubolagen överenskommit att verkställa sina virkesinköp gemensamt hållas under innevarande år inga auktioner å rotstående virke från domänverkets skogar i Norrland. Styrelsen har därför icke någon ledning av auktionsresultat vid bedömandet av den efterfrågan å virke och de virkespriser, som kunna påräknas inom ifrågavarande delar av landet. På grund härav och då omfattningen av hittills i höst skedda auktionsförsäljningar av virke från kronans skogar inom de södra delarna av landet är ringa, saknar styrelsen möjlighet att nu ens tillnärmelsevis beräkna utfallet av höstens försäljningar. Vissa skönjbara tecken på fallande priser för pappersmassa i förening med rådande osäkerhet på virkesmarknaden över huvud taget synes styrelsen mana till försiktighet vid inkomstberäkningen. Styrelsen förmodar emellertid att domänverkets överskott för 1948, däri inräknat utdelning å aktierna i aktiebolaget Statens Skogsindustrier, skall komma att uppgå till omkring 35 miljoner kronor men vill, under hänvisning till det anförda, förutskicka att det verkliga resultatet kan komma att väsentligt avvika från detta belopp. Uppkommande överskott beräknas bli inlevererat till statsverket under budgetåret 1948/49.

Storleken av det överskott, som kan komma att uppstå å domänverkets rörelse under 1949, ställer sig än svårare att nu bedöma. Med ledning av vissa kalkyler, som i betraktande av den ovissa utvecklingen, dock äro mycket osäkra, anser sig domänstyrelsen för närvarande böra uppskatta överskottet för sistnämnda år till 30 miljoner kronor, däri inräknat utdelning å aktierna i aktiebolaget Statens Skogsindustrier. Berörda belopp torde alltså kunna antagas bli inlevererat till statsverket under budgetåret 1949/50.»

I fråga om utdelningen å aktierna i aktiebolaget Statens skogsindustrier hänvisar domänstyrelsen till en skrivelse från bolaget den 2 november 1948, i vilken skrivelse bolaget beräknar utdelningen för år 1948 till 4 procent å aktiekapitalet eller 880 000 kronor men förklarar sig ej kunna göra något närmare uttalande beträffande utdelningen för år 1949.

Av domänstyrelsen lämnade uppgifter rörande domänverkets bokförda respektive beräknade inkomster och utgifter (efter vissa salderingar) samt överskott för vart och ett av åren 1947—1949 framgå av efterföljande sammanställning, i vilken även medtagits en av domänstyrelsen i samband med upprättandet av förslag till driftkostnadsstat verkställd ny beräkning för år 1949 (miljoner kronor).

Inkomster.	1947 Enligt bokslutet	1948 Beräknat	1949 Ursprunglig beräkning	1949 Ny beräkning
Skogsdomänerna	121·1	114·1	109·1	114·1
Jordbruksdomänerna	5·0	5·0	5·0	5·0
Aktieutdelning	0·9	0·9	0·9	0·9
Summa	**127·0**	**120·0**	**115·0**	**120·0**
Utgifter.				
Administration	16·1	19·0	19·0	19·8
Skogsdomänerna	57·6	58·0	59·5	64·3
Jordbruksdomänerna	5·5	5·0	4·5	3·9
Avsatt till förnyelsefonden	3·6	3·0	2·0	5·0
Summa	**82·8**	**85·0**	**85·0**	**93·0**
Överskott	**44·2**	**35·0**	**30·0**	**27·0**

Domänverkets förestående beräkning, vilken synes vara försiktig, torde i betraktande av den tendens till avmattning, som konstaterats på exportmarknaden för trämassa och papper, böra godtagas, tills säkrare hållpunkter erhållits för ett bedömande av resultatet av innevarande vinters virkesförsäljningar. Det i domänstyrelsens förnyade beräkning för år 1949 framkomna överskottet synes dock böra avjämnas till 30 000 000 kronor. Riksräkenskapsverket föreslår alltså, att inkomsterna av domänverket i förslaget till riksstat för budgetåret 1949/50 upptagas till 30 000 000 kronor.

II. Riksbanksfonden.

Förevarande inkomsttitel, som på grund av statsmakternas beslut vid 1946 års riksdag om disposition av riksbankens vinst för avskrivning av en i samband med apprecieringen av den svenska kronan uppkommen bokföringsförlust uppförts med ett formellt belopp av 100 kronor i riksstaterna för budgetåren 1947/48 och 1948/49, bör av samma skäl även för budgetåret 1949/50 upptagas allenast med ett formellt belopp av 100 kronor.

III. Statens allmänna fastighetsfond.

Statens allmänna fastighetsfond omfattar tio delfonder, nämligen slottsbyggnadernas, fångvårdsstyrelsens, utrikesdepartementets, medicinalstyrelsens, byggnadsstyrelsens, generaltullstyrelsens, Uppsala universitets, Lunds universitets, karolinska sjukhusets och lotsstyrelsens delfonder. Allmänna fastighetsfonden tillkommande ersättning för till statsmyndigheter upplåtna lokaler skall i vad avser byggnadsstyrelsens delfond fastställas med ledning av de kalkylerade hyresvärdena för olika fastigheter, varefter överskottet beräknas såsom skillnaden mellan de å delfondens stat upptagna inkomsterna och utgifterna för delfonden. Beträffande övriga delfonder utom slottsbyggnadernas delfond gäller däremot, att ifrågavarande ersättning skall be-

stämmas så, att ett överskott erhålles motsvarande full förräntning av det å respektive delfonder disponerade statskapitalet. I olikhet mot övriga delfonder under fastighetsfonden avses slottsbyggnadernas delfond icke skola redovisa något överskott.

I skrivelse i december 1948 har riksräkenskapsverket avgivit utlåtande över de av de särskilda förvaltningsmyndigheterna avgivna förslagen till stater för de olika delfonderna av allmänna fastighetsfonden samt därvid framlagt förslag till stat för fonden för budgetåret 1949/50. I enlighet med detta förslag skulle överskotten å de särskilda delfonderna upptagas till de i efterföljande sammanställning angivna beloppen (kronor):

Slottsbyggnadernas delfond	1 000
Fångvårdsstyrelsens delfond	345 000
Utrikesdepartementets delfond	380 000
Medicinalstyrelsens delfond	1 925 000
Byggnadsstyrelsens delfond	10 600 000
Generaltullstyrelsens delfond	75 000
Uppsala universitets delfond	185 000
Lunds universitets delfond	265 000
Karolinska sjukhusets delfond	360 000
Lotsstyrelsens delfond	55 000
Summa	**14 191 000**

Riksräkenskapsverket föreslår sålunda, att överskottet å statens allmänna fastighetsfond i riksstaten för budgetåret 1949/50 upptages till 14 191 000 kronor med den fördelning på delfonder, som angives i bilaga D.

IV. Försvarets fonder.

Försvarets fastighetsfond. I en den 28 januari 1944 dagtecknad proposition, nr 76, har med hänsyn till att medelsanvisningar i fastighetsfonden skett i snabbare takt än som motsvarat den verkliga medelsåtgången, den tidigare använda beräkningsschablonen frångåtts. Enligt denna schablon beräknades överskottet till 4 procent å den kapitalbehållning vid ifrågavarande budgetårs ingång, som skulle föreligga, därest samtliga vid det föregående budgetårets ingång för investering disponibla medel hade förbrukats före förstnämnda tidpunkt. Den ändrade beräkningsmetoden innebar, att uppskattningen av överskotten baserades på en kapitalbehållning, som kunde förutses komma att närmare motsvara den som i verkligheten skulle komma att föreligga.

Riksräkenskapsverket beräknar från angivna utgångspunkter överskottet å försvarets fastighetsfond för budgetåret 1949/50 till 18 800 000 kronor.

Försvarets bostadsanskaffningsfond. I skrivelser till riksräkenskapsverket den 18 oktober och 1 november 1948 har fortifikationsförvaltningen beräknat inkomsterna å riksstatstiteln försvarets bostadsanskaffningsfond till

137 500 kronor för budgetåret 1948/49 och till 182 900 kronor för budgetåret 1949/50. Riksräkenskapsverket beräknar i anslutning härtill överskottet från försvarets bostadsanskaffningsfond för budgetåret 1949/50 till 185 000 kronor.

Försvarets fabriksfond. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 15 oktober 1948 har fabriksstyrelsen beräknat överskottet från försvarets fabriksfond till 2 miljoner kronor för budgetåret 1948/49 och till 1,2 miljon kronor för budgetåret 1949/50. Fabriksstyrelsen har beträffande denna beräkning anfört följande:

»Beträffande den förstnämnda inkomstposten, vilken i riksstaten för innevarande budgetår upptagits till 1 330 000 kronor, får styrelsen meddela, att uppräkningen till angivet belopp företagits, sedan krigsmaterielverket uppgivit, att vissa inkomster av försäljning samt uthyrning av maskiner under tiden den 1 juli 1947—den 30 juni 1948 inom kort komma att inlevereras till styrelsen.

På sätt framgår av bifogade skrivelse från krigsmaterielverket kan verket icke nu förutberäkna inbetalningen av efter den 30 juni 1949 inflytande försäljnings- och hyresmedel.»

Enligt uppgifter, som riksräkenskapsverket under hand erhållit från krigsmaterielverket, kunna inkomster av uthyrning samt försäljning av maskiner under budgetåret 1949/50 beräknas inflyta till fabriksfonden med 400 000 kronor. Riksräkenskapsverket föreslår därför, att överskottet från fabriksfonden i riksstaten för budgetåret 1949/50 upptages till 1 600 000 kronor.

V. Statens utlåningsfonder.

I särskilda skrivelser till riksräkenskapsverket ha bostadsstyrelsen, statskontoret, lantbruksstyrelsen, riksbanken och riksgäldskontoret uppskattat inkomsterna från de av dem förvaltade hithörande fonderna för budgetåret 1949/50 till respektive 1 150 500 kronor, 14 509 500 kronor, 1 530 000 kronor, 11 811 200 kronor och 593 000 kronor. Från generaltullstyrelsen och lotsstyrelsen har inhämtats, att avkastningen från av dem förvaltade båtlånefonder för samma budgetår uppskattats till 3 000 kronor respektive 53 000 kronor. Hithörande inkomster ha sålunda av vederbörande fondförvaltande myndigheter uppskattats till sammanlagt 29 650 200 kronor.

Med ledning av de sålunda framlagda beräkningarna har riksräkenskapsverket uppskattat överskotten från statens utlåningsfonder för budgetåret 1949/50 till sammanlagt 29 653 300 kronor. Beträffande överskottens fördelning å de olika fonderna får riksräkenskapsverket under erinran om att jordförmedlingsfonden avvecklats under budgetåret 1947/48 hänvisa till tabellbilagan (bilaga D).

VI. Fonden för låneunderstöd.

Den från och med ingången av budgetåret 1948/49 genomförda omorganisationen av den statliga låne- och bidragsverksamheten för bostadsändamål samt av rationaliseringsverksamheten på jordbrukets område innefattar vissa ändringar i fråga om förvaltningen och redovisningen av lån från fonden för låneunderstöd. Egnahemsstyrelsens delfond skall sålunda under den ändrade benämningen lantbruksstyrelsens delfond förvaltas av lantbruksstyrelsen samt avses endast för utlämnande av ackordslån och hjälplån åt jordbrukare. Beträffande övriga å egnahemsstyrelsens delfond redovisade lån, nämligen lån till viss bostadsförbättringsverksamhet och lån till uppförande och förbättring av lantarbetarbostäder, gäller, vad angår bostadsförbättringslånen, att några nya sådana lån icke skola beviljas samt att redan beviljade lån skola förvaltas av riksbanken. Lantarbetarbostadslån åter skola fortfarande beviljas, men alla sådana lån skola i fortsättningen förvaltas av bostadsstyrelsen. I fråga om följande å statskontorets delfond redovisade lån, nämligen av egnahemsstyrelsen förvaltade tilläggslån till egnahemslån och lån till underlättande av kolonisation för estlandssvenskarna (estlandslån) samt av statskontoret förvaltade lån till uppförande av siloanläggningar, tertiärlån till enfamiljshus och tilläggslån till hyresbostäder och bostäder i egnahem åt mindre bemedlade, barnrika familjer, innebär omorganisationen, att sådana lån ej skola beviljas efter ingången av budgetåret 1948/49 samt att förvaltningen av redan beviljade lån skall handhavas av riksbanken i vad avser tilläggslån till egnahemslån, estlandslån och lån till uppförande av siloanläggningar samt tills vidare ligga kvar hos statskontoret i vad avser övriga lån. Tilläggslån för flerfamiljshus slutligen, vilka också utlämnats från statskontorets delfond, skola beviljas även i fortsättningen, och sålunda nytillkommande lån skola utbetalas och förvaltas av bostadsstyrelsen, medan statskontoret fortsätter att handha förvaltningen av förut beviljade lån.

Resterande utbetalningar å lån hänförliga till avskaffade låneformer skola verkställas av riksbanken i fråga om till riksbankens förvaltning överförda lån och av statskontoret beträffande övriga ifrågakommande lån, varjämte statskontoret har att verkställa resterande utbetalningar å tilläggslån för flerfamiljshus, som beviljats enligt äldre bestämmelser. På grund härav komma lån från investeringsanslaget till tilläggslån till viss bostadsbyggnadsverksamhet att under övergångstiden utbetalas av dels bostadsstyrelsen, dels statskontoret och dels riksbanken. Då det är önskvärt, att hela detta anslag redovisas av en och samma myndighet, böra samtliga från anslaget utlämnade lån tills vidare fortfarande redovisas å statskontorets delfond. Av samma skäl böra estlandslånen, å vilka riksbanken har att verkställa resterande utbetalningar med medel från ett investeringsanslag, varifrån jämväl statskontoret kan komma att utlämna vissa lån, också tills vi-

dare fortfarande redovisas å statskontorets delfond. Tertiärlån till enfamiljshus, vilkas förvaltning såsom redan framhållits skall kvarstå hos statskontoret, böra likaledes tills vidare fortfarande redovisas å statskontorets delfond. Härefter återstår att taga ståndpunkt till redovisningen av de till riksbankens förvaltning överförda lånen till viss bostadsförbättringsverksamhet och till uppförande av siloanläggningar samt de till bostadsstyrelsens förvaltning överförda lantarbetarbostadslånen. Bostadsförbättringslånen och lånen till siloanläggningar böra redovisas å riksbankens delfond, och för redovisning av lantarbetarbostadslånen bör per den 1 juli 1948 inrättas en bostadsstyrelsens delfond av fonden för låneunderstöd, å vilken delfond även lån från det för budgetåret 1948/49 beviljade anslaget till lån till anordnande av kollektiva tvätterier böra redovisas.

Enligt inhämtade upplysningar ha bostadsstyrelsen, statskontoret, lantbruksstyrelsen, riksbanken och riksgäldskontoret uppskattat avkastningen av respektive delfonder för budgetåret 1949/50 till härefter angivna belopp:

Bostadsstyrelsens delfond	7 500	kronor
Statskontorets delfond	21 800 000	»
Lantbruksstyrelsens delfond	5 000	»
Riksbankens delfond	581 000	»
Riksgäldskontorets delfond	1 282 000	»

Mot förestående beräkningar har riksräkenskapsverket intet annat att erinra än att beloppen för bostadsstyrelsens, riksbankens och riksgäldskontorets delfonder torde böra avjämnas till respektive 10 000, 580 000 och 1 300 000 kronor. Riksräkenskapsverket beräknar alltså inkomsterna under fonden för låneunderstöd för budgetåret 1949/50 till 23 695 000 kronor med den fördelning på delfonder, som angives i tabellbilagan (bilaga D).

VII. Fonden för statens aktier.

Å fonden för statens aktier voro vid utgången av budgetåret 1947/48 bokförda av staten ägda aktier i följande aktiebolag, nämligen: Aktiebolaget Aerotransport, Aktiebolaget Transitotrafik, Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag, Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet, Aktiebolaget Jordbrukarbanken, Aktiebolaget Industrikredit, Sveriges centrala restaurangaktiebolag, Aktiebolaget Göteborgs Handelsbank, Svenska spannmålsaktiebolaget, Nya svenska stenkolsaktiebolaget Spetsbergen, Svenska penninglotteriet aktiebolag, Norrbottens järnverk aktiebolag, Aktiebolaget Svensk torvförädling, Svenska skifferoljeaktiebolaget, Aktiebolaget Tipstjänst, Aktiebolaget Ceaverken, Ruotivare gruvaktiebolag, Aktiebolaget Atomenergi och Svenska gengasaktiebolaget.

Av dessa å fonden för statens aktier bokförda aktieinnehav torde avkastning under budgetåret 1949/50 kunna emotses endast från Luossavaara-

Kiirunavaara aktiebolag, Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet, Aktiebolaget Jordbrukarbanken, Sveriges centrala restaurangaktiebolag, Aktiebolaget Göteborgs Handelsbank, Svenska penninglotteriet aktiebolag och Aktiebolaget Tipstjänst. Med stöd av vissa lämnade upplysningar rörande det överskott, som kan tänkas bliva inlevererat till statsverket, beräknar riksräkenskapsverket dessa inkomster under budgetåret 1949/50 till ett belopp av 25 000 000 kronor.

VIII. Statens pensionsfonder.

I skrivelse till riksräkenskapsverket den 16 oktober 1948 har pensionsstyrelsen beräknat inkomsten av folkpensioneringsfonden för budgetåret 1948/49 till 27,1 miljoner kronor och för budgetåret 1949/50 till 27,2 miljoner kronor.

I särskilda skrivelser till riksräkenskapsverket daterade den 19 oktober respektive den 21 oktober 1948 ha statskontoret och riksgäldskontoret beräknat inkomsterna av övriga statens pensionsfonder för budgetåret 1949/50 till respektive 4 450 000 kronor och 19 000 kronor.

I anslutning till ovanstående beräkningar uppskattar riksräkenskapsverket inkomsterna från statens pensionsfonder under budgetåret 1949/50 till följande belopp, nämligen från folkpensioneringsfonden 27 200 000 kronor, från civila tjänstepensionsfonden 1 125 000 kronor, från militära tjänstepensionsfonden 145 000 kronor, från allmänna familjepensionsfonden 3 200 000 kronor samt från pensionsfonden för vissa riksdagens verk 20 000 kronor eller sammanlagt till 31 690 000 kronor.

IX. Diverse kapitalfonder.

Fonden för kreditgivning till utlandet. I skrivelse till riksräkenskapsverket den 21 oktober 1948 har riksgäldskontoret beräknat avkastningen av denna fond till 19,7 miljoner kronor för budgetåret 1948/49 och till 18,5 miljoner kronor för budgetåret 1949/50. Riksräkenskapsverket beräknar i enlighet härmed inkomsten å förevarande inkomsttitel för nästa budgetår till 18 500 000 kronor.

Övriga diverse kapitalfonder. I skrivelser till riksräkenskapsverket från väg- och vattenbyggnadsstyrelsen, lantbruksstyrelsen, statens reproduktionsanstalt och riksgäldskontoret ha lämnats de uppgifter beträffande avkastningen från övriga diverse kapitalfonder, som framgå av följande sammanställning:

	1948/49 Kronor	1949/50 Kronor
Fonden för förlag till statsverket (riksgäldskontoret)	82 000	68 000
Väg- och vattenbyggnadsverkets förrådsfond (väg- och vattenbyggnadsstyrelsen)	2 606 000	3 500 000
Fonden för Södertälje kanalverk (väg- och vattenbyggnadsstyrelsen)	— 90 000	— 75 000
Arrendeegnahemsfonden (lantbruksstyrelsen)	225 000	200 000
Statens reproduktionsanstalts fond (statens reproduktionsanstalt)	90 000	90 000
Summa	**2 913 000**	**3 783 000**

Det torde få erinras om att fonden för anordnande av spannmålslagerhus och kylhus avvecklats i samband med att de statliga spannmålslagerhusen från och med budgetåret 1948/49 övertagits av Svenska spannmålsaktiebolaget. Å andra sidan har från och med budgetåret 1948/49 bland diverse kapitalfonder tillkommit en ny fond, statens reservförrådsfond, vilken fond emellertid icke förutsatts skola lämna någon avkastning. Beträffande postsparbanksfonden och postgirofonden förutsätter riksräkenskapsverket, att överskotten från dessa fonder fortfarande skola regleras över postverkets fond.

Med stöd av förestående uppgifter har riksräkenskapsverket ansett sig böra beräkna inkomsttiteln övriga diverse kapitalfonder för budgetåret 1949/50 till ett avrundat belopp av 3 800 000 kronor.

I anslutning till vad sålunda anförts får riksräkenskapsverket föreslå, att driftbudgetens inkomster i förslaget till riksstat för budgetåret 1949/50 upptagas på sätt framgår av den härvid som bilaga D fogade specifikationen.

Slutresultatet av riksräkenskapsverkets beräkningar rörande driftbudgetens inkomster för budgetåret 1949/50 har i efterföljande tablå sammanställts med de redovisade inkomsterna för budgetåren 1946/47 och 1947/48 samt de av ämbetsverket nu uppskattade inkomstbeloppen för budgetåret 1948/49.

Av denna sammanställning framgår, att de sammanlagda inkomsterna å driftbudgeten under budgetåret 1948/49 förutsättas komma att avsevärt överstiga inkomsterna under budgetåret 1947/48, vilket budgetår emellertid i sin tur jämfört med budgetåret 1946/47 utvisar en ännu större inkomststegring, samt att inkomststegringen antages fortsätta under budgetåret 1949/50, ehuru i mindre omfattning.

De inkomster, som hänföra sig till titeln preliminär skatt å inkomst och förmögenhet m. m. samt motsvarande äldre titlar, ha stigit från 896 miljoner kronor under budgetåret 1946/47 till inemot 1 900 miljoner kronor under budgetåret 1947/48 samt beräknas inflyta med i stort sett oförändrat belopp under budgetåret 1948/49 och sedan stiga till 2 300 miljoner kronor under budgetåret 1949/50. Det låga inkomstbeloppet under budgetåret

	Utfallet		Beräknat utfall	
	1946/47	1947/48	1948/49	1949/50
	Miljoner kronor			
Egentliga statsinkomster:				
Preliminär skatt å inkomst och förmögenhet m. m. (respektive motsvarande äldre inkomsttitlar)	896	1 866	1 900	2 300
Övrig skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse	282	189	165	168
Automobilskattemedel	203	264	435	435
Tullar och acciser	1 642	1 579	1 688	1 639
Övriga egentliga statsinkomster	214	281	397	335
Säger	**3 237**	**4 179**	**4 585**	**4 877**
Inkomster av statens kapitalfonder:				
Statens affärsverksfonder	237	107	170	157
Övriga kapitalfonder	132	152	160	167
Säger	**369**	**259**	**330**	**324**
Tillsammans	**3 606**	**4 438**	**4 915**	**5 201**

1946/47 förklaras av inkomstbortfall under övergångsåret i samband med omläggningen av skatteuppbörden. Den beräknade inkomststegringen från budgetåret 1948/49 till budgetåret 1949/50 får ses mot bakgrunden därav, att betalningen av den kvarstående skatt för 1947 års inkomster, som helt skolat erläggas under senare hälften av innevarande budgetår, delvis överflyttats till nästkommande budgetår. Därest en sådan överflyttning ej skett, skulle i stället inkomsterna å titeln under budgetåret 1949/50 ha understigit inkomsterna under budgetåret 1948/49 med omkring 400 miljoner kronor.

Andra inkomster än sådana, som äro att hänföra till titeln preliminär skatt å inkomst och förmögenhet m. m. samt motsvarande äldre titlar, uppgå tillsammantagna för budgetåret 1946/47 till 2 710 miljoner kronor och för budgetåret 1947/48 till 2 572 miljoner kronor. Riksräkenskapsverket beräknar ifrågavarande inkomster för budgetåret 1948/49 till 3 015 miljoner kronor och för budgetåret 1949/50 till 2 901 miljoner kronor. Inkomstminskningen från budgetåret 1948/49 till budgetåret 1949/50 beror huvudsakligen på beräknad nedgång av inkomsterna av tullmedel och varuskatt samt bortfall av vissa inkomster av engångsnatur. Inkomsterna från affärsverken förutsättas bli i huvudsak oförändrade under budgetåret 1949/50 utom i vad avser statens vattenfallsverk och domänverket, för vilka beräknas en viss nedgång.

I handläggningen av detta ärende har, förutom undertecknade, byråchefen Ehnbom deltagit.

Stockholm den 6 december 1948.

Underdånigst

BERNT NEVRELL

ANDERS FAXELIUS.

BILAGOR

Utfallet av driftbudgeten

Miljoner

Allmänna budgeten.	Beräknade belopp	Redovisade belopp	Nettomerinkomst	Nettobrist
A. *Egentliga statsinkomster:*				
I. Skatter	3 360·20	3 634·27	274·07	—
II. Uppbörd i statens verksamhet	65·01	75·45	10·44	—
III. Folkpensionsavgifter	100·00	100·00	—	—
IV. Diverse inkomster	92·00	104·78	12·78	—
Säger för egentliga statsinkomster	**3 617·21**	**3 914·50**	**297·29**	—
B. *Inkomster av statens kapitalfonder:*				
I. Statens affärsverksfonder	165·00	107·54	—	57·46
II. Riksbanksfonden	—	—	—	—
III. Statens allmänna fastighetsfond	11·73	12·27	0·54	—
IV. Försvarets fonder	19·71	19·82	0·11	—
V. Statens utlåningsfonder	28·59	23·85	—	4·74
VI. Fonden för låneunderstöd	16·94	17·95	1·01	—
VII. Fonden för statens aktier	12·85	22·67	9·82	—
VIII. Statens pensionsfonder	32·68	32·76	0.08	—
IX. Diverse kapitalfonder	24·50	22·34	—	2·16
Säger för inkomster av statens kapitalfonder	**312·00**	**259·20**	**11·56**	**64·36**
Säger för allmänna budgeten	**3 929·21**	**4 173·70**	**244·49**	—
Minskning av reservationer	—	58·15		
Summa	**3 929·21**	**4 231·85**		
Specialbudgeterna.				
1. Automobilskattemedel	245·00	263·38	18·38	—
2. Bidrag till bank- och fondinspektionen	0·16	0·20	0·04	—
3. Bidrag till sparbanksinspektionen	0·16	0·16	—	—
4. Bidrag till försäkringsinspektionen	0·34	0·36	0·02	—
Säger för specialbudgeterna	**245·66**	**264·10**	**18·44**	—
Summa	**245·66**	**264·10**		
Sammanlagda driftbudgeten.				
Inkomster	4 174·87	4 437·80	262·93	—
Tillsammans	**4 174·87**	**4 437·80**		

Bilaga A.

för budgetåret 1947/48.

kronor.

	Beräknade belopp	Redovisade belopp	Nettobesparing	Nettomerutgift
Allmänna budgeten.				
A. *Egentliga statsutgifter:*				
I. Kungl. hov- och slottsstaterna	2·60	2·56	0·04	—
II. Justitiedepartementet	39·42	36·30	3·12	—
III. Utrikesdepartementet	20·31	22·38	—	2·07
IV. Försvarsdepartementet	798·72	755·95	42·77	—
V. Socialdepartementet	965·62	960·07	5·55	—
Va. Inrikesdepartementet	211·31	228·78	—	17·47
VI. Kommunikationsdepartementet	47·88	45·13	2·75	—
VII. Finansdepartementet	132·49	102·70	29·79	—
VIII. Ecklesiastikdepartementet	477·37	482·26	—	4·89
IX. Jordbruksdepartementet	465·13	438·00	27·13	—
X. Handelsdepartementet	64·29	54·38	9·91	—
XI. Folkhushållningsdepartementet	59·80	50·56	9·24	—
XII. Pensionsväsendet	137·23	147·30	—	10·07
XIII. Oförutsedda utgifter	1·00	0·37	0·63	—
XIV. Riksdagen och dess verk m. m.	9·41	9·42	—	0·01
Säger för egentliga statsutgifter	**3 432·58**	**3 336·16**	**130·93**	**34·51**
B. *Utgifter för statens kapitalfonder:*				
I. Luftfartsfonden	—	5·17	—	5·17
II. Riksgäldsfonden	311·00	310·45	0·55	—
III. Avskrivning av nya kapitalinvesteringar	143·99	72·59	71·40	—
IV. Avskrivning av oreglerade kapitalmedelsförluster	50·00	50·00	—	—
Säger för utgifter för statens kapitalfonder	**504·99**	**438·21**	**71·95**	**5·17**
Säger för allmänna budgeten	**3 937·57**	**3 774·37**	**163·20**	—
Överskott att tillföras statens budgetutjämningsfond	−8·36	457·48		
Summa	**3 929·21**	**4 231·85**		
Specialbudgeterna.				
1. Utgifter för vägväsendet m. m. att avräknas mot automobilskattemedlen	256·54	196·35	60·19	—
2. Avsättning till bankinspektionens, fondinspektionens och jordbrukskassetillsynens fonder	0·16	0·20	—	0·04
3. Avsättning till sparbanksinspektionens fond	0·16	0·16	—	—
4. Avsättning till försäkringsinspektionens fond	0·34	0·36	—	0·02
Säger för specialbudgeterna	**257·20**	**197·07**	**60·19**	**0·06**
Ökning av reservationer (automobilskattemedel)	—	60·72		
Överskott å automobilskattemedlens specialbudget att tillföras statens budgetutjämningsfond	− 11·54	6·31		
Summa	**245·66**	**264·10**		
Sammanlagda driftbudgeten.				
Utgifter	4 194·77	3 971·44	223·33	—
Ökning av reservationer	—	2·57		
Överskott att tillföras statens budgetutjämningsfond	−19·90	463·79		
Tillsammans	**4 174·87**	**4 437·80**		

Bilaga B.

Inkomster å driftbudgeten budgetåren 1938/39 och 1944/45—1947/48.

Tusental kronor.

Egentliga statsinkomster.	1938/39	1944/45	1945/46	1946/47	1947/48
Skatter:					
Skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse:					
Preliminär skatt å inkomst och förmögenhet m. m.	—	—	—	434 142·8	1 866 282·1
Inkomst- och förmögenhetsskatt[1]	331 875·5	659 637·3	682 698·2	413 173·8	—
Värnskatt	—	507 013·5	530 372·0	30 632·8	—
Särskild skatt å förmögenhet	30 346·7	31 157·6	33 126·2	18 518·1	—
Krigskonjunkturskatt	—	48 466·1	50 210·6	139 581·2	19 966·3
Kupongskatt	—	—	—	—	6 481·2
Utskiftningsskatt och ersättningsskatt	4 772·2	444·3	1 350·2	5 635·9	3 069·3
Skogsvårdsavgifter	—	—	—	4 163·5	5 086·0
Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter	275·9	88·1	127·3	151·4	198·1
Arvsskatt och gåvoskatt[2]	—	—	—	—	70 293·5
Lotterivinstskatt[2]	—	—	—	—	26 249·0
Omsättnings- och expeditionsstämplar m. m.[2]	—	—	—	—	58 013·6
Stämpelmedel[2]	69 438·5	82 999·3	110 129·1	132 095·0	—
Säger för skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse	**436 708·8**	**1 329 806·2**	**1 408 013·6**	**1 178 094·5**	**2 055 639·1**
Automobilskattemedel:					
Fordonsskatt	43 004·1	28 357·3	54 851·9	70 846·3	77 975·7
Gummiringsskatt	−4 069·9	—	—	—	—
Bensinskatt	91 277·4	3 793·1	28 352·1	131 977·3	185 403·6
Säger för automobilskattemedel	**130 211·6**	**32 150·4**	**83 204·0**	**202 823·6**	**263 379·3**
Tullar och acciser:					
Tullmedel	206 939·4	81 694·9	127 864·5	271 281·4	314 234·0
Allmän omsättningsskatt[3]	—	329 222·9	357 677·1	292 221·4	—
Varuskatt[3]	—	75 120·8	77 976·6	92 527·0	156 642·3
Trafikskatt	—	29 011·3	28 887·0	28 063·5	30 750·8
Tilläggsskatter å bensin	—	7 923·7	12 791·7	—	—
Accis å silke	2 378·3	3 613·0	4 914·2	4 024·4	3 760·0
Accis å margarin och vissa andra fettvaror	26 848·7	14 524·9	11 112·6	8 099·1	18 042·8
Skatt å kaffe	—	14 637·3	23 624·5	24 560·2	15 082·1
Tobaksskatt	103 391·5	289 538·4	318 675·7	354 122·9	397 097·7
Brännvinstillverkningsskatt	21 820·3	17 137·7	23 013·8	18 876·8	20 804·9
Rusdrycksförsäljningsmedel av partihandelsbolag	18 071·8	33 704·4	35 176·9	34 323·7	33 876·8
Rusdrycksförsäljningsmedel av detaljhandelsbolag	21 686·4	25 967·1	30 115·1	54 135·8	40 828·5
Omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker	103 031·6	308 061·7	321 842·9	351 629·4	407 024·9
Omsättnings- och utskänkningsskatt å vin	—	23 199·6	24 293·3	30 338·8	34 726·1
Maltskatt	33 041·2	—	—	—	—
Maltdrycksskatt	—	38 725·2	42 130·8	45 964·2	55 786·2
Skatt å läskedrycker	—	12 672·9	14 027·6	15 490·2	23 246·3
Statlig nöjesskatt	—	18 054·3	18 061·6	16 703·7	26 731·4
Säger för tullar och acciser	**537 209·2**	**1 322 810·1**	**1 472 185·9**	**1 642 362·5**	**1 578 634·8**
Säger för skatter	**1 104 129·6**	**2 684 766·7**	**2 963 403·5**	**3 023 280·6**	**3 897 653·2**

[1] För budgetåret 1938/39 ha inräknats mantalspenningar, inkomst- och förmögenhetsskatt, extra inkomst- och förmögenhetsskatt, särskild skatt å aktiebolags inkomst samt utjämningsskatt.

[2] Titlarna Arvsskatt och gåvoskatt, Lotterivinstskatt samt Omsättnings- och expeditionsstämplar m. m. motsvaras i riksstaten för budgetåret 1946/47 och tidigare av titeln Stämpelmedel.

[3] Allmän omsättningsskatt redovisas budgetåret 1947/48 under titeln Varuskatt.

	1938/39	1944/45	1945/46	1946/47	1947/48
Uppbörd i statens verksamhet:					
Vattendomstolsavgifter	59·1	30·8	37·2	107·0	113·1
Inkomster vid fångvården	629·2	1 043·7	983·2	601·6	1 499·2
Inkomster vid statens uppfostringsanstalt å Bona	37·3	45·7	69·2	95·3	61·1
Inkomster vid sjökarteverket	—	148·9	245·9	250·4	266·3
Inkomster vid garnisonssjukhusen	—	1 678·5	1 901·2	2 415·3	2 264·2
Inkomster vid militärapoteket	—	1 049·7	1 025·3	1 183·5	—
Bidrag till riksförsäkringsanstalten och försäkringsrådet	1 583·6	2 169·6	2 298·0	2 393·7	3 218·2
Bidrag till pensionsstyrelsen	34·7	82·7	41·9	34·6	39·0
Inkomster vid statens tvångsarbets- och alkoholistanstalter	174·4	232·4	206·1	276·4	299·5
Inkomster vid statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården[1]	—	—	—	312·3	262·8
Inkomster vid statens skyddshem[1]	170·7	437·8	404·5	—	—
Inkomster vid statens bakteriologiska laboratorium	399·4	944·4	1 249·6	995·4	1 002·4
Inkomster vid statens rättskemiska laboratorium	31·9	30·2	75·9	88·6	110·5
Inkomster vid statens farmacevtiska laboratorium	55·0	48·2	52·6	86·5	52·2
Inkomster vid statens sinnessjukhus	13 547·1	17 004·7	17 105·0	17 334·9	19 075·5
Inkomster vid statens uppfostringsanstalter för sinnesslöa	39·2	83·9	103·6	92·8	88·0
Inkomster vid statens anstalt för fallandesjuka	—	269·6	254·4	261·6	229·1
Inkomster vid statens institut för folkhälsan	—	198·4	224·0	259·6	275·3
Inkomster vid statens geotekniska institut	—	128·7	326·6	288·1	338·2
Avgifter för besiktning av motorfordon	1 433·9	1 252·7	2 830·8	3 588·4	2 708·5
Avgifter för registrering av motorfordon	1 814·9	368·7	1 167·8	1 513·3	1 493·0
Inkomster vid Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut[2]	—	—	302·0	326·6	1 227·2
Bidrag till statens bränslekontrollerande verksamhet	20·1	16·6	18·3	18·3	18·3
Inkomster vid länsarkitektsorganisationen	537·3	617·1	768·4	780·4	891·1
Avgifter för kontroll å handeln med skattefri sprit m. m.	41·0	41·0	41·0	41·0	41·0
Inkomst av myntning och justering	4 444·4	9 223·0	12 959·8	16 951·9	11 055·9
Kontrollstämpelmedel	548·3	556·9	718·5	977·1	851·3
Bidrag till bank- och fondinspektionen	123·5	151·5	166·8	188·2	193·6
Bidrag till sparbanksinspektionen	97·6	124·8	137·5	150·6	162·8
Bidrag för tillsyn över sparbankerna	202·5	226·3	231·0	245·9	249·1
Inkomster vid tandläkarinstituten	226·9	302·6	362·5	380·7	130·1
Inkomster vid karolinska sjukhuset	389·8	5 059·3	5 401·7	5 417·4	5 959·2
Inkomster vid serafimerlasarettet	1 980·1	2 503·1	2 584·2	2 798·8	3 269·0
Avgifter vid läroverken m. m.	1 301·0	1 739·8	1 811·4	1 648·5	—
Avgifter för granskning av biografbilder	193·2	251·0	257·3	273·6	280·4
Inkomster vid lantbruksingenjörsorganisationen[3]	—	—	191·3	353·2	439·3
Inkomster av lantbruksingenjörsförrättningar[3]	—	159·1	—	—	—

[1] Titeln Inkomster vid statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården motsvaras i riksstaterna för budgetåren 1938/39, 1944/45 och 1945/46 av titeln Inkomster vid statens skyddshem.

[2] Titeln Inkomster vid Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut motsvaras i riksstaterna för budgetåren 1938/39 och 1944/45 av titeln Inkomster vid statens meteorologisk-hydrografiska anstalt.

[3] Titeln Inkomster vid lantbruksingenjörsorganisationen motsvaras i riksstaten för budgetåret 1944/45 av titeln Inkomster av lantbruksingenjörsförrättningar.

	1938/39	1944/45	1945/46	1946/47	1947/48
Inkomster vid statens veterinärmedicinska anstalt	270·5	350·2	295·2	339·3	431·2
Inkomster vid statens centrala frökontrollanstalt	243·3	707·6	691·1	776·3	722·0
Inkomster vid statens lantbrukskemiska kontrollanstalt	—	144·0	157·2	122·3	117·0
Inkomster vid lantmäteriets distriktsorganisation	—	—	—	—	575·3
Avgifter för täckande av förluster å spannmålsregleringen	8 699·9	—	—	—	—
Avgifter för prisreglering på jordbrukets område	19 206·9	—	—	—	—
Inkomster vid rikets allmänna kartverk	69·3	103·3	153·5	209·6	291·3
Inkomster vid statens meteorologisk-hydrografiska anstalt[1]	58·6	127·5	—	—	—
Avgifter för statskontroll å krigsmaterieltillverkningen	29·3	15·0	15·0	14·0	18·1
Inkomster vid statens provningsanstalt	415·0	616·2	612·2	681·8	916·0
Inkomster vid flygtekniska försöksanstalten	—	262·0	214·5	273·0	382·9
Fyr- och båkmedel	3 811·3	689·0	2 560·8	2 837·5	4 138·2
Lotspenningar	3 167·0	2 593·2	5 333·4	4 098·4	5 117·0
Inkomster vid statens skeppsprovningsanstalt	—	212·9	245·0	273·0	335·0
Patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter	2 134·0	3 204·0	3 221·3	3 547·8	4 027·6
Avgifter för registrering i föreningsm. fl. register	125·5	278·7	338·1	334·9	290·7
Bidrag till försäkringsinspektionen	146·2	274·9	289·9	325·1	362·1
Vissa licensavgifter m. m.	—	2 749·7	2 497·0	393·0	277·2
Säger för uppbörd i statens verksamhet	**68 492·9**	**60 549·6**	**73 178·7**	**76 957·5**	**76 166·0**
Folkpensionsavgifter[2]	—	**63 518·3**	**66 737·6**	**67 017·5**	**100 000·0**
Bidrag från folkpensioneringsfonden[2]	**55 586·5**	—	—	—	—
Diverse inkomster:					
Bötesmedel	2 830·2	4 823·9	5 654·2	6 089·4	6 178·5
Totalisatormedel	1 474·0	4 545·4	5 895·7	6 776·1	8 960·8
Tipsmedel	12 882·0	8 965·5	10 864·0	16 027·0	17 046·9
Lotterimedel	6 045·0	35 953·5	39 350·4	45 265·2	50 070·5
Övriga diverse inkomster	3 271·2	12 059·7	8 308·5	—4 345·3	22 522·4
Säger för diverse inkomster	**26 502·4**	**66 348·0**	**70 072·8**	**69 812·4**	**104 779·1**
Säger för egentliga statsinkomster	**1 254 711·4**	**2 875 182·6**	**3 173 392·6**	**3 237 068·0**	**4 178 598·3**
Inkomster av statens kapitalfonder.					
Statens affärsverksfonder:					
Postverket	16 844·9	53 037·9	43 970·0	39 088·4	12 350·4
Telegrafverket	36 238·9	56 722·6	58 668·9	57 455·3	20 695·8
Statens järnvägar	44 818·0	99 487·1	76 852·0	64 500·1	14 466·1
Statens vattenfallsverk	22 316·6	38 316·8	41 235·8	42 977·3	15 856·1
Domänverket	11 777·6	26 711·5	20 321·4	32 392·4	44 177·2
Säger för statens affärsverksfonder	**131 996·0**	**274 275·9**	**241 048·1**	**236 413·5**	**107 545·6**
Riksbanksfonden	**1 500·0**	**6 000·0**	**7 000·0**	—	—
Statens allmänna fastighetsfond	**8 441·6**	**11 172·0**	**12 774·6**	**11 821·4**	**12 268·3**

[1] Jfr not 2 å föregående sida.

[2] Titlarna Folkpensionsavgifter och Statens pensionsfonder: Folkpensioneringsfonden motsvaras i riksstaten för budgetåret 1938/39 av titeln Bidrag från folkpensioneringsfonden.

	1938/39	1944/45	1945/46	1946/47	1947/48
Försvarets fonder:					
Försvarets fastighetsfond[1]	—	13 135·5	15 167·3	16 776·5	17 678·6
Försvarets bostadsanskaffningsfond	—	206·5	217·4	211·7	220·6
Försvarets fabriksfond	—	1 109·1	1 757·6	2 227·1	1 925·7
Säger för försvarets fonder	—	**14 451·1**	**17 142·3**	**19 215·3**	**19 824·9**
Statens utlåningsfonder:					
Värnpliktslånefonden	—	—	—	—	—
Statens bostadslånefond	648·8	254·4	209·3	147·1	115·6
Lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby	61·2	36·3	30·0	25·1	19·8
Lånefonden för bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer	219·5	2 994·7	4 105·6	5 759·6	7 343·7
Lånefonden för bostadsbyggande i städer och stadsliknande samhällen	331·3	460·8	402·0	342·0	288·8
Lånefonden för främjande av bostadsbyggande på landsbygden	210·3	568·0	659·9	756·3	911·1
Lånefonden för bostadsbyggande	—	—	—	—	92·1
Lånefonden för lantarbetarbostäder	3·6	4·1	3·0	1·9	1·6
Statens bosättningslånefond	151·4	1 242·2	1 361·3	1 434·1	1 570·2
Lånefonden för anskaffning av motorvagnar m. m. åt enskilda järnvägar	15·6	27·9	16·7	19·5	11·7
Vattenkraftslånefonden	167·9	203·4	183·5	165·9	186·3
Luftfartslånefonden	43·1	36·7	85·1	126·1	382·7
Tullverkets båtlånefond	—	—	10·3	9·8	10·0
Statens lånefond för universitetsstudier	—	0·2	0·9	2·0	4·8
Allmänna studielånefonden	39·7	45·2	54·6	53·0	52·0
Lånefonden för inköp av avelshingstar av ardennerras	0·1	—	0·1	—	—
Lånefonden för inköp av avelsston av nordsvensk ras	—	—	0·3	0·2	—
Statens kaninavelslånefond	—	—	—	—	—
Statens fjäderfälånefond	2·8	0·6	0·4	0·2	0·1
Gödselvårdslånefonden	36·9	34·0	23·4	18·7	23·5
Statens kalkbrukslånefond	1·9	8·4	7·8	7·2	6·6
Statens fruktodlingslånefond	—	0·1	0·1	0·1	0·1
Frukt- och potatislagerhusfonden	—	—	0·1	0·1	16·9
Statens mejerilånefond	91·7	65·0	43·8	24·4	8·3
Jordbrukets maskinlånefond	—	151·7	193·2	262·2	403·6
Spannmålslagerhusfonden	32·7	192·3	136·2	131·7	157·1
Spannmålskreditfonden	0·4	8·4	1·1	1·4	—
Statens sekundärlånefond för jordbrukare	219·7	617·2	620·0	594·9	570·5
Statens slakterilånefond	8·0	29·6	5·1	4·9	4·6
Kraftledningslånefonden	209·2	221·0	170·7	109·2	122·6
Elektrifieringslånefonden	—	2·5	2·2	1·7	1·3
Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för motordrift	0·4	104·3	54·5	13·7	1·6
Egnahemslånefonden	8 880·7	9 898·2	9 608·4	9 352·0	9 382·5
Jordförmedlingsfonden	9·2	—	—	—	—
Arrendelånefonden	—	1·2	1·2	1·1	1·0
Arbetarsmåbrukslånefonden	0·6	1·0	1·2	0·7	1·0
Västerbottens och Norrbottens nybyggges- och bostadsförbättringslånefond	1·7	3·6	4·4	10·0	3·6
Kolonisternas kreaturs- och redskapslånefond	0·7	0·4	0·9	0·2	0·1
Statens avdikningslånefond	1 405·8	1 503·6	1 510·6	1 517·7	1 535·7
Täckdikningslånefonden	111·5	179·1	146·0	134·7	141·8
Bevattningslånefonden	—	1·3	2·8	4·2	4·3
Allmänna nyodlingsfonden	5·0	0·5	0·3	0·1	0·2

[1] Under budgetåret 1944/45 betecknades titeln Försvarsväsendets fastighetsfond.

	1938/39	1944/45	1945/46	1946/47	1947/48
Norrländska nyodlingsfonden	1·7	0·2	0·1	—	0·1
Fiskerilånefonden	109·9	86·6	89·1	91·7	77·0
Statens fiskredskapslånefond	—	—	—	—	—
Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för fiskebåtar	—	—	—	—	—
Kommunskogslånefonden	1·0	1·0	1·0	1·0	1·0
Virkesmätningslånefonden	—	—	—	—	—
Skogsväglånefonden	—	0·1	1·2	1·2	1·2
Kronotorparnas inventarielånefond	—	—	—	—	—
Hemslöjdslånefonden	1·9	2·9	5·7	11·0	24·5
Industrilånefonden	38·9	110·9	65·7	42·8	171·1
Statens hantverkslånefond	39·0	19·2	21·0	25·1	31·1
Fonden för hantverks- och småindustrikredit	—	—	1·3	4·4	9·3
Rederilånefonden	56·7	—	—	—	—
Statens lånefond för den mindre skeppsfarten	—	22·8	10·7	11·5	8·3
Statens sekundärlånefond för rederinäringen	23·9	32·4	69·6	67·4	96·8
Statens lånefond för anskaffande av gasgeneratorer för vissa fartyg	—	1·5	0·9	0·5	0·1
Lotsverkets båtlånefond	—	—	46·7	47·4	49·7
Säger för statens utlåningsfonder	**13 184·4**	**19 175·5**	**19 970·0**	**21 337·7**	**23 847·6**
Fonden för låneunderstöd	**1 712·8**	**7 608·5**	**9 101·6**	**13 642·2**	**17 947·5**
Fonden för statens aktier:					
Luossavaara-Kiirunavaara aktiebolag	20 634·8	4 488·9	1 348·5	10 188·8	19 115·7
Aktiebolaget Svenska tobaksmonopolet	1 595·0	1 595·0	1 595·0	1 595·0	1 595·0
Aktiebolaget Jordbrukarbanken	597·1	995·2	995·5	1 194·6	1 194·6
Övriga aktiebolag (inkl. Svenska penninglotteriet aktiebolag)	200·0	6·2	6·2	377·5	763·3
Säger för fonden för statens aktier	**23 026·9**	**7 085·3**	**3 945·2**	**13 355·9**	**22 668·6**
Statens pensionsfonder:					
Folkpensioneringsfonden [1]	—	29 590·7	28 832·0	28 585·9	28 093·2
Civila tjänstepensionsfonden	2 176·9	1 254·8	1 189·5	1 170 8	1 178·1
Militära tjänstepensionsfonden	196·5	154·9	155·9	142·6	146·6
Allmänna familjepensionsfonden	4 592·8	3 707·4	3 576·3	3 381·8	3 333·6
Pensionsfonden för vissa riksdagens verk	—	23·0	22·3	21·0	6·1
Säger för statens pensionsfonder	**6 966·2**	**34 730·8**	**33 776·0**	**33 302·1**	**32 757·6**
Diverse kapitalfonder	**306·9**	**935·6**	**10 038·5**	**19 680.1**	**22 339·6**
Säger för inkomster av statens kapitalfonder	**187 134·8**	**375 434·7**	**354 796·3**	**368 768·2**	**259 199·7**
Summa	**1 441 846·2**	**3 250 617·3**	**3 528 188·9**	**3 605 836·2**	**4 437 798·0**

[1] Jfr not 2 å sid. 98.

Bilaga C.

Beräkning rörande utfallet av driftbudgetens inkomstsida för budgetåret 1948/49.

A. Egentliga statsinkomster.	I riksstaten beräknat belopp	Beräknat utfall	Brist att ersättas av budgetutjämningsfonden	Merinkomst att tillföras budgetutjämningsfonden
	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor
I. Skatter:				
1. Skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse:				
a. Preliminär skatt å inkomst och förmögenhet m. m., *bevillning*	2 100 000 000	1 900 000 000	200 000 000	—
b. Kupongskatt, *bevillning*	6 500 000	6 000 000	500 000	—
c. Utskiftningsskatt och ersättningsskatt, *bevillning*	1 000 000	1 800 000	—	800 000
d. Skogsvårdsavgifter, *bevillning*	4 500 000	5 000 000	—	500 000
e. Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, *bevillning*	150 000	150 000	—	—
f. Arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt, *bevillning*	85 000 000	75 000 000	10 000 000	—
g. Lotterivinstskatt, *bevillning*	25 000 000	26 000 000	—	1 000 000
h. Omsättnings- och expeditionsstämplar m. m., *bevillning*	50 000 000	51 000 000	—	1 000 000
2. Automobilskattemedel:				
a. Fordonsskatt, *bevillning*	80 000 000	85 000 000	—	—
b. Bensinskatt, *bevillning*	390 000 000	350 000 000	—	—
3. Tullar och acciser:				
a. Tullmedel, *bevillning*	240 000 000	240 000 000	—	—
b. Varuskatt, *bevillning*	160 000 000	165 000 000	—	5 000 000
c. Pappersskatt, *bevillning*	35 000 000	36 000 000	—	1 000 000
d. Trafikskatt, *bevillning*	35 000 000	35 000 000	—	—
e. Accis å silke, *bevillning*	3 500 000	3 600 000	—	100 000
f. Accis å margarin och vissa andra fettvaror, *bevillning*	19 000 000	22 000 000	—	3 000 000
g. Skatt å kaffe, *bevillning*	11 000 000	12 250 000	—	1 250 000
h. Tobaksskatt, *bevillning*	420 000 000	450 000 000	—	30 000 000
i. Brännvinstillverkningsskatt, *bevillning*	21 000 000	35 000 000	—	14 000 000
j. Rusdrycksförsäljningsmedel av partihandelsbolag, *bevillning*	27 000 000	37 000 000	—	10 000 000
k. Rusdrycksförsäljningsmedel av detaljhandelsbolag, *bevillning*	30 000 000	33 000 000	—	3 000 000
l. Omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker, *bevillning*	450 000 000	450 000 000	—	—
m. Omsättnings och utskänkningsskatt å vin, *bevillning*	36 000 000	36 000 000	—	—
n. Maltdrycksskatt, *bevillning*	70 000 000	65 000 000	5 000 000	—
o. Skatt å läskedrycker, *bevillning*	30 000 000	28 000 000	2 000 000	—
p. Statlig nöjesskatt, *bevillning*	40 000 000	40 000 000	—	—
Säger för skatter	**4 369 650 000**	**4 187 800 000**	**217 500 000**	**70 650 000**

	I riksstaten beräknat belopp	Beräknat utfall	Brist att ersättas av budgetutjämningsfonden	Merinkomst att tillföras budgetutjämningsfonden
	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor
II. Uppbörd i statens verksamhet:				
1. Vattendomstolsavgifter	50 000	50 000	—	—
2. Inkomster vid fångvården	600 000	1 000 000	—	400 000
3. Inkomster vid sjökarteverket	150 000	200 000	—	50 000
4. Bidrag till riksförsäkringsanstalten och försäkringsrådet	3 200 000	3 600 000	—	400 000
5. Bidrag till pensionsstyrelsen	40 000	42 000	—	2 000
6. Inkomster vid statens tvångsarbets- och alkoholistanstalter	250 000	270 000	—	20 000
7. Inkomster vid statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården	200 000	200 000	—	—
8. Inkomster vid statens bakteriologiska laboratorium	1 000 000	1 100 000	—	100 000
9. Inkomster vid statens rättskemiska laboratorium	100 000	130 000	—	30 000
10. Inkomster vid statens farmaceutiska laboratorium	80 000	80 000	—	—
11. Inkomster vid statens sinnessjukhus	17 700 000	20 000 000	—	2 300 000
12. Inkomster vid statens uppfostringsanstalter för sinnesslöa	90 000	90 000	—	—
13. Inkomster vid statens anstalt för fallandesjuka	260 000	250 000	10 000	—
14. Inkomster vid statens institut för folkhälsan	260 000	310 000	—	50 000
15. Inkomster vid statens geotekniska institut	300 000	450 000	—	150 000
16. Förrättningsavgifter vid statens bilinspektion	750 000	1 000 000	—	250 000
17. Inkomster vid väg- och vattenbyggnadsverket	500 000	500 000	—	—
18. Avgifter för registrering av motorfordon	1 200 000	1 400 000	—	200 000
19. Inkomster vid Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	1 600 000	1 600 000	—	—
20. Bidrag till statens bränslekontrollerande verksamhet	18 000	18 000	—	—
21. Inkomster vid länsarkitektsorganisationen	850 000	850 000	—	—
22. Avgifter för kontroll å handeln med skattefri sprit m. m.	41 000	41 000	—	—
23. Inkomst av myntning och justering	8 300 000	8 500 000	—	200 000
24. Kontrollstämpelmedel	500 000	600 000	—	100 000
25. Bidrag till bank- och fondinspektionen	200 000	200 000	—	—
26. Bidrag till sparbanksinspektionen	170 000	170 000	—	—
27. Bidrag för tillsyn över sparbankerna	265 000	260 000	5 000	—
28. Inkomster vid tandläkarinstituten	20 000	50 000	—	30 000

	I riksstaten beräknat belopp	Beräknat utfall	Brist att ersättas av budgetutjämningsfonden	Merinkomst att tillföras budgetutjämningsfonden
	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor
29. Inkomster vid karolinska sjukhuset	6 300 000	6 300 000	—	—
30. Inkomster vid serafimerlasarettet	3 300 000	3 400 000	—	100 000
31. Avgifter för granskning av biografbilder	250 000	270 000	—	20 000
32. Inkomster vid lantbruksnämnderna	750 000	725 000	525 000	—
33. Inkomster vid lantbruksingenjörsorganisationen	500 000			
34. Inkomster vid statens veterinärmedicinska anstalt	340 000	400 000	—	60 000
35. Inkomster vid statens centrala frökontrollanstalt	900 000	900 000	—	—
36. Inkomster vid statens lantbrukskemiska kontrollanstalt	150 000	150 000	—	—
37. Inkomster vid lantmäteriets distriktsorganisation	3 700 000	3 000 000	700 000	—
38. Inkomster vid rikets allmänna kartverk	200 000	300 000	—	100 000
39. Avgifter för statskontroll å krigsmaterieltillverkningen	20 000	20 000	—	—
40. Inkomster vid statens provningsanstalt	850 000	950 000	—	100 000
41. Inkomster vid flygtekniska försöksanstalten	250 000	350 000	—	100 000
42. Fyr- och båkmedel	4 000 000	3 000 000	1 000 000	—
43. Lotspenningar	5 000 000	4 500 000	500 000	—
44. Inkomster vid statens skeppsprovningsanstalt	250 000	300 000	—	50 000
45. Patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter	3 500 000	4 500 000	—	1 000 000
46. Avgifter för registrering i föreningsm. fl. register	300 000	300 000	—	—
47. Bidrag till försäkringsinspektionen	360 000	450 000	—	—
48. Vissa licensavgifter m. m.	250 000	260 000	—	10 000
Säger för uppbörd i statens verksamhet	**69 864 000**	**73 036 000**	**2 740 000**	**5 822 000**
III. Folkpensionsavgifter	**120 000 000**	**170 000 000**	—	**50 000 000**
IV. Diverse inkomster:				
1. Bötesmedel	5 500 000	6 000 000	—	500 000
2. Totalisatormedel	15 000 000	10 000 000	5 000 000	—
3. Tipsmedel	45 000 000	50 000 000	—	5 000 000
4. Lotterimedel	70 000 000	73 000 000	—	3 000 000
5. Övriga diverse inkomster	1 000 000	15 000 000	—	14 000 000
Säger för diverse inkomster	**136 500 000**	**154 000 000**	**5 000 000**	**22 500 000**
Säger för egentliga statsinkomster	**4 696 014 000**	**4 584 836 000**	**225 240 000**	**148 972 000**

	I riksstaten beräknat belopp	Beräknat utfall	Brist att ersättas av budgetutjämningsfonden	Merinkomst att tillföras budgetutjämningsfonden
B. Inkomster av statens kapitalfonder.	Kronor	Kronor	Kronor	Kronor
I. Statens affärsverksfonder:				
1. Postverket, *bevillning*	15 000 000	20 000 000	—	5 000 000
2. Telegrafverket	45 000 000	35 000 000	10 000 000	—
3. Statens järnvägar	40 000 000	60 000 000	—	20 000 000
4. Statens vattenfallsverk	30 000 000	20 000 000	10 000 000	—
5. Domänverket	35 000 000	35 000 000	—	—
Säger för statens affärsverksfonder	**165 000 000**	**170 000 000**	**20 000 000**	**25 000 000**
II. Riksbanksfonden	**100**	**100**	—	—
III. Statens allmänna fastighetsfond	**12 596 000**	**12 596 000**	—	—
IV. Försvarets fonder:				
1. Försvarets fastighetsfond	18 460 000	18 460 000	—	—
2. Försvarets bostadsanskaffningsfond	215 000	140 000	75 000	—
3. Försvarets fabriksfond	1 330 000	2 000 000	—	670 000
Säger för försvarets fonder	**20 005 000**	**20 600 000**	**75 000**	**670 000**
V. Statens utlåningsfonder	**26 723 300**	**25 842 800**	**880 500**	—
VI. Fonden för låneunderstöd	**21 130 000**	**21 450 000**	—	**320 000**
VII. Fonden för statens aktier	**20 000 000**	**25 000 000**	—	**5 000 000**
VIII. Statens pensionsfonder:				
1. Folkpensioneringsfonden	27 000 000	27 100 000	—	100 000
2. Civila tjänstepensionsfonden	1 140 000	1 150 000	—	10 000
3. Militära tjänstepensionsfonden	140 000	145 000	—	5 000
4. Allmänna familjepensionsfonden	3 250 000	3 270 000	—	20 000
5. Pensionsfonden för vissa riksdagens verk	20 000	20 000	—	—
Säger för statens pensionsfonder	**31 550 000**	**31 685 000**		**135 000**
IX. Diverse kapitalfonder:				
1. Fonden för kreditgivning till utlandet	19 000 000	19 700 000	—	700 000
2. Övriga diverse kapitalfonder	2 500 000	2 900 000	—	400 000
Säger för diverse kapitalfonder	**21 500 000**	**22 600 000**	—	**1 100 000**
Säger för inkomster av statens kapitalfonder	**318 504 400**	**329 773 900**	**20 955 500**	**32 225 000**
Tillsammans	**5 014 518 400**	**4 914 609 900**	**246 195 500**	**181 197 000**

Bilaga D.

Specifikation av inkomsterna å driftbudgeten för budgetåret 1949/50.

		Kronor	Kronor
A. Egentliga statsinkomster.			
I. *Skatter:*			
1. Skatt å inkomst, förmögenhet och rörelse:			
a. Preliminär skatt å inkomst och förmögenhet m. m., *bevillning*	2 300 000 000		
b. Kupongskatt, *bevillning*	6 000 000		
c. Utskiftningsskatt och ersättningsskatt, *bevillning*	1 000 000		
d. Skogsvårdsavgifter, *bevillning*	5 000 000		
e. Bevillningsavgifter för särskilda förmåner och rättigheter, *bevillning*	150 000		
f. Arvslottsskatt, gåvoskatt och kvarlåtenskapsskatt, *bevillning*	80 000 000		
g. Lotterivinstskatt, *bevillning*	26 000 000		
h. Omsättnings- och expeditionsstämplar m. m., *bevillning*	50 000 000	2 468 150 000	
2. Automobilskattemedel:			
a. Fordonsskatt, *bevillning*	85 000 000		
b. Bensinskatt, *bevillning*	350 000 000	435 000 000	
3. Tullar och acciser:			
a. Tullmedel, *bevillning*	225 000 000		
b. Varuskatt, *bevillning*	150 000 000		
c. Pappersskatt, *bevillning*	50 000 000		
d. Trafikskatt, *bevillning*	35 000 000		
e. Accis å silke, *bevillning*	3 700 000		
f. Accis å margarin och vissa andra fettvaror, *bevillning*	20 000 000		
g. Skatt å kaffe, *bevillning*	11 000 000		
h. Tobaksskatt, *bevillning*	450 000 000		
i. Brännvinstillverkningsskatt, *bevillning*	17 000 000		
j. Rusdrycksförsäljningsmedel av partihandelsbolag, *bevillning*	26 000 000		
k. Rusdrycksförsäljningsmedel av detaljhandelsbolag, *bevillning*	30 000 000		
l. Omsättnings- och utskänkningsskatt å spritdrycker, *bevillning*	450 000 000		
m. Omsättnings- och utskänkningsskatt å vin, *bevillning*	36 000 000		
n. Maltdrycksskatt, *bevillning*	65 000 000		
o. Skatt å läskedrycker, *bevillning*	30 000 000		
p. Statlig nöjesskatt, *bevillning*	40 000 000	1 638 700 000	4 541 850 000
II. *Uppbörd i statens verksamhet:*			
1. Vattendomstolsavgifter		50 000	
2. Inkomster vid fångvården		1 000 000	
3. Inkomster vid sjökarteverket		200 000	

	Kronor	Kronor
4. Bidrag till riksförsäkringsanstalten och försäkringsrådet	4 000 000	
5. Bidrag till pensionsstyrelsen	45 000	
6. Inkomster vid statens tvångsarbets- och alkoholistanstalter	270 000	
7. Inkomster vid statens skolor tillhörande barna- och ungdomsvården	200 000	
8. Inkomster vid statens bakteriologiska laboratorium	1 100 000	
9. Inkomster vid statens rättskemiska laboratorium	135 000	
10. Inkomster vid statens farmacevtiska laboratorium	80 000	
11. Inkomster vid statens sinnessjukhus	20 000 000	
12. Inkomster vid statens uppfostringsanstalter för sinnesslöa	90 000	
13. Inkomster vid statens anstalt för fallandesjuka	250 000	
14. Inkomster vid statens institut för folkhälsan	325 000	
15. Inkomster vid statens geotekniska institut	450 000	
16. Förrättningsavgifter vid statens bilinspektion	1 000 000	
17. Inkomster vid väg- och vattenbyggnadsverket	500 000	
18. Avgifter för registrering av motorfordon	1 200 000	
19. Inkomster vid Sveriges meteorologiska och hydrologiska institut	1 700 000	
20. Bidrag till statens bränslekontrollerande verksamhet	18 000	
21. Inkomster vid länsarkitektsorganisationen	850 000	
22. Avgifter för kontroll å handeln med skattefri sprit m. m.	41 000	
23. Inkomst av myntning och justering	9 000 000	
24. Kontrollstämpelmedel	600 000	
25. Bidrag till bank- och fondinspektionen	200 000	
26. Bidrag till sparbanksinspektionen	180 000	
27. Bidrag för tillsyn över sparbankerna	260 000	
28. Inkomster vid tandläkarinstituten	20 000	
29. Inkomster vid karolinska sjukhuset	6 500 000	
30. Inkomster vid serafimerlasarettet	3 600 000	
31. Avgifter för granskning av biografbilder	270 000	
32. Inkomster vid lantbruksnämnderna	850 000	
33. Inkomster vid statens veterinärmedicinska anstalt	400 000	
34. Inkomster vid statens centrala frökontrollanstalt	900 000	
35. Inkomster vid statens lantbrukskemiska kontrollanstalt	150 000	
36. Inkomster vid fiskeristyrelsen med statens fiskeriförsök	180 000	
37. Inkomster vid lantmäteriets distriktsorganisation	3 700 000	
38. Inkomster vid rikets allmänna kartverk	300 000	
39. Avgifter för statskontroll å krigsmaterieltillverkningen	20 000	
40. Inkomster vid statens provningsanstalt	1 000 000	
41. Inkomster vid flygtekniska försöksanstalten	400 000	
42. Fyr- och båkmedel	3 000 000	
43. Lotspenningar	4 500 000	
44. Inkomster vid statens skeppsprovningsanstalt	300 000	
45. Patent- och varumärkes- samt registreringsavgifter	4 500 000	
46. Avgifter för registrering i förenings- m. fl. register	300 000	
47. Bidrag till försäkringsinspektionen	450 000	75 084 000

	Kronor	Kronor
III. *Folkpensionsavgifter*		140 000 000
IV. *Diverse inkomster:*		
1. Bötesmedel	6 000 000	
2. Totalisatormedel	10 000 000	
3. Tipsmedel	30 000 000	
4. Lotterimedel	73 000 000	
5. Övriga diverse inkomster	1 000 000	120 000 000
		4 876 934 000
B. Inkomster av statens kapitalfonder.		
I. *Statens affärsverksfonder:*		
1. Postverket, *bevillning*	17 000 000	
2. Telegrafverket	35 000 000	
3. Statens järnvägar	60 000 000	
4. Statens vattenfallsverk	15 000 000	
5. Domänverket	30 000 000	157 000 000
II. *Riksbanksfonden*		100
III. *Statens allmänna fastighetsfond:*		
1. Slottsbyggnadernas delfond	1 000	
2. Fångvårdsstyrelsens »	345 000	
3. Utrikesdepartementets »	380 000	
4. Medicinalstyrelsens »	1 925 000	
5. Byggnadsstyrelsens »	10 600 000	
6. Generaltullstyrelsens »	75 000	
7. Uppsala universitets »	185 000	
8. Lunds universitets »	265 000	
9. Karolinska sjukhusets »	360 000	
10. Lotsstyrelsens »	55 000	14 191 000
IV. *Försvarets fonder:*		
1. Försvarets fastighetsfond	18 800 000	
2. Försvarets bostadsanskaffningsfond	185 000	
3. Försvarets fabriksfond	1 600 000	20 585 000
V. *Statens utlåningsfonder:*		
1. Värnpliktslånefonden	100	
2. Statens bostadslånefond	70 000	
3. Lånefonden för tjänstemannasamhället vid Mörby	15 000	
4. Lånefonden för bostadsförsörjning för mindre bemedlade, barnrika familjer	9 600 000	
5. Lånefonden för bostadsbyggande i städer och stadsliknande samhällen	225 000	
6. Lånefonden för främjande av bostadsbyggande på landsbygden	1 000 000	
7. Lånefonden för bostadsbyggande	2 400 000	
8. Lånefonden för lantarbetarbostäder	500	
9. Statens bosättningslånefond	1 700 000	
10. Lånefonden för anskaffning av motorvagnar m. m. åt enskilda järnvägar	2 000	
11. Vattenkraftslånefonden	150 000	

	Kronor	Kronor
12. Luftfartslånefonden	1 700 000	
13. Tullverkets båtlånefond	3 000	
14. Statens lånefond för universitetsstudier	10 000	
15. Allmänna studielånefonden	60 000	
16. Statens lånefond för hästavelns befrämjande	100	
17. Statens kaninavelslånefond	100	
18. Statens fjäderfälånefond	100	
19. Gödselvårdslånefonden	15 000	
20. Statens kalkbrukslånefond	5 000	
21. Statens fruktodlingslånefond	100	
22. Frukt- och potatislagerhusfonden	50 000	
23. Statens mejerilånefond	5 000	
24. Jordbrukets maskinlånefond	650 000	
25. Spannmålslagerhusfonden	160 000	
26. Spannmålskreditfonden	100	
27. Statens sekundärlånefond för jordbrukare	480 000	
28. Statens slakterilånefond	5 000	
29. Kraftledningslånefonden	130 000	
30. Elektrifieringslånefonden	1 000	
31. Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för motordrift	100	
32. Egnahemslånefonden	9 100 000	
33. Arrendelånefonden	100	
34. Arbetarsmåbrukslånefonden	100	
35. Västerbottens och Norrbottens nybygges- och bostadsförbättringslånefond	2 000	
36. Kolonisternas kreaturs- och redskapslånefond	100	
37. Kronotorparnas inventarielånefond	100	
38. Statens avdikningslånefond	1 525 000	
39. Täckdikningslånefonden	140 000	
40. Bevattningslånefonden	5 000	
41. Allmänna nyodlingsfonden	100	
42. Norrländska nyodlingsfonden	100	
43. Fiskerilånefonden	85 000	
44. Statens fiskredskapslånefond	100	
45. Lånefonden för inköp av gasgeneratorer för fiskebåtar	100	
46. Kommunskogslånefonden	1 000	
47. Virkesmätningslånefonden	100	
48. Skogsväglånefonden	1 000	
49. Statens skogslånefond	1 000	
50. Hemslöjdslånefonden	120 000	
51. Industrilånefonden	15 000	
52. Statens hantverkslånefond	45 000	
53. Fonden för hantverks- och småindustrikredit	10 000	
54. Rederilånefonden	100	
55. Statens lånefond för den mindre skeppsfarten	15 000	
56. Statens sekundärlånefond för rederinäringen	95 000	
57. Statens lånefond för anskaffande av gasgeneratorer för vissa fartyg	100	
58. Lotsverkets båtlånefond	55 000	29 653 300

	Kronor	Kronor
VI. *Fonden för låneunderstöd:*		
1. Bostadsstyrelsens delfond	10 000	
2. Statskontorets »	21 800 000	
3. Lantbruksstyrelsens »	5 000	
4. Riksbankens »	580 000	
5. Riksgäldskontorets »	1 300 000	23 695 000
VII. *Fonden för statens aktier*		25 000 000
VIII. *Statens pensionsfonder:*		
1. Folkpensioneringsfonden	27 200 000	
2. Civila tjänstepensionsfonden	1 125 000	
3. Militära tjänstepensionsfonden	145 000	
4. Allmänna familjepensionsfonden	3 200 000	
5. Pensionsfonden för vissa riksdagens verk	20 000	31 690 000
IX. *Diverse kapitalfonder:*		
1. Fonden för kreditgivning till utlandet	18 500 000	
2. Övriga diverse kapitalfonder	3 800 000	22 300 000
		324 114 400
Summa		**5 201 048 400**

488325. Stockholm. Isaac Marcus Boktryckeri Aktiebolag, 1949.

Bihang 2.

Översikt över det ekonomiska läget 1949.

I. Sveriges ekonomi 1946—1948.

1. Den allmänna utvecklingen.

Inledning.

I konjunkturinstitutets rapport om konjunkturläget hösten 1948 konstaterades, att en viss förändring i den ekonomiska bilden kommit till synes under året. Denna förändring karakteriserades i stora drag på följande sätt. De inflationsdrivande krafterna ha motverkats eller dämpats av olika faktorer, som verkat i stabiliserande riktning. Produktionen har sålunda ökat inom såväl jordbruk som industri som en följd av bl. a. en relativt god skörd, minskad rörlighet hos arbetskraften, relativt god tillgång på råvaror och förbättrad försörjning med elektrisk kraft. Även på efterfrågesidan ha flera faktorer verkat för en utjämning av spänningen mellan efterfrågan och tillgång. Bland dessa märkas: en viss åtstramning av kreditmarknaden, nedskärning av byggnadsverksamheten genom minskad tillståndsgivning samt en måttlig prisstegring (delvis en följd av de nya punktskatterna). I rapporten underströks emellertid, att trots avmattningen inflationstrycket fortfarande kvarstod. Det förelåg även viss risk för att en ny ökning av detsamma kunde aktualiseras, då importen av valutaskäl måste bringas i nivå med exporten under kommande år.

Den ovan omnämnda konjunkturrapporten färdigställdes så tidigt på hösten, att tillräckligt statistiskt material ännu icke förelåg för beräkningar av sedvanlig typ över total tillgång och total efterfrågan under 1948 med uppdelning på viktigare områden. Föreliggande avsnitt, Sveriges ekonomi 1946—1948, är avsett att ge en statistisk redovisning av sådana beräkningar, som numera kunnat preliminärt färdigställas. I anslutning till beräkningarna och som ett komplement till framställningen i rapporten om konjunkturläget hösten 1948 ges därvid vissa kommentarer till den ekonomiska utvecklingen under senaste år, sådan den kan bedömas med hjälp av det färdigställda statistiska materialet. Givetvis måste siffrorna för år 1948 tolkas med en viss försiktighet. Hela året har icke gått till ända vid beräkningstillfället. Oftast basera sig därför beräkningarna på preliminära uppgifter från årets tre första kvartal med en prognos för fjärde kvartalet. Siffrorna i tabellerna ges även för övriga år med all reservation för brister i det statistiska materialet och beräkningsmetoderna. Det bör även

1 *Bihang till riksdagens protokoll 1949. 1 saml. Nr 1. Bil. 1. Bihang 2.*

understrykas, att de uppgifter, som här redovisas, i tillämpliga delar ersätta preliminära beräkningar, presenterade i föregående konjunkturrapporter.

Begreppen »bristen på samhällsekonomisk balans» och det därmed sammanhängande »efterfrågeöverskottet» ha stått i centrum av debatten om det ekonomiska läget under senaste två år. Bristen på samhällsekonomisk balans brukar karakteriseras som en spänning mellan efterfrågan och tillgång på varor och tjänster. Spänningen föreligger närmast mellan å ena sidan totalvärdet av de varor och tjänster som samhällets olika ekonomiska subjekt — hushåll, företag m. fl. — vid oförändrade priser skulle *vilja* köpa med hänsyn till sina inkomster och likvida tillgångar, och å andra sidan totalvärdet av de varor och tjänster, som de i själva verket skulle *kunna* köpa vid givna priser med hänsyn till det totala löpande produktionsresultatet. Givetvis föreligger det en viss risk för en alltför stor förenkling av de ekonomiska sammanhangen genom den mekaniska bild — en spänning mellan total efterfrågan och total tillgång — som härigenom skapats. Betraktelsesättet har dock påtagliga praktiska fördelar. Man får genom denna uppläggning den överblick över sammanhangen, som är nödvändig för en analys av den ekonomiska utvecklingen och även av betydelse för en diskussion av den ekonomiska politiken.

Föreliggande avdelning syftar dock i första hand endast till att ge en statistisk bild av den faktiska utvecklingen av olika poster på efterfrågeoch tillgångssidorna. Det bör observeras, att en sådan statistisk redovisning icke säger något om den rådande spänningen mellan efterfrågan och tillgång, d. v. s. om den eventuella kvarstående bristen på samhällsekonomisk balans. I efterhand kan man av statistiken över utgifter för olika ändamål endast konstatera, hur olika ekonomiska subjekt i verkligheten *lyckats* omsätta sin efterfrågan i konkreta utgifter för inköp av varor och tjänster. En diskussion av balansläget avseende året 1949 lämnas i avdelning II.

De offentliga utgifterna.

De totala *bruttoutgifterna* för konsumtion, investering och export sammanfattas i tabell 1, där även en fördelning av utgifterna skett på privata och offentliga. Hänsyn har vid sammanställningen av siffrorna icke tagits till lagerförändringarna. Såsom framgår av tabellen, ha de offentliga utgifterna i löpande priser stigit starkt mellan 1946 och 1947 och än starkare mellan 1947 och 1948, eller med 11 respektive 18 procent. Mellan 1946 och 1947 är det konsumtionsutgifterna, mellan 1947 och 1948 investeringsutgifterna, som svara för huvudparten av stegringen i de offentliga utgifterna.

Mot den fortsatta expansionen av de offentliga utgifterna står en påtaglig minskning av expansionstakten i de privata utgifterna. Mellan 1946 och 1947 stego de löpande privata utgifterna med 12 procent, medan motsvarande tal för åren 1947—1948 är 6 procent. Om exporten, som represente-

rar utländsk efterfrågan, uteslutes ur beräkningarna, visa de inhemska privata utgifterna en ökning på 11 respektive 4 procent under dessa år.

Då det gäller att bedöma, vilken betydelse ökningen i de offentliga utgifterna har för den ekonomiska utvecklingen, bör ihågkommas, att de offentliga bruttoutgifternas andel av bruttonationalutgiften (i vilken export och import salderats) år 1948 kan uppskattas till ca 20 procent.

Den relativt starka expansionen av de *offentliga utgifterna* har icke skett likformigt för statliga och kommunala myndigheter. De statliga *konsumtions*utgifterna, d. v. s. de löpande utgifterna för varor och tjänster, beräknas ha ökat relativt måttligt mellan 1946 och 1948, 10 procent, medan motsvarande tal för de kommunala preliminärt uppskattas till 50 procent. Kommunernas konsumtionsutgifter ha sålunda kunnat expandera i mycket snabb takt. Underlaget för denna utgiftsexpansion är givetvis till stor del det ökade skatteunderlaget med åtföljande stegrade skatteinkomster. —

Tabell 1. Bruttoutgifter för olika ändamål (exkl. lager) 1946—1948.

	1946	Löpande pris		1946 års pris	
		Ökning		Ökning	
		1946—47	1947—48	1946—47	1947—48
Miljoner kronor					
1. Privat inhemsk bruttoinvestering	4 180	780	—420	480	—690
2. Privat konsumtion	14 840	1 350	1 360	920	360
3. Export.....	3 300	480	580	120	180
4. Summa privata utgifter	22 320	2 610	1 520	1 520	—150
5. Offentlig inhemsk bruttoinvestering...	1 830	70	520	—40	360
6. Offentlig konsumtion	2 200	390	290	230	50
7. Summa offentliga utgifter	4 030	460	810	190	410
8. Totalsumma	**26 350**	**3 070**	**2 330**	**1 710**	**260**

	Fördelning i procent 1946	Löpande pris		1946 års pris	
		Ökning i procent		Ökning i procent	
		1946—47	1947—48	1946—47	1947—48
Procenttal					
1. Privat inhemsk bruttoinvestering	*15·9*	19	—9	12	—15
2. Privat konsumtion	*56·3*	9	8	6	2
3. Export.....	*12·5*	15	15	4	5
4. Summa privata utgifter	*84·7*	12	6	7	—1
5. Offentlig inhemsk bruttoinvestering ...	*7·0*	4	27	—2	20
6. Offentlig konsumtion	*8·3*	18	11	11	2
7. Summa offentliga utgifter	*15·3*	11	18	5	10
8. Totalsumma	*100·0*	**12**	**8**	**7**	**1**

Enahanda är förhållandet med de offentliga *investeringsutgifterna*, för vilka ökningstalen mellan 1946 och 1948 är 19 procent för statliga respektive 58 procent för kommunala myndigheter. Jämförelser av det slag, som här förekomma, bli givetvis beroende av de jämförelseår som användas. Ser man enbart på utvecklingen 1947—1948 visa de statliga och kommunala investeringarna ungefär samma utveckling (26 respektive 30 procent). Vid tolkningen av siffrorna bör hänsyn även tagas till att en del av bostadsbyggandet överförts från enskild till kommunal regi. Om de kommunala utgifterna för bostadsbyggande uteslutas ur resonemanget, blir ökningen 1947—1948 i de offentliga investeringsutgifterna 24 i stället för 27 procent. En särskild reservation för det statistiska materialet över kommunala utgifter (främst för år 1948) måste också göras i detta sammanhang. Kommunalstatistiken är ännu icke färdigställd för senaste tre år. Schematiska metoder ha därför måst användas. Felmarginalen kan därför vara ganska stor för siffrorna över de kommunala utgifterna.[1]

De privata utgifterna.

De privata utgifternas fördelning på olika ändamål har genomgått vissa förändringar under de senaste åren. Den starka ökningstakten i den privata *investeringsverksamheten* efter kriget har avbrutits. Investeringsvärdets ökning med 19 procent mellan 1946 och 1947 har förbytts i en 9-procentig minskning mellan 1947 och 1948. Denna minskning beror i huvudsak på den skärpta byggnadsregleringen.

Den *privata konsumtionens* expansionstakt har varit ungefär oförändrad mellan 1946 och 1948, 8 à 9 procent per år. Konsumtionsökningen sammanhänger givetvis nära med den allmänna inkomstutvecklingen. Enligt de preliminära inkomstberäkningar, som utfördes våren 1948 och presenterades i »Översikt över det ekonomiska läget 1948», uppskattades stegringen i den totala inkomstsumman för anställda till 15 procent mellan 1946 och 1947 samt 10 procent mellan 1947 och 1948. Taxeringsresultatet för inkomståret 1947 visar ett stegringstal på 14 procent från 1946 för inkomst av tjänst, vilket sålunda stämmer väl överens med ovannämnda beräkning av inkomstsummans utveckling. Övriga individuella inkomster beräknas ha ökat i betydligt långsammare takt 1946—1947, så att enligt taxeringsresultatet totala ökningen för fysiska personer stannade vid 11 procent. Om hänsyn även tages till höjd relativ skatt i samband med övergången till källskatt år 1947 samt till marginalskatt på löneökningen, synas de disponibla inkomsternas ökning stämma väl med konsumtionsutgifternas stegring på 9 procent mellan 1946 och 1947.

Det är däremot betydligt svårare att förklara sambandet mellan inkomst- och konsumtionsutvecklingen mellan 1947 och 1948. Av hittills tillgängligt statistiskt material att döma torde prognosen från våren 1948 på 10 procents ökning i totala inkomstsumman för anställda mellan 1947 och 1948

[1] Jfr not 1 s. 39.

stå sig relativt väl vid en efterhandskalkyl. Konsumenternas köpkraft ökades emellertid icke blott genom lönehöjningar. Även de ökade folkpensionerna och barnbidragen från och med den $^1/_1$ 1948 representera ökad köpkraft för konsumtion, vartill kommer den sänkning i skattesatserna som ägde rum för flertalet konsumenter från början av år 1948. Folkpensioner, barnbidrag och skattelättnader skulle enligt vårens beräkningar ge ett nettotillskott till konsumtionsefterfrågan på omkring 800 miljoner kronor och ökningarna av lönerna (med tillägg för jordbrukarnas inkomster) ett nettotillskott på omkring 1 000 miljoner kronor. Även om dessa beräkningar kanske något överskattade *netto*tillskotten, blir skillnaden mellan 1 800 miljoner kronor i statistiskt redovisbar ökning i för konsumtion disponibla inkomster och 1 360 miljoner kronor ökade utgifter för konsumtion (enligt tabell 1) rimligen större än vad som kan betingas enbart av statistiska felmarginaler. Ytterligare faktorer kunna då tänkas som förklaringsgrund. Det enskilda sparandet kan ha ökat (mer än som förutsattes i ovanstående kalkyl) och/eller andra inkomster (rörelseinkomster) minskat. Föreliggande uppgifter för 1948 äro emellertid alltför otillräckliga och osäkra för att bestämda slutsatser i någon riktning skola kunna dragas.

De reala bruttoutgifterna.

Det bör observeras, att ökningen i värdet av utgifter för olika ändamål mellan 1947 och 1948 till en del kan förklaras av pris- och kostnadsökningar. Detta framgår av tabell 1, som även innehåller resultatet av vissa försök att beräkna bruttoutgifterna i fasta priser. Enligt dessa försökskalkyler, vilkas innebörd och pålitlighet senare skall något närmare beröras (se s. 7 f.), ha de »reala» offentliga utgifterna stigit med 5 procent 1946—1947 och med 10 procent 1947—1948, medan de reala privata utgifterna varit i stort oförändrade mellan 1947 och 1948 efter att ha stigit med 7 procent mellan 1946 och 1947.

Bland resultaten i tabell 1 bör framhållas, att den offentliga konsumtionens expansion mellan 1947 och 1948 till stor del torde kunna förklaras av pris- och kostnadsökningar, medan en avsevärd real ökning ägde rum mellan 1946 och 1947, ett resultat som dock måste tagas med stor försiktighet med hänsyn till det statistiska materialets natur. Den reala offentliga konsumtionen skulle sålunda 1947—1948 enligt dessa relativt osäkra beräkningar ha stigit i takt med den reala privata konsumtionen eller med endast ca 2 procent. Det är de offentliga investeringarna som draga upp den reala offentliga utgiftsnivån år 1948, medan de reala offentliga investeringarna snarast visade en nedgång 1946—1947.

En mera detaljerad beskrivning av utgifterna för olika ändamål ges i senare delar av avdelning I.

Försörjningsbalansen 1946—1948 i löpande priser.

De bruttoutgifter, som ovan behandlats, utgöra huvudposterna på efterfrågesidan i den s. k. försörjningsbalansen, vilken redovisas som tabell 2.

Tabell 2. Försörjningsbalans 1938/39, 1946—1948 i löpande priser.

Miljoner kronor.

	1938/39	1946	1947	1948
Tillgång				
1. Bruttonationalprodukt till produktionskostnad[1]	11 970	21 520	23 340	25 380
1a. *Plus* indirekta skatter	680	1 870	1 750	2 060
1b. *Minus* subventioner	70	330	390	390
2. Import cif	2 270	3 390	5 220	4 800
3. Summa tillgång (brutto)[2]	**14 850**	**26 450**	**29 920**	**31 850**
Realiserad efterfrågan				
4. Privat inhemsk bruttokapitalbildning	2 130	4 180	4 960	4 540
5. Offentlig inhemsk bruttokapitalbildning	800	1 830	1 900	2 420
6. Lagerförändringar	250?	100?	500	100?
7. Export av varor och tjänster	2 220	3 300	3 780	4 360
8. Privat konsumtion	8 370	14 840	16 190	17 550
9. Offentlig konsumtion	1 080	2 200	2 590	2 880
10. Summa realiserad efterfrågan	**14 850**	**26 450**	**29 920**	**31 850**

Till utgifterna skall emellertid ytterligare läggas *lagerförändringar* (tabell 2: 6). Den statistiskt redovisade lagerökningen under år 1947 uppskattades till ca 500 miljoner kronor mätt i återanskaffningspris. Några siffror över lagerutvecklingen under 1948 föreligga av naturliga skäl icke ännu. Schematiska uppskattningar kunna dock göras för några varuområden. För livsmedel och jordbruksråvaror uppskattas — bortsett från handelns lager — en lagerökning ha ägt rum på minst 100 miljoner kronor. Denna ökning är framförallt en följd av det relativt gynnsamma skördeutfallet under år 1948. Bränslelagren beräknas *totalt* sett ha minskat något under året. Vissa lager av råvaror och halvfabrikat för järn-, textil-, läder- och kemisk-tekniska industrierna synas i summa ha blivit oförändrade eller ökat något. Lagren av massa och massaved beräknas ha ökat. Beträffande handelns lager kunna inga bestämda uttalanden göras om deras förändringar. Bl. a. var julhandeln ännu icke avslutad, när föreliggande beräkningar färdigställdes. Enligt uppgift från branschmän kan gissningsvis räknas med ungefär oförändrade lager inom skohandeln, även om en sammanställning av föreliggande siffror över tillförsel och omsättning snarast peka på en lagerminskning. En måttlig minskning av textillagren förefaller icke heller helt osannolik. En subjektiv sammanvägning av olika fakta angående la-

[1] Även nettoränteinkomsterna från utlandet, som äro obetydliga till sin storlek, ha här något oegentligt men för enkelhetens skull inlagts i bruttonationalprodukten. Bruttonationalprodukten är därför här lika med bruttonationalinkomsten. *Nationalinkomsten* (netto) torde år 1948 uppskattningsvis ligga mellan 21 och 22 miljarder kronor.

[2] Summa tillgång, där importen räknats brutto, bör ej förblandas med bruttonationalinkomst. Jfr not 1.

gerutvecklingen under 1948 har givit som resultat, att en lagerökning på 100 miljoner kronor införts i försörjningsbalansen. Såsom torde ha framgått, får denna siffra givetvis tagas med den allra största reservation. Avvikelser i båda riktningarna äro möjliga.

Försörjningsbalansens *tillgångssida* innehåller uppgift om de två källorna för vår försörjning med varor och tjänster: bruttonationalprodukt och import. Bruttonationalprodukten är mätt till produktionskostnad, varför vissa priskorrigeringsposter (indirekta skatter och subventioner) måste införas för erhållande av full jämförelse med utgiftssidan, som är värderad till marknadspris. Importregleringen har medfört, att importens andel av de totala resurserna minskat, dock ännu ej mer än från 17 procent 1947 till 15 procent 1948. Bruttonationalprodukten till produktionskostnad har enligt tabellens siffror mer än fördubblats sedan förkrigstiden. Utvecklingen av bruttonationalprodukten (= bruttonationalinkomsten) 1938/39, 1943—1948 framgår av följande indexserie, som är en hopkedjning av de preliminära beräkningar, som vid olika tillfällen utförts inom konjunkturinstitutet:

1938/39	1943	1944	1945	1946	1947	1948
100	150	155	162	180	195	212

Försörjningsbalansen 1946—1948 i 1946 års priser.

I tabell 3 redovisas en beräkning av försörjningsbalansens poster i fasta priser.

Siffrorna ha redan förut använts i tabell 1. I detta sammanhang skall beräkningsmetoden närmare beröras, då det är av största vikt för framställningen, att en allmän uppfattning ges om deras relativa tillförlitlighet. Det finns flera teoretiska och praktiska problem att lösa vid en beräkning av volymtal. I princip går föreliggande beräkning ut på att varje varugrupp

Tabell 3. Försörjningsbalansen 1946—1948 i 1946 års priser.

Miljoner kronor.

	1946	1947	1948
Tillgång			
1. Bruttonationalprodukt till marknadspris...	23 060	23 800	24 250
2. Import	3 390	4 730	4 160
3. Summa tillgång (brutto)	**26 450**	**28 530**	**28 410**
Realiserad efterfrågan			
4. Privat inhemsk bruttokapitalbildning	4 180	4 660	3 970
5. Offentlig inhemsk bruttokapitalbildning...	1 830	1 790	2 150
6. Lagerförändringar	100?	470	90?
7. Export av varor och tjänster	3 300	3 420	3 600
8. Privat konsumtion	14 840	15 760	16 120
9. Offentlig konsumtion	2 200	2 430	2 480
10. Summa realiserad efterfrågan	**26 450**	**28 530**	**28 410**

skall omräknas till 1946 års priser. I praktiken har denna princip icke alltid kunnat hållas. Omräkningen till fasta priser får för övrigt uppfattas som en *försökskalkyl*. Nedan givas vissa huvudlinjer i densamma.

Bland efterfrågesidans poster torde konsumtionen vara lättast att reducera till fasta priser. Beräkningarna kunna till stor del utföras direkt på relativt enhetliga varor med klart angivbara kvantiteter och priser. Detta är exempelvis fallet med reduceringen av livsmedelskonsumtionen till fasta priser. Denna måste betraktas som relativt tillförlitlig. För andra grupper i konsumtionen, exempelvis tjänster, måste ofta sporadiska uppgifter och schematiska metoder för reduceringen användas. Påpekas bör dock, att den prisindex, som framkommer genom en division av värdesiffror för den privata konsumtionen med motsvarande volymsiffror, ge ett resultat, som helt överensstämmer med socialstyrelsens levnadskostnadsindex (exklusive skatter) samt icke allt för mycket avviker från riksbankens konsumtionsprisindex.

På investeringsområdet bli beräkningarna betydligt svårare. Prisindexserier, som kunna användas för reducering av investeringsutgifterna till fasta priser, förekomma mera sparsamt. Kvalitetsförändringar, som ej avspegla sig i prisserierna, försvåra ofta — liksom på konsumtionsvaruområdet — reduceringen. Detta gäller exempelvis utgifter för maskiner. — Svårighetsgraden vid prisreduceringen ökas än mer vid omräkningen av den offentliga konsumtionen till fasta priser. Konsumtionen har måst uppdelas i sina två beståndsdelar löner respektive inköp av varor och tjänster, varav den första delen utgör huvudparten. Lönerna ha reducerats med en index för genomsnittlig medelförtjänst för anställda i allmän förvaltning. Inköpen av varor och tjänster ha reducerats med en prisindex, som erhållits från de varugrupper i den privata konsumtionen, som närmast svara mot den offentliga konsumtionens varugrupper. Då vägningstal icke förelegat för de olika varugruppernas index, har ett medianvärde använts, vilket i och för sig knappast kan betraktas som helt tillfredsställande. Varje beräkning av produktionsvolymer genom omräkning till fasta priser av värden över offentliga tjänster lider dessutom av den bristen, att ingen prissättning på offentliga tjänster förekommer. Dessa tjänster måste därför, som ovan, reduceras via kostnadselementen, och någon produktivitetsförändring i offentlig verksamhet kan aldrig komma till synes i siffrorna.

Värdet av de viktigaste varorna i export och import ha i avvaktan på definitiva beräkningar för 1947 omräknats till 1946 års genomsnittspriser. Volymutvecklingen för dessa varor, som omfatta ca 60 procent av totalvärdet, har ansetts representativ för hela exporten respektive importen. Volymutvecklingen mellan 1947 och 1948 har uppskattats med stöd av en motsvarande index omfattande de tio första månaderna 1947 och 1948. För övrigt hänvisas till avsnittet om utrikeshandeln.

Sammanställas siffrorna över bruttonationalprodukten i *fasta priser* med motsvarande siffror i löpande pris, erhållas följande indexserier:

	1946	1947	1948
Bruttonationalprodukt till produktionskostnad	100	108	118
Bruttonationalprodukt till marknadspris	100	107	117
Bruttonationalprodukt till marknadspris i 1946 års priser	100	103	105
Prisindex för bruttonationalprodukten	100	104	112

Siffrorna i tablån förefalla vid en första anblick möjligen att underskatta ökningen i den reala nationalprodukten mellan 1947 och 1948 med hänsyn till den inledningsvis påtalade produktivitetsförbättring, som ägt rum inom jordbruk och industri. Produktivitetsutvecklingen inom andra näringsgrenar spelar dock givetvis även sin roll för den reala bruttonationalproduktens ökning. Tyvärr finnes ingen statistik tillgänglig över denna. De små förändringar, som det nästan alltid måste röra sig om i produktionsvolymens utveckling år från år, ligga ofta inom felmarginalerna för de använda siffrorna. Sannolikt har emellertid någon produktivitetsförbättring över genomsnittlig förkrigstakt icke ägt rum mellan 1946 och 1948. Med hänsyn tagen till ökning i den sysselsatta befolkningen 1946—1948 på 1 à 2 procent blir produktivitetsförbättringen under samma period 3 à 4 procent med en viss osäkerhetsmarginal åt båda håll mot i genomsnitt 2,3 procent per år före kriget.

Genom division av posterna i försörjningsbalansen till löpande priser med motsvarande poster till fasta priser erhållas följande prisindexserier.

»Prisindex» för	1946	1947	1948
Bruttoinvestering	100	106	114
Privat konsumtion	100	103	109
Offentlig konsumtion	100	107	116
Bruttonationalprodukt (vägt genomsnitt)[1]	*100*	*104*	*112*

Slutligen bör i detta sammanhang påpekas, att förhållandet mellan exportpriserna och importpriserna, d. v. s. bytesförhållandet med utlandet, förändrats i positiv riktning till början av hösten 1948, vilket inneburit en förbättring i vårt försörjningsläge. Denna kan närmast jämställas med en produktivitetsförbättring inom landets näringsliv. En grov kalkyl med utgångspunkt från här använda siffror ger vid handen, att bytesförhållandet förbättrat vår försörjning från 1946 till 1948 lika mycket som en produktivitetsförbättring på ca 1 procent räknat på hela bruttonationalprodukten.[2]

Utfallet av nationalprognosen för 1948.

För »Översikt över det ekonomiska läget 1948» utfördes inom nationalbudgetdelegationen vissa överslagsberäkningar gällande kommande år, d. v. s. år 1948. Nu, då utvecklingen under det gångna året börjar anta i varje fall skönjbara statistiska konturer, kan en jämförelse mellan denna prognos och utfallet vara på sin plats. Nationalbudgetdelegationens prognossammanställningar voro av två olika typer. Dels gjordes en kalkyl i reala termer för att undersöka konsekvenserna för konsumtionsvaruförsörj-

[1] Vid vägningen ingår även bytesbalansens saldo som en delpost.

[2] Bytesförhållandet synes emellertid ha försämrats något mot slutet av år 1948. Jfr s. 16.

Tabell 4. Utfallet av prognosen för 1948 i 1947 års priser.

Miljoner kronor.

	1947	Ökning 1947—1948	
		»Prognos»	»Utfall»
Bruttonationalprodukt till marknadspris	24 700	+ 300	+450
Import	5 200	— 1 300	—600
Summa tillgång	**29 900**	**— 1 000**	**—150**
Bruttoinvestering	6 800	— 450	—350
Export	3 800	+ 100	+200
Offentlig konsumtion	2 600	+ 50	+ 50
Lagerförändring	+ 500	— [1]700	—400
Privat konsumtion	16 200	—	+350
Summa efterfrågan	**29 90**	**— 1 000**	**—150**

ningen av den politik, som planerades för året i investeringsbudget och importplan. Dels gjordes en uppställning i löpande priser över tillgång och efterfrågan i viss mån av typen »efterfrågeöverskottskalkyl», med en redovisad differens, som på något sätt (genom lagerförtäring, prisstegring, tvångssparande o. dyl.) måste ha utjämnats, när formell balans i efterhand uppnåtts. Nedan göres i tur och ordning en jämförelse mellan dessa prognoser och utfallet, såsom det med nu tillgängligt statistiskt material kan bedömas.

Den formella balansen i reala termer var uppställd med utgångspunkt från 1947 års siffror i 1947 års priser. De nu föreliggande beräkningarna ha medfört vissa förändringar även i de preliminära siffror för 1947, som användes i prognosen. I tabell 4 redovisas 1947 års reviderade tal i jämna 100-tal miljoner kronor. De ursprungliga siffrorna, som användes för prognosen, skilja sig icke avsevärt från dessa reviderade. De differenser i olika poster, som framräknades i prognosen för utvecklingen mellan 1947 och 1948, ha därför ansetts kunna användas oförändrade, utan omräkning till den reviderade basen. De ha avkortats till 50-tal miljoner kronor och införts i tabell 4, kolumn 2.

Såsom framgår av tabell 4, voro prognoserna för bruttonationalprodukt och export år 1948 enligt nu tillgängligt preliminärt siffermaterial något för försiktigt hållna. Utfallet av investeringar och offentlig konsumtion, som till stor del voro bundna i myndigheternas olika planer, har visat sig stämma tämligen väl med prognosen. Den största skillnaden mellan prognos och verklighet gäller importen. Importvolymen blev betydligt större än beräknat. Importpriserna stego något mindre än som förutsattes i prognosen. Sett ur bytesbalansens synpunkt blev det reala underskottet i bytesbalansens saldo betydligt större än beräknat, men icke lika mycket större i löpande priser, eftersom bytesförhållandet med utlandet förbättrades. »Privat

[1] Lagren ökade under 1947 med 500 miljoner kronor och beräknades minska med 200 miljoner kronor under 1948. Förändringen blir därför totalt —700 miljoner kronor.

Tabell 5. Efterfrågeöverskottet för år 1948.

Miljoner kronor.

	»Prognos»	»Utfall»
Minskning av importöverskott	+ 1 400	+ 1 000
Ökning av konsumtionsvaruefterfrågan .	+ 1 800	+ 1 350
Ökning av offentlig konsumtion.....	—	+ 50
Produktionsökning	— 300	— 450
Upphörande lagerökning	— 500	— 400
Minskade investeringar	— 450	— 350
Prisstegring på konsumtionsvaruområdet	— 950	— 1 000
Prisstegring på utrikeshandelsområdet[1]..	—	— 200
Rest	*+ 1 000*	± *0*

konsumtion» och »lagerförändring», som båda voro restposter i resonemanget, då prognosen uppgjordes, ha icke helt gestaltat sig i överensstämmelse med prognosen. Konsumtionen har stigit något, medan »lagerförändring» — åtminstone av hittills tillgängligt material att döma — icke minskat lika mycket, som prognosen förutsatte. Avvikelsen för konsumtionen måste dock betraktas som relativt obetydlig.

Utvecklingen mellan 1947 och 1948 kan i anslutning till tabell 4 sammanfattas på följande sätt. En måttlig ökning i produktionsvolymen, en nedskärning av investeringarna, en i det närmaste upphörande lageruppbyggnad samt en viss förbättring i bytesförhållandet med utlandet ha under 1948 i jämförelse med 1947 möjliggjort en något höjd konsumtionsstandard — såväl privat som offentligt — samt reducerat importöverskottet, dock icke tillräckligt för att bringa ned underskottet i bytesbalansen till noll.

I den andra av nationalbudgetdelegationens prognoser förekommer en gruppering av för den ekonomiska utvecklingen relevanta faktorer i dels sådana som beräknades öka efterfrågeöverskottet, dels sådana som beräknades minska detsamma. Denna prognos, som visade en differens mellan ökning i efterfrågan och ökning av tillgången på 1 000 miljoner kronor, har i koncentrerad och något omstöpt form införts som kolumn 1 i tabell 5. I andra kolumnen har »utfallet» beräknats helt schematiskt. Jämförelsen mellan dessa två kolumner får tagas med den största reservation. Sambanden äro icke så enkla, som synes framgå av tabellens kolumner. I prognosen räknades med löpande priser för konsumtion men med oförändrade priser för investeringar och offentlig konsumtion, vilket förfarande även använts vid beräkning av utfallet. Den offentliga konsumtionen medtogs för övrigt icke i prognosen, då den antogs oförändrad, vilket visade sig stämma tämligen väl med verkligheten.

Faktorerna i tabell 5 ha försetts med plus, då de beräknades öka efterfrågeöverskottet, och med minus, då de beräknades minska detta.

I efterhand råder det givetvis formell balans mellan tillgång och efter-

[1] Alternativt kan denna post sammanslås med »minskning i importöverskott», som då blir uttryckt i 1947 års priser.

frågan, varför någon differens icke framkommer i kolumnen över utfallet. Av tabell 5 framgår — något förenklat framställt — att den ökning i spänningen mellan efterfrågan och tillgång, som fanns vid årsskiftet 1947/48 i jämförelse med det genomsnittliga läget under 1947, utlöst sig dels i något större prisstegringar än kalkylen förutsatte, dels i en förtäring av valutareserven, som ursprungligen icke var planerad. Den större prisstegringen beror främst på förbättring av bytesförhållandet. Konsumtionsvaruefterfrågan var antingen för högt uppskattad i förhandsberäkningarna, eller också har konsumtionsökningen mellan 1947 och 1948 blivit för lågt uppskattad i efterhandskalkylen, eller också har en del av denna ökning i konsumtionsvaruefterfrågan från år 1947 icke kommit till stånd, vilket skulle visa sig i ökat sparande. Sanningen ligger troligen i en kombination av dessa förklaringsgrunder.

Den samhällsekonomiska balansen.

I och med ovanstående genomgång av prognosen för 1948 i löpande priser och utfallet av densamma närma vi oss problematiken kring den samhällsekonomiska balansen. Som mått på bristen på balans har efterfrågeöverskottet, d. v. s. spänningen mellan efterfrågan och tillgång, spelat en stor roll. Även om man teoretiskt accepterar möjligheten att kvantitativt ange denna spänning i ett mått av efterfrågeöverskottets typ, kvarstå en mängd praktiska problem att lösa. Beräkningen måste bygga på statistik över planer, av vilken de ekonomiska subjektens planer för framtida handlande skola kunna avläsas. Det råder av naturliga skäl stor brist på sådan statistik. Detta är en av orsakerna till att beräkningar ofta i stället utföras över »ökning» i bristen på samhällsekonomisk balans, såsom ovan i prognosen i tabell 5, med ett visst årsgenomsnitt som utgångspunkt. I efterhand kan det konstateras, att denna ökning, som beräknades vid en viss förfluten tid, försvunnit genom lagerminskning, prisstegring, tvångssparande o. s. v. Det oaktat kan det nya utgångsläget för kalkyl beträffande *ökningen* under följande period alltjämt karakteriseras av en spänning mellan efterfrågan och tillgång.

Det är därför av ett visst intresse att i efterhand konstatera, om den formella utjämningen av den på förhand konstaterade ökningen i spänningen mellan efterfrågan och tillgång även är en *reell* (bestående) utjämning mot balans eller om en del av ökningen kvarstår. Utfallet av prognosen för år 1948 (tabell 5) innehåller åtminstone några poster av reell utjämning, ehuru storleksordningen är svår att ange. Främst kan bland dem nämnas den prisstegring, som är en följd av höjd indirekt beskattning och som i våras uppskattades till 250 miljoner kronor. Även den del av prisstegringen, som tillfaller företag, som äro så bundna i sin utgiftspolitik av investeringsbegränsningar, utdelningsstopp och vinststerilisering att de måste spara den ökade inkomsten, kan i någon mån betraktas som en reell utjämning. Ett eventuellt ökat frivilligt sparande, som icke är uteslutet för år 1948, hör också till denna kategori poster, om det innebär verkligt ökad sparbenägenhet.

Spänningen mellan efterfrågan och tillgång kan även uttryckas som en spänning mellan sparande och investering. Ur denna synpunkt kan det vara av intresse att jämföra kvoterna mellan bruttoinvestering och bruttonationalprodukt till marknadspris före och efter kriget:

	Procenttal		
	1938/39	1947	1948
Privat inhemsk bruttoinvestering	16·9	20·1	16·8
Offentlig inhemsk bruttoinvestering	6·3	7·7	8·9
Lagerförändring	2·0	2·0	0·4
Bytesbalansens saldo	−0·3	−5·8	−1·6
Summa bruttoinvestering	*24·9*	*24·0*	*24·5*

Den totala bruttoinvesteringens andel av bruttonationalprodukten har — med reservation främst för lagersiffrornas osäkerhet — år 1947 och 1948 legat ungefär på förkrigsnivå (24—25 procent), möjligen något under densamma. Den mest påtagliga förändringen mellan 1947 och 1948 gäller privat inhemsk bruttoinvestering, vars andel minskat från 20 till 17 procent, samt bytesbalansens saldo.

Det återstår närmast att undersöka, vad denna tablå kan säga om balansen mellan bruttosparande och bruttoinvestering. Förkrigstiden kan för detta ändamål lämpligen tagas som ett slags balansläge, med stöd av vilket efterkrigstiden skall bedömas. Därmed är icke sagt, att förkrigstiden är det idealläge, man bör sträva mot. Det är tydligt, att de *inhemska* bruttoinvesteringsutgifterna 1947/48 legat på en något högre relativ nivå i förhållande till bruttonationalprodukten än före kriget, d. v. s. investeringsbenägenheten i denna mening har varit större än före kriget. Denna investering har icke kunnat finansieras av sparande inom landet, utan det inhemska sparandet har särskilt under 1947 fått ett tillskott från valutareserven, vilket i tablån representeras av ett underskott i bytesbalansen och kan betraktas som ett negativt sparande ur landets synpunkt. Om, såsom skett i tablån, avdrag göres för underskottet i den löpande bytesbalansen, blir resultatet, att bruttoinvesteringskvoten totalt legat på ungefär samma nivå efter kriget som under åren 1938/39.

I efterhand i ett bokslut för ett gånget år blir det totala bruttosparandet alltid identiskt lika stort som bruttoinvesteringen; det är fråga om samma sak sedd från olika sidor.[1] Det är därför omöjligt att av siffrorna direkt draga slutsatser vare sig om den mot inkomstläge o. d. svarande sparbenägenheten (frivillig) eller om den mot det ekonomiska läget svarande investeringsbenägenheten. Indirekt skulle man dock kunna draga vissa slutsatser av tablån. Trots att det i efterhand registrerbara totala bruttosparandet i procent av bruttonationalprodukten legat på ungefär samma nivå efter som före kriget, har nämligen det ekonomiska läget åren 1947 och 1948 karakteriserats av ett påtagligt inflationstryck. Detta var däremot icke fallet un-

[1] Ett överskott i bytesbalansen betraktas därvid som en investering respektive sparande och ett underskott som en negativ investering respektive negativt sparande.

der jämförelseåret 1938/39; under detta år förelåg i själva verket en viss arbetslöshet. Orsaken till det högre inflationstrycket efter kriget kan vara antingen lägre bruttosparbenägenhet eller högre investeringsbenägenhet i jämförelse med förkrigstiden.

Vissa skäl tala för uppfattningen, att en viss minskning i *sparbenägenheten* ägt rum. Med hjälp av deklarationsstatistiken kan sålunda konstateras, att en viss utjämning av de disponibla inkomsterna, d. v. s. inkomsterna efter skatt, kommit till stånd, vilket torde ha minskat sparbenägenheten, såvida icke en ökad realinkomstnivå motverkat denna tendens. Andra faktorer, såsom en kvarstående otillfredsställd efterfrågan sedan kriget och en förväntan om stigande priser, kunna ha verkat i samma riktning. Hänsyn bör även tagas till fördelningen av inkomster och sparande mellan konsumenter, bolag och offentliga myndigheter. De nu uppräknade faktorerna kunna av statistiska skäl tyvärr icke undersökas.

Inflationstrycket efter kriget torde emellertid inte bara bero på en relativt sett låg total sparbenägenhet. Förklaringen kan delvis också ligga i en högre *investeringsbenägenhet,* som icke blivit tillfredsställd, utöver den ökade investeringsbenägenhet, som återspeglas i ökad andel inhemsk investering. Den högre investeringsbenägenheten i jämförelse med förkrigstiden kan bero på under kriget eftersatta investeringsbehov, andra framtidsförväntningar, högre skattenivå m. m. Vi kunna kalla denna investeringsbenägenhet, som medför direkt efterfrågan efter varor och tjänster på marknaden, för *aktiv.* Trots att den aktiva investeringsbenägenhetens storlek delvis pressats ned genom byggnadsregleringen, finnas många oreglerade delar av investeringsverksamhet, där en aktiv investeringsefterfrågan kan ha varit verksam på öppna marknaden utan att ha blivit tillfredsställd på grund av brist på investeringsvaror o. d. Denna otillfredsställda, aktiva efterfrågan har sålunda bidragit till att öka inflationstrycket.

I detta sammanhang bör särskilt uppmärksamheten fästas på lagrens betydelse. Även om företagen skulle sträva efter att hellre hålla uppe sin omsättning genom lageravveckling än hålla sina lager konstanta och låta omsättningen sjunka, torde detta under tider med inflationstryck sannolikt ske under ständig aktivitet att *försöka* bygga upp lagren. Detta torde öka spänningen mellan efterfrågan och tillgång. Företagens lagerinvesteringsvilja har i allmänhet spelat en underordnad roll i resonemangen om det ekonomiska läget i Sverige, trots att den sannolikt är av stor betydelse för utvecklingen av efterfrågeöverskottet. Lagrens blygsamma roll i debatten kan kanske förklaras med brist på statistiskt material över lagerutvecklingen.

2. Utrikeshandeln.

En gynnsam utveckling av Sveriges bytesförhållande gentemot utlandet i förening med någon volymmässig ökning av exporten och framför allt en minskning av importvolymen har avsevärt nedbringat handelsbalansens un-

derskott under 1948 i jämförelse med föregående år. Importen undergick under tiden januari—november en värdemässig nedgång med 7 procent i förhållande till 1947 och exporten en motsvarande uppgång med ca 23 procent. Handelsbalansens underskott, som för de elva första månaderna i fjol utgjorde 1,9 miljarder kronor, var i år endast omkring 920 miljoner. Den svenska exporten stiger normalt mot slutet av året, och under oktober månad visade handelsbalansen för första gången sedan december 1945 ett exportöverskott, vilket uppgick till ca 15 miljoner kronor. Under november steg exportöverskottet ytterligare och beräknas preliminärt till 35 miljoner.

Konjunkturinstitutets index för import- och exportvolym med 1936/38 som bas, som återfinnes i tabell 6, ger också någon föreställning om utvecklingen mellan 1947 och 1948.

Tabell 6. Import- och exportvolym 1936/38, 1945—1948.[1]

Index, 1936/38 = 100, ej säsongrensad.

	Import	Export
1945	31·3	46·6
1946	96·8	61·9
1947	128·8	68·5
1947, kvart. I	105·2	44·3
II	132·0	64·8
III	153·5	81·5
IV	124·6	83·5
1948, kvart. I	107·3	55·6
II	122·0	75·2
III	115·3	78·9

För att bättre belysa utrikeshandelns pris- och volymutveckling under denna tid ha emellertid prisindextal för januari—oktober 1948 framräknats med motsvarande period 1947 som basperiod och med varuurval ur handelsstatistiken omfattande ca 60 procent av totalvärdena.[2] Resultatet, som visar en överraskande god överensstämmelse med kommeskollegii grosshandelsprisindextal för import- och exportvaror, framgår av nedanstående tablå:

[1] Med hänsyn till säsongvariationerna kan en jämförelse av tabellens uppgifter med kvartalsfördelningen under basperioden (1936/38) vara av ett visst intresse. Det framgår att importens säsongvariationer helt förändrats, medan exportfluktuationerna, som till större del bero på rent klimatiska faktorer, visa någon likhet med förkrigstidens.

	Import	Export
1936/38, kvart. I	92·8	78·1
II	95·1	100·6
III	99·1	109·9
IV	113·0	111·3

[2] Det bör understrykas, att stora varugrupper, särskilt maskiner o. d., icke ingå i någon av dessa indexberäkningar.

	Kommerskollegii prisindex 1935 års vikter	Enl. handelsstatistiken aktuella vikter
Importen	106	107
Exporten	116	116

På grundval av dessa beräkningar över prisutvecklingen enligt handelsstatistiken erhållas volymindextal för jämförelse mellan de tio första månaderna 1947 och samma period 1948 med aktuella vikter. Följande sammanställning av dessa siffror med dem som erhållas ur tabell 6 visar god överensstämmelse för importen, medan exportvolymindex med aktuella vikter visar avsevärt mindre stegring än den med 1936/38 som bas. I stor utsträckning beror detta på olikheten mellan de vikter som med dessa två metoder komma att tillmätas uppgången i järnmalmsexporten.

	1936/38 års vikter jan.—sept. 1948 (jan.—sept. 1947 = 100)	Aktuella vikter jan.—okt. 1948 (jan.—okt. 1947 = 100)
Importen	88	88
Exporten	110	105

Dessa jämförelser mellan de 9—10 första månaderna vardera året torde emellertid tendera att i någon mån överskatta i varje fall exportökningen. Den exceptionellt hårda vintern i början av 1947 förorsakade nämligen en kraftigare säsongnedgång än den mildare vintern 1948, varför en viss skevhet kvarstår tills dessa jämförelser kunna utvidgas att gälla fullständiga årsvärden. Denna tendens förstärkes av att på vissa håll — t. ex. på massaområdet — en exportnedgång framträtt under andra halvåret 1948.

Sammanfattande kan dock sägas, att exportvolymen mellan 1947 och 1948 synes ha ökat med ca 5 procent, medan importvolymen gått ned med 12 procent. Exportpriserna ha i genomsnitt ökat med 16 procent, importpriserna med ca 6 procent. Den förbättring av vårt bytesförhållande, som således ägt rum, synes emellertid under loppet av 1948 ha avlösts av en stagnation med en mindre tillbakagång under hösten. Detta framgår av följande tabell över bytesförhållandet, uttryckt som förhållandet mellan export- och importpriser, enligt kommerskollegii prisindexserier:

	Index, januari 1947 = 100			
	jan.	mars	juli	okt.
1947	100	109	123	123
1948	126	126	125	121

Den import, som ägde rum under år 1947 hade en sammansättning, som mycket starkt anslöt sig till den förkrigsnormala (se tabell 7a). Som resultat av importregleringens åtstramning har emellertid mellan 1947 och 1948 en påtaglig strukturförändring ägt rum för importen. Importnivån har bringats ned huvudsakligen genom en nedpressning av konsumtionsvaruimporten, som i förhållande till 1947 volymmässigt skurits ned med 38 procent. År 1947 utgjorde denna import 22 procent av totalimporten; år 1948

Tabell 7 a. Importens sammansättning 1936/38, 1946—1948.

	1936/38		1946		1947		1948 jan.—okt.	
	milj. kr.	%	milj. kr.	%	milj. kr.	%	milj. kr.	%
Konsumtionsvaror	414	*21·3*	908	*26·8*	1 146	*21·9*	656	*16·2*
Därav livsmedel	177	*9·1*	492	*14·5*	536	*10·3*	339	*8·3*
Råvaror	1 010	*52·0*	1 741	*51·4*	2 680	*51·3*	2 105	*51·8*
Därav konsumtionsråvaror	537	*27·7*	912	*26·9*	1 453	*27·8*	1 145	*28·2*
Maskiner	171	*8·8*	261	*7·7*	573	*11·0*	484	*11·9*
Bränslen och drivmedel	294	*15·2*	414	*12·2*	726	*13·9*	749	*18·4*
Övrigt	53	*2·7*	62	*1·9*	97	*1·9*	68	*1·7*
Totalt	**1 942**	*100·0*	**3 386**	*100·0*	**5 222**	*100·0*	**4 062**	*100·0*

utgör den ca 16 procent. I stället visar andelen av råvaror, maskiner och framför allt bränslen och drivmedel en stegring.

Exportens sammansättning, som framgår av tabell 7b, visar endast obetydliga förändringar i förhållande till 1947. Tabell 7b ger snarast det intrycket att efter kriget en exportstruktur av viss stabilitet utkristalliserats, som avsevärt skiljer sig från förkrigstidens. Speciellt markant är nedgången i förhållande till förkrigstiden av den procentuella andelen av järnmalm, järn och stål m. m. samt den uppgång i förhållande till exporten i dess helhet, som ägt rum för massa och papper — dock utan att förkrigsvolymen uppnåtts — samt för verkstadsprodukter.

Tabell 7 b. Exportens sammansättning 1936/38, 1946—1948.

	1936/38		1946		1947		1947 jan.—okt.		1948 jan.—okt.	
	milj. kr.	%	milj. kr.	%	milj. kr.	%	milj. kr.	%	milj. kr.	%
Trävaror	219	*12·3*	291	*11·4*	349	*10·8*	256	*10·0*	328	*10·5*
Massa, mek. och kem.	354	*19·8*	586	*23·0*	877	*27·1*	704	*27·5*	800	*25·6*
Papper, papp m. m.	148	*8·3*	353	*13·9*	490	*15·1*	398	*15·6*	479	*15·3*
Järnmalm, oädla met., etc.	494	*27·7*	459	*18·0*	575	*17·7*	463	*18·1*	570	*18·2*
Maskiner och instrument	174	*9·7*	352	*13·8*	394	*12·2*	311	*12·2*	396	*12·7*
Transportmedel	74	*4·1*	114	*4·5*	178	*5·5*	109	*4·3*	202	*6·5*
Övriga varor	323	*18·1*	392	*15·4*	377	*11·6*	316	*12·3*	350	*11·2*
Summa samtliga varor	**1 786**	*100·0*	**2 547**	*100·0*	**3 240**	*100·0*	**2 557**	*100·0*	**3 125**	*100·0*

Den omdisponering av våra importköp från dollar- till pundområdet, som omnämnts i institutets tidigare rapporter, framgår av tabell 8.

Medan importen från den amerikanska kontinenten nedgått från 43 procent av totalimporten (under 1947) till 26 procent (under de tio första månaderna 1948), har sterlingimportens andel fördubblats. På exportsidan har ingen förskjutning mot dollarområdet ägt rum, tvärtom har en viss

Tabell 8. Utrikeshandelns fördelning 1947 och januari—oktober 1948.

	Amerika		Därav U. S. A.		Sterling-området		Därav England		Övriga		Summa
	Milj. kr.	%	Milj. kr.	%	Milj. kr.	%	Milj. kr.	%	Milj. kr.	%	Milj. kr.
1947											
Import	2 238	*43*	1 631	*31*	618	*12*	441	*9*	2 365	*45*	5 221
Export	802	*25*	348	*11*	718	*22*	490	*15*	1 720	*53*	3 240
Importöverskott.	1 436		1 283		—100		—49		645		1 981
1948 jan.—okt.											
Import	1 068	*26*	581	*14*	969	*24*	682	*17*	2 025	*50*	4 062
Export	597	*19*	268	*9*	757	*24*	513	*16*	1 771	*57*	3 125
Importöverskott	471		313		212		169		254		937

minskning skett av såväl Förenta staternas som den amerikanska kontinentens andel i exporten.[1]

En uppskattning av utrikeshandelns sannolika utfall för år 1948, baserad på utvecklingen under de tio första månaderna och de under hösten föreliggande tendenserna, pekar mot ett importvärde på 4,8 miljarder kronor och ett exportvärde på ca 3,9 miljarder. Vad övriga poster i bytesbalansen beträffar torde man för fraktinkomsternas del få räkna med en viss nedgång i förhållande till 1947. Den svenska handelsflottan har visserligen erhållit betydande tillskott och fartygsuppläggningen har i stort sett varit oförändrad, men nedskärningen av importen från Förenta staterna och avsevärd minskning i massaleveranserna till USA samt vikande fraktsatser, höjda bunkringsavgifter och andra kostnader i utländska hamnar uppskattas resultera i en nedgång från 1947 års fraktnetto — omkring 510 miljoner — till omkring 460 miljoner. Ränteinkomsterna från utlandet ha i nedanstående uppskattning av bytesbalansen antagits oförändrade sedan 1947, men en

Tabell 9. Bytesbalansen 1946—1948 i löpande priser.

Miljoner kronor.

	1946	1947	1948 Preliminärt
1. Import av varor.....	3 390	5 220	4 800
2. Export av varor.....	2 550	3 240	3 900
Handelsbalansens saldo	**—840**	**— 1 980**	**— 900**
3. Fraktnetto	550	510	460
4. Övriga tjänster m. m., netto	200	30	—
Bytesbalansens saldo	**— 90**	**— 1 440**	**— 440**

[1] Vid en fullständig bedömning av denna utvecklings valutapolitiska betydelse måste givetvis hänsyn tagas även till fördelningen av sjöfartsinkomster m. m. på valutaområden samt till det förhållandet att det s. k. dollarområdet under året skiftat karaktär genom att stora delar av Sydamerika icke längre kunna räknas dit.

viss nedgång i bidragen från försäkringar, turisttrafik, licenser och patentavgifter m. m. har antagits komma att helt utjämna posten för »övriga tjänster».

Den löpande bytesbalansen för år 1948 skulle enligt dessa uppskattningar uppvisa ett underskott av 440 miljoner kronor; transaktioner av kapitalnatur med utlandet ha dessutom givit upphov till ett utgående netto av approximativt 125 miljoner kronor. Detta har föranlett ett fortsatt valutautflöde under 1948.

Utvecklingen av riksbankens och riksgäldskontorets behållning av guld och valutor (i miljoner kronor) framgår av nedanstående tablå:

	1/7 1947	31/12 1947	1/7 1948	30/11 1948
Guld	606	379	307	290
U.S.-dollar och schweizerfranc	22	15	29	104
Summa	*628*	*394*	*336*	*394*
Engelska pund	306	516	503	294
Övriga valutor	137	159	136	49
Summa guld och valutor	*1 071*	*1 069*	*975*	*737*

Det bör emellertid anmärkas att dessa uppgifter dels omfatta transaktioner i terminsvalutor, dels endast avse behållningarna i *utländsk* valuta. Kronskulder till utlandet äro således icke upptagna. Nedgången i guld- och valutabehållningen mellan den 1/7 och den 30/11 1948 är emellertid huvudsakligen beroende på vissa kvittningstransaktioner i engelska pund, som medfört en motsvarande reduktion av kronskulderna, vilka under samma period visa en nedgång från 241 till 83 miljoner kronor. Nettoställningen för riksbankens del har således, i motsats till vad som framgår av tablån, förbättrats under denna tid. Om kronskulder och terminsvalutor frånräknas och hänsyn tages även till affärsbankernas ställning samt vissa clearingkonton kan försämringen i nettovalutaställningen för landet under år 1948 uppskattas till ca 300 miljoner kronor.

Det föreligger alltså en differens på 265 miljoner kronor mellan å ena sidan det faktiska valutautflödet och å andra sidan de valutaanspråk som betalningsbalansberäkningarna ge vid handen.

Förklaringen till denna differens torde i huvudsak vara att söka i sådana förändringar i betalningsläget gentemot utlandet som föranletts av förskjutningar i strömmen av förskotts- och efterskottsbetalningar. Sålunda torde under år 1948 den skärpta valutakontrollen ha medfört, att förskottsbetalningarna för framtida leveranser från utlandet begränsats. Samtidigt ha betydande poster av tidigare förskottsbetalda beställningar under året levererats till Sverige. Denna förskjutning i betalningsläget gentemot utlandet har inneburit en kortfristig kapitalimport, vilken tjänstgjort som en buffert mot anspråken på valutareserven.

Utvecklingen under år 1948 har i detta avseende inneburit en fortsättning av utvecklingen under föregående år. Under åren 1945 och 1946 var

förhållandet det motsatta, d. v. s. nedgången i valutareserven var starkare än som svarade mot underskotten i bytesbalansen och kapitaltransaktionerna med utlandet.

Förskjutningarna framgå av följande tablå:

	1945	1946	1947	1948
		Miljoner kronor		
Belastning på valutareserven enligt betalningsbalanskalkylen:				
Bytesbalansens saldo	+ 1 290	— 90	— 1 440	— 440
Kapitaltransaktioner	— 440	— 140	— 130	— 125
Summa	+ *850*	— *230*	— *1 570*	— *565*
Faktiskt valutautflöde	+ 420	+ 600	— 1 300	— 300
Differens	+ *430*	+ *370*	— *270*	— *265*

3. Investeringsutvecklingen.

I tidigare utgivna Meddelanden från konjunkturinstitutet har framhållits, att investeringsverksamheten från 1945 till 1947 undergått en tämligen kraftig expansion. De reviderade investeringsberäkningar för 1946 och 1947, som framläggas i tabellerna 10—12, ha inte på något väsentligt sätt förändrat bilden av investeringarnas utveckling under dessa år. Däremot föreligga numera möjligheter att med större säkerhet följa speciellt de kommunala investeringarnas utveckling från 1945—1947, vilken ännu under våren 1948 endast kunde bedömas gissningsvis. Kommuninvesteringarnas procentuella stegring från 1945 till 1947 har beräknats till 64 procent, vilket är ett högre stegringstal än det, som gäller för investeringsverksamheten i dess helhet, men avsevärt lägre än för industri och privata transportmedel. Uppgången i de kommunala investeringarna har delvis påverkats av att bostadsbyggande överförts från enskild till kommunal regi. Frånräknas bostäder, blir ökningen av de kommunala investeringarna från 1945 till 1947 51 procent.

Efter den starka värdemässiga ökningen i total investeringsverksamhet mellan 1945 och 1947 har från 1947 till 1948 inträffat en omisskännlig stagnation. En fortsatt uppgång i kommunala och statliga investeringar har i det närmaste balanserats av en samtidig tillbakagång i de privata investeringarna. Denna hänför sig främst till de privata bostäderna men kan även skönjas beträffande industri (utom kraft- och belysningsverk) samt transportmedel.

I följande sammanställning med indexserier över investeringsverksamhetens utveckling från 1945 till 1948 inom olika områden framträder en påtaglig fasförskjutning i utvecklingsförloppet. Mellan 1945 och 1947 låg den mest dynamiska investeringsexpansionen inom grupperna privat industri (inklusive kraftverk) och privata transportmedel. För dessa grupper blevo investeringsvärdena mer än fördubblade från 1945 till 1947. Kommunala investeringar och investeringar inom statliga affärsverk ha haft ett

något långsammare utvecklingstempo och uppnådde först under 1948 värdemässig fördubbling i förhållande till år 1945. För privata transportmedel innebar investeringsminskningen från 1947 till 1948, att investeringsvärdena för detta senare år sjönko ned till en nivå ungefär 100 procent högre än 1945 års. En viss tillbakagång i investeringarna inom privat egentlig industri kompenserades av en ökning i det privata kraftverksbyggandet. Jordbrukets investeringar i ekonomibyggnader och maskiner ha från 1945 till 1948 visat en något mera dämpad utvecklingstakt. Värdemässigt utgjorde ökningen mellan dessa år 85 procent. Stegringen från 1947 till 1948 faller helt på lantbruksmaskiner.

	Index, 1945=100		
	1946	1947	1948
Privat industri (inkl. enskilda kraftverk)	152	200	199
Transportmedel (privata)	183	221	202
Statliga affärsverk och statliga aktiebolag	143	168	202
Kommunala investeringar	135	164	212
Jordbruk (ekonomibyggnader och maskiner)	148	161	185
Bostäder i enskild regi	112	121	91
Militära investeringar	64	40	53
Samtliga investeringar	*125*	*143*	*145*

Totalt har investeringsverksamhetens värde från 1945 till 1948 inte ökat med mera än vid pass 45 procent. Mot den kraftiga uppgången för industri, affärsverk, kommuninvesteringar, transportmedel och jordbruk står nämligen minskning för militära investeringar och för den tungt vägande posten privata bostäder. Från förhållandevis höga utgångsvärden 1945 ha investeringarna på dessa områden blivit avsevärt nedpressade till följd av investeringskontroll samt konkurrens från andra investeringsområden. För de militära investeringarnas del har emellertid under 1948 inträtt en viss återhämtning. Samtidigt som den inhemska förbrukningen av verkstadsprodukter inom andra investeringsområden stagnerat, ha industriens leveranser till försvaret efter ett bottenläge under 1947 åter tilltagit. Försvarets behållning av outnyttjade anslag är emellertid alltjämt synnerligen betydande och uppgick vid utgången av budgetåret 1947/48 till 922 miljoner kronor.

Tabell 12 ger möjlighet att från 1946 till 1948 följa investeringarnas utveckling inom olika sakområden med bortseende från hur dessa äro uppdelade på statliga, kommunala samt enskilda företag och inrättningar.

Det totala bostadsbyggandet har minskat mindre än det enskilda. Detta gäller oberoende av om värdet för 1948 jämföres med 1947 eller 1946 års siffra. Från 1945 till 1948 blir det inte någon minskning alls i det totala bostadsbyggandet beräknat efter löpande priser. Skillnaden i utvecklingsgång mellan det privata och det totala bostadsbyggandet kan till största delen förklaras av den kommunala bostadsproduktionens fortskridande ökning.

Tabell 10. Investeringsverksamheten 1938/39 och 1946—1948.

Miljoner kronor.

	Löpande priser					
	1938/39	1946	1947	1948	Index, 1946 = 100	
					1947	1948
Enskilda bruttoinvesteringar	**2 129**	**4 176**	**4 963**	**4 536**	**119**	**109**
Bostäder	807	1 562	1 691	1 269	108	81
Industri	673	1 471	1 936	1 882	132	128
Kraft-, och belysningsverk	45	126	164	205	130	163
Jordbruk (eknomibyggnader och maskiner)	205	374	407	468	109	125
Transportmedel	341	556	670	612	121	110
Övrigt	58	87	95	100	109	115
Offentliga bruttoinvesteringar	**800**	**1 830**	**1 903**	**2 423**	**104**	**132**
Statliga	526	1 211	1 149	446	95	119
Därav: affärsverk och aktiebolag ...	251	586	690	830	118	142
militära	90	451	280	371	62	82
Kommunala	274	619	754	977	122	158
Summa bruttoinvesteringar	**2 929**	**6 006**	**6 866**	**6 959**	**114**	**116**
Därav offentliga och enskilda bostäder	815	1 654	1 835	1 506	111	91
	1946 års priser					
Enskilda bruttoinvesteringar	·	**4 176**	**4 659**	**3 974**	**112**	**95**
Bostäder	·	1 562	1 596	1 144	102	73
Industri	·	1 471	1 785	1 613	121	110
Kraft och belysningsverk	·	126	153	177	121	140
Jordbruk (ekonomibyggnader och maskiner)	·	374	391	402	105	107
Transportmedel	·	556	644	547	116	98
Övrigt	·	87	90	91	103	105
Offentliga bruttoinvesteringar	·	**1 830**	**1 790**	**2 150**	**98**	**117**
Statliga	·	1 211	1 086	1 288	90	106
Därav: affärsverk och aktiebolag ...	·	586	651	733	111	125
militära	·	451	268	341	59	76
Kommunala	·	619	704	862	114	139
Summa bruttoinvesteringar	·	**6 006**	**6 449**	**6 124**	**107**	**102**
Därav offentliga och enskilda bostäder	·	1 654	1 733	1 359	105	82

Bland andra investeringsområden, för vilka utvecklingen klarare framträder i en tabell med denna indelningsprincip, må nämnas kraft- och belysningsverk, som i stor utsträckning haft sin investeringsexpansion förlagd till åren 1946—1948. Den ökade investeringsverksamheten inom gruppen statlig samfärdsel hänför sig främst till statens järnvägar och tele-

Tabell 11. Detaljredovisning av investeringsberäkningarna för 1946—1947. Bruttoinvestering i löpande priser.

Miljoner kronor.

	1946		1947	
	Totalt	Därav underhåll	Totalt	Därav underhåll
Enskilda bruttoinvesteringar	**4 176**	**1 274**	**4 963**	**1 451**
Bostäder	1 654	403	1 835	449
Därav: inom jordbruket	199	111	196	120
Avgår: statliga bostäder	— 3	.	— 3	.
kommunala bostäder	— 89	— 9	— 141	— 12
Rest: privata bostäder	*1 562*	*394*	*1 691*	*437*
Industri (exkl. personalbostäder)	1 525	467	1 996	561
Enligt kommerskollegii statistik	999	306	1 331	374
Övriga industriföretag (uppskattning)	526	161	665	187
Avgår: statliga företag	— 53	— 14	— 58	— 13
kommunala företag	— 1	—	— 2	—
Rest: enskild industri	*1 471*	*453*	*1 936*	*548*
Kraft-, belysnings- och vattenverk	284	46	376	52
Enligt kommerskollegii statistik	219	35	289	40
Övriga verk (uppskattning)	65	11	87	12
Avgår: statliga verk	— 78	— 9	— 111	— 10
kommunala verk	— 80	— 16	— 101	— 20
Rest: enskilda kraft- och belysningsverk	*126*	*21*	*164*	*22*
Jordbruk	*374*	*147*	*407*	*157*
Ekonomibyggnader	231	147	233	157
Maskiner	143	.	174	.
Transportmedel	*556*	*235*	*670*	*267*
Enskilda järnvägar	45	29	51	31
Motorfordon[1]	233	120	352	153
Handelsflottan	270	80	256	75
Flottleder	8	6	11	8
Övrigt	*87*	*24*	*95*	*20*
Handel (endast byggnader)	48	.	60	.
Skogsbruk	27	17	23	13
Fiske	12	7	12	7
Offentliga bruttoinvesteringar	**1 830**	**448**	**1 903**	**527**
Statliga	**1 211**	**297**	**1 149**	**344**
Statens affärsdrivande verk	*529*	*197*	*631*	*227*
Postverket	11	2	6	3
Telegrafverket	148	37	188	50
Statens järnvägar	249	138	273	152
Statens vattenfallsverk	84	9	121	10
Domänverket (inkl. statens skogsindustrier)	29	10	34	11
Luftfartsverket	8	1	9	1

forts. nästa sida.

[1] Lastbilar, bussar och personbilar för nyttotrafik i den mån de ej ingå i andra redovisade poster.

Forts. tab. 11.

	1946		1947	
	Totalt	Därav underhåll	Totalt	Därav underhåll
Övriga statliga aktiebolag	*57*	*11*	*59*	*12*
Vägar	*87*	*70*	*114*	*86*
Övriga civila investeringar enligt budgetredovisningen	*87*	*6*	*65*	*6*
Militära investeringar enligt budgetredovisningen	*451*	*13*	*280*	*13*
Kommunala	619	151	754	183
Summa bruttoinvesteringar	6 006	1 722	6 866	1 978

grafverket. Vad speciellt beträffar gruppen enskild och kommunal samfärdsel har en uppgång i den kommunala andelen (spårvägar, busslinjer, hamnar) från 1947 till 1948 motvägts av en minskning i den privata (bilar, handelsfartyg).

Utgifterna för vägar och gator ha ökat förhållandevis kraftigt, speciellt mellan 1947 och 1948. Av en total utgiftsökning mellan dessa bägge år på ca 70 miljoner kronor hänföra sig ca 50 miljoner kronor till det statliga vägväsendet och ca 20 miljoner kronor till kommunala vägar och gator. Bland övriga investeringsområden kan kraftig uppgång från 1947 till 1948 inregistreras för grupperna skolor och kyrkor samt förvaltning och diverse ändamål. Denna expansion faller huvudsakligen på den kommunala sektorn.

Förutom i löpande priser ha investeringarna 1946—1948 även beräknats i fasta (1946 års) priser. Precisionen i denna kalkyl bör emellertid inte överdrivas. Uppgången i total investeringsverksamhet från 1946 till 1947 har enligt beräkningen i fasta priser blivit 7 procent mot 14 procent i löpande priser. För total byggnads- och anläggningsverksamhet ha motsvarande stegringstal blivit 9 procent mot 16 procent. Medan kalkylen i löpande priser ger en ökning på 1 procent i totala investeringsvärden från 1947 till 1948, framkommer vid beräkning i 1946 års priser en minskning med 5 procent, vilket i absoluta tal motsvarar ca 325 miljoner kronor i 1946 års prisnivå och ca 345 miljoner kronor i 1947 års. Investeringsvolymen skulle därmed ha kommit ned i en nivå obetydligt högre än 1946 års.

Den volymmässiga investeringsbegränsningen från 1947 till 1948 är helt förlagd till byggnads- och anläggningsverksamheten, som sammanlagt beräknas ha minskat med ca 370 miljoner kronor räknat i 1946 års priser, vilket ungefärligen skulle motsvara 400 miljoner kronor i 1947 års prisnivå. Till grund för denna beräkning har emellertid i brist på aktuella uppgifter lagts ett antagande om en från 1947 till 1948 oförändrad volym för underhålls- och reparationsarbeten. Därest sysselsättningen vid dylika arbeten under 1948, såsom understundom hävdas, varit större än under 1947, torde alltså den faktiska investeringsbegränsningen mellan dessa bägge år ha varit mindre än den här beräknade.

Tabell 12. Bruttoinvesteringar 1946—1948. Fördelning på investeringsområden och efter investeringarnas art.

Miljoner kronor.

	Löpande priser								
	Byggnader och anläggningar			Övrigt			Summa		
	1946	1947	1948	1946	1947	1948	1946	1947	1948
Bostäder	1 654	1 835	1 506	—	—	—	1 654	1 835	1 506
Jordbruk, skogsbruk och fiske	240	246	262	191	220	272	431	466	534
Industri	598	812	753	927	1 184	1 200	1 525	1 996	1 953
Kraft- och belysningsverk	198	262	350	58	76	89	256	338	439
Handel (endast byggnader)	48	60	60	—	—	—	48	60	60
Samfärdsel	315	381	430	775	896	909	1 090	1 277	1 339
enskild och kommunal	72	85	106	575	695	663	647	780	769
statlig	243	296	324	200	201	246	443	497	570
Vägar och gator	160	198	252	—	—	—	160	198	252
Vatten- och avloppsledningar, vattenverk	84	95	96	6	8	9	90	103	105
Sjuk- och hälsovård, sociala ändamål	84	91	104	.	.	.	84	91	104
Skolor och kyrkor	94	100	125	6	4	7	100	104	132
Förvaltning och diverse ändamål	77	77	92	40	41	72	117	118	164
Militära investeringar	85	69	51	366	211	320	451	280	371
Summa	**3 637**	**4 226**	**4 081**	**2 369**	**2 640**	**2 878**	**6 006**	**6 866**	**6 959**
Därav: underhåll	1 027	1 168	1 292	695	810	885	1 722	1 978	2 177

	Fasta priser								
	Byggnader och anläggningar			Övrigt			Summa		
	1946	1947	1948	1946	1947	1948	1946	1947	1948
Bostäder	1 654	1 733	1 359	—	—	—	1 654	1 733	1 359
Jordbruk, skogsbruk och fiske	240	231	213	191	215	248	431	446	461
Industri	598	764	668	927	1 077	1 006	1 525	1 841	1 674
Kraft- och belysningsverk	198	247	305	58	69	74	256	316	379
Handel (endast byggnader)	48	57	55	—	—	—	48	57	55
Samfärdsel	315	360	380	775	855	811	1 090	1 215	1 191
enskild och kommunal	72	79	93	575	667	593	647	746	686
statlig	243	281	287	200	188	218	443	469	505
Vägar och gator	160	182	214	—	—	—	160	182	214
Vatten- och avloppsledningar, vattenverk	84	86	80	6	8	8	90	94	88
Sjuk- och hälsovård, sociala ändamål	84	86	93	.	.	.	84	86	93
Skolor och kyrkor	94	94	112	6	4	7	100	98	119
Förvaltning och diverse ändamål	77	74	84	40	39	66	117	113	150
Militära investeringar	85	65	44	366	203	297	451	268	341
Summa	**3 637**	**3 979**	**3 607**	**2 369**	**2 470**	**2 517**	**6 006**	**6 449**	**6 124**
Därav: underhåll	1 027	1 072	1 095	695	757	777	1 722	1 829	1 872

För andra investeringar än byggnader och anläggningar har från 1947 till 1948 inträtt en obetydlig volymmässig uppgång (enligt beräkning ca 50 miljoner kronor i 1947 års priser). Investeringar av annat slag än byggnader och anläggningar avse i främsta rummet verkstadsprodukter. För de viktigaste huvudgrupperna av verkstadsprodukter (maskiner, transportmedel, instrument och vapen) förelåg under perioden januari—november 1947 ett importöverskott på 255 miljoner kronor, vilket för samma period 1948 förbytts i ett exportöverskott på 18 miljoner kronor. Denna omkastning har åstadkommits genom minskning av importvärdet för dessa grupper från 760 miljoner kronor till 715 miljoner kronor samt ökning av exportvärdet från 514 miljoner kronor till 733 miljoner kronor eller med inte mindre än 43 procent. Eftersom importöverskottet i fråga om verkstadsprodukter minskat kraftigt, samtidigt som den beräknade inhemska investeringen i dylika produkter undergått någon ökning, ligger slutsatsen nära till hands, att den inhemska verkstadsindustriens produktionsresultat från 1947 till 1948 stigit med ca 350 miljoner kronor eller med 8 à 10 procent. Kalkylen är emellertid synnerligen osäker, bl. a. av det skälet, att verkstadsprodukter i viss utsträckning ingå som ingrediens vid investeringar av det slag, som här betecknats som byggnads- och anläggningsverksamhet.

De investeringsberäkningar, som framlagts i detta avsnitt, avse bruttoinvesteringar i vidsträckt bemärkelse. Sålunda ha även underhålls- och reparationsutgifter medtagits i kalkylerna. Tabellerna innehålla däremot inte någon siffermässig fixering av nettoinvesteringarnas respektive avskrivningarnas storlek. En beräkning av den samhällsekonomiska avskrivningsposten är en uppgift förenad med betydande såväl teoretiska som praktiska svårigheter. För ändamålet skulle bl. a. behöva hopsamlas speciellt statistiskt material, som därefter skulle få underkastas en tidskrävande bearbetning. Innan en grundlig undersökning av denna fråga hunnit företagas, har det inte ansetts lämpligt att i tabellarisk form sammanställa sifferuppgifter avseende den sannolika kapitalförslitningen inom olika områden.

Summariska jämförelser kunna emellertid företagas med nationalinkomstberäkningar för länder, vilkas ekonomiska struktur någorlunda överensstämmer med Sveriges. Härigenom torde det vara möjligt att göra sig en ungefärlig föreställning om storleksordningen av den avskrivningspost man för Sveriges del skulle komma fram till vid användning av samma beräkningsmetodik, som tillämpats i jämförelselandet. Danmark och Norge äro länder, vilkas ekonomiska struktur inte radikalt avviker från Sveriges. Det vore därför naturligt, om avskrivningarnas andel av bruttonationalprodukten vore ungefärligen densamma i Sverige som i dessa länder. Med utgångspunkt från den norska relationen mellan nationalprodukt och avskrivningar skulle man för Sveriges del komma fram till avskrivningsbelopp på 3,8 miljarder kronor 1947 och 4,1 miljarder kronor 1948. Motsvarande siffror med utgångspunkt från den danska relationen skulle uppgå till 3,3 miljarder kronor 1947 och 3,6 miljarder kronor 1948. Nettoinvesteringstalen

för 1947 skulle vid det högre av de anförda avskrivningsbeloppen bli 3,1 miljarder kronor och vid det lägre 3,6 miljarder kronor, medan de för 1948 skulle bli 2,8 miljarder kronor resp. 3,3 miljarder kronor.

4. Den privata konsumtionen.

I tabellerna 13 och 14 redovisas beräkningar av utgifterna för privat konsumtion under åren 1946—1948, dels i löpande, dels i 1946 års priser. Som jämförelse ha även utgifterna i löpande priser för 1938/39 medtagits i tabell 13. Beräkningarna ha i stort sett gjorts efter samma principer som i tidigare konjunkturrapporter.[1] För ransonerade eller i övrigt reglerade områden ha försörjningskommissionerna tillhandahållit uppgifter om konsumtionsvärdena, vilka i allmänhet beräknats med hjälp av tillgängligt statistiskt material över förbrukade kvantiteter samt uppgifter om genomsnittliga detaljpriser under respektive år. Posterna livsmedel, bränsle och lyse samt beklädnad, vilka år 1946 tillsammans utgjorde över 60 procent av det totala konsumtionsvärdet, ha till största delen erhållits på detta sätt. Bostadsposten har beräknats enligt hyresräkningen 1945 med tillägg för värdet på nettotillskottet av lägenheter under de senare åren. I övrigt ha i tillämpliga delar av beräkningarna industri- och handelsstatistikens uppgifter om värdet på inhemsk tillverkning, import och export av industriella konsumtionsvaror använts. Härvid har en genomsnittlig handelsavans för respektive vara fått tilläggas. Denna metod medför givetvis större osäkerhet i siffrorna än den tidigare nämnda gör. Inventarieposten bygger huvudsakligen på detta förfarande. Vad slutligen de varor och tjänster beträffar, som sammanfat-

[1] Utförliga redogörelser finnas i *Meddelanden från konjunkturinstitutet, Serie A: 8, A: 15* och *B: 2*. I tidigare rapporter har emellertid inte gjorts någon beräkning av konsumtionsutgifterna i fasta priser, varför denna fordrar en närmare kommentar. Beträffande de flesta livsmedel, bränslen och beklädnadsartiklar finnas för de olika åren uppgifter om både konsumerade kvantiteter och detaljpriser, varför värdena i 1946 års priser kunnat erhållas med reservation för osäkerhet med hänsyn till kvalitetsförändringar. Dessa beräkningar ha utförts inom livsmedelskommissionen, bränslekommissionen respektive industrikommissionen. För posten bostad har en liknande metod använts. Nettotillskottet av lägenheter har nämligen för 1947 och 1948 värderats enligt de medelhyror, som gällde för nya lägenheter 1946, och som uppskattats till 6,5 procent av byggnadskostnaderna. Beträffande varor, för vilka konsumtionsvärdena beräknats huvudsakligen med hjälp av industristatistiken, d. v. s. de flesta inventarier och en del artiklar inom beklädnadsposten, finnas i vissa fall i denna statistik även uppgifter om tillverkade kvantiteter i för detta ändamål användbara enheter. Priser ha därför kunnat räknas fram för 1946 och multiplicerats med kvantiteterna för de senare åren. Beträffande övriga industrivaror för vilka lämpliga kvantitetsuppgifter saknas, ha värdesiffrorna 1947 och 1948 reducerats med hjälp av prisuppgifter från socialstyrelsen och priskontrollnämnden. Denna metod har även använts på de poster, som varierats för 1947 och 1948 med hjälp av socialstyrelsens omsättningsstatistik eller andra uppgifter, som endast gälla värdeförändringar. För vissa tjänster, exempelvis telefon och telegram, där höjda taxor tillämpats under 1948, har i stället räknats med de taxor som gällde 1946. Även en del andra metoder ha använts för vissa tjänster inom diverseposten. Som exempel kan nämnas, att utgifterna för arbetshjälp i hemmet reducerats med förändringarna i medelinkomsten för de i husligt arbete anställda enligt taxeringsstatistiken.

Tabell 13. Utgifter för privat konsumtion 1938/39, 1946—1948 i löpande priser.

Miljoner kronor.

	1938/39	1946	1947	1948
1. Livsmedel	3 430	6 350	6 770	7 230
1a. Därav: mjöl, gryn och bröd	360	580	640	700
1b. potatis, rotfrukter, grönsaker, frukt och bär	390	950	900	780
1c. mjölk, smör, margarin och ost	730	1 080	1 220	1 340
1d. kött och fläsk	530	890	900	960
1e. drycker och tobak	630	1 310	1 440	1 600
2. Bostad	900	1 340	1 410	1 470
3. Bränsle och lyse	380	670	700	740
4. Beklädnad	1 250	2 440	2 840	3 180
4a. Därav: skor	160	290	340	390
5. Inventarier m. m.	1 020	1 590	1 810	1 940
6. Diverse	1 390	2 450	2 660	2 990
6a. Därav: resor	400	700	770	910
Summa privat konsumtion	**8 370**	**14 840**	**16 190**	**17 550**
Index	*56*	*100*	*109*	*118*

Tabell 14. Utgifter för privat konsumtion 1946—1948 i 1946 års priser.

Miljoner kronor.

	1946	1947	1948
1. Livsmedel	6 350	6 470	6 360
1a. Därav: mjöl, gryn och bröd	580	570	580
1b. potatis, rotfrukter, grönsaker, frukt och bär	950	860	740
1c. mjölk, smör, margarin och ost	1 080	1 100	1 140
1d. kött och fläsk	890	900	870
1e. drycker och tobak	1 310	1 440	1 440
2. Bostad	1 340	1 400	1 460
3. Bränsle och lyse	670	690	700
4. Beklädnad	2 440	2 740	3 010
4a. Därav: skor	290	330	390
5. Inventarier m. m.	1 590	1 840	1 870
6. Diverse	2 450	2 620	2 720
Summa privat konsumtion	**14 840**	**15 760**	**16 120**
Index	*100*	*106*	*109*

tats i diverseposten, ha ett flertal olika statistiska källor använts. Som exempel kunna nämnas affärsverkens årsböcker (järnvägsresor, post, telefon), uppgifter om indirekta skatter (nöjen, kosmetika), taxeringsstatistiken (arbetshjälp i hemmet) m. fl.

Många poster, för vilka uppgifter enligt ovanstående ännu inte funnits tillgängliga för 1947 och 1948, ha för dessa år varierats enligt den omsätt-

ningsstatistik, som igångsattes av socialstyrelsen på nyåret 1948 och som närmare kommenteras nedan.

Förändringarna i konsumtionsutgifternas storlek och inriktning sedan förkrigstiden behandlades i förra höstens konjunkturrapport,[1] varför framställningen här kommer att koncentreras på utvecklingen 1946—1948. De totala konsumtionsutgifterna stego mellan 1946 och 1947 med ca 9 procent och mellan 1947 och 1948 med drygt 8 procent. En stor del av denna ökning beror på prisstegringar, särskilt mellan 1947 och 1948. Den reala konsumtionsvolymen har, som framgår av tabell 14, endast stigit med 6 procent mellan 1946 och 1947 och med 2 procent mellan 1947 och 1948. Den reala stegringen mellan 1946 och 1947 möjliggjordes av den stora importen under 1947, som dessutom tillät en ganska betydande lagerökning på konsumtionsvaruområdet. En liknande stegringstakt till 1948 skulle på grund av importnedskärningen icke kunnat upprätthållas utan en kraftig nedgång i lagren, och någon sådan har av allt att döma inte förekommit. På livsmedelsområdet äro lagren tvärtom på grund av den goda skörden större i slutet än i början av 1948. Genom prisstegringar bl. a. på grund av skärpta indirekta skatter har ökningen i konsumtionsvolymen begränsats.

Tabell 15. Utgifter för privat konsumtion 1946—1948.

	Procentuell fördelning 1946	Index, 1946 = 100			
		Löpande priser		1946 års priser	
		1947	1948	1947	1948
1. Livsmedel	*43*	107	114	102	100
1a. Därav: mjöl, gryn och bröd	*4*	110	121	98	100
1b. potatis, rotfrukter, grönsaker, frukt och bär	*6*	95	82	91	78
1c. mjölk, smör, margarin och ost	*7*	113	124	102	106
1d. kött och fläsk	*6*	101	108	101	98
1e. drycker och tobak	*9*	110	122	110	110
2. Bostad	*9*	105	110	104	109
3. Bränsle och lyse	*4*	104	110	103	104
4. Beklädnad	*16*	116	130	112	123
4a. Därav: skor	*2*	117	134	114	134
5. Inventarier m. m.	*11*	114	122	116	118
6. Diverse	*17*	109	122	107	111
Summa konsumtionsvaror	*100*	**109**	**118**	**106**	**109**

De olika delposternas andelar av totalutgifterna 1946 framgår av den första kolumnen i tabell 15. Genom ett studium av indextalen i samma tabell erhålles även en bild av de olika delposternas förändring till 1947 och 1948. Livsmedlen ha värdemässigt fått något minskad relativ betydelse båda åren. Volymmässigt är tendensen till minskning ännu tydligare. Pris-

[1] *Meddelanden från konjunkturinstitutet, Serie A: 15*, s. 160.

stegringen har nämligen varit kraftigare för livsmedel än för konsumtionen i dess helhet. Medan man ur tabellerna ovan kan räkna fram indextalen 100—103—109 för priset på den totala konsumtionen åren 1946—1948, visa livsmedelspriserna utvecklingen 100—105—114. Kvantitativt sett låg livsmedelskonsumtionen år 1948 enligt tabellen på ungefär samma nivå som 1946. Det tillägg, som i beräkningen göres för merkostnaden vid servering på restaurang, har emellertid ökat i betydelse. Inom livsmedelsposten är den tydligaste förändringen den alltmer minskade andelen grönsaker och frukt, beroende på den starkt begränsade fruktimporten. Grönsaksförbrukningen har hållit sig väl uppe, varför minskningen av fruktkonsumtionen är ännu starkare än som framgår av tabellen. Posterna mjöl, gryn och bröd samt kött och fläsk ha båda varit ungefär oförändrade mellan 1946 och 1948 kvantitativt sett, men ökat sin andel av utgifterna för livsmedelskonsumtion. Detaljerade uppgifter om förbrukningen av livsmedel finnas sammanställda i tabell 16.

Nedgången i bostadspostens andel av utgifterna har fortsatt på grund av hyresstabiliseringen. Realt sett har emellertid bostadsnyttjandet ökat i ungefär samma takt som den totala konsumtionen. Minskningen i livsmedelspostens relativa betydelse motsvaras av ökningar för de tre posterna beklädnad, inventarier och diverse. Speciellt har förbrukningen av textilvaror tack vare stor import under 1946 och 1947 kunnat hållas på en hög nivå. Detta gäller både värde- och volymmässigt. I tabell 17 återges beräkningar över värdet på *tillförseln* av vissa textilvaror. Tillförseln omfattar både konsumtion och lagerförändringar, vilka senare voro särskilt betydande under 1947. Jämförelse med beräkningen i 1946 års pris visar, att prisutvecklingen i stort sett varit stigande. För skor har däremot genomsnittspriset efter att ha stigit 1947 åter sjunkit 1948, varför den kraftiga ökningen i konsumtionsvärdet mellan 1946 och 1948 innebär en lika stark kvantitetsökning. Den största prisstegringen näst efter livsmedlen kan noteras för gruppen »övrigt» mellan 1947 och 1948. I denna post ingå resor, telefonavgifter m. fl. utgifter, för vilka väsentligt höjda taxor tillämpats från början av 1948. Även poster, för vilka de höjda indirekta skatterna äro av stor betydelse, t. ex. nöjen och kosmetiska artiklar, komma in under denna rubrik. Realt har därför konsumtionen av hithörande varor och tjänster mellan 1946 och 1948 endast ökat med 11 procent mot 22 procent för värdeökningen.

Överensstämmelsen mellan de prisindextal, som kunna beräknas ur de här framlagda tabellerna å ena sidan, konsumtionsprisindex och levnadskostnadsindex å andra sidan, framgår av nedanstående sammanställning:

	1946	1947	1948[1]
Prisindex för totala konsumtionen	100	103	109
Konsumtionsprisindex	100	101	108
Levnadskostnadsindex	100	103	109

[1] Förändringen från 1947 till 1948 har för konsumtionsprisindex beräknats på siffrorna för jan.—nov. vardera året, för levnadskostnadsindex på mars-, juni- och septembersiffrorna vardera året.

Överensstämmelsen är som synes god, särskilt mellan prisindex för totala konsumtionen och levnadskostnadsindex. Även prisutvecklingen för olika delposter visar störst likhet med levnadskostnadsindex' delindices. Som närmare berörts i not 1 s. 27, ha vid beräkningarna i fasta priser för vissa varor och tjänster socialstyrelsens prisindextal för enskilda varuslag måst användas för att reducera värdesiffrorna. Då dessa tal ligga till grund för både konsumtionsprisindex och levnadskostnadsindex, äro serierna härovan inte oberoende av varandra. De poster, som beräknats med hjälp av socialstyrelsens prisindextal, uppgingo emellertid år 1946 endast till omkring en tiondel av det totala konsumtionsvärdet.

Till komplettering av och jämförelse med de ovanstående beräkningarna av konsumtionen redovisas i tabell 18 även uppgifter om omsättningen inom den privata detaljhandeln, fördelad på branscher. Denna statistik handhas av socialstyrelsen, som varje kvartal infordrar omsättningsuppgifter från ett antal större och mindre detaljhandelsföretag i landet.[1] Den synes i stort sett bekräfta de upplysningar, som konjunkturinstitutet under hösten inhämtat från fackmän i olika branscher,[2] nämligen att stegringstakten i omsättningsvärdena i år på många håll visar en tendens till retardering gentemot förra året. Det är möjligt, att detta skulle framgå ännu tydligare, om man hade tillgång till omsättningsstatistik även för fjärde kvartalet 1948. Utom beträffande omsättningssiffran för fisk, på vilken den starkt växlande tillgången kan tänkas verka förryckande, synes uppgifterna stämma rätt väl med de förändringar i konsumtionen som beräknats direkt.[3] Det kan dock givetvis endast bli fråga om mycket summariska jämförelser, då det i många fall är svårt att avgöra i vilket slag av butiker en viss vara huvudsakligen försäljs. Sålunda visar omsättningsstatistiken för 1947—48 en betydligt mindre ökning för mjölkbutiker än konsumtionsberäkningen visar för mjölkprodukter. Däremot kan en större stegring noteras för bagerier och konditorier än man skulle vänta med hänsyn till brödkonsumtionens ökning enligt tabell 16. Om siffrorna för båda dessa branscher vägas ihop, blir överensstämmelsen mellan omsättningsstatistiken och konsumtionsberäkningen emellertid betydligt bättre.

Beträffande skodon synes ökningen 1947—1948 enligt omsättningsstatistiken (22 procent) vara högre än man har skäl att vänta med hänsyn till de uppgifter, som finnas över tillgången på skor. Dessa visa en ökning i tillförseln 1948 på 14 procent. Även om en viss minskning av lagervärdet kan tänkas ha förekommit, kan denna knappast ha varit så stor som

[1] För närmare redogörelse, se *Sociala meddelanden* nr 10 1948, s. 767 ff. Speciellt är att observera att verkan av nyetableringar inte kommer till uttryck i denna statistik.

[2] *Se Meddelanden från konjunkturinstitutet, Serie A:16*, som behandlar konjunkturläget hösten 1948.

[3] Som tidigare nämnts har omsättningsstatistiken använts vid beräkningen av vissa poster i konsumtionstabellerna, varför de båda materialen inte äro helt oberoende av varandra. Detta gäller huvudsakligen inventarier och vissa varor inom diverseposten, tillsammans svarande för ca 7 procent av totala konsumtionsvärdet år 1948.

Tabell 16. Konsumtionen av födo- och njutningsämnen åren 1939 samt 1946—1948.
(Beräkningar utförda av livsmedelskommissionen.)

Varuslag	1939		1946		1947[2]		1948[3]	
	Kvant. milj. kg	Värde milj. kr	Kvant. milj. kg	Värde milj. kr	Kvant. milj. kg	Värde milj. kr	Kvant. milj. kg	Värde milj. kr
1. *Mjöl, gryn o. bröd m. m.*[1]	**612·1**	**369·8**	**605·7**	**582·5**	**591·1**	**636·4**	**604·6**	**704·7**
2. Mjöl av vete och råg till direkt konsumtion	348·8	128·6	262·1	115·3	226·8	110·9	239·8	139·8
3. Havregryn o. -mjöl	30·9	13·7	24·3	14·6	27·8	17·2	29·0	22·6
4. Korngryn o. -mjöl	26·9	7·6	27·5	10·7	27·3	11·3	27·1	12·2
5. Risgryn o. -mjöl	11·2	5·4	—	—	—	—	1·0	1·5
6. Makaroner	4·4	2·9	6·2	5·0	6·3	5·4	9·8	9·9
7. Hårt rågbröd	46·6	35·4	52·5	51·4	54·6	57·9	54·6	63·3
8. Mjukt bröd	150·0	111·9	245·0	223·2	270·0	261·6	270·0	278·9
9. Finare bakverk	17·8	53·4	27·8	146·8	30·7	156·6	31·0	158·1
10. Kex och wafers	6·8	10·9	5·5	15·5	5·5	15·5	8·5	18·4
11. *Potatis*	**738·0**	**83·0**	**915·0**	**186·7**	**915·0**	**201·4**	**915·0**	**200·3**
12. *Rotfrukter, grönsaker, frukt och bär*	·	**304·5**	·	**764·1**	·	**693·7**	·	**580·7**
13. Rotfrukter	75·0	20·2	81·0	23·5	73·0	27·7	95·0	37·0
14. Torkade ärter och bönor	9·4	5·1	11·0	7·7	11·0	7·6	11·0	9·2
15. Färska grönsaker	57·0	39·3	61·0	69·5	56·0	78·4	83·0	106·2
16. Inhemska frukter o. bär	153·2	106·4	161·4	234·5	161·1	254·1	154·0	256·4
17. Sydfrukter, färska	91·6	85·2	173·5	319·2	126·7	214·1	91·2	141·4
18. Torkad frukt, nötter, mandel m. m.	26·4	48·3	30·4	109·7	32·7	111·8	9·3	30·5
19. *Specerier*	·	**423·7**	·	**771·6**	·	**792·7**	·	**833·6**
20. Socker	290·0	125·9	220·0	143·0	213·0	159·8	224·0	185·9
21. Sirap	9·0	4·1	2·6	2·0	2·6	2·1	4·6	4·0
22. Chokladvaror, karameller m. m.	48·4	135·8	50·6	351·3	52·0	376·8	47·5	403·8
23. Kakaopulver	2·26	7·5	3·01	12·1	1·80	7·1	2·80	14·0
24. Te	0·44	4·9	0·48	6·9	0·60	8·4	1·46	24·4
25. Kaffe	40·0	134·0	41·1	225·2	38·6	208·8	29·2	168·5
26. Kaffesurrogat	0·2	0·3	0·1	0·2	0·4	1·0	0·9	2·1
27. Kryddor	2·0	11·2	2·9	30·9	3·0	28·7	3·0	30·9
28. *Kons. mjölk o. grädde*	·	**389·3**	·	**532·7**	·	**596·4**	·	**625·5**
29. Konsumtionsmjölk[4]	1 227·0	308·0	1 540·0	454·3	1 546·0	504·0	1 553·0	521·8
30. Grädde, fetthalt över 17 %	23·5	67·0	—	—	—	—	—	—
31. » » under 17 %	10·0	14·3	45·6	78·4	46·9	92·4	48·0	103·7
32. Avgår mjölkrabatter		—		31·8		28·6		—
33. Nettovärde		**389·3**		**500·9**		**567·8**		**625·5**

[1] Totalkvantiteten är omräknad till mjöl.

[2] Siffrorna för år 1947 delvis preliminära, enär definitiva uppgifter från den officiella statistiken, särskilt rörande industri och fiske, ännu ej äro tillgängliga.

[3] Prognos för 4:e kvartalet 1948.

[4] Miljoner liter.

Tabell 16 (forts.). **Konsumtionen av födo- och njutningsämnen åren 1939 samt 1946—1948.**

Varuslag	1939		1946		1947		1948	
	Kvant. milj. kg	Värde milj. kr	Kvant. milj. kg	Värde milj. kr	Kvant. milj. kg	Värde milj. kr	Kvant. milj. kg	Värde milj. kr
34. *Smör och margarin*	**120·0**	**298·9**	**118·2**	**504·8**	**119·6**	**553·9**	**126·3**	**565·2**
35. Mejerismör	52·3	166·6	97·9	440·9	92·5	466·2	83·3	425·8
36. Lantsmör	16·2	47·3	5·9	25·0	5·6	26·2	5·6	27·2
37. Hushållsmargarin	51·5	85·0	14·4	38·9	21·5	61·5	37·4	112·2
38. Avgår matfettsrabatter		—		50·0		41·6		—
39. Nettovärde		**298·9**		**454·8**		**512·3**		**565·2**
40. *Ost*	**36·6**	**75·4**	**38·1**	**122·3**	**42·0**	**137·5**	**44·9**	**149·4**
41. Helfet ost	31·2	67·1	3·3	18·6	4·7	23·0	3·7	17·6
42. Halvfet ost	5·4	8·3	34·8	103·7	37·3	114·5	41·2	131·8
43. *Kött och fläsk*	**286·3**	**543·9**	**289·8**	**885·4**	**293·6**	**903·9**	**284·7**	**961·4**
44. Nötkött	56·8	94·5	62·0	165·4	67·7	175·5	54·0	150·6
45. Kalvkött	33·6	74·0	19·7	71·3	18·8	69·5	16·0	62·9
46. Fårkött	2·8	7·2	3·4	15·7	4·0	21·0	3·2	19·1
47. Fläsk	103·4	189·7	83·8	267·1	79·6	258·3	90·4	315·7
48. Charkuterivaror	80·1	163·4	110·0	325·6	111·2	333·6	107·8	357·9
49. Fjäderfä	9·6	15·1	10·9	40·3	12·3	46·0	13·3	55·2
50. *Ägg*	**55·7**	**93·8**	**64·2**	**222·2**	**66·8**	**242·4**	**76·0**	**296·9**
51. *Fisk*	**111·2**	**107·9**	**111·4**	**177·0**	**117·7**	**231·6**	**120·4**	**248·8**
52. Salt sill (importerad)	23·0	12·9	12·7	20·6	12·8	21·8	15·3	26·0
53. Övrig fisk o. fiskkonserver	88·2	95·0	98·7	156·4	104·9	209·8	105·1	222·8
54. *Drycker*[1]	·	**462·4**	·	**844·3**	·	**945·8**	·	**1 031·9**
55. Pilsner	171·6	123·6	148·5	138·1	166·6	149·9	163·0	161·4
56. Svagdricka	121·2	19·4	105·7	27·5	116·2	30·2	115·0	29·9
57. Läskedrycker	79·0	49·4	119·8	92·5	159·0	113·5	156·0	107·6
58. Spritdrycker	35·0	230·6	36·3	499·8	40·4	556·2	40·4	630·0
59. Viner	6·3	39·4	7·8	86·4	8·9	96·0	8·5	103·0
60. *Tobak*	**8·9**	**193·2**	**9·5**	**464·7**	**9·9**	**493·5**	**10·0**	**570·0**
61. Summa	·	**3 345·8**	·	**5 976·5**	·	**6 359·0**	·	**6 768·4**
62. Index	·	100·0	·	178·6	·	190·1	·	202·3

de nämnda siffrorna skulle antyda. Möjligen kan skillnaden bero på att ökningstakten är starkare inom sådana företag, som direkt tillhöra skobranschen och därigenom medtagits i omsättningsstatistiken, än inom sådana, som föra skodon vid sidan av andra varuslag. Som jämförelse kan även nämnas, att affärsekonomiska forskningsinstitutets omsättningsstatistik för skohandeln, i vilken de »progressiva» företagen anses vara överrepresenterade, visar ökningar för januari—oktober på mellan 15 och 20

[1] Miljoner liter.

Tabell 17. Preliminär beräkning av tillförselns värde i detaljhandelspris av vissa beklädnadsvaror och heminredningsartiklar av textil 1946—1948.

(Beräkningar utförda av industrikommissionen.)

		Textiltillförsel inklusive lagerökning i miljoner kronor		
		1946	1947	1948
Beklädnadsvaror				
Vävnader (diskvara)	i 1946 års pris	335·7	540·9	381·0
	i resp. års pris	335·7	550·4	411·7
Konfektion	i 1946 års pris	881·3	989·4	1 064·0
	i resp. års pris	881·3	1 047·9	1 160·6
Trikåvaror	i 1946 års pris	430·7	586·9	511·5
	i resp. års pris	430·7	615·3	523·5
Handelsgarn	i 1946 års pris	76·7	110·2	108·4
	i resp. års pris	76·7	102·2	111·8
Summa ovanstående beklädnadsvaror	i 1946 års pris	**1 724·4**	**2 227·4**	**2 064·9**
	i resp. års pris	**1 724·4**	**2 315·8**	**2 207·6**
Vissa heminredningsartiklar[1]	i 1946 års pris	307·4	425·9	335·8
	i resp. års pris	307·4	410·0	345·0

Anmärkning: Tillförselberäkningen, vilken i stort sett avser handeln för hela 1948, grundar sig på faktiskt redovisade produktionsuppgifter t. o. m. augusti och faktiska importuppgifter t. o. m. oktober. Lagerökningen i handeln 1947 beräknas för beklädnadsvaror till ca 336 miljoner kronor och för heminredningsartiklar till ca 80 miljoner kronor. Omsättningen av beklädnadsvaror skulle alltså ha utgjort 2 316 — 336 = 1 980 miljoner kronor. Motsvarande värde för år 1946 beräknas med stöd av omsättningssiffrorna enligt textilinventeringen till ca 1 688 miljoner kronor.

procent. Försäljningen av bosättningsartiklar synes i år ha ökat mycket starkt, men siffran förefaller inte orimlig i betraktande av den förbättrade tillgången och de kraftiga prishöjningarna på glas och porslin, ett område där efterfrågan inte heller visat några tecken till avmattning. För en hel del andra branscher noteras däremot en minskad ökningstakt, såsom för elektriska artiklar, järn- och färghandelsvaror. I viss mån kan detta ha sin orsak i nedskärningen av byggnadsverksamheten, vilket bekräftas av att den starkaste minskningen inom järn- och färgbranscherna förekommit inom kredithandeln, medan kontanthandeln visar betydligt större ökning än respektive bransch i sin helhet. Siffran för cyklar och sportartiklar har i år dragits ned av att även bilförsäljning redovisats under denna rubrik. En retarderad ökningstakt gör sig gällande även i omsättningen av mera utpräglade lyxartiklar som ur och guldsmedsvaror, fotografiartiklar, musik, konst, blommor och antikviteter. I dessa fall skulle alltså en minskad köplust från allmänhetens sida och i viss mån kanske brist på importvaror ha tagit sig uttryck i en avmattning i den förut högt uppdrivna takten på försäljningsökningen. Å andra sidan kan man konstatera en mycket kraftig

[1] Vaxduk, bolsterväv, dunvar, täcksatin, draperi- o. gardintyger, filtar och mattor m. m.